

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA

IOAN SCURTU

CORNELIU MIHAIL LUNGU

ISTORIA ACADEMIEI
DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA
(1935 – 1948)
Vol. I

Editura Academiei Oamenilor de Știință din România
2013, București

CUPRINS

Argument	5
 Capitolul I	
ÎNFIINȚAREA ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA (29 MARTIE 1935) ȘI ACTIVITATEA ACESTEIA PÂNĂ LA 8 IULIE 1938	9
1. Temeiuri ale constituirii Academiei de Științe din România	9
2. Înființarea Academiei de Științe din România	23
3. Un proces împotriva științei	72
4. Activitatea Academiei de Științe din România până la 8 iulie 1938	120
 Capitolul II	
O NOUĂ TITULATURĂ: INSTITUTUL DE ȘTIINȚE AL ROMÂNIEI (8 IULIE 1938 – 6 NOIEMBRIE 1940)	147
1. Decretul-lege din 8 iulie 1938 și consecințele sale	147
2. Activitatea Institutului de Științe al României	166
 Capitolul III	
ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 6 NOIEMBRIE 1940 – 9 IUNIE 1948	177
1. Activitatea Academiei de Științe din România între 6 noiembrie 1940 și 23 august 1944	177
2. Academia de Științe din România sub valul marilor schimbări politice (23 august 1944 - 9 iunie 1948)	261
 CONCLUZII	282
 Bibliografie selectivă	292
 Indice de nume	295

ARGUMENT

A scrie despre istoricul, sau altfel spus, evoluția în timp a unei instituții devine, în anumite momente, mai întâi o necesitate, întrucât numai așa pot fi cunoscute structura organizatorică și activitatea specifică desfășurată de-a lungul existenței sale. În al doilea rând, o lucrare cu un caracter mai special este oportună deoarece ea poate contribui la definirea rolului și locului acesteia în sistemul instituțional național și, nu în ultimul rând, are menirea să ilustreze măsura în care s-a remarcat și a fost recunoscută pe plan extern.

Sunt, credem, suficiente motive pentru a susține utilitatea elaborării unei monografii referitoare la trecutul, evoluția și activitatea Academiei de Științe din România.

În spiritul obiectivității, suntem datori să menționăm că unele demersuri pe această temă au mai fost întreprinse de-a lungul timpului. Menționăm, cu deosebire, contribuțiile datorate lui Ștefan Iancu și Elvirei Botez. Referiri la activitatea Academiei de Științe din România există și în alte lucrări, ale căror titluri vor fi menționate în lista bibliografică. În 2010 a apărut o primă lucrare de sinteză, semnată de Ioan Scurtu și Ștefan Iancu¹. În atari condiții, s-ar putea ridica problema oportunității unei noi lucrări cu asemenea subiect, incertitudinea venind, mai cu seamă, de la cei care contestă, ori se îndoiesc de rostul Academiei Oamenilor de Științe din România care continuă tradiția Academiei de Științe din România înființată în 1935. Luând în calcul și punctele de vedere de acest fel, socotim că suntem în măsură să argumentăm necesitatea publicării unei monografii dedicate unei instituții cu o existență de aproximativ opt decenii.

Am pornit, mai întâi, tocmai de la contestările și atacurile directe îndreptate împotriva Academiei de Științe din România, încă din 1935 de la înființarea ei, continuate, sub o formă sau alta, în perioada regimului carlist și menținute chiar până în zilele noastre.

Atacurile și punctele de vedere ale contestatarilor au vizat, în esență, aceeași nefondată teză, conform căreia noua Academie ar fi fost îndreptată împotriva Academiei Române, înființată încă din a doua jumătate a secolului XIX, făcându-i concurență și chiar diminuându-i autoritatea.

Un alt argument în sprijinul demersurilor noastre, cel puțin la fel de întemeiat, care ne-a motivat să purcedem la întocmirea unei monografii de acest gen, a fost susținut de mărturiile documentare depistate în Arhivele Naționale și la Biblioteca Academiei Române, cea mai mare parte dintre ele inedite, și mai cu seamă, valoroase prin informațiile pe care le oferă și le aduc, tocmai în sprijinul

¹Ioan Scurtu, Ștefan Iancu, *Scurtă istorie a Academiei Oamenilor de Știință din România*, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2010.

combaterii opiniilor contestatarilor. Cele mai demne de scos în evidență - după opinia noastră – sunt documentele păstrate în importantul fond arhivistic al Tribunalului Ilfov – Secția a 2-a, unde se regăsesc dosarele întocmite în urma intervențiilor, acțiunilor, sesizărilor și reclamațiilor inițiate în instanță de Academia Română.

Dintre genurile de documente pe care am socotit necesar să le introducem în circuitul științific și să le punem la dispoziția celor interesați, sunt de menționat: Procesele-verbale ale dezbaterilor desfășurate în cadrul Tribunalului, Sentințele și Hotărârile pronunțate, pledoariile unor avocați etc.

Documentele demonstrează că acei membri din conducerea Academiei Române care nu au reușit să obțină câștig de cauză pe calea justiției, au recurs la decizia factorului politic, în timpul unui regim autoritar. S-a ajuns la interzicerea folosirii cuvântului “academie” prin decretul-lege din 8 iulie 1938, astfel ca de la 1 noiembrie 1938 Academia de Științe din România a trebuit să-și ia numele de Institutul de Științe al României.

Această situație a durat până la 6 noiembrie 1940, când s-a revenit la titlul inițial – Academia de Științe din România.

Prin decretul prezidențial din 9 iunie 1948, Academia de Științe din România a fost integrată în Academia Republicii Populare Române.

La 30 mai 1956 a apărut Hotărârea Consiliului de Miniștri prin care se autoriza înființarea Asociației Oamenilor de Știință din Republica Populară Română.

Peste patru decenii, la 22 mai 1996, s-a decis ca Asociația Oamenilor de Știință din România să-și schimbe numele în Academia Oamenilor de Știință din România, fiind înscrisă oficial la 3 octombrie 1996 prin decizia Judecătoriei sectorului 1 – București.

Legea din 15 ianuarie 2007 a stabilit că Academia Oamenilor de Știință din România “este continuatorul și unicul legatar al Academiei de Științe din România care a funcționat în perioada 1936 [1935] – 1948 și al Asociației Oamenilor de Știință din România”.

Având în vedere realitatea, credem că este necesară scrierea istoriei acestei instituții în cele trei etape ale existenței sale: Academia de Științe din România (Institutul de Științe al României), Asociația Oamenilor de Știință din România și Academia Oamenilor de Știință din România.

Acest prim volum este consacrat Academiei de Științe din România (care timp de doi ani s-a numit Institutul de Științe al României). Autorii și-au propus prezentarea – pe bază de documente – a activității acestei instituții, care-și continuă existența astăzi sub titulatura Academiei Oamenilor de Știință din România.

Sperăm ca toți cei interesați să se aplece fără patimi și idei preconcepute asupra documentelor și să reflecteze la menirea, rolul și rostul Academiei de Științe, care a avut un crez major, acela de a contribui la afirmarea științei românești, atât la nivel intern, cât și pe plan extern.

De la bun început, ținem să menționăm faptul că din Academia de Științe au făcut parte mai mulți membri ai Academiei Române, astfel că nu trebuie să se înțeleagă că a existat un conflict permanent și generalizat între cele două instituții.

Din Academia de Științe au făcut parte personalități marcante ale științei și culturii românești și chiar universale. Pentru edificare, cităm câteva nume de autentici savanți, membri ai Academiei de Științe din România, în ordinea secțiilor acesteia:

Secția Matematică și Astronomie: Nicolae Coculescu, Anton Davidoglu, Alexandru Myller, Gheorghe Vrăncianu, Alexandru Ghika, Grigore C. Moisil, Miron Nicolescu, Alexandru Pantazi, Dan Barbilian, Dimitrie Pompeiu, Victor Vâlcovici, Gheorghe Mihoc.

Secția Fizică: Dragomir Hurmuzescu, Eugen Bădărău, Horia Hulubei, Augustin Maior, Christian Musceleanu, Ștefan Procopiu, Theodor V. Ionescu.

Secția Chimie: Eugen Angelescu, Ștefan Minovici, Gheorghe Spacu, Costin Nenițescu, Negoită Dănilă, Eugen Macovschi.

Secția Zoologie, Anatomie, Paleontologie și Fiziologie Animală: Ion Borcea, Nicolae T. Deleanu, Mihail Gușuleac, Constantin Garoflid, Marin Drăcea, Gheorghe K. Constantinescu, Aurel Craifăleanu.

Prin reorganizarea acestor două secții și-au găsit locul medicii Daniel Danielopolu, Victor Gomoiu, Alexandru Ionescu-Matiu ș.a.

Secția Geologie, Mineralogie și Geografie: Ion Popescu-Voitești, Constantin Brătescu, Mihai David, Alexandru Codarcea, Miltiade Filipescu.

Secția Geniu Militar: mareșal Constantin Presan, general Nicolae Condeescu, general Nicolae Alevra, general Ion Antonescu, general Ștefan Burileanu, general Paul Teodorescu.

Secția Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare: dr. Constantin Angelescu, Constantin Kirițescu, Vasile Voiculescu, Mihai Haret, Gheorghe Tașcă, Ion Zamfirescu.

Secția Tehnică: Dimitrie Leonida, Dionisie Germani, Aurel Persu, Dorin Pavel, Elie Carafoli.

Din Academia de Științe au făcut parte mai mulți savanți străini, dintre care șapte laureați ai Premiului Nobel. Aceștia proveneau de la renumite Universități și Institute de Cercetare științifică din Franța, Germania, Italia, Elveția, Marea Britanie, Polonia, Belgia, Austria, SUA, Cehoslovacia, Danemarca, Spania, Suedia.

Activitatea Academiei de Științe din România a fost reconstituită, în principal, pe baza “Buletinelor” editate de această instituție. Aici au fost publicate dările de seamă, listele membrilor de onoare, titularilor și membrilor corespondenți din țară și străinătate, precum și informații privind lucrările și comunicările susținute la nivelul secțiilor Academiei.

De altfel, sursele documentare provenite din Arhivele Naționale și “Buletinele” păstrate în cadrul Bibliotecii Academiei Române reprezintă nucleul

informațiilor care au stat la temeiul monografiei și tot ele sunt acelea care fac diferența între lucrarea de față și cele ce au apărut până în prezent.

În strânsă legătură cu opiniile exprimate mai sus, găsim oportun să formulăm și un alt argument, care, sperăm să definească menirea și scopul demersului nostru. Anume, este vorba de speranța pe care o nutrim că monografia nu va fi socotită ca o replică dată cuiva, nici cel puțin celor care au contestat sau atacat Academia de Științe din România. Dimpotrivă, singura noastră dorință a fost aceea de a oferi cercetătorilor și publicului larg dovezi grăitoare cu privire la trecutul, activitatea și existența unei instituții ce nu și-a propus să concureze, ori să fie în competiție cu cineva, mai cu seamă, cu Academia Română.

Ne facem o datorie de conștiință din a mulțumi celor care au făcut posibilă apariția acestei cărți: general prof. univ. dr. Vasile Cândeș – președintele Academiei Oamenilor de Științe din România, care a stăruit pentru scrierea istoriei acestei instituții, venind cu utile și valoroase sugestii; membrilor Secției de Științe Tehnice a Academiei Oamenilor de Științe din România; pentru implicarea în realizarea tehnică, domnilor: inginer Mihail Căruțașu, inginer Mihai Șerban Sindile, inginer Cătălina-Cristina Petică, inginer Ioan Balint, prof. dr. Andrei Petrescu.

De asemenea, Editurii Academiei Oamenilor de Științe din România care a pregătit lucrarea pentru tipar.

Sperăm ca, prin această monografie, să oferim cititorilor o lectură plăcută și instructivă, precum și posibilitatea de a transmite observații, sugestii și noi informații, pentru o viitoare ediție.

Autorii

Capitolul 1

ÎNFIINȚAREA

ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

(29 MARTIE 1935) ȘI ACTIVITATEA ACESTEIA

PÂNĂ LA 8 IULIE 1938

1. Temeiuri ale întemeierii Academiei de Științe din România.

În epoca modernă, știința a constituit principalul factor de progres, atât în domeniul teoretic, cât și în cel practic.

Din secolul al XVIII-lea aproape că nu a existat deceniu în care să nu se anunțe o nouă realizare științifică. Pe măsură ce societatea a devenit tot mai complexă, iar descoperirile s-au multiplicat, oamenii de știință au simțit nevoia stabilirii unor relații cât mai strânse între ei, a unei informări reciproce și a colaborării pentru valorificarea potențialului lor creator. Din această necesitate au apărut Academii de Științe. Cel mai adesea, ele s-au înființat în statele în care existau Academii “clasice”, care puneau accentul pe filosofie, literatură, arte și mai puțin pe științele exacte.

Și în Țările Române au existat instituții academice, cu o durată mai mult sau mai puțin efemeră. Documentele vremii consemnează prezența în secolul al XVI-lea a unei academii numită “Schola Latină” la Cotnari, înființată de Despot Vodă și o alta organizată de domnitorul muntean Petru Cercel.

Din secolul al XVII-lea s-a înregistrat un proces de afirmare a culturii naționale, cu rezultate semnificative datorate unor personalități precum Dimitrie Cantemir sau Stolnicul Cantacuzino. În Transilvania s-a impus Școala Ardelenească cu corifeii ei: Gheorghe Șincai, Petru Maior și Ioan Inochentie Micu-Klein.

Dimitrie Cantemir

În secolul al XVIII-lea s-au înființat Academii Domnești la Iași și la București, în care se studia în limbile greacă și slavonă. Treptat, în aceste școli a început să fie introdusă și limba română ca obiect de studiu, un rol important avându-l domnitorii Alexandru Ipsilanti și Grigore al IV-lea Ghica.

În Transilvania s-a afirmat, începând din 1795, societatea înființată de cărturarul Ioan Piuariu-Molnar, intitulată *Soțietatea Filantropițească a Neamului Românesc din Marele Prințipat al Ardealului*.

La începutul secolului al XIX-lea s-au remarcat Gheorghe Lazăr, care a introdus învățământul în limba română la Academia de la Sfântu Sava (București), și Gheorghe Asachi la Academia Mihăileană din Iași. Activitatea acestora a fost continuată de personalități precum Ion Heliade Rădulescu, Eufrosin Poteca, Petre Poenaru.

Cunoștințele teoretice au avut și o aplicabilitate practică, reflectată în contribuțiile aduse la elaborarea unor documente juridice precum: “Pravilniceasca condică” a lui Alexandru Ipsilanti (1780), “Codul lui Calimachi” (1817) sau “Legiuirile lui Caragea” (1818), care au marcat procesul de reformare și modernizare a societății românești.

Încă din primele decenii ale secolului al XIX-lea românii au dovedit o preocupare tot mai stăruitoare pentru matematică, fizică, astronomie, geografie, botanică, zoologie, agronomie – cu aplicabilitate la societatea în care trăiau. Mulți tineri studiau în renumite universități europene din Franța, Italia, Austria, Prusia, stabilindu-se astfel o relație directă între oamenii de știință și cultură din Țările Române și cei din statele aflate în Centrul și Apusul Europei.

Petru S. Aurelian

De la mijlocul secolului al XIX-lea numele unor cărturari precum Ion Ghica, Mihail Kogălniceanu, August Treboniu Laurian, Ion Heliade Rădulescu, Nicolae Bălcescu, Alecu Russo, Grigore Alexandrescu, Dimitrie Bolintineanu, Cezar Bolliac (care în anii 1850-1852 avea să îndeplinească funcția de Director al Arhivelor Statului), Alexandru Flechtenmacher, Emanoil Bacaloglu, Grigore Cobălcescu, Iacob Felix, Ion Ionescu de la Brad, Petru S. Aurelian, Dionisie Pop Marțian au început să fie tot mai cunoscute pe plan național și chiar european.

Ca urmare a dezvoltării științei și culturii naționale s-au constituit unele organizații în care cei interesați se întâlneau, discutau și colaborau. Între acestea, Societatea Medicală Științifică (1857), Societatea de Științe (1862), Societatea de Științele Naturale (1865), Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (ASTRA, 1861), Societatea pentru Cultură și Literatură Română din Bucovina (1865). Un rol important l-a avut Societatea Junimea, înființată în 1863, în dezvoltarea spiritului critic din cultura română și alinierea ei la spiritul european al vremii.

Încă din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866) s-a discutat despre înființarea unei societăți la nivel național, care să cuprindă personalități din România, precum și din teritoriile românești aflate sub dominație străină.

Înlăturat prin lovitura de stat din noaptea de 11/12 februarie 1866, Cuza nu a mai apucat să legalizeze această inițiativă. Conducerea României a fost preluată de o Locotenență Domnească, alcătuită din Nicolae Golescu, Lascăr Catargiu și Nicolae Haralambie.

Prin Decretul Locotenenței Domnești din 1 aprilie 1866 s-a înființat Societatea Literară Română, care avea misiunea de a determina ortografia limbii române, de a elabora gramatica limbii române și de a realiza dicționarul limbii române. Această instituție era apreciată ca un adevărat forum național, cuprinzând personalități din întreg spațiu românesc. Din Societatea Literară Română făceau parte 21 de membri, dintre care 4 din Muntenia, 3 din Moldova, 3 din Transilvania, 3 din Basarabia, 2 din Banat, 2 din Bucovina, 2 din Maramureș și 2 aromâni din Pind.²

La prima sesiune a Societății Literare Române, din 1 august 1867, aceasta și-a luat numele de Societatea Academică Română, alegându-și președintele în persoana lui Ion Heliade Rădulescu.

În ziua de 30 martie 1879 a fost adoptată Legea privind înființarea Academiei Române, cu trei secții: 1) Secțiunea Literară (literatură, artă, filologie și filosofie); 2) Secțiunea Istorică (istorie, geografie și științe sociale); 3) Secțiunea Științifică (științe teoretice și aplicate).

Academia Română nu era singurul forum de promovare a culturii și științei. Un rol important îl aveau Universitățile din Iași (1860), București (1864), Cluj (1872), Cernăuți (1875). De asemenea, societățile științifice, din rândul

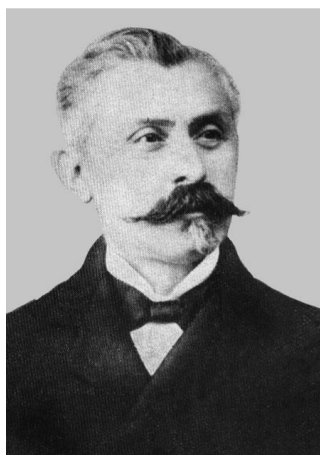
² Dan Berindei, *Istoria Academiei Române (1866-2006)*, București, Editura Academiei, 2006, p. 53

căroră se remarcă Societatea Politehnică a Inginerilor și Arhitecților din România (1881), Societatea Științifică și Literară (1899), Societatea Română de Științe (1902). Aceste instituții aveau un rol complex, de la stabilirea și abordarea unor teme cultural-științifice la dezbateră și validarea lor, până la consacrarea personalităților cu contribuții deosebite în domeniile respective.

În ultimele decenii ale secolului al XIX-lea știința și cultura românească au cunoscut un puternic avânt prin contribuția unor personalități precum:

Victor Babeș

Spiru Haret

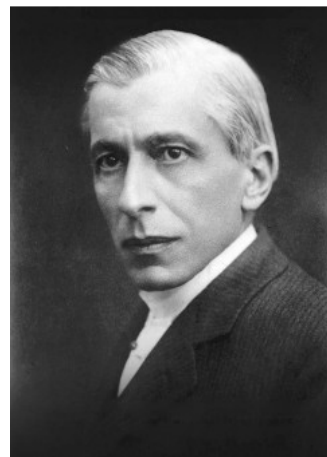
Anghel Saligny

- Vasile Alecsandri, Nicolae Filimon, Costache Negruzzi, Ioan Slavici, Mihai Eminescu, Ion Creangă, Ion Luca Caragiale – *literatură*;
- Titu Maiorescu – *critică literară*;
- Alexandru Odobescu, Alexandru Papiu Ilarian, Bogdan Petriceicu-Hașdeu, Vasile Alexandrescu Urechia, Alexandru Dimitrie Xenopol, Dimitrie Onciul, Ion Bogdan – *istorie*;
- Vasile Conta – *filosofie*;
- Carol Davila, Iacob Felix, Victor Babeș, Toma Ionescu, Dimitrie Voinov – *medicină*;
- Spiru C. Haret – *astronomie*;
- Constantin I. Istrati, Petru Poni – *chimie*;
- Grigore Cobălcescu, Ludovic Mrazek – *geologie*;
- Anghel Saligny – *construcții, tehnică*;
- Alexandru Orăscu, Ion D. Berindei, Ion N. Socolescu, Ion Mincu – *arhitectură*;

- Karel Stork, Ioan Georgescu – *sculptură*;
- Carol Pop Szatmary, Constantin Daniel Rosenthal, Sava Henția, Gheorghe Tătărescu, Theodor Aman, Nicolae Grigorescu - *pictură*;
- Gavriil Musicescu, Ciprian Porumbescu, Gheorghe Dima – *muzică*

Mulți dintre aceștia și-au continuat activitatea la începutul secolului al XX-lea, când lor li s-au adăugat alte personalități. Menționăm contribuțiile aduse de:

- Barbu Ștefănescu-Delavrancea, George Coșbuc, Alexandru Macedonschi, Octavian Goga, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu – *literatură*;
- Nicolae Iorga, Ion Bogdan, Teodor V. Păcățian, Constantin C. Giurescu, Dimitre Onciul – *istorie*;
- Bogdan Petriceicu Hașdeu – *istorie, literatură, filologie*;
- Garabet Ibrăileanu, Eugen Lovinescu – *critică literară*;
- Constantin Rădulescu-Motru, Petre P. Negulescu – *filosofie*.
- Sextil Pușcariu, Moses Gaster, Ion Bianu, Alexandru Philippide, Ovid Densusăeanu – *lingvistică*;
- Gheorghe Marinescu, Victor Babeș, Nicolae Paulescu, Ioan Cantacuzino, Constantin I. Parhon – *medicină*;
- Dimitrie Voinov, Emil Racovița, Dimitrie Brândză, Grigore Antipa – *biologie*;
- Ion Simionescu, George Vâlsan – *geografie*;

Nicolae Paulescu

- Gheorghe Țițeica, Traian Lalescu, Dimitrie Pompeiu, Alexandru Myller – *matematică*;
- Eugen Bădărău, Dimitrie Negreanu, Dragomir Hurmuzescu, Augustin Maior – *fizică*;
- Constantin Popovici – *astronomie*;
- Petru Poni, Constantin I. Istrati – *chimie*;
- Gheorghe Munteanu-Murgoci, Ludovic Mrazek – *geologie*;
- Nicolae Teclu, Anghel Saligny, George (Gogu) Constantinescu, Traian Vuia, Ștefan Procopiu, Lazăr Edeleanu, Elie Radu – *tehnică*;

- Grigore Cerchez, Nicolae Ghica-Budești, Dimitrie Maimarolu, Ion Mincu, Petre Antonescu – *arhitectură*;

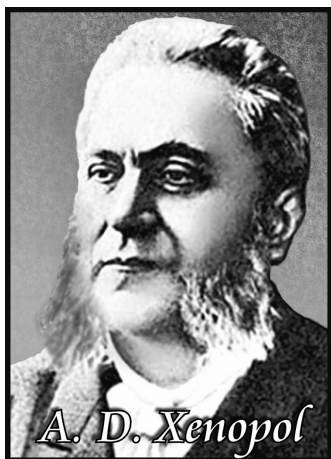

Constantin Brâncuși

- Constantin Brâncuși, Dumitru Paciurea – *sculptură*;
- Nicolae Grigorescu, Octav Băncilă, Gheorghe Petrașcu, Ștefan Luchian, Camil Ressu, Theodor Pallady – *pictură*;
- Eduard Caudella, Dumitru Georgescu Kiriac, Gheorghe Cucu, Nicolae Leonard, Hariclea Darclée, Elena Teodorini, George Folescu, Tiberiu Brediceanu, Ion Vidu, George Enescu – *muzică*.

Asemenea intelectuali s-au implicat nemijlocit în promovarea și susținerea intereselor naționale, prin realizări în domeniile specialității lor și prin conducerea unor asociații și societăți culturale, care au activat atât în România, cât și în teritoriile aflate sub dominație străină, precum și în unele state din Europa și chiar din America.

Din rândul acestora s-a remarcat Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor (Liga Culturală), care și-a început activitatea la 24 ianuarie 1891, constituindu-și, până în 1914, secțiuni în numeroase orașe din țară, precum și în unele centre universitare din străinătate (Paris, Londra, Berlin, Anvers, Bruxelles etc.). În fruntea acesteia s-au aflat cărturari precum Vasile Alexandrescu Urechia, Alexandru Dimitrie Xenopol, Nicolae Iorga, George Coșbuc, Gheorghe Munteanu-Murgoci, Octavian Goga, Nicolae Titulescu, Barbu Ștefănescu-Delavrancea.

A. D. Xenopol

Realizarea Marii Uniri din 1918 – prin integrarea în cadrul României a Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei – a marcat o etapă calitativ superioară în istoria poporului român.

Cu 18 milioane de locuitori (la recensământul general din 1930) și o suprafață de 295.000 km², România se înscria în rândul statelor cu mărime medie din Europa (locul 8 ca populație și locul 10 ca suprafață).

Statutul său internațional s-a modificat, România devenind un factor activ în istoria Europei și chiar a lumii. Semnificativă este alegerea lui **Nicolae Titulescu** în funcția de președinte al Adunării Generale a Societății Națiunilor în 1930 și 1931, cea mai înaltă demnitate ocupată până atunci de un român.

Unirea din 1918 a creat cadrul necesar pentru dezvoltarea economică, culturală și științifică a României, ca urmare a creșterii potențialului său material și spiritual, a strângerii

Nicolae Titulescu

laolaltă, pentru prima dată în istorie, a tuturor energiilor și capacităților creatoare ale românilor, indiferent de originea lor etnică.

Societatea românească a evoluat pe o direcție democratică, stimulată de introducerea în noiembrie 1918 a votului universal (egal, direct, secret și obligatoriu pentru bărbații de peste 21 ani); multiplicării opțiunilor politice, apariției de noi partide, creșterii rolului parlamentului, alternanței la guvernare ș.a.

Noile realități au fost reflectate în Constituția din martie 1923, care consfințea drepturile și libertățile cetățenești, specifice regimului democratic. Art. 5 prevedea: „Românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație, și de toate libertățile și drepturile stabilite prin legi”³.

După Marea Unire au avut loc ample dezbateri privind căile de evoluție a României întregite, iar partidele politice au introdus în programele lor prevederi privind dezvoltarea învățământului, științei și culturii.

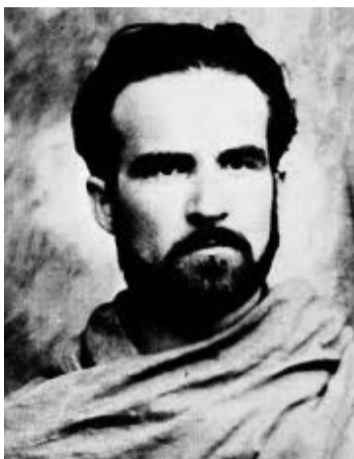
Prin legea din iulie 1924 învățământul primar, obligatoriu și gratuit, a fost stabilit la 7 clase (până atunci acesta era de 4 clase), fapt ce a contribuit la ridicarea nivelului de instruire a întregii națiuni.

Un rol important l-a avut politica economică promovată de guvernele liberale, care se baza pe principiul ”prin noi înșine”. A fost încurajată înființarea,

³ “Monitorul Oficial”, nr 282 din 29 martie 1923.

cu implicarea unor ingineri și alți specialiști, de mari întreprinderi cu o dotare tehnică superioară. Astfel, alături de vechile mari întreprinderi, rafinăriile din Valea Prahovei, fabrica de postav Buhuși, Uzinele Reșița, ASTRA – Vagoane Arad, au luat ființă altele noi precum Malaxa din București și I.A.R. (Industria Aeronautică Română) din Brașov.

În dezvoltarea științei și culturii un rol de prim rang a revenit învățământului superior. Alături de Universitățile din Iași și București, după 1918, își desfășurau activitatea în cadrul statului român, Universitatea din Cluj și cea din Cernăuți. S-a extins învățământul tehnic, astfel că, pe lângă Școala Politehnică din București a luat ființă Școala Politehnică din Timișoara; s-a dezvoltat Școala de Drumuri și Poduri din Capitală, a fost extins învățământul politehnic din Iași. De asemenea, s-au înființat Academii de Agricultură în București și Cluj, Facultatea de Agronomie din Chișinău etc.

Mircea Eliade

Extrem de importantă era noua stare de spirit a intelectualilor. Realizarea unității naționale a deschis în fața românilor noi orizonturi spirituale. **Mircea Eliade** scria: „Spre deosebire de înaintașii noștri, care se născuseră și trăiseră cu idealul întregirii neamului, noi nu mai aveam un ideal de-a gata făcut la îndemână. Eram liberi, disponibili pentru tot felul de experiențe [...]. Eram prima generație românească necondiționată în prealabil de un obiectiv viitor de realizat”. Ca urmare: „Aveam datoria să lărgim considerabil

orizontul cultural românesc, deschizând ferestre către universuri spirituale rămase până atunci inaccesibile.”⁴

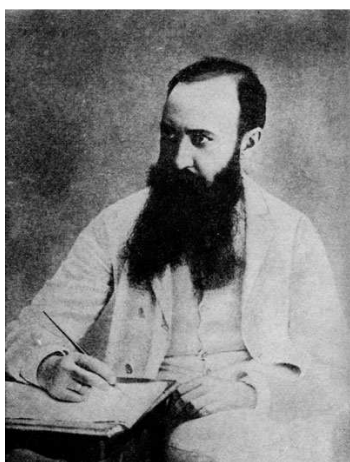
După 1918, în România s-a înregistrat o puternică dezvoltare a științei, atât în domeniul teoretic, cât și în cel aplicativ. S-au constituit școlile românești de medicină, matematică, istorie, sociologie, geografie etc.

Dintre marile personalități care s-au impus în viața științifică, artistică și culturală în primul deceniu și jumătate după Marea Unire menționăm pe:

⁴Mircea Eliade, *Itinerariu Spiritual: “Tânăra generație”*, în *Profetism românesc*, vol 1, București, Editura Roza Vânturilor, 1990, pp. 11-16.

- Gheorghe Marinescu, Nicolae Paulescu, Ioan Cantacuzino, Mina Minovici, Constantin I. Parhon, Constantin Angelescu, Mihai Ciucă, Daniel Danielopolu, Nicolae Gheorghe Lupu – *medicină*;
- Anastasie Obregia, Eugen Angelescu, Gheorghe Spacu, Negoită Dănilă, Eugen Chirnoagă, Ștefan Minovici, Costin D. Nenițescu – *chimie*;
- Andrei Popovici-Bâznoșanu, Emil Racoviță, Paul Bujor, Grigore Antipa, Ion Borcea, Aristide Carajda, Nicolae T. Deleanu – *biologie*;
- Alexandru Borza, Simion Radian, Nicolae T. Deleanu, Mihail Gușuleac – *botanică*;
- Gheorghe Ionescu-Sisești, Constantin Garoflid, Traian Săvulescu – *științe agricole*;
- Marin Drăcea – *sivicultură*;
- Gheorghe K. Constantinescu – *zoologie, medicină veterinară*;
- David Emanuel, Gheorghe Țițeica, Dimitrie Pompeiu, Theodor V. Ionescu, Gheorghe Vrănceanu, Anton Davidoglu, Alexandru Myller, Gheorghe Călugăreanu, Octav Mayer, Grigore C. Moisil, Miron Nicolescu – *matematică*;
- Nicolae Coculescu – *astronomie*;
- Anghel Saligny, Elie Radu, Dimitrie Leonida, Ștefan Procopiu, Henri Coandă, Traian Vuia, Hermann Oberth, Aurel Persu, Ștefan Odobleja, Dragomir Hurmuzescu, George (Gogu) Constantinescu, Christian Musceanu, Ion Basgan, Elie Carafoli, Dorin Pavel, Eugen Bădărău, Lazăr Edeleanu, Horia Hulubei – *științe tehnice și aplicative*;
- Virgil Madgearu, Mihail Manoilescu, Constantin Stănescu, Gheorghe Zane – *economie*;
- Ion Popescu-Voitești, Gheorghe Munteanu-Murgoci, Mihail David, Sabba Ștefănescu – *geologie*;
- Ștefan Zeletin, Dimitrie Gusti, Petre Andrei – *sociologie*;
- Simion Mehedinți, George Vâlsan, Vintilă Mihăilescu, Constantin Brătescu – *geografie*;
- Nicolae Iorga, Vasile Pârvan, Ștefan Ciobanu, Ilie Minea, Ion I. Nistor, Petre P. Panaitescu, Constantin C. Giurescu, Constantin Kirițescu, Silviu Dragomir – *istorie*;
- Constantin Dissescu, Vespasian V. Pella, Matei Cantacuzino, Nicolae Titulescu – *științe juridice*;
- Constantin Rădulescu-Motru, Petre P. Negulescu, Nichifor Crainic, Ion Petrovici, Lucian Blaga, Mircea Eliade – *filosofie*;

- Garabet Ibrăileanu, Eugen Lovinescu, Ovid Densusăeanu, George Călinescu, Dumitru P. Perpessicius – *critică și istorie literară*;
- Liviu Rebreanu, Tudor Arghezi, Mihail Sadoveanu, Ion Barbu, George Bacovia, Camil Petrescu, Mateiu Caragiale, Hortensia Papadat-Bengescu, Mircea Eliade, Ion Minulescu, Cezar Petrescu, Vasile Voiculescu – *literatură*;
- Alexandru Philippide, Sextil Pușcariu, Ovid Densusăeanu, Ion Aurel Candrea – *lingvistică*;
- Duiliu Marcu, Horia Creangă, Petre Antonescu, Grigore Cerchez, Dimitrie Maimarolu, Nicolae Ghica-Budești – *arhitectură*;
- Nicolae Tonitza, Theodor Pallady; Camil Ressu, George Pătrașcu, Dumitru Ghiață – *pictură*;
- George Enescu, Traian Grozăvescu, Nicolae Leonard, Maria Tănase, Georgescu Dumitru Kiriac – *muzică*;
- Constantin Brâncuși, Dumitru Paciurea, Corneliu Medrea, Oscar Han, Ion Jalea – *sculptură*;
- Maria Ventura, Marioara Voiculescu, Elvira Popescu, George Vraca, Miluță Gheorghiu, Grigore Vasiliu-Birlic, Tony Bulandra, Constantin I. Nottara, Maria Filotti, Lucia Sturdza-Bulandra – *teatru*.

Nicolae Iorga

Petre Antonescu

George Enescu

Multe dintre aceste personalități erau bine cunoscute în țară și chiar în străinătate. Prezența lor la conferințe și congrese științifice, la catedre universitare sau pe scena unor teatre din Europa și din SUA se bucura de largi

aprecieri, concretizate în obținerea unor titluri prestigioase, precum Doctor Honoris Causa a unor mari universități, decorații, medalii și diplome de onoare, brevete de invenții etc., etc.

Lucrări scrise de români în varii domenii – tehnică, medicină, istorie, geografie, sociologie, geologie, matematică etc. – erau publicate în reviste și edituri prestigioase din străinătate, fiind citate de specialiști recunoscuți în lumea științifică.

Extraordinara dezvoltare a științelor, sporirea numărului de centre și laboratoare de cercetare, impuneau o mai bună cunoaștere și o relație coordonată între specialiști, împărtășirea reciprocă a realizărilor obținute și difuzarea acestora în medii cât mai largi, inclusiv către factorii de decizie guvernamentală, pentru aplicarea lor în viață.

Academia Română își aducea propria contribuție la cultivarea limbii și culturii naționale. Prin statutul său, această instituție era mai puțin implicată în problemele științifice și tehnice.

Chiar unii membri ai Academiei Române – precum Grigore Antipa și Petre P. Negulescu – apreciau că se impunea crearea unei instituții, care să reunească noi specialiști din domeniile științei. Multe personalități din aceste domenii simțeau nevoia unei structuri organizatorice, care să le ofere posibilitatea de a-și prezenta lucrările, de a realiza schimburi de experiență și confruntări de idei, de a promova noile realizări spre binele națiunii române și al științei în general.

Cunoscutul biolog și ihtiolog, **Grigore Antipa** a prezentat în Sesiunea Generală a Academiei Române din 15 mai 1934 memoriul intitulat “*Reorganizarea Academiei Române*”, în care aprecia că această acțiune se impunea datorită faptului că “mai mult de jumătate din științe nu sunt reprezentate în Academia Română”, ajungând la concluzia că “Academia Română, singură, nu poate să îndeplinească toate cerințele culturii științifice moderne”⁵.

Grigore Antipa

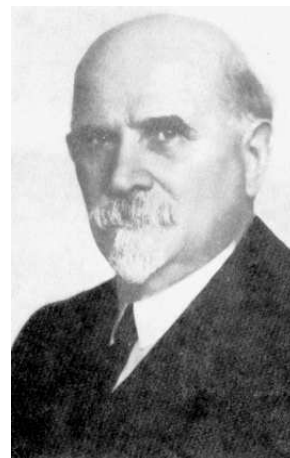
Pe lângă necesitatea cunoașterii și colaborării între specialiști, un alt aspect important viza dotarea tehnică a laboratoarelor și bibliotecilor în condițiile în care alocațiile bugetare erau cu totul insuficiente. Mulți specialiști apreciau că o modalitate de rezolvare a acestei probleme era colaborarea institutelor respective, prin stabilirea unor teme unitare de cercetare și folosirea în comun a aparaturii și substanțelor necesare.

Numărul societăților științifice a sporit, tocmai ca o expresie a acestei necesități. Semnificativ este faptul că la Congresul Asociațiunii Române pentru Întărirea Științelor, desfășurat în zilele de 29 aprilie - 2 mai 1934, au participat 33 societăți științifice și circa 500 de reprezentanți ai acestora⁶. Cu acel prilej s-a apreciat că se impunea o mai bună înzestrare a laboratoarelor în care se desfășura activitatea științifică, precum și crearea unui organism care să asigure coordonarea activității cercetărilor, elaborarea unor programe la nivel național pentru domeniile științei.

⁵ *Scurtă istorie a Academiei Oamenilor de Științe din România* (în continuare se va cita *Scurtă istorie*, București, Editura Academiei Oamenilor de Științe din România, 2010, p.11 (capitolul 1, redactat de Ștefan Iancu).

⁶ Elvira Botez, *Academia de Științe din România. Istoricul ei*, în “Noema”, vol.VI. 2007, p. 82.

Președintele congresului, academicianul **Ludovic Mrazek**, a propus crearea unui institut care să vină în ajutorul laboratoarelor, solicitând sprijinul întreprinderilor economice care dispuneau de resurse financiare, precum și înființarea unui Consiliu Național de Cercetări, ca organ de îndrumare a cercetării științifice cu rol consultativ al statului (guvernelor).

Ludovic Mrazek

Astfel, treptat, s-a acumulat o valoroasă experiență în activitatea de asociere, precum și în conturarea unui program general privind dezvoltarea cercetării științifice, cu rezultate teoretice, dar și practice.

Era limpede că Academia Română nu putea să cuprindă decât o mică parte din savanții realmente valoroși, mai ales din domeniile științei și tehnicii. Ca urmare se impunea înființarea unei noi instituții, nu în concurență, ci în complementaritate cu Academia Română.

O asemenea idee formula chiar unul dintre membrii Academiei Române, filosoful **Petre P. Negulescu**: “Academia Română nu-și mai poate păstra doar caracterul special de institut destinat mai mult să cultive limba și istoria națională; ea trebuie să lase această sarcină unei părți a ei și să se transforme pentru rest, reconstituindu-se pe o bază mult mai largă. Sau, dacă vrea să rămână așa cum este, atunci trebuie să creăm, alături de ea, o altă Academie, care să poată juca rolul de organizatoare a muncii noastre naționale, pe toate domeniile, atât de numeroase și de variate ale culturii universale. Am putea zice că o asemenea instituție e mai necesară azi decât Academia Română”.⁷

Petre P. Negulescu

⁷ Petre P. Negulescu, *Reforma învățământului*, București, Editura Casei Școalelor, 1927

2. Înființarea Academiei de Științe din România

Afirmarea științei românești, relațiile dintre oamenii de cultură au evidențiat necesitatea înființării unui organism de coordonare și îndrumare la scară națională. Istoricul Dan Berindei aprecia că înființarea Academiei Române era rezultatul vocației cultural-științifice a românilor, al unui proces istoric și nu doar a acțiunii unor personalități, “ci a unei serii întregi de inițiatori și străduitori. Societatea Academică avea să ia naștere ca urmare a unui întreg curent de opinii”⁸.

Tot astfel, Academia de Științe din România trebuia să răspundă unei necesități generale, căreia i-au dat expresie un grup de profesori universitari.

După o pregătire prealabilă, în ziua de 3 martie 1935, s-au întrunit la Universitatea din București un număr de 26 oameni de știință. Momentul a fost consemnat în următorul document⁹:

PROCES VERBAL

Nr.1.

Ședința de constituire

a

ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

Azi, 3 Martie 1935, s-au întrunit în localul Facultății de Științe din București, Laboratorul de Gravitație, Căldură și Electricitate, Str. Poincaré 14, membrii fondatori ai Academiei de Științe din România. Dl. Musceleanu citește expunerea de motive și statutele. Dl. Ministru Angelescu felicită pe inițiatori și promite un prim ajutor chiar din primul buget ce se lucrează acum și urează viață lungă instituției.

Dl. Hurmuzescu arată necesitatea acestei Academii ce se proiectează față de cerințele noi ale Științei în România Mare și scoate în relief faptul că nu poate cu nimic dubla activitatea Academiei Române.

Dl. Bâznoșanu elogiază activitatea științifică și ajutorul eficace a D-lui Ministru Angelescu pentru propășirea țării pe tărâm cultural. Face portretul d-lui

⁸Dan Berindei, *Constituirea României moderne*, București, Editura Enciclopedică, 2009, p.335.

⁹Arhivele Naționale Istorice Centrale (A.N.I.C.), fond Tribunalul Ilfov, Secția I-a, dosar 2. 100/1935.

Ministru ca om, scoțând în relief calitățile d-sale sufletești. Ca un omagiu îl roagă să primească președenția Academiei ce face. Se acceptă și se ratifică cu aplauze.

Dl. Musceleanu este propus și aclamat ca secretar general.

Dl. Ministru Angelescu mulțumește d-lui Bâznoșanu pentru elogiile aduse și membrilor fondatori pentru alegerea sa ca președinte prin aclamații -, dă asigurări că va pune tot devotamentul și munca pentru a promova scopurile Academiei.

Dl. Musceleanu mulțumește emoționat și promite să pună toată priceperea și energia sa la dispoziția Academiei.

Dl. Coculescu se bucură de înființarea Academiei și e de părere să se dea de îndată mijloacele necesare dezvoltării ei și nu câte puțin în începuturile modeste.

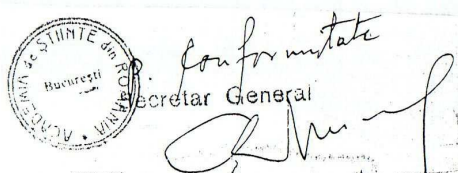
Dl. Ministru Angelescu răspunzând dlui Coculescu, relativ la fondurile necesare de la început -, zice că va face un demers la dl. Primar Donescu pentru un teren.

Dl. Dănilă se asociază laudelor aduse de dl. Bâznoșanu dlui Ministru Angelescu ales Președinte și d-lui Musceleanu. Întreabă dacă s-a luat legătura cu centrele științifice din provincie, antenele necesare organului central care lucrează la coordonarea științifică, crede această legătură ca absolut necesară. În ce privește ajutorarea, care-i tot atât de necesară, nu vede cum ar putea-o exercita academia noastră, de aceea consideră alegerea dlui Ministru Angelescu ca președinte foarte fericită, sprijinul Ministrului fiind absolut necesar.

Dl. Musceleanu spune că s'a luat contact și se va lua cu provincia peste tot, ducându-se domnia sa personal la fiecare, aceasta după constituirea legală și vom lua legăturile și cu străinătatea.

În chestiunea ajutorării, zice D-sa, avem fonduri foarte reduse din taxele studenților și că ne-am înțeles a face o bibliotecă de reviste, cedând în sala comună fiecare revistele respective și formând astfel colecții complete.

Se alege o comisiune compusă de 5 membri: domnii Musceleanu, Bâznoșanu, Hurmuzescu, Davidoglu, Kirițescu, care să puie la punct statutele.

The image shows a circular official stamp of the Romanian Academy (Academia Română) with the text "ACADEMIA ROMÂNĂ ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA" and "București". To the right of the stamp is a handwritten signature in ink, which appears to be "Ion Bâznoșanu". Below the signature, the words "Secretar General" are printed.

Comisia aleasă a lucrat la elaborarea statutului precum și la alcătuirea Actului Constitutiv, care să fie înaintate la Tribunal pentru înscrierea legală a Academiei de Științe din România.

În ziua de 11 martie 1935 a avut loc o nouă întrunire, în cadrul căreia a fost semnat următorul document:

ACT CONSTITUTIV¹⁰

Subsemnații:

1. *Prof. Dr. Constantin Angelescu, str. C.A. Rosetti No. 13 București*
2. *Prof. Dr. Dragomir Hurmuzescu, str. V. Emanuel No. 16 București*
3. *Prof. Dr. Nicolae Coculescu, str. Cușitul de Argint No. 5 București*
4. *Prof. Dr. Dimitrie Călugăreanu, str. B. P. Hajdeu No. 8 București*
5. *Prof. Dr. Ștefan Minovici, Splaiul Independenței No. 87 București*
6. *Prof. Dr. Andrei Popovici Bâznoșanu, str. A. Simu No. 3 București*
7. *Prof. Dr. Anton Davidoglu, str. Buzești No. 92 București*
8. *Prof. Dr. Constantin Kirițescu, str. Stupinei No. 41 București*
9. *General Adjutant Nicolae Condeescu, str. Cobălcescu No. 42 București*
10. *Prof. Dr. Ion Borcea, str Buzdugan No.1 Iași*
11. *Prof. Dr. Negoită Dănilă, Calea Moșilor No. 132 București;*
12. *Prof. Dr. Alexandru Borza, str. Regala No. 28 Cluj*
13. *Prof. Dr. Ion Popescu Voitești, str. Elisabeta No.12 Cluj*
14. *Prof. General I. V. Bădulescu, str. Maior Ene No. 12 București;*
15. *Prof. Dr. Nicolae T. Deleanu, Aleea Barbu Delavrancea No.42. București*
16. *Prof. Dr. Constantin Stănescu, str. N. Ionescu No. 10 București*
17. *Prof. Dr. Eugen Bădărău, str. R. Poincaré No. 14 București*
18. *Dr. Costin Stoicescu, str. Dr. Burghel No. 16 București*
19. *Prof. Dr. Ing. Marin Drăcea, Bud. Dacia No. 16 București*
20. *Conf. Dr. Eugen Angelescu, str. Dr. Lister No. 1 București*
21. *Prof. Dr. C. Mihăilescu, str. Dr. Radovici No. 12 Cotroceni*
22. *Prof. Dr. Simion Ștefan Radian, str. Fonteriei No. 11 București*

¹⁰ Academia de Științe din România-în continuare se va cita "Buletin", nr. 1, 1936

23. Prof. Dr. Constantin Popescu, str. I. G. Duca No. 86 București

24. Ing. Ion Miclescu, str. Paris No. 56 București

25. Dr. Ilie C. Purcaru, strada Șerban Vodă No.62 București

26. Prof. Dr. Christian Musceleanu, str. Cazarmei No. 49 București

constituim prin prezentul act și pe baza statutelor cari fac parte integrantă din el o asociație științifică fără scop lucrativ sau patrimonial sub denumirea de Academia de Științe din România, și având ca scop și obiect cele enumerate la art. II din statute.

Sediul social al Academiei este în București str. Poincaré No. 14.

Durata Academiei este nelimitată.

Academia de Științe din România va fi administrată conf. dispozițiilor din statute aci alăturate.

Subscrișii reprezentând unanimitatea membrilor și exercitând funcțiunile adunării generale am ales ca președinte pe dl. Prof. Dr. Constantin Angelescu și secretar general pe Dl. Prof. Dr. Christian Musceleanu urmând ca restul membrilor comitetului de administrație să fie ales de prima adunare generală după constituire. Tot prin acest act împuternicim pe Dl. Av. Dumitru Popescu să semneze cererea de autorizare către Trib. Ilfov Secția I-a conf. legii persoanelor juridice, îndeplinind toate formalitățile necesare în acest scop, făcând și semnând toate actele ca apel, recurs, etc., D-sa va avea dreptul să primească citații, să facă orice declarații în numele nostru, să consimtă la modificările ce eventual s-ar cere de justiție la acest act, constitutiv și statute, să renunțe la dreptul de apel sau recurs și să îndeplinească în fine orice formalitate legală, ori unde trebuința va cere. Înscrierea asociației în registrele Tribunalului si va face tot ce va fi necesar pentru funcționarea ei legal, și pentru dobândirea personalității juridice ne mai având nevoie de alte mandate speciale din partea noastră. D-sa își va putea substitui și pe oricare alt avocat.

<i>ss/. Dr. Constantin Angelescu</i>	<i>ss/. Dragomir Hurmuzescu</i>
<i>ss/. Nicolae Coculescu</i>	<i>ss/. Dimitrie Călugăreanu</i>
<i>ss/. Ștefan Minovici</i>	<i>ss/. Alexandru Popovici</i>
<i>ss/. Anton Davidoglu</i>	<i>ss/. Constantin Kirițescu</i>
<i>ss/. Ion Borcea</i>	<i>ss/. Negoită Dănilă</i>
<i>ss/. Alexandru Borza</i>	<i>ss/. Ion Popescu Voitești</i>
<i>ss/. Nicolae T. Deleanu</i>	<i>ss/. Constantin Stătescu</i>
<i>ss/. Eugen Bădăraș</i>	<i>ss/. Marin Drăcea</i>
<i>ss/. Eugen Angelescu</i>	<i>ss/. Constantin Mihăilescu</i>
<i>ss/. Simion Radian</i>	<i>ss/. P. Popescu</i>
<i>ss/. Christian Musceleanu</i>	<i>ss/. Ilie C. Purcaru</i>
<i>ss/. Costin Stoicescu</i>	<i>ss/. Gl. Nicolae Condeescu</i>
<i>ss/. Ion Miclescu</i>	<i>ss/. V. Rădulescu</i>

Redactor și martor pentru identitate

ss/. Dumitru Popescu, avocat

Semnatarii Actului de constituire a Academiei de Științe din România erau, în covârșitoarea lor majoritate, profesori universitari, cei mai mulți din București, dar și din Iași și Cluj, cele trei mari centre universitare din România acelei perioade.

Specialitățile reprezentate erau multiple: fizică, astronomie, chimie, medicină, biologie, matematică, geografie, istorie, zoologie, geologie, educație, economie etc.

Personalitățile care au pus bazele Academiei de Științe din România erau cunoscute la nivel național, unele și la nivel internațional prin contribuțiile aduse în domeniile specialității lor. Multe dintre aceste personalități erau întemeietori ai unor școli științifice, se remarcaseră la congrese și conferințe internaționale, aveau studii științifice și conduceau institute de cercetare ale căror rezultate erau aplicate pe scară națională, în medicină, industrie, agricultură, zootehnie, biologie, geologie etc.

Cu alte cuvinte, întemeietorii Academiei de Științe din România erau personalități cu un autentic prestigiu profesional. Prezентăm, pe scurt, aceste personalități pentru edificarea cititorilor acestei lucrări.¹¹

Constantin Angelescu

¹¹ Pentru întocmirea fișelor privind activitatea personalităților care făceau parte din Academia de Științe din România au fost folosite, în principal, lucrările: *Istoria Românilor*, vol. VIII, *România Întregită* (1918-1940). Coordonator Ioan Scurtu, București, Editura Enciclopedică, 2003 (Partea a IV a); *Istoria Românilor*, vol. IX, *România în anii 1940-1947*, Coordonator Dinu C. Giurescu, București, Editura Enciclopedică, 2008 (cap. XIII); Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Române-Dicționar. 1866-2003*, Ed. a III a, București, Editura Enciclopedică și Editura Academiei Române, 2003; *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii. Dicționar*, București, Editura Enciclopedică, 1982; Lucian Predescu, *Enciclopedia României. Cugetarea*, București, Editura Saeculum și Editura Vestalia, 1999.

Dr. **Constantin Angelescu** (n. 1869) – medic, specialitatea chirurgie, profesor la Facultatea de Medicină, Universitatea București. A obținut doctoratul în medicină la Paris în 1897. Membru al Societății Internaționale de chirurgie, cu sediul la Bruxelles (1928), membru de onoare al Academiei Române (1934).

Autorul unor lucrări de mare importanță teoretică și practică în domeniul medicinei: *La septicemie postopératoire et son traitement* (1902), *Cartea surorilor de caritate* (1915), *Manual de medicină operatorie* (1925, în colab.), *Încercări de imunizare contra cancerului în terapia umană* (1931, în colab.).

Militant activ pentru formarea statului național unitar român, în calitate de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României în SUA (1918) și Franța - vicepreședinte al Consiliului Național al Unității Române (președinte Take Ionescu).

Ministrul Lucrărilor Publice (1914-1916), ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice (decembrie 1918 - septembrie 1919), ministrul Instrucțiunii Publice (ianuarie 1922 - martie 1926, iunie 1927 - noiembrie 1928, noiembrie-decembrie 1933). Pentru scurt timp (30 decembrie 1933 - 3 ianuarie 1934) a îndeplinit funcția de președinte al Consiliului de Miniștri, după care a rămas titularul Ministerului Instrucțiunii, Cultelor și Artelor.

Participanții la întrunirea din 3 martie 1935 au apreciat că Dr. Constantin Angelescu era personalitatea cea mai îndreptățită să ocupe funcția de președinte al Academiei de Științe din România.

Unul dintre aceștia, Christian Muscelanu, avea să relateze: „Câțiva dintre noi, în momentul când am ajuns la convingerea că înființarea Academiei de Științe trebuie să devină o realitate cât mai neîntârziat, primul nostru gând a fost să ne adresăm celui care a pus mai presus de orice dezvoltarea cât mai temeinică a culturii în toate direcțiile din țara aceasta, d-lui Prof. Dr. Angelescu, actualul ministru al Instrucțiunii Publice. Omul de înaltă cultură științifică și în același timp unul cu sentimente atât de alese a fost predestinat să fie președintele Academiei de Științe din România.”

Într-adevăr, pe lângă prestigiul său științific, Dr. Constantin Angelescu dovedise, în funcțiile publice pe care le ocupase, calități manageriale deosebite, capacitatea de a se implica și rezolva probleme dintre cele mai complexe.

Era un „om de școală și mare ziditor”, cum îl caracteriza Constantin Kirițescu. Lui Constantin Angelescu i-a revenit meritul de a unifica învățământul

din România întregită, de a construi peste 12.000 de școli în toate localitățile din România etc.¹²

Dragomir Hurmuzescu

Dragomir Hurmuzescu (n. 1865) – fizician, profesor la Facultatea de Științe, Universitatea București, membru corespondent al Academiei Române din 1916. A adus contribuții științifice fundamentale în domeniile electricității și fizicii razelor X. A construit electroscoful care-i poartă numele (1894), a pus bazele primului laborator de electricitate din România. Este ctitorul radiofoniei românești; în 1922 a înființat Societatea de Difuziune Radiotelefonică, devenită Societatea Română de Radiodifuziune. A fost cel dintâi director al postului național de radio, care și-a început activitatea la 1 noiembrie 1928.

Dintre lucrările sale menționăm: *Căldură și electricitate* (1900), *Radioactivitatea apelor minerale din România* (1909), *Electricitate generală și aplicată* (1934).

Nicolae Coculescu

Nicolae Coculescu (n. 1866) – astronom, profesor la Facultatea de Științe, Universitatea București, și-a legat numele de înființarea Observatorului Astronomic din București (1908). A publicat *Teoria refracției astronomice*; *Perturbațiile planetare*; *Curs de astronomie teoretică*. A contribuit la înființarea Comitetului Național de Geodezie și Geofizică (1929) și a Comitetului Național de Astronomie (1933). Cu ajutorul aparaturii de la Observatorul Astronomic a determinat poziția mai multor comete, a observat și cercetat fenomenele solare.

¹² Constantin Kirițescu, *Portrete. Oameni pe care i-am cunoscut*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985 (Dr. Constantin Angelescu).

Dimitrie Călugăreanu (n. 1868) - medic, fiziolog și naturalist, profesor la Facultatea de Științe și la Școala Superioară de Medicină Veterinară din București. A fost inițiatorul învățământului de biochimie din România și a publicat primul *Curs de chimie fiziologică* (1908).

Studiile sale au vizat fiziologia sistemului nervos și probleme de hematologie, dar și probleme de chimie fizică. A fondat, în 1918, revista “Știința Tuturor”, a ținut conferințe la radio, contribuind la popularizarea cercetărilor științifice.

Dimitrie Călugăreanu

Dintre lucrările sale menționăm: *Rolul microbilor în digestia intestinală* (1904), *Études physiologiques et histologiques sur la compression des nerfs* (1901), *Acțiunea cloroformului asupra suspensiilor lipoidice* (1910).

Ștefan Minovici (n. 1867) - chimist, profesor la Facultatea de Științe a Universității București. În 1925 a înființat Institutul de Chimie, în cadrul acestei Universități, după ce în 1919 pusese bazele Societății de Chimie din România.

Membru corespondent al Academiei Române (1925), al Societății de Biologie din Londra, al Comisiei Internaționale de Farmacopee, al Societăților de Chimie din Germania, SUA, Polonia etc.

Ștefan Minovici

Ștefan Minovici avea excepționalul talent de a explica pe înțelesul oamenilor simpli probleme științifice complexe. Era privit ca un prestidigitator. Un colaborator al său scria: „Sub vraja mâinilor sale, retortele și alambicurile, țevile și robinetele se supuneau discipline”, iar natura „își dezvăluia secretele”.

A publicat: *Manual teoretic și practic de chimie analitică* (4 vol., 1907 - 1915); *Manual practic de chimie organică* (1926); *Contribuții la originea colesterolului în organismul animal* (1934).

Anton Davodoglu

Anton Davidoglu (n. 1886) - matematician, profesor la Facultatea de Științe a Universității București, Catedra de Calcul Diferențial și Integral. Doctorat în matematici obținut la Paris (1900).

Contribuții științifice privind ecuațiile diferențiale ordinare sau derivate parțiale, analize matematice.

Dintre lucrările publicate: *Curs de analiză infinitezimală* (1931); *Curs de teoria asigurărilor* (1935).

Andrei Popovici-Bâznoșanu (n. 1876) – biolog, profesor la Facultatea de Științe, Universitatea București. Doctor în fiziologie și zoologie (München, 1905). A înființat Societatea Naturaliștilor din România (1899) și Stațiunea Zoologică din Sinaia (1922), care funcționa pe lângă Catedra de Zoologie Descriptivă pe care o ocupa la Facultatea de Științe. Stațiunea era un adevărat laborator în mijlocul naturii, unde studenții cercetau animalele în mediul lor și înțelegeau raporturile foarte strânse între floră și faună. În stațiunea aflată la poalele muntelui Cumpătul, specialiști din mai multe țări europene au făcut cercetări, invitați de Andrei Popovici-Bâznoșanu. Autor de manuale școlare: *Anatomia și fiziologia omului cu aplicații*; *Zoologie*; *Botanică*.

A studiat și a publicat rezultatele cercetărilor sale privind albinele, broaștele țestoase, melcii de grădină, migrația unor specii de insecte etc.

Constantin Kirițescu

Constantin Kirițescu (n. 1876) - biolog, istoric, scriitor, organizator al învățământului românesc. Profesor la Institutul Superior de Educație Fizică, Director pentru Învățământul Secundar și Superior din Ministerul Învățământului, timp pe trei decenii.

A realizat cea mai amplă și convingătoare monografie privind participarea României la Primul Război Mondial.

Lucrări: *Istoria războiului pentru întregirea României* (2 vol. 1922 - 1924); *La Roumanie sous la guerre mondiale* (Paris 1934).

Alte lucrări: *Școala în slujba păcii și înțelegerii poparelor* (1929), *Dezarmarea morală* (1933).

Autor de manuale școlare (împreună cu Andrei Popovici Bâznoșanu) de biologie și botanică.

General **Nicolae Condeescu** (n. 1880) – ofițer de Stat Major, profesor de istorie Militară la Școala Superioară de Război, ministrul Armatei (1930), președintele Societății Scriitorilor Români (1926). Autorul jurnalului de călătorie intitulat *Peste mări și țări* (2 vol., 1922-1923), culegerii de nuvele *Conu Enake* (1928), și a mai multor schițe (unele semnate cu pseudonimul Nicolae Corbu).

G-ral Nicolae Condeescu

Ion Borcea (n. 1879) – zoolog, profesor la Universitatea din Iași, Facultatea de Științe, secția Științele Naturale. Întemeietorul hidrobiologiei în România, a pus bazele școlii românești de oceanologie. A înființat Stațiunea Zoologică Marină de la Agigea (1926).

Membru corespondent al Academiei Române (1919), membru de onoare al Societății Zoologice a Franței (1932), membru corespondent al muzeelor de istorie naturală din Paris și New York (1935).

A inițiat și redactat revista științifică “Adamachi” din Iași și “Analele Științifice ale Universității din Iași”, în care erau valorificate rezultatele cercetărilor științifice personale și ale colegilor profesori.

Ion Borcea

Ion Borcea a îndeplinit funcția de ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice (1919-1920), elaborând primul proiect de lege privind învățământul după Marea Unire din 1918.

Dintre lucrările științifice publicate de Ion Borcea menționăm: *Observations sur les poisons migrants dans les eaux roumaines de la Mer Noire* (1929); *Fauna Mării Negre pe litoralul Dobrogei* (1928); *Nouvelles contributions à l'étude de la faune benthonique dans la Mer Noire près de litoral roumain* (1931).

Negoia Dănilă (n. 1878) - chimist, profesor la Universitatea București, Facultatea de Științe, director al Institutului de Chimie Industrială din București. Specialist în chimia organică aplicată, mai ales cu privire la structura solului și subsolului. Lucrări: *Asupra utilizării hidrocarburilor aromatice din fracțiunile de petrol* (1925, în colab.); *Sur le utilisation rationnelle des lignites roumains* (1926, în colab.); *Compoziția elementară a uleiurilor naturale separate din gudroanele primare ale ligniților românești* (1928, în colab.).

Alexandru Borza

Alexandru Borza (n. 1887) - botanist, geobotanist și istoric al științei. Profesor la Facultatea de Științe a Universității din Cluj. Întemeietorul și animatorul geobotanicii în România. A înființat Grădina Botanică, Muzeul Botanic și Institutul Botanic din Cluj. A militat pentru ocrotirea naturii; sub conducerea sa a apărut, în 1933, „Buletinul Comisiunii Monumentelor Naturii”.

Membru corespondent al Societății Botanice din Cehoslovacia, membru extern al Societății „Pro-Fauna et Flora Fennica” din Finlanda, a Societății de Horticultură din Lyon etc. A publicat numeroase studii de etnobotanică, istoria botanicii, floristică, precum și pentru ocrotirea naturii: *Protecția naturii în România* (1926), *La protection de la nature en Roumanie* (1932). Inițiatorul legii pentru ocrotirea naturii, adoptată în 1930 și a primului parc național al României, în Munții Retezat (1934).

Ion Popescu-Voitești (n. 1876) - geolog, profesor la Facultatea de Științe a Universității din Cluj (1919–1936) și București (din 1936).

Director al Institutului Geologic de pe lângă Facultatea de Științe din Cluj (1919-1936) și al Institutului Geologic din București (1930-1931). Specialist în paleontologie, stratigrafie, tectonică, geologie generală și aplicată.

Lucrări: *Elemente de geologie generală cu privire specială asupra geologiei românești* (1921); *Considerații asupra geologiei zăcămintelor de petrol ale regiunilor Carpatice românești* (1922); *Geologia zăcămintelor de sare* (1930).

Ion Popescu-Voitești

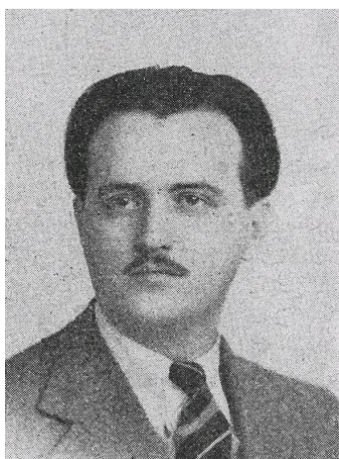
Virgil Bădulescu (n. 1882) - general, inițiatorul și directorul general al Oficiului Național de Educație Fizică. Absolvent al Institutului Regal de Gimnastică din Stockholm (Suedia), organizatorul programelor de educație fizică din liceele militare. Doctor în științe economice și financiare, conferențiar la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. A publicat studii privind finanțele publice din România, situația financiară a Căilor Ferate Române, situația monetară a României.

G-ral Virgil Bădulescu

Este autorul *Codului de Legislație industrială și de contabilitate publică și statistică*, ambele publicate în 1935, care s-au bucurat de o foarte bună primire din partea studenților și a tinerilor economiști.

Lucrări: *Instrucția de luptă a individului, șirul și grupa* (1908); *Educație fizică* (1927); *Manual de jocuri* (f. an)

Nicolae T. Deleanu

Nicolae T. Deleanu (n. 1887) – fitofiziolog și biochimist vegetal. Profesor la Universitatea din Iași, Facultatea de Farmacie (1916-1925), șef al Catedrei de Chimie Analitică, la Facultatea de Farmacie din cadrul Universității din București (din 1925), membru al Academiei Naționale de Farmacie din Madrid, al Societății de Chimie Biologică din Paris, al Societății de Medicină Legală din Franța. A analizat rolul substanțelor minerale, a clorofilei, problema bioritmului, enzimele vegetale.

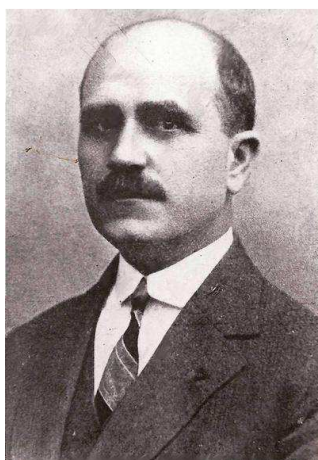
Lucrări: *Studiu chimic asupra respirațiunii frunzelor de viță de vie* (1913); *Studiu chimic asupra rolului substanțelor minerale și organice în cursul vieții plantelor* (1931-1934).

Eugen Bădărău

Eugen Bădărău (n. 1887) - fizician. Profesor la Universitatea din Cernăuți, director al Institutului de Fizică Experimentală din cadrul acestei universități, apoi, din 1934, la Facultatea de Științe a Universității din București. Specialist în fizica plasmei, descărcări electrice în gaze, optică, acustică, spectroscopie.

Lucrări: *Mecanica corpurilor solide* (1922), *Teoria electricității* (1922), *Electronică și radioactivitate* (1926), *Emisiune electronică secundară din metale* (1932).

Marin Drăcea

Marin Drăcea (n. 1885) - silvicultor, profesor la Școala Politehnică din București și la Facultatea de Silvicultură din București, întemeietorul Institutului de Cercetări și Experimentație Forestieră (1933), director general al Casei Autonome a Pădurilor Statului (1930 – 1933). Cercetări privind rolul pădurii ca fenomen geografic, cultura salcâmului, a hibrizilor de plop etc.

Lucrarea *Relațiuni între exploatarea agricolă și cea forestieră* (1921) a stat la baza unei concepții noi, moderne privind cele două domenii de activitate.

Eugen Angelescu (n. 1896) - chimist, profesor la Facultatea de Științe a Universității din București. Cercetări în domeniul chimiei organice. Fondatorul școlii românești de chimie coloidală.

Lucrări publicate: *Curs de chimie fizică* (1933), *Fizico-chimia membranelor* (1933), *Sur la chimie colloïdale des systèmes savous-crésol-eau* (1934).

Eugen Angelescu

Constantin Mihăilescu (n. 1881) [Michăilescu] - medic, profesor la Facultatea de Medicină a Universității din București, și la Academia Națională de Educație Fizică din București.

Lucrări: *Despre reumatismul tuberculos* (1906), *Considerațiuni asupra funcțiunilor multiple ale ficatului* (1911), *Curs de fizică biologică* (1933).

Simion Ștefan Radian (n. 1871) - specialist în științele naturii, profesor la Facultatea de Științe a Universității din București. A efectuat cercetări de teren în Munții Bucegi, descoperind noi specii de plante.

Lucrări: *Contribuțiuni la flora byologică a României* (1915), *Anatomia aparatului vegetativ de la Bucegia romanica* (1923).

Christian Musceleanu (n. 1886) - fizician, profesor la Universitatea din București, șeful Laboratorului de Gravitație, Căldură și Electricitate, în care a avut loc ședința de constituire a Academiei de Științe din România, promotor al radiofoniei în România, a fost ales, în 1933, președintele Radio Clubului Român.

A inițiat înființarea liceului de fete *Domnița Ileana* (1926), devenit Colegiul Național *Ion Creangă*.

Christian Musceleanu

Studii în domeniul fizicii generale și meteorologie, gravitației, căldurii și electricității. Lucrări: *Generatorii de energie în România* (1926), *Materia în infinitul mare* (1930).

Constantin Popescu (n. 1885) - specialist în anatomie și fiziologie vegetală. Profesor la Academia de Agricultură din București.

Studii publicate în reviste de specialitate și mai multe cărți, între care: *Sur la graffe de quelques fruits de cucurbitacées* (1930).

Ilie Purcaru - agronom, profesor la Facultatea de Agronomie a Academiei de Științe Agricole din București, director în Ministerul Instrucțiunii Publice, pentru învățământul profesional.

Din aceste scurte biografii, rezultă limpede că inițiatorii Academiei de Științe din România erau personalități autentice.

Conform legii, Academia de Științe din România și-a constituit un *patrimoniu social*, care trebuia anunțat în momentul legalizării acestei instituții. Suma depusă la Banca Românească în ziua de 28 martie 1935 era de 20.000 lei.

Cel mai important document elaborat și adoptat de membrii fondatori a fost *STATUTUL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA* care avea următorul conținut:¹³

Art. I. – Se înființează o asociație științifică intitulată Academia de Științe din România, cu sediul în București.

Art. II. – Scopul Academiei de Științe din România este de a contribui, a încuraja și a îndruma creațiunea științifică prin:

- a) comunicări, referate, publicații și expoziții privitoare la chestiuni de știință pură sau aplicată,*
- b) acordare de premii pentru lucrări de valoare,*
- c) subvenționarea cercetărilor din domeniul științific.*

¹³ "Buletin", nr. 1, 1936.

Academia va fi un organ de consultare pentru autorități și de îndrumare pentru instituțiile de cercetare științifică.

Art. III. – Academia de Științe din România se compune din membri de onoare, membri donatori, membri titulari și membri corespondenți.

Membri de onoare vor fi propuși de secțiunile respective și aleși de Adunarea Generală dintre oamenii de cultură din țară sau străinătate, cari s’au distins prin lucrările lor din domeniul științei pure sau aplicate, ori dintre persoanele care aduc mari servicii Academiei.

Membri donatori sunt proclamați de Adunarea Generală dintre persoanele care fac donații importante Academiei.

Membrii titulari se aleg de Adunarea Generală cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei, în urma propunerii secțiunii din care urmează să facă parte. Pot fi propuși ca membri titulari numai cetățeni români cari s’au distins prin lucrări sau activitate recunoscută în specialitatea secțiunii.

Membrii corespondenți se aleg de Adunarea Generală cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor Academiei, în urma propunerii secțiunii din care urmează să facă parte. Ca membri corespondenți pot fi propuse și persoane care nu au cetățenie română și s’au distins prin lucrări sau activitate recunoscută din specialitatea secțiunii.

Art. IV. – Numărul membrilor de onoare, donatori și corespondenți este nelimitat.

Art. V. – Numărul membrilor titulari este de 70, împărțiți pe secțiuni în modul următor:

- 1. Secțiunea de Matematică și Astronomie, 8 membri*
- 2. Secțiunea de Fizică, 7 membri*
- 3. Secțiunea de Chimie, 7 membri*
- 4. Secțiunea de Zoologie, Anatomie, Paleontologie și Fiziologie animală, 7 membri*
- 5. Secțiunea de Botanică și Fiziologie Vegetală, 6 membri*
- 6. Secțiunea de Biologie Aplicată, 7 membri*
- 7. Secțiunea de Geologie, Mineralogie și Geografie, 6 membri*
- 8. Secțiunea Geniul Militar cu aplicațiune la Apărarea Națională, 6 membri*

9. Secțiunea de Istoria și Filozofia Științei, Organizație, Învățământ și Popularizare, 8 membri

10. Secțiunea Tehnică (Geniul civil), 8 membri.

În fiecare secțiune majoritatea membrilor trebuie să fie rezidenți în București. Fiecare secțiune va avea un președinte, un vice-președinte și un secretar.

Art. VI. – Academia de Științe din România va ține ședințe plenare publice în sesiunea generală în cursul lunii Aprilie sau Mai.

Afară de acestea, se vor ține pe secțiuni, ori de câte ori va fi nevoie, ședințe speciale în tot timpul anului. Pentru ca o secțiune să lucreze valabil, trebuie să fie de față majoritatea membrilor secțiunii.

Se pot ține ședințe și pe grupe de secțiuni.

Art. VII. – Academia de Științe din România va fi administrată de un comitet compus dintr'un președinte, trei vice-președinți, un secretar general, un casier și un bibliotecar. Președintele și vice-președinții se aleg de Adunarea Generală pe termen de un an, putând fi realeși. Secretarul general, casierul și bibliotecarul, se aleg de către Adunarea Generală dintre membri titulari pe termen nelimitat.

Controlul financiar se face de către un consiliu alcătuit din trei cenzori, cari se aleg pe termen de un an de către Adunarea Generală cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

Art. VIII. – Academia de Științe din România va tipări o publicație periodică.

Art. IX. – Odată pe an, în cursul lunii Aprilie sau Mai, se va ține Adunarea Generală, constituită cu majoritatea din numărul total al membrilor titulari.

Adunarea Generală are următoarele atribuțiuni:

- a) ia cunoștință de darea de seamă făcută de Secretarul General asupra activității Academiei.
- b) ascultă raportul cenzorilor și votează descărcarea comitetului
- c) alege comitetul și consiliul de cenzori
- d) alege pe membrii titulari propuși de secțiuni în locurile devenite vacante.
- e) alege pe membrii de onoare și membrii corespondenți.
- f) proclamă pe membrii donatori.

- g) votează bugetul anual de venituri și cheltuieli.
h) hotărăște demiterea membrilor titulari, cari vor fi lipsit fără motive în mod continuu de la ședințe sau de la lucrările Academiei un timp mai îndelungat.

Art. X. – Veniturile Academiei de Științe din România vor proveni din subvențiuni, donațiuni, legate și orice alte sume întâmplătoare.

Art. XI. – Academia de Științe din România va fi valabil reprezentată în fața autorităților, societăților și a justiției, prin președintele sau delegatul lui, împreună cu secretarul general sau înlocuitorul acestuia.

Art. XII. – Un regulament va desvolta statutul de față, arătând în chip amănunțit constituirea și funcționarea organelor și secțiunilor Academiei de Științe din România.

(ss) Dr. Constantin Angelescu (ss) Constantin Popescu

Andrei Popovici-Bâznoșanu Constantin Stătescu

Marin Drăcea Christian Musceleanu

Dragomir Hurmuzescu Ion Borcea

Ștefan Minovici P. Voitești

Nicolae Coculescu Simion Radian

G–ral V. I. Bădulescu Alexandru Borza

Ing. Miclescu Dimitrie Călugăreanu

Dr. Michăilescu Costin Stoicescu

G–ral Adj. Nicolae Condeescu Dr. Nicolae T. Deleanu

Constantin Kirițescu Eugen Bădărău

N. Davidoglu Eugen Angelescu

Negoia Dănilă Ilie C. Purcaru

Redactor și martor pentru identitate,

(ss) Dr. Dumitru Popescu, Avocat

Din acest document rezultă limpede că Academia de Științe își propunea un scop nobil, acela de “a contribui, a încuraja și a îndruma creația științifică” din România, prin prezentarea rezultatelor în cadrul unor manifestări științifice și prin forme specifice (comunicări, referate, publicații, expoziții), prin acordarea unor premii lucrărilor valoroase și prin subvenționarea cercetărilor în domeniul științific. Academia se oferea să asigure consultanță pentru autorități (guvernamentale, administrative) și pentru îndrumarea instituțiilor de cercetare științifică, având în vedere faptul că mulți dintre membrii săi conduceau asemenea instituții și deci aveau o experiență, pe care o puteau împărtăși celor interesați.

Erau stabilite categoriile de membri – de onoare, donatori, titulari și corespondenți – precum și modul cum aceștia puteau fi aleși. Numai membrilor donatori nu li se aplica o grilă de exigențe științifice, ceilalți trebuiau să îndeplinească anumite condiții profesionale. De asemenea, se stabilea că numărul membrilor de onoare, donatori și corespondenți era nelimitat.

Numărul membrilor titulari era de 70, repartizați pe cele 10 secții (între 6 și 8 membri). În fond, aceștia erau cei care asigurau activitatea Academiei de Științe din România, iar pentru ca aceasta să aibă ritmicitatea necesară se cerea ca majoritatea membrilor să fie din București. Desigur, se avea în vedere faptul că în capitala României erau concentrate cele mai multe valori științifice, în Universitate, Școli Politehnice, de Agricultură, institute de cercetare științifică etc.

Numai pentru membri titulari se ținea o evidență a participării lor la activitatea Academiei de Științe, cu deosebire la adunările generale. Membrii titulari care lipseau fără motive în mod continuu de la activitățile Academiei un timp mai îndelungat erau eliminați din sânul acesteia, iar locurile rămase libere puteau fi ocupate de alte personalități.

Adunarea Generală era cea care hotăra demiterea membrilor titulari sau alegerea de noi membri, valida activitatea organelor de conducere, vota bugetul de venituri și cheltuieli, alegea comitetul și consiliul de cenzori.

După cum se observă, Statutul folosea denumirea de administrare și nu de conducere a Academia de Științe din România, fapt ce a permis ca din acest organism să facă parte și persoane cu atribuții tehnice (casieri, bibliotecari), dar care erau membri titulari ai acesteia.

Același articol prevedea că președintele și vicepreședinții erau aleși de Adunarea Generală pe termen de un an, putând fi realeși. Nu se specifica numărul de mandate.

Secretarul general, casierul și bibliotecarul erau aleși pe termen nelimitat din rândul membrilor titulari.

Conform acestei prevederi, persoanele cele mai importante – președintele și vicepreședinții - erau aleși sau confirmați în fiecare an, în timp ce persoanele cu atribuții “tehnice” puteau îndeplini funcția respectivă pe termen nelimitat.

Cele două documente – ACTUL CONSTITUTIV și STATUTELE – au fost prezentate la Tribunalul Ilfov, Secția Notariat, care le-a autentificat în ziua de 11 martie 1935. Apoi acestea, împreună cu o cerere, au fost depuse la Tribunalul Ilfov, Secția I-a de avocatul Dumitru Popescu – împuternicitul Academiei de Științe, și de avocatul Titus Dragoș – delegatul Ministerului Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor.

Christian Musceleanu avea să precizeze: “Am ales calea aceasta pentru că noua instituție, neavând nimic de la Stat, nu avea nevoie de o lege specială. Era suficient pentru ca să poată funcționa, să aibă asentimentul celor două organe prevăzute de lege, adică Ministerul Public și Ministerul Instrucțiunii Publice.”¹⁴

În fața Tribunalului, avocatul Dumitru Popescu a susținut că toate condițiile de formă și de fond au fost îndeplinite, iar avocatul Titus Dragoș nu a formulat nici o obiecțiune. Ca urmare a precizat că Ministerul Instrucțiunii Publice, procurorul a pus concluzia că se admite cererea și se acorda personalitate juridică Academiei de Științe din România, în ziua de 29 martie 1935.

Documentul care consemnează această hotărâre este următorul¹⁵:

¹⁴Cuvântare d-lui prof. Christian Musceleanu, secretar general al Academiei, în Academia de Științe din România, “Buletin” nr. 2, 1936, p. 20 – 21.

¹⁵A.N.I.C., fond Tribunalul Ilfov, Secția I – a, dosar 2.100/1935.

Tribunalul Ilfov Secția I- a c.c.

Sentința Nr. 44.-

Audiența de la 29 Martie 1935.

Tribunalul compus din D-nii:

Florin Foișoreanu, președinte.

Aurel Boboc, judecător

Fotoliul Ministerului public ocupat de d-l procuror Ioan Mănescu.

La apelul făcut în camera de consiliu a răspuns Asociația Academia de Științe din România, prin împuternicit d-l avocat Dumitru Popescu și Ministerul Instrucțiunii Publice, al Cultelor și Artelor, prin d-l avocat Titus Dragoș, cu delegația la dosar, procedura completă.

S-au citit actele și lucrările date la dosar, după care:

D-l avocat Dumitru Popescu, din partea Asociației, a susținut că toate condițiunile de formă cerute de legea și regulamentul legii pentru persoanele juridice au fost îndeplinite, încât este locul a se acorda personalitate juridică.

D-l avocat Titus Dragoș, din partea Ministerului Instrucțiunii Publice, nu a făcut nici o obiecțiune, arătând că Ministerul a dat aviz favorabil.

D-l procuror a pus concluziuni pentru admiterea cererii și acordarea personalității juridice.

Tribunalul a examinat actele în camera de consiliu și apoi în ședință publică a pronunțat următoarea sentință:

TRIBUNALUL

Asupra cererii făcute de Asociația Academia de Științe din România, cu sediul în București, prin procurator d-l avocat Dumitru Popescu, prin petiția înreg. la Nr. 8697/935, de a i se acorda personalitate juridică.

Având în vedere susținerile împuternicitului Asociației, ale reprezentantului Ministerului Instrucțiunii și concluziunii d-lui procuror;

Având în vedere că în conformitate cu art. 3 din legea pentru persoanele juridice și art. 7 din regulamentul acestei legi, personalitatea juridică se acordă asociațiunilor și așezămintelor fără scop lucrativ sau patrimonial de către Tribunalul civil în circumscripția căreia s-a constituit pe baza cererii celor direct interesați, urmând procedura aratăată de la art. 3, 31, 33, 85, 87 și 89 din lege și art. 8 și 10 din regulamentul acestei legi;

Având în vedere că scopul Asociației este: de a contribui, a încuraja și a îndruma creațiunea științifică prin:

a) comunicări, referate, publicații și expoziții privitoare la chestiuni de știință pură sau aplicată;

b) acordarea de premii pentru lucrări de valoare;

c) subvenționarea cercetărilor din domeniul științific;

Având în vedere că acest scop urmărit de asociație este pur ideal;

Având în vedere că în conformitate cu art. 3 din lege și art. 8 din regulamentul legii, Tribunalul a cerut avizul și Ministerului Instrucțiunii Publice;

Având în vedere că acest Minister prin adresa Nr. 58216/935 a dat aviz favorabil;

Având în vedere că față de aceste constatări și cum toate condițiunile de formă și de fond cerute de lege și regulamentul legii pentru persoanele juridice sunt îndeplinite, cererea urmează a fi admisă, acordându-se personalitatea juridică.

Pentru aceste motive

Ascultând și concluziunile d-lui procuror,

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea făcută de Asociația Academia de Științe din România, cu sediul în București, prin petiția înreg. la Nr. 8697/935 și în consecință:

Acordă personalitate juridică acestei asociațiuni.

Dispune ca greșa să aducă la îndeplinire dispozițiunile art. 16 și următorii din regulamentul legii pentru persoanele juridice.

Data și citită în ședință publică azi 29 martie 1935.

Urmează semnăturile președintelui Florin Foișoreanu, judecătorului Aurel Boboc și greșierului (indescifrabilă).

Nefăcându-se apel în termen legal, decizia a rămas definitivă și executorie.

Așadar, 29 martie 1935, este DATA ÎNFIINȚĂRII Academiei de Științe din România, având personalitate juridică și fiind înscrisă în registrul Tribunalului Ilfov.

În ziua de 2 aprilie 1935, Academia de Științe din România a depus la Banca Românească încă 70.597 lei, ajungând la un fond de 90.597 lei.

La 6 aprilie 1935 a fost ales COMITETUL DE CONDUCERE a Academiei de Științe din România format din:

Dr. CONSTANTIN ANGELESCU – președinte

CHRISTIAN MUSCELEANU- secretar general

ILIE PURCARU – casier.

În argumentul din primul număr al „Buletinului” Academiei de Științe din România publicat în 1936 se afirma:

„În domeniul activității științifice propriu-zise, specialitățile științifice pure și aplicate alcătuiesc laolaltă un grup de contururi precise și cu un câmp de acțiune bine determinat, destul de individualizat spre a constitui o unitate de acțiune, destul de omogenă spre a asigura o colaborare eficace.

Coordonarea lucrărilor acestui grup, în scopul îndrumării și promovării lor, trebuie să revină unei asociații, numită Academia de Științe, alcătuită din personalitățile cele mai reprezentative și cu relief în toate ramurile de știință. Academia va fi constituită pe secțiuni, pe specialități ca: matematica și astronomia, științele fizice și chimice, biologia, geografia și geologia, tehnica, biologia aplicată, geniul militar ș.a.

Secțiunile vor putea lucra separat sau reunite. Cu o astfel de organizație, ele vor putea ține contact mai strâns cu cercetătorii din specialitatea respectivă răspândiți prin instituțiile științifice de pe tot cuprinsul țării; vor putea cunoaște necesitățile, aspirațiile lor; vor putea coordona eforturile lor; vor putea da obiective, fixa probleme de urmărit și țeluri de atins; vor putea servi ca organ de expresiune și de legătură cu autoritățile de stat; îi vor putea pune în relațiuni de colaborare cu alți cercetători izolați sau cu asociațiile din țară și mai ales din străinătate; le vor putea servi ca centru de informații; le vor putea procura mijloace de studiu, de publicație și de răspândire a lucrărilor”.

Academia de Științe din România își propunea să fie „un organ de consultare în care statul și inițiativele private să găsească sfatul cel mai competent, obiectiv și cu autoritate”¹⁶.

¹⁶ „Buletin”, nr. 1, 1936, p. 5-6.

Academia de Științe din România nu-și propunea să înlăture asociațiile științifice pe specialități, ci să colaboreze cu acestea. Se făcea precizarea că rolul Academiei de Științe nu era atât de a crea, ci mai mult de a ajuta creațiunea științifică, de a o încuraja, de a o îndruma și de a o coordona. „De aceea, existența ei nu exclude ci, dimpotrivă, implică existența asociațiilor pe specialități”.

De asemenea, Academia de Științe din România nu-și arogă calitatea de a concura și cu atât mai puțin de a înlocui Academia Română sau Secția Științifică a acesteia: “coexistența ei cu Academia Română nu constituie nici o piedică pentru vreuna dintre cele două instituțiuni. Secțiunea Științifică a Academiei Române, alcătuită dintr-un număr restrâns de membri, va putea continua și mai departe rolul ei de a coordona activitatea științifică cu ceea ce se desfășoară pe terenul literar și istoric, în cadrul general al eforturilor de cultură națională a neamului românesc.

Rolul Academiei de Științe, mai restrâns din punct de vedere al culturii generale, mult mai vast și mai specializat din punct de vedere științific, va fi acela de a menține legătura directă și imediată cu cercetătorii de diferite grade, din diverse specialități științifice, de a stimula și organiza munca creatoare în toate ramurile de știință pură și aplicată”¹⁷.

După constituirea legală a existat o preocupare specială pentru primirea de membri în Academia de Științe din România, persoanele selectate trebuind să aibă o activitate științifică recunoscută, cu contribuții originale în domeniul specialității proprii.

În ziua de 13 decembrie 1935 a avut loc Adunarea Generală care a adoptat decizii fundamentale pentru Academia de Științe: aprobarea Statutului, structura secțiilor și alegerea membrilor.

După votul exprimat, conform Statutului, compunerea Academiei de Științe din România era următoarea¹⁸:

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ „Buletin”, nr. 2, 1936

**Membri de Onoare ai
ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA**

Paul Bujor

1. <i>Paul Bujor</i>	Prof. la Univ. din Iași
2. <i>Vasile Buțureanu</i>	Prof. la Univ. din Iași
3. <i>Aristide Carajda</i>	Entomolog, Grumăzești, Neamț
4. <i>Matei Drăghiceanu</i>	Câmpulung (M)
5. <i>Constantin Hurmuzache</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți
6. <i>Constantin Miculescu</i>	Prof. onorar al Univ. București
7. <i>Anastasie Obregia</i>	Prof. la Univ. din Iași
8. <i>Constantin V. Penecke</i>	Prof. onorar al Univ. din Cernăuți
9. <i>Alexandru Popovici</i>	Prof. la Univ. din Iași
10. <i>Mareșal Constantin Presan</i>	București
11. <i>Iuliu Prodan</i>	Prof. la Acad. Agr. din Cluj

I
Secția: MATEMATICĂ ȘI ASTRONOMIE

Alexandru Myller

Membri titulari: 8

1. Nicolae Coculescu	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i> ¹⁹
2. Anton Davidoglu	Prof. la Univ. din București	<i>m.a.</i>
3. Aurel Angelescu	Prof. la Univ. din București	<i>m.a.</i>
4. Alexandru Myller	Prof. la Univ. din Iași	<i>m.a.</i>
5. Gheorghe Vrănceanu	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>m.a.</i>
6. Dumitru V. Ionescu	Prof. la Univ. din Cluj	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

1. Dr. Bratu	Prof. la Univ. din Cluj
2. Dr. Gheorghe Călugăreanu	Conf. la Univ. din Cluj
3. Gheorghe Demetrescu	Prof. Vice-director la Observ. Astron. București
4. Dr. Alexandru Ghika	Conf. la Univ. din București
5. Dr. Dan Hulubei	Conf. la Univ. din Cernăuți
6. Octav Mayer	Prof. la Univ. din Iași
7. Grigore Moisil	Prof. la Univ. din Iași
8. Miron Nicolescu	Prof. la Univ. din Cernăuți
9. Dr. Alexandru Pantazi	Asist. la Univ. din București

¹⁹ *m.f.* = membru fondator; *m.a.* = membru ales

II

Secția: FIZICĂ

Constantin Miculescu

Membru de onoare: Prof. Constantin Miculescu

Membri titulari: 7

1. Dragomir Hurmuzescu	Prof. la Univ din București	m.f.
2. Christian Musceleanu	Prof. la Univ din București	m.f.
3. Eugen Bădărău	Prof. la Univ din București	m.f.
4. Constantin Stătescu	Prof. la Univ din București	m.f.
5. Vasile V. Bianu	Prof. la Șc. Polit. din București	m.a.
6. Theodor Ionescu	Prof. la Univ din Iași	m.a.

Membri corespondenți:

1. Dr. Gheorghe Atanasiu	Conf. la Univ. din Cluj
2. Dr. Nicolae Bărbulescu	Conf. la Univ. din Cluj
3. Dr. Traian Gheorghiu	Șef de lucrări la Univ. din București
4. Dr. Horia Hulubei	Șef de lucrări la Univ. din Iași
5. Dr. Aurel Ionescu	Șef de lucrări la Univ. din București
6. Dr. Gheorghe Manu	Asist. la Univ. din București
7. Dr. Neda Marinescu	Șef de secție la "Inst. de Recherches Bio-Physiques Rothschild" Paris
8. Dr. Herbert Mayer	Conf. la Univ. din Cernăuți
9. Dr. Aurel Nicolau	Asist. la Univ. din București
10. Ioan Plăcișteanu	Prof. la Univ. din Iași
11. Ioan G. Popescu	Prof. la Univ. din Cernăuți
12. Dr. Constantin Sălceanu	Asist. la Univ. din București
13. Sabba- Ștefănescu	Asist. la Univ. din București
14. Dr. Alexandru Cișman	Conf. la Univ. din Iași
15. Dr. Constantin Mihul	Conf. la Univ. din Iași
16. Dr. Pius Servien Coculescu	doctor în Științe, publicist, Paris

III

Secția: CHIMIE

Anastasie Obregia

Membru de onoare: Prof. Anastasie Obregia, Iași

Membri titulari: 7

1. <i>Negoiță Dănilă</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
2. <i>Eugen Angelescu</i>	Conf. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
3. <i>Ștefan Minovici</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
4. <i>Alexandru Zaharia</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.a.</i>
5. <i>Gheorghe Spacu</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

1. <i>Eugen Chirnoagă</i>	Prof. la Șc. Politehnică din București
2. <i>Nicolae Costeanu</i>	Prof. la Universitatea din Cernăuți
3. <i>Constantin Cândea</i>	Prof. la Șc. Politehnică din Timișoara
4. <i>Alexandru Ionescu-Matiu</i>	Prof. la Universitatea din București
5. <i>Costin Nenișescu</i>	Prof. la Șc. Politehnică București
6. <i>Ion Tănăsescu</i>	Prof. la Universitatea din Cluj
7. <i>Iuliu Voicu</i>	Conf. la Universitatea din București
8. <i>Dr. Constantin Gheorghiu</i>	Conf. la Universitatea din Iași
9. <i>Dr. Nicolae Maxim</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
10. <i>Dr. Alexandru Mironescu</i>	Asistent la Univ. din București
11. <i>Dr. Theodor Pirtea</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
12. <i>Dr. Grigore Bălănescu</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
13. <i>Dr. Mihai Vanghelovici</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
14. <i>Dr. Ion Atanasiu</i>	Șef de secție la Univ. din București

IV
Secția: ZOOLOGIE, ANATOMIE,
PALEONTOLOGIE ȘI FIZIOLOGIE ANIMALĂ

Aristide Caradja

Membri de onoare:	<i>Prof. Paul Bujor</i>
	<i>Aristide Carajda</i>
	<i>Prof. Constantin Hurmuzache</i>

Membri titulari: 7

<i>1. Andrei Popovici-Bâznoșanu</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
<i>2. Ion Borcea</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>m.f.</i>
<i>3. Dimitrie Călugăreanu</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
<i>4. Constantin Motaș</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>m.a.</i>
<i>5. Ion Scriban</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

<i>1. Dr. Constantin D. Bogoescu</i>	Asist. la Univ. din București
<i>2. Neculai Cosmovici</i>	Prof. la Univ. din Iași
<i>3. Dr. Gheorghe Dornescu</i>	Asist. la Univ. din București
<i>4. Dr. Nicolae Gavrilescu</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
<i>5. Dr. Mihail Ionescu</i>	Asist. la Univ. din București
<i>6. Dr. Marcu Oreste</i>	Conf. la Univ. din Cernăuți
<i>7. Dr. Elena Lupu</i>	Șef de lucrări la Univ. din Iași
<i>8. Dr. Ion Steope</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
<i>9. Dr. Vasile Radu</i>	Conf. la Univ. din Iași

V

Secția: BOTANICĂ ȘI FIZIOLOGIE VEGETALĂ

Iuliu Prodan

Ion Grințescu

Membri de onoare:	<i>Prof. Alexandru Popovici, Iași</i>
	<i>Prof. Iuliu Prodan, Cluj</i>

Membri titulari: 6

1. <i>Alexandru Borza</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>m.f.</i>
2. <i>Simion Radian</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
3. <i>Nicolae T. Deleanu</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
4. <i>Constantin T. Popescu</i>	Prof. la Acad. Agr. București	<i>m.f.</i>
5. <i>Ion Grințescu</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>m.a.</i>
6. <i>Mihail Gușuleac</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

1. <i>Dr. Iosif Dick</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
2. <i>Dr. A. Mühldorf</i>	Conf. la Univ. Cernăuți
3. <i>Dr. Erasmus Nyarady</i>	Conservator la Univ. din Cluj
4. <i>Dr. Constantin Papp</i>	Conf. la Univ. Iași
5. <i>Dr. Emil Pop</i>	Șef de lucrări la Univ. din Cuj

VI
Secția: BIOLOGIE APLICATĂ

Constantin Garoflid

Membri titulari: 7

1. <i>Marin Drăcea</i>	Prof. la Șc. Politehnică București	<i>m.f.</i>
2. <i>Dr. C. Mihăilescu</i>	Prof. la I. S. E. F.	<i>m.f.</i>
3. <i>Constantin Garoflid</i>	Agricultor și Viticultor București	<i>m.a.</i>
4. <i>Gheorghe K. Constantinescu</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.a.</i>
5. <i>Aurel Crăișteanu</i>	Prof. la Univ. din București	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

1. <i>Dr. Lucia Borcea</i>	Șef de lucrări la Univ. Iași
2. <i>Dr. Mitiță Constantinescu</i>	Șef de lucrări la Univ. Iași
3. <i>Gheorghe Fișescu</i>	Prof. la Liceul Național din Iași
4. <i>Dr. Dumitru Moșoc</i>	Chimist la Univ. din București
5. <i>Dr. Petru Șuster</i>	Asistent la Univ. din Iași

VII
Secția: GEOLOGIE, MINERALOGIE ȘI GEOGRAFIE

Mihail David

Membri de onoare:	<i>Prof. Vasile Buțureanu, Iași</i>
	<i>Ing. Matei Drăghiceanu, Câmpulung</i>
	<i>Prof. Constantin V. Penecke, Cernăuți</i>

Membri titulari: 6

1. <i>Ion Popescu-Voitești</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>m.f.</i>
2. <i>Constantin Brătescu</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>m.a.</i>
3. <i>Mihail David</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>m.a.</i>
4. <i>Victor Stanciu</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>m.a.</i>
5. <i>O. Popescu</i>	Geolog la Inst. Geologic București	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

1. <i>Dr. Raul Călinescu</i>	Asist. la Univ. din București
2. <i>Dr. Ștefan Cantuniari</i>	Geolog la Institutul Geologic București
3. <i>Dr. Alexandru Codarcea</i>	Geolog la Institutul Geologic București
4. <i>Dr. Miltiade Filipescu</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
5. <i>Dr. Dan Giușcă</i>	Șef de lucrări la Univ. din București
6. <i>Victor Lațiu</i>	Prof. la Șc. Politehnică Timișoara
7. <i>Ștefan Mateescu</i>	Prof. la Șc. Politehnică Timișoara
8. <i>Dr. Gheorghe Murgeanu</i>	Asist la Șc. Politehnică București
9. <i>Dr. Mircea Paucă</i>	Geolog la Institutul Geologic București
10. <i>Ion Prelipcean</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți
11. <i>Dr. Mircea Savul</i>	Conf. la Univ. din București

VIII
Secția: GENIU MILITAR

Mareșal Constantin Presan

Membru de onoare: *Mareșal Constantin Presan, București*

Membri titulari: 6

1. Gl. insp. General de armată Adjutant Nicolae Condeescu	București	<i>m.f.</i>
2. Gl. V. I. Bădulescu, dir. Gen. al O.N.E.F.	București	<i>m.f.</i>
3. Gl. Nicolae Alevra, fost ministru	București	<i>m.a.</i>
4. Gl. Ion Antonescu, fost Șef al Marelui Stat Major	Pitești	<i>m.a.</i>
5. Gl. Ștefan Burileanu, Profesor universitar	București	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

1. Gl. Grigore Constandache,	fost Șef al Secției Istorice a M. St. M. București
2. Col. Gheorghe Potopeanu,	Șef de Secție al M. St. M. București
3. Col. Nicolae Stoenescu,	Șef de Secție al M. St. M. București
4. Col. Paul Teodorescu,	Atașat militar al României în Franța

IX

Secția: ISTORIA ȘI FILOSOFIA ȘTIINȚEI, ORGANIZAREA, ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI POPULARIZARE

Vasile Voiculescu

Membri titulari: 8

1. Dr. Constantin Angelescu	Prof. la Univ. din București	<i>m.f.</i>
2. Constantin Kirițescu	Dir. învă. sup.; Prof la I.S.E.F. București	<i>m.f.</i>
3. Ștefan Șoimescu	Adm. al Casei Șc.; Conf. la Univ. din București	<i>m.a.</i>
4. Dr. Vasile Voiculescu	Medic comunal, publicist, București	<i>m.a</i>

Membri corespondenți:

1. Theodor Bădăraș	Prof., Director al Liceului Internat, Iași
2. Mihai Haret	Geograf și publicist; preș. Turing-Club. Rom.
3. Dr. Constantin Eustațiu	Asist. la Univ. din București

X
Secția: TEHNICĂ (GENIU CIVIL)

Dimitrie Leonida

Membri titulari: 8

1. Ing. Ion Miclescu	Director C. F. R.	<i>m.f.</i>
2. Dr. Ilie Furcaru	Director Înv. Prof. Min. Instrucției	<i>m.f.</i>
3. Ing. Dimitrie Leonida	Prof. la Șc. Politehnică Timișoara	<i>m.a.</i>
4. Ing. Alexandru Perieșeanu	Fost dir. Gen. C. F. R.; Fost Subs. de Stat	<i>m.a.</i>
5. Ing. Constantin Teodorescu	Prof. la Șc. Politehnică Timișoara	<i>m.a.</i>

Membri corespondenți:

1. Ing. Dimitrie Germani	Prof. la Șc. Politehnică București
2. Ing. Gheorghe Nicolau	Prof. la Șc. Politehnică București
3. Ing. Aurel Persu	Conf. Univ. la Șc. Politehnică București
4. Dr. Ing. Dorin Pavel	Conf. Univ. la Șc. Politehnică București
5. Ing. Ion Nicolini	Conf. Univ. la Șc. Politehnică București
6. Dr. Ing. Emil Petrașcu	Conf. Univ. la Șc. Politehnică București
7. Ing. Ion Sterian	Conf. Univ. la Șc. Politehnică București
8. Dr. Ing. Theodor Petrescu	Asist. Univ. la Șc. Politehnică București
9. Ing. Alexandru Popescu	Șef de lucrări la Univ. din București
10. Ing. Scarlat Fotino	Asist. Univ. la Șc. Politehnică București
11. Ing. Virgil Cristescu	Electrotehnician și metrolog
12. Dr. A. Cezar Partenie	Conf. la Facultatea de Științe din Iași

Din analiza acestor tabele rezultă că Academia de Științe din România avea 11 membri de onoare, 52 membri titulari și 88 membri corespondenți, după cum urmează:

Nr. crt	Secția	Locuri			
		Prevăzute	Ocupate	Libere	Corespondenți
I	<i>Matematică și Astronomie</i>	8	6	2	9
II	<i>Fizică</i>	7	6	1	16
III	<i>Chimie</i>	7	5	2	14
IV	<i>Zoologie, Anatomie, Paleontologie și Fiziologie Animală</i>	7	5	2	9
V	<i>Botanică și Fiziologie Vegetală</i>	6	6	-	5
VI	<i>Biologie Aplicată</i>	7	5	2	5
VII	<i>Geologie, Mineralogie și Geografie</i>	6	5	1	11
VIII	<i>Geniu Militar</i>	6	5	1	4
IX	<i>Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare</i>	8	4	4	3
X	<i>Tehnică (Geniu Civil)</i>	8	5	3	12
Total		70	52	18	88

Majoritatea secțiilor au păstrat câte 1-2 locuri libere, excepție făcând cea de Botanică și Fiziologie Vegetală, unde au fost ocupate toate cele 6 locuri. Cele mai multe locuri au rezervat secțiile de Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare (4) și Tehnică (3).

Și în privința membrilor corespondenți s-au înregistrat unele disproporții: cei mai mulți au fost aleși la Secțiile Fizică (16) și Chimie (14), iar cei mai puțini la Geniul Militar (4) și Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare (4).

Se pare că secția din care făcea parte și președintele dr. Constantin Angelescu nu avea obiective pe deplin structurate, iar pe parcurs va cunoaște mai multe evoluții (inclusiv ca denumire).

Din punctul de vedere al repartizării geografice, cei mai mulți membri domiciliau în București, dar erau reprezentate și celelalte centre universitare: Iași,

Cernăuți, Cluj, Timișoara. Existau, de asemenea reprezentanți din unele instituții și centre de cercetare: Institutul Geologic din București, cele din Grumăzești (Neamț), Câmpulung Moldovenesc (Suceava). Încă de la început, din Academia de Științe din România făceau parte și membri corespondenți din străinătate; 3 din Franța (români).

Selecția s-a dovedit a fi exigentă, astfel că alături de personalități cu o bogată experiență au fost aleși tineri în plin proces de afirmare (șefi de lucrări sau chiar asistenți universitari).

În ședința plenară a membrilor fondatori din 20 ianuarie 1936 a fost votat următorul document, care a fost ratificat de Adunarea Generală extraordinară din 25 ianuarie 1936²⁰:

R E G U L A M E N T

Art. 1.- Academia de Științe din România funcționează pe temeiul Statutelor și Actului Constitutiv autentificat la Trib. Ilfov, Secția Notariat, sub No. 7205 din 11 Martie 1935 și pe baza Deciziunii No. 44 din 29 Martie 1935 a Trib. Ilfov Secția I, înscrisă în Registrul aceleiași Tribunal sub No. 26/1935, deciziune prin care i se recunoaște personalitatea juridică.

Art. 2.- Scopul Academiei de Științe din România este de a contribui, a încuraja și a îndruma creațiunea științifică prin:

a) Comunicări, referate, publicații și expoziții privitoare la chestiuni de știință pură sau aplicată;

b) Acordarea de premii pentru lucrări de valoare;

c) Subvenționarea cercetărilor din domeniul științific.

Academia va fi un organ de consultare pentru autorități și de îndrumare pentru instituțiile de cercetare științifică.

Art. 3.- Academia de Științe din România este alcătuită din următoarele zece secțiuni:

a) Secțiunea de Matematică și Astronomie;

b) Secțiunea de Fizică;

c) Secțiunea de Chimie;

²⁰ „Buletin”, nr. 1, 1936, p. 13-22

- d) Secțiunea de Zoologie, Anatomie, Paleontologie și Fiziologie Animală;
- e) Secțiunea de Botanică și Fiziologie Vegetală;
- f) Secțiunea de Biologie Aplicată
- g) Secțiunea de Geologie, Mineralogie și Geografie;
- h) Secțiunea de Geniu Militar cu aplicațiune la Apărarea Națională;
- i) Secțiunea Tehnică;
- j) Secțiunea de Istoria și Filosofia Științelor, Organizare, Învățământ și Popularizare.

Fiecare secțiune va fi alcătuită dintr-un număr de membri, după cum se specifică în articolele următoare.

Art. 4.- Academia de Științe lucrează atât în ședințe plenare, cu membrii tuturor secțiunilor, cât și pe secțiuni, cu membrii acestora.

Se pot ține și ședințe ale unui grup de două sau mai multe secțiuni înrudite.

Art. 5.- Membrii Academiei de Științe sunt de 4 categorii: membri titulari, membri corespondenți, membri de onoare și membri donatori.

Art. 6.- Membrii titulari sunt în număr de 70, împărțiți pe secțiuni în chipul următor:

a) Secțiunea de Matematică și Astronomie:	8 membri;
b) Secțiunea de Fizică:	7 membri;
c) Secțiunea de Chimie:	7 membri;
d) Secțiunea de Zoologie, Anatomie, Paleontologie și Fiziologie Animală:	7 membri;
e) Secțiunea de Botanică și Fiziologie Vegetală:	6 membri;
f) Secțiunea de Geologie, Mineralogie și Geografie:	6 membri;
g) Secțiunea de Geniu Militar cu aplicațiune la Apărarea Națională:	6 membri;
h) Secțiunea de Tehnică (Geniu Civil):	8 membri;
i) Secțiunea de Istoria și Filosofia Științelor, Organizare, Învățământ și Popularizare:	8 membri.

Art. 7.- Membri titulari pot deveni numai cetățenii români cari s-au distins prin lucrări sau activitate recunoscută în specialitatea uneia din secțiuni. Ei se aleg de Adunarea Generală a Academiei cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei, în urma propunerii secțiunii din care urmează să facă parte.

Art. 8.- Fiecare secțiune trebuie să fie constituită, în majoritate, din membri rezidenți în București.

Art. 9.- Pentru constituirea secțiunilor, membrii titulari fondatori, în număr de 26, subscriși pe Actul de fundație a Academiei de Științe, întruniți în ședință specială, proclamă ca membri titulari un număr de persoane ce îndeplinesc condițiile de la art. 7, astfel încât fiecare secțiune să fie constituită cu cel puțin jumătate din numărul membrilor ei statuari.

Adunarea generală extraordinară, convocată în acest scop, ia cunoștință și ratifică alegerea făcută, declarând constituite secțiunile.

Art. 10.- Locurile rămase vacante în fiecare secțiune, precum și cele ce vor deveni vacante, se ocupă pe baza unei alegeri ce constă dintr-un îndoit scrutin: unul preparator și unul definitiv.

Art. 11.- Scrutinul preparator se face în secțiunea în care este vacanța, într-o ședință care se va convoca cel mai curând la o lună după declararea vacanței și cel mai târziu la 3 luni, cu excepția vacanței de vară.

Președintele secțiunii respective propune persoanele care întrunesc condițiile de a fi alese. Discuțiunea se face pe baza raportului întocmit de unul din membri, delegat în acest scop; în raport se vor arăta titlurile, lucrările și activitatea celor avuți în vedere.

Nu se fac acte de candidatură.

După discuțiune, alegerea se efectuează prin vot nominal. Se declară ales cel ce obține majoritatea voturilor membrilor ce alcătuiesc secțiunea. Se pot alege una până la trei persoane pentru un loc vacant. Aceștia sunt candidații ce se propun de către secțiune, Adunării Generale.

Propunerea secțiunii se înaintează președintelui Academiei cu un raport însoțit de un proces-verbal în care se consemnează discuțiunile și votul, anexându-se și raportul cuprinzător al titlurilor și activității celor propuși. În cazul când secțiunea propune mai mulți candidați, ei sunt trecuți în lista de propuneri în ordinea voturilor obținute.

Art. 12.- Scrutinul definitiv are loc în ședința Adunării Generale.

Președintele citește raportul secțiunii și procesul-verbal anexat. Nu se face discuțiune asupra persoanelor propuse; numai președintele secțiunii este în drept a da lămuriri verbale.

Se procedează apoi la vot. Votul este secret și se dă individual și pe rând pentru toți candidații propuși, în ordinea înscrierii lor în tablou. Scrutinul se despoaie de președinte, care face cunoscut rezultatul lui, numai după ce s-a dat votul asupra tuturor candidaților propuși de secțiune.

Pentru a fi ales candidatul trebuie să întrunească majoritatea absolută a membrilor prezenți la Adunarea Generală și cel puțin 2 cincimi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei. Când această majoritate nu e întrunită, alegerea se declară nulă și procedura se reia în sesiunea următoare, începându-se de la scrutinul preparator.

Art. 13.- Când, fie la scrutinul preparator, fie la cel definitiv, doi candidați au întrunit acelaș număr de voturi, prioritatea în primul caz și alegerea în cel de al doilea caz, se hotărăște prin tragere la sorț, executată imediat, în aceeași ședință.

Art. 14.- Ședințele în care se săvârșesc alegeri, atât pentru scrutinul preparator cât și pentru cel definitiv, se țin numai cu majoritatea membrilor îndreptățiți să participe la ele. Convocarea la ședință trebuie să menționeze alegerea în ordinea de zi.

Ședințele de alegeri, fie în secțiuni, fie în Adunarea Generală, nu sunt publice.

Art. 15.- Biroul fiecărei secțiuni și biroul Academiei vor ține, fiecare întrucât îi privește, registre de evidență a membrilor titulari și a vacanțelor ce se produc.

Art. 16.- Membrii corespondenți se aleg de Adunarea Generală după propunerea secțiunii din care urmează să facă parte. Pot fi propuși ca membri corespondenți și persoane care n-au cetățenia română și s-au distins prin lucrări sau activitate recunoscută din specialitatea respectivă.

Art. 17.- Membrii de onoare pot fi propuși de secțiunile respective, și aleși de Adunarea Generală, dintre oamenii de cultură științifică din țară sau străinătate, cari s-au distins prin lucrările lor din domeniul științei pure sau aplicate, ori dintre persoanele cari aduc mari servicii Academiei de Științe.

Art. 18.- Numărul membrilor corespondenți și de onoare nu este limitat. Procedura alegerii este aceeași ca pentru membrii titulari, cu deosebiri cari

decurg din numărul acestor membri; votarea nu va fi secretă decât în cazul când aceasta se va cere de cel puțin trei membri.

Art. 19.- Membrii donatori sunt proclamați de Adunarea Generală, după propunerea președintelui, și pe baza unui raport întocmit și citit de Secretarul General, dintre persoanele cari fac donații importante Academiei.

Art. 20.- După alegerea membrilor de orice categorie, Secretarul General examinează dosarul și referă președintelui dacă formalitățile prevăzute de regulament au fost observate cu strictețe. În caz afirmativ președintele aprobă alegerea. Ea este notificată noului ales printr-o adresă iscălită de președintele Academiei, sau de unul din vice-președinți, de președintele secțiunii și de secretarul general. Se va libera și diploma, pentru toți membrii de toate categoriile ai Academiei de Științe.

Art. 21.- Una și aceeași persoană nu poate să facă parte decât dintr-o singură secțiune a Academiei. Totuși, membrii unei secțiuni pot face comunicări și lua parte la discuțiuni și în alte secțiuni; ei n-au însă drept de vot decât în secțiunea căreia îi aparțin.

Art. 22.- Membrii titulari și corespondenți ai Academiei de Științe sunt datori să participe regulat la toate lucrările Academiei, atât ale secțiunilor, cât și la acele din ședințele plenare și la adunările generale. Ei sunt datori să lucreze pentru interesele și propășirea instituției, îndeplinind însărcinările ce li se dau de Academie și de organele ei, în cadrul activității acesteia, consemnate în statutul și regulamentul ei. Absențele de la ședințe vor fi anunțate prin cereri de concediu ori justificate ulterior. Când absențele nejustificate ale unui membru vor depăși, pentru membrii rezidenți în București jumătate din numărul global al ședințelor dintr-un an, iar pentru cei din provincie pe acela dintr-un an întreg, aceasta se va considera ca lipsă de interes pentru instituție. Cazul va fi adus la cunoștința Adunării Generale de secretarul general, iar Adunarea Generală va putea hotărâ, cu majoritate de 2 treimi a membrilor prezenți și a trei cincimi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei, demiterea membrului și declararea ca vacant a locului pe care-l ocupă.

Art. 23.- Secțiunile constituiesc unitățile funcționale ale Academiei de Științe. Ele țin ședințe de informațiune științifică, sau cu caracter administrativ, pentru a rezolva chestiunile ce le interesează, sau pentru a pregăti pe cele ce urmează a fi prezentate ori rezolvate de Adunarea Generală. Programul lucrărilor secțiunii este fixat în ședință și aplicat de biroul secțiunii.

Secțiunile pot ține, după înțelegerea prealabilă a președinților lor, și ședințe pe grupuri de secțiuni, atunci când e vorba de chestiuni care privesc două sau mai multe secțiuni înrudite.

Art. 24.- Biroul fiecărei secțiuni este alcătuit dintr-un președinte, un vice-președinte și un secretar. Aceștia se aleg în cursul lunii Aprilie sau Mai al fiecărui an, dintre membrii titulari ai secțiunii, cu majoritatea voturilor exprimate, de către colegii lor, titulari ai aceleiași secțiuni, pentru durata anului următor, și sunt reeligibili.

Scriptele secțiunilor se țin în cancelaria Secretariatului General al Academiei.

Art. 25.- Academia de Științe din România este administrată de un Comitet compus dintr-un președinte, trei vice-președinți, un secretar general, un casier și un bibliotecar. Președintele și vice-președinții se aleg dintre membrii titulari, de Adunarea Generală, pe termen de un an, putând fi realeși. Secretarul general, casierul și bibliotecarul se aleg de Adunarea Generală dintre membrii titulari pe termen nelimitat. Au drept să voteze numai membrii titulari. Vor fi proclamate alese persoanele care au întrunit majoritatea absolută a membrilor prezenți, care trebuie să reprezinte cel puțin 2 cincimi din numărul total al membrilor titulari.

Mandatul de membru în Comitet este onorific. Vor putea fi angajați, când va fi nevoie, funcționari plătiți, din persoane din afara Academiei. Retribuția lor va fi fixată de Comitet și ratificată de Adunarea Generală, înscriindu-se în bugetul Academiei.

Art. 26.- Controlul financiar se face de către un Consiliu alcătuit din trei cenzori, cari se aleg dintre membrii titulari pe termen de un an de către Adunarea Generală cu majoritatea voturilor membrilor titulari prezenți.

Casierul e dator să pună la dispoziția Consiliului și cenzorilor scriptele și registrele Academiei, ori de câte ori i se va cere. În Adunarea Generală anuală a Academiei, Consiliul de cenzori va prezenta raportul de gestiune, necesar pentru descărcarea lui și a Comitetului.

Art. 27.- Academia de Științe ține două feluri de ședințe plenare: ședințe ordinare de comunicări și adunări generale.

Art. 28.- Ședințele ordinare de comunicări se țin la date regulate în timpul sesiunilor generale ori în intervalul dintre ele, pentru a da puțină membrilor să comunice rezultatele cercetărilor lor, fie sub forma de note preliminare, fie sub aceea de dări de seamă definitive. Se vor putea face și: referate, din proprie

inițiativă ori din însărcinarea secțiunilor, asupra unor chestiuni științifice de actualitate; prezentări de cărți importante, nou apărute, însoțite de recenzii asupra conținutului lor; și chiar conferințe cu caracter general și sintetic.

În general, comunicările, de orice fel ar fi, se fac numai de membrii Academiei. Persoanele din afara Academiei fac comunicările printr-unul din membri; în cazuri excepționale, cu aprobarea comitetului, se poate admite ca expunerea să se facă de însuși autorul lucrării.

Comunicările vor fi urmate de discuțiuni, a căror întindere se fixează de președinte, după aprecierea sa.

Ședințele ordinare de comunicări sunt publice; la discuțiuni pot participa însă numai membrii Academiei.

Toate comunicările, precum și rezumatul discuțiunilor, se publică în Buletinul Academiei de Științe. Secretarul General poate cere membrilor, cari au participat la discuțiuni, să depună în cel mult 24 de ore un rezumat al expunerii lor, fără de care ele nu vor fi consemnate în procesul verbal și nu vor fi imprimate în Buletin. Secretarul General are dreptul a utiliza numai părți din rezumatul scris, ori chiar deloc.

Art. 29.- Adunarea generală se ține odată pe an, în cursul sesiunii generale din lunile Aprilie sau Mai, fiind necesară prezența majorității absolute din numărul total al membrilor ei titulari.

Adunarea Generală are următoarele atribuțiuni:

a) Ia cunoștință de darea de seamă făcută de Secretarul General asupra activității Academiei în timpul anului expirat, sub toate formele și pe toate terenurile.

b) Ascultă raportul cenzorilor și votează descărcarea Comitetului.

c) Alege Comitetul și Consiliul de cenzori pe noul an academic.

d) Alege pe membrii titulari în locurile vacante, după propunerile făcute de secțiuni.

e) Alege pe membrii de onoare și pe membrii corespondenți.

f) Proclamă pe membrii donatori.

g) Votează bugetul anual de venituri și cheltuieli.

h) Hotărăște demiterea membrilor titulari ori corespondenți, cari vor fi lipsit de la lucrările Academiei timp mai îndelungat, conform art. 22.

Art. 30.- Se pot convoca și Adunări generale extraordinare, atunci când lucrările cari sunt de competența Adunării generale prezintă o astfel de urgență, încât n-ar îngădui așteptarea celei generale.

Convocarea unei adunări generale extraordinare se decide de Comitetul Academiei din proprie inițiativă, sau după cererea motivată a unei secțiuni.

Art. 31.- Orice convocare de adunare generală, fie ordinară fie extraordinară, se aduce la cunoștința membrilor cu cel puțin două săptămâni înainte, comunicându-se și ordinea de zi. Ea se va publica și prin ziare.

Data ei va fi fixată într-o epocă a anului în care deplasarea membrilor din provincie este mai ușoară.

Art. 32.- Veniturile Academiei de Științe vor proveni din cotizațiuni cari se fixează la 500 lei pentru membrii titulari și 300 lei pentru membrii corespondenți, subvențiuni, donațiuni, legate, veniturile proprietăților sau capitalurilor proprii, și în orice alte sume întâmplătoare.

Ele se administrează de Comitetul Academiei, care are atribuțiuni în această privință de Consiliul de Administrație, în conformitate cu bugetul votat de Adunarea Generală.

Cheltuielile vor fi cele necesitate de întreținerea localului și a bibliotecii, de publicațiunea buletinului, precum și altele ce vor fi înscrise în bugetul votat de Adunarea Generală.

Art. 33.- Fondurile Academiei de Științe vor fi depuse la Banca Națională a României.

Sumele aprobate de comitet sau de delegația lui economică se vor pune la dispoziția casierului, pe măsura trebuințelor, pe bază de cecuri, care trebuie să poarte două iscălituri, din cari una va fi a vice-președintelui delegat, iar a doua a Secretarului General.

O "delegație economică" a Comitetului, alcătuită din președinte, unul din vice- președinți și secretarul general, va ordona suma necesare cheltuielilor, în limitele prevederilor bugetului pentru fiecare capitol, precum și micile cheltuieli neprevăzute, din fondul de deschideri de credite, până la suma de 1000 lei; peste această sumă e necesară aprobarea întregului Comitet.

Art. 34.- Academia de Științe din România va edita un buletin periodic în limba franceză, intitulat: Comptes rendus de l'Académie des Sciences de Roumanie, în care se vor publica comunicările și discuțiunile prezentate în ședințele sale, notele ce i se trimit, precum și dările de seamă cu caracter administrativ.

Comitetul de redacție al Buletinului e alcătuit din cei trei vice-președinți, secretarul general și cei zece președinți ai secțiilor. Acest comitet delegă un secretariat de redacție, alcătuit dintr-un director și doi secretari, ce se vor îngriji de strângerea și sistematizarea materialului și de execuția tipografică a publicației.

Secretarii de redacție pot fi desemnați și dintre membrii corespondenți.

Art. 35.- Academia de Științe va fi valabil reprezentată în fața autorităților, societăților și a justiției, prin președintele sau printr-unul dintre vice-președinți delegat de acesta, împreună cu secretarul general sau înlocuitorul acestuia, delegat de Comitet.

Art. 36.- Comitetul Academiei de Științe se întrunește regulat o dată pe săptămână, pentru a lua cunoștință de corespondența și de evenimentele ce intră în sfera de interes a instituției și a proceda la luarea de măsuri corespunzătoare. El fixează data ședințelor plenare și a Adunărilor Generale și întocmește ordinea lor de zi.

Constituit ca Consiliu de Administrație, el ia hotărârile ce incumbă acestuia în ce privește administrarea materială.

Art. 37.- Atribuțiunile președintelui sunt:

a) Prezidează ședințele Comitetului, ale ședințelor ordinare de comunicări și ale adunărilor generale, dirijând discuțiile și asigurând demnitatea lor precum și respectarea ordinei de zi.

b) Supraveghează votările, despoaie scrutinul și proclamă rezultatele lor.

c) Formulează rezultatele discuțiilor și hotărârea Academiei.

d) Subscrie procesele verbale ale ședințelor, adresele și diplomele membrilor nou aleși.

e) Reprezintă Academia personal, sau prin delegație dată unuia din vice-președinți, în fața autorităților administrative ori judiciare, a instituțiilor de stat ori particulare, și la solemnități.

f) Îndeplinește atribuțiunile și misiunile ce i se încredințează în numele Academiei, și cari nu sunt specificate mai sus.

Art. 38.- Vice-președinții înlocuiesc pe președinte în lipsa acestuia. Înlocuirea Președintelui se face numai de unul din vice-președinți, delegat în acest scop de Comitet; în acest caz toate drepturile și obligațiile acestuia revin vice-președintelui. Ei mai au în plus atribuțiile pe care li le conferă expres regulamentul.

Art. 39.- Secretarul General are atribuțiunile următoare:

a) Pregătește ședințele Comitetului, ale ședințelor ordinare și ale adunărilor generale, adunând materialul necesar discuțiunilor și redactând ordinea de zi.

b) Păstrează întreaga arhivă a Academiei.

c) Păstrează registrul de prezență al ședințelor Comitetului, ședințelor ordinare și adunărilor generale, îngrijind ca să fie iscălite de toți membrii participanți. Raportează Comitetului, când se prezintă cazurile prevăzute la art. 22.

d) Redactează și semnează corespondența Academiei.

e) Redactează și contrasemnează, alături de președinte sau de unul din vice-președinți, procesele verbale, situațiile, adresele, diplomele.

f) Are dreptul de a asista la toate ședințele secțiunilor, participând cu vot consultativ la lucrările birourilor lor.

g) Redactează raportul anual general despre activitatea Academiei, pe care-l prezintă Adunării Generale. Pentru redacțiunea lui, va cere fiecărei secțiuni rapoarte despre activitatea ei. La sfârșitul raportului va schița problemele cele mai importante ce vor solicita activitatea Academiei în cursul anului viitor.

h) Supraveghează toate lucrările de ordin administrativ ale Academiei și secțiilor ei, precum și personalul ce le îndeplinește.

i) Îndeplinește toate însărcinările speciale cuprinse în regulamentul de față, precum și cele ce i se încredințează de Adunarea Generală ori de Comitet.

Art. 40.- Secretarul general poate fi ajutat de unul sau mai mulți secretari, fie delegați dintre secretarii secțiunilor, fie cooptați dintre membrii Academiei, ori la nevoie, chiar din persoane din afară. În caz de concediu sau absență ocazională, secretarul general poate fi înlocuit de secretar, cu delegație dată de președinte.

Art. 41.- Casierul și bibliotecarul își îndeplinesc funcțiunile respective în limitele delegațiunilor pe care le primesc de la Comitet.

Art. 42.- Academia de Științe va întocmi regulamente speciale pentru organizarea bibliotecii sale și pentru înstituirea de premii pentru lucrări științifice, îndată ce va fi asigurat mijloacele materiale pentru realizarea lor.

Până atunci, ea va intra în legătură cu toate instituțiile și autoritățile din țară și străinătate, la care va face apel pentru a-și asigura primirea a cel puțin câte unui exemplar din orice publicație cu caracter științific ce apare de sub tipar și a-și organiza constituirea de colecțiuni de periodice.

Art. 43.- Vacanța Academiei de Științe ține de la 1 Iulie până la 1 Octombrie al fiecărui an. În acest interval nu se țin ședințele de comunicări și adunări generale.

Art. 44.- Acest regulament poate fi modificat numai de către o Adunare Generală, convocată și ținută cu formele înscrise într-însul.

Votat în ședința plenară a membrilor fondatori din 20 Ianuarie 1936 și ratificat în ședința Adunării Generale extraordinare din 25 Ianuarie 1936.

PREȘEDINTE,

Dr. Constantin ANGELESCU

Raportor,

Constantin Kirițescu

Secretar General,

Christian Musceleanu

Așa cum era firesc, Regulamentul dezvolta și concretiza prevederile din Statutul Academiei de Științe din România. În primul rând, se menționa baza legală de funcționare a acestei instituții. Se făceau precizări privind modul de alegere a membrilor (prin scrutin preparator și scrutin definitiv), întocmirea documentelor necesare (raport, proces-verbal, vot). Pentru fiecare candidat se întocmea un dosar, care era examinat de secretarul general și supus președintelui, care aproba alegerea și transmitea noului ales, printr-o adresă, faptul că a devenit membru al Academiei de Științe din România. De asemenea, aceștia primeau diploma de membru.

Se reconfirma faptul că numărul membrilor corespondenți și de onoare „nu este limitat”, desigur în acea fază inițială de organizare a Academiei de Științe din România. Membrii donatori erau proclamați de Adunarea Generală, după propunerea președintelui, „dintre persoanele care făceau donații importante Academiei”, numărul lor fiind de asemenea, nelimitat.

Regulamentul stabilea în detaliu, obligațiile membrilor titulari și corespondenți precum și condițiile și modalitățile în care aceștia puteau fi excluși. De asemenea, se făceau precizări privind modul de alegere și atribuțiile Biroului de secție, a Comitetului și Consiliului de cenzori.

Comitetul era compus din: președinte, trei vicepreședinți (aleși pe termen de un an), secretar general, casier și bibliotecar (aleși pe termen nelimitat).

Potrivit art. 32, membrii titulari plăteau o cotizație de 500 lei, iar membrii corespondenți de 300 lei. Alături de cotizații, veniturile Academiei de Științe se întregeau prin subvenții, donații, legate, venituri din proprietățile sau capitalurile proprii și oricare alte surse întâmplătoare. Gestiunea era asigurată de Consiliul de Administrație, în conformitate cu bugetul aprobat de Adunarea Generală (care viza întreținerea localului, constituirea și îmbogățirea bibliotecii, publicarea „Buletinului” Academiei de Științe ș.a.)

Regulamentul preciza că Academia edita un buletin periodic în limba franceză, în care erau publicate comunicările și discuțiile prezentate în cadrul ședințelor.

Erau precizate atribuțiile președintelui, vicepreședinților, secretarului general, casierului și bibliotecarului. Interesant este că prin regulament se prevedea vacanța între 1 iulie și 1 octombrie al fiecărui an; activitatea Academiei de Științe din România se desfășura în perioada anului universitar.²¹

Practic, prin documentele adoptate – Statut, Hotărârea Tribunalului, Regulamentul de funcționare – se încheia procesul de constituire a Academiei de Științe din România.

²¹În anul bugetar 1934 - 1935 erau prevăzute următoarele salarii: ministru 30.000 lei; prefect de județ 17.250 - 16.750 lei, profesor universitar 29.550 - 23.350 lei, conferențiar universitar 19.150 - 17.750 lei etc (*Statistica funcționarilor publici*, București 1937).

3. Un proces împotriva științei

Oarecum surprinzător, conducerea Academiei Române - care în mod normal ar fi trebuit să salute înființarea Academiei de Științe din România și să-și ofere colaborarea - a adoptat o atitudine extrem de ostilă, contestând însuși actul de constituire al acesteia.

Surprinzător, deoarece printre membrii fondatori ai Academiei de Științe din România se aflau și 5 membri ai Academiei Române: Constantin Angelescu (membru de onoare din mai 1934), Dragomir Hurmuzescu (membru corespondent din 1916), Dimitrie Călugăreanu (m.c. 1920), Ion Borcea (m.c. 1919), Ștefan Minovici (m.c. 1925)²².

Academia Română

Dr. Constantin Angelescu a donat Academiei Române în iunie 1922, suma de 100.000 lei, pentru constituirea premiului „Grigore C. Angelescu”, în memoria fiului său, decedat la vârsta de 21 ani.²³

Din Academia de Științe făceau parte - așa cum s-a menționat în subcapitolul precedent - numeroase personalități, cu deosebire din domeniile tehnice, creatori de școală, cu un netăgăduit prestigiu.

²² Vezi Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Române. Dicționar 1866-2003*, București, Editura Enciclopedică și Editura Academiei, 2003.

²³ Nicolae Peneș, *Dr. Constantin Angelescu. Povestea unei vieți*, p. 188.

Potrivit Actului de înființare și Statutului, Academia de Științe din România nu atingea cu nimic, nici prestigiul și nici activitatea Academiei Române. Încă de la început, în „Buletinul” editat de Academia de Științe din România, se preciza că aceasta nu-și propunea să concureze sau să se substituie Academiei Române sau Secției Științifice a acesteia: „coexistența ei cu Academia Română nu constituie nici o piedică pentru vreuna din cele două instituțiuni. Secțiunea Științifică a Academiei Române, alcătuită dintr-un număr restrâns de membri, va putea continua și mai departe rolul ei de a coordona activitatea științifică cu aceea care se desfășoară, în cadrul general al eforturilor de cultură națională a neamului românesc”.

Rolul Academiei de Științe mai restrâns din punct de vedere al culturii generale, mult mai vast și mai specializat din punct de vedere științific, era acela de a se menține în legătură directă și imediată cu cercetătorii de diferite grade din diverse specialități științifice, de a stimula și organiza munca creatoare în toate ramurile de știință pură și aplicată.”²⁴

La doar câteva zile de la înființarea noii instituții, conducerea Academiei Române s-a adresat justiției pentru a obține scoaterea acesteia în afara legii. Practic, acțiunea juridică a Academiei Române împotriva Academiei de Științe din România a început în ziua de 29 martie 1935 și s-a încheiat la 19 decembrie 1936.²⁵

În ziua când Academia de Științe din România era înscrisă în Registrul Tribunalului Ilfov, Secția Notariat, prin care i se recunoștea personalitatea juridică, 29 martie 1935, președintele Academiei Române, *Ludovic Mrazek*, protesta „împotriva denumirii de *Academie de Științe* și a rostului acestei asociațiuni”, iar secretarul general *Alexandru Lapedatu* afirma că prin titulatura adaptată “*se uzurpă un drept legal, se uzurpă un patrimoniu moral*” pe care Academia Română avea “*obligăția de a-l păstra cu cumpătare și a-l apăra împotriva oricărui i-ar putea aduce vreo atingere.*”

Protestul celor doi a fost susținut doar de 10 academicieni și 6 membri corespondenți din totalul de 41 academicieni (titulari), 115 corespondenți și 114 membri de onoare. Principala acuzație era aceea că i-a fost “uzurpat” numele, deși în România existau și alte instituții care foloseau titulatura de academie. De exemplu,

²⁴ „Buletin”, nr. 1, 1936.

²⁵ A.N.I.C. Fond Tribunalul Ilfov art.1137/1934; „Buletin”, nr. 3/1938 (număr consacrat procesului respectiv).

prin legea din august 1928, Școala Superioară de Agricultură de la Herăstrău și-a luat numele de Academia de Înalte Studii Agronomice. Prin aceeași lege, Academia de Agricultură din Cluj se transforma și ea în Academia de Înalte Studii Agronomice.²⁶

În zilele următoare la conducerea Academiei Române s-a lucrat la un document mai cuprinzător, care să conțină argumente convingătoare pentru membrii acestei instituții, dându-i-se și o formă juridică, care a constituit întâmpinarea Academiei Române, prin care contesta Actul de înființare a Academiei de Științe din România.

La 5 aprilie 1935, Adunarea Generală extraordinară a Academiei Române a adoptat „în unanimitate” această întâmpinare, care a fost înregistrată la Ministerul Justiției chiar a doua zi, 6 aprilie, fiind semnată de președintele Ludovic Mrazek și de secretarul general Gheorghe Țițeica. Se urmărea ca această întâmpinare să fie preluată de primul-procuror al Tribunalului Ilfov, până în ziua de 8 aprilie 1935, pentru a se încadra în termenul legal de depunere a contestației.

În prima parte a întâmpinării făcută de Academia Română tonul era ponderat: „Nu avem nimic împotriva constituirii acestei asociațiuni, cum nu putem avea nimic contra alcătuirii în genere a oricărei asociațiuni pentru promovarea și progresul științelor în țară. Dimpotrivă, întrucât am avea puțința și ni s-ar cere, am fi gata să dăm sprijin moral și chiar material unor astfel de întreprinderi”.

Apoi urmau critici din ce în ce mai dure:

„Nu putem însă trece cu vederea faptul că noua asociațiune științifică și-a luat titlul de «Academia de Științe din România», fără să arătăm că prin aceasta se uzurpă un drept legal, se uzurpă un patrimoniu moral și se aduc grave și păgubitoare prejudicii instituției noastre”.

Se invoca, în această întâmpinare, istoricul Academiei Române, care cuprindea pe „cei mai de seamă reprezentanți ai vieții culturale românești de atunci și de astăzi”. Recunoscând faptul că în România existau mai multe academii, în document se preciza că ele au fost înființate ca instituții de învățământ superior și „au cu totul alt caracter și nu pot fi asemăunate sau confundate cu Academia Română”.

²⁶ *Documente privind istoria României între anii (1918-1944)*. Coordonator Ioan Scurtu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1995, pp 81-84.

În cazul Academiei de Științe din România această denumire ar putea produce „confuziune” în opinia publică din țară și din străinătate. „În țară, pentru că românii fiind un popor cu o cultură relativ redusă” n-ar avea capacitatea de a discerne deosebirea dintre cele două instituții. În țările din Europa centrală și apuseană unde existau mai multe Academii (care nu se contestau reciproc), instituțiile „aveau situații și tradiții bine fixate și cristalizate, astfel că acolo confuzia nu era posibilă. În schimb ce în România puțină unei asemenea lămuriri nu exista încă”.

Acest „încă” putea lăsa loc la posibilitatea creării unei tradiții, dar ea nu era dorită. Se menționa faptul că Academia de Științe din România „și-a însușit aproape pe de-a întregul” organizarea Academiei Române „ceea ce este iarăși un fapt reprobabil și condamabil. Ca urmare s-ar putea face ca încrederea pe care opiniunea publică n-a arătat-o va putea fi clătinată. În consecință, avantajele de ordin moral și material, pe care le-am deținut în virtutea unei reputațiuni ar putea fi retrase în profitul unei instituțiuni fără garanțiile morale ale Academiei. La fel și ajutoarele pe care statul le-a acordat de la început instituției noastre ar putea fi împărțite cu noile instituții similare”.²⁷

Neputând nega faptul că în România existau mai multe instituții care purtau numele de Academie și că în mai multe țări erau asemenea Academii, se invoca faptul că poporul român nu ar fi capabil să facă deosebirea între Academia Română și Academia de Științe din România, deoarece era un „popor cu o cultură relativ redusă”, ca să nu se folosească un calificativ jignitor (adică prost).

Invocarea prestigiului de care se bucura Academia Română, care cuprindea în rândul ei pe „cei mai de seamă reprezentanți ai vieții culturale românești” era adevărată, dar nu în totalitate. Chiar din domeniul umanist, Academia Română nu a primit în rândurile sale personalități precum marii clasici ai literaturii române – Mihai Eminescu, Ion Creangă, Ion Luca Caragiale. În privința savanților din domeniul tehnic situația era cu totul precară (și datorită statutului său restrictiv). Din Academia Română nu făceau parte mari inventatori, de renume mondial, precum Traian Vuia, Aurel Vlaicu și Henri Coandă.

Temerea că prin activitatea sa Academia de Științe ar putea să beneficieze de avantaje „de ordin moral și material”, iar Academia Română ar fi nevoită să

²⁷ „Buletin”, nr. 2, 1936

împartă propriile subvenții „cu instituții similare”, dezvăluie o față cu totul precară și egoistă a celor care se pronunțau în numele „nemuritorilor”.

Imediat ce a primit documentul de la Academia Română, Ministerul Justiției, prin adresa nr 32.797 din 6 aprilie 1935 cerea primului procuror al Tribunalului Ilfov să declare recurs împotriva întăririi Tribunalului Ilfov din 29 martie 1935, precizând că termenul de depunere a apelului expira în ziua de 9 aprilie 1935.

S-a recurs la această formulă a intervenției deoarece, în momentul pronunțării deciziei, nu se făcuse nici o obiecție, iar Academia Română nu avea, din punct de vedere juridic, calitatea de a face apel împotriva respectivei decizii.

Conformându-se solicitării Ministerului de Justiție, primul procuror Gheorghe Ionescu a Tribunalului Ilfov a depus în aceeași zi de 6 aprilie contestația, de fapt întâmpinarea Academiei Române, „împotriva sentinței respectivului Tribunal cu nr. 44 din 29 martie 1935” prin care se admite cererea Academiei de Științe din România de a i se acorda personalitate juridică, hotărâre investită cu putere executorie prin jurnalul nr 8/208 din 30 martie 1935. În întâmpinarea primului procuror se preciza că scopul urmărit prin acest apel era de a obliga Academia de Științe din România „să-și schimbe această denumire, precum și unele părți din Actul constitutiv și Statute” pentru a se „evita confuziuni” în spiritul public cu Academia Română. Argumentul era că acest titlul a fost acordat prin lege și „constituie un drept legal al Instituției Naționale Academia Română”. Ca urmare „dreptul de a purta această denumire face parte din patrimoniul Academiei Române.”

Primul procuror Gheorghe Ionescu adăuga faptul că nu au fost respectate unele dispozițiuni din legea persoanelor juridice și anume că nu a fost prezentată lista întregului comitet și că Academia de Științe din România nu avea un patrimoniu social inițial. De asemenea, că pe lângă utilizarea „frauduloasă” a denumirii de Academie, au fost adoptate structuri similare cu cele ale Academiei Române, precum și că s-au stabilit obiective care aparțineau Academiei Române.

Luând act de inițiativa conducerii Academiei Române și apreciind că unele „chichițe” avocățești erau întemeiate, președintele Academiei de Științe din România a convocat Adunarea generală extraordinară în ziua de 6 aprilie 1935.

Adunarea²⁸ a fost deschisă de Constantin Angelescu, care a propus rezolvarea unor probleme de ordin tehnic și juridic. La rândul său, profesorul Christian Musceleanu a declarat că atitudinea Academiei Române „ne-a făcut să simțim ca români o umbră de amărăciune, cu atât mai mult cu cât în această instituțiune, activitatea și stăruința noastră a tuturor este cu totul dezinteresată, toți fiind călăuziți de un singur gând și o singură dorință, ca să contribuim și noi cu ceva la dezvoltarea scumpei noastre științe”.

Musceleanu constata: ”În alte țări, când se ivește o nouă instituțiune ca instituția noastră, nu numai că este bine primită de toate sferele și de toate asociațiile culturale, dar prin cuvinte frumoase din toate părțile se caută să-i ridice cât mai mult entuziasmul, să întărească cât mai mult convingerea celor care fac primii pași întru realizarea bunelor lor gânduri și frumoaselor lor intențiuni”. El dădea ca exemplu recenta transformare a Societății Naționale de Chirurgie din Franța în Academia de Chirurgie, care fusese o secție a Academiei de Medicină. Acest act a fost salutat de celelalte instituții, inclusiv de Academia de Medicină și de Academia Franceză care au avut „cuvintele cele mai înălțătoare și mai frumoase la adresa acestei noi Academii”.

Dragomir Hurmuzescu și-a exprimat mirarea că Academia Română „caută prin dispoziții juridice să zădărnicească activitatea Academiei de Științe”. El a menționat că a participat la ședința Academiei Române în calitate sa de membru corespondent (în procesul-verbal nu sunt redată discuțiile care au avut loc acolo).

Profesorul Christian Musceleanu a propus să se treacă imediat la organizarea Academiei de Științe și în primul rând la alegerea președinților de secții cu număr mai mare de membri.

Au fost aleși următorii:

Nr. crt.	SECȚIUNEA	Președinte:
1.	<i>Secțiunea Matematică și Astronomie</i>	prof. dr. Nicolae Coculescu
2.	<i>Secțiunea de Fizică</i>	prof. dr. Dragomir Hurmuzescu
3.	<i>Secțiunea de Chimie</i>	prof. dr. Ștefan Minovici
4.	<i>Secțiunea de Zoologie, Anatomie, Paleontologie și Fiziologie Animală</i>	prof. dr. Dimitrie Călugăreanu.
5.	<i>Secțiunea de Botanică și Fiziologie Vegetală</i>	prof. Simion Radian
6.	<i>Secțiunea Geniul Militar cu Aplicațiunea la Apărarea Națională</i>	General Adjutant Nicolae Condeescu.

8) A.N.I.C., fond Tribunalul Ilfov, dosar. 1.137/ 1935.

În procesul-verbal al Adunării Generale se preciza că s-a hotărât ca pentru restul secțiunilor alegerea președinților să se facă după vacanța Paștilor.

Adunarea generală a decis validarea membrilor incluși în Academia de Științe din România, precum și repartizarea lor pe secții, după cum urmează:

- **Secția Matematică și Astronomie**, care urma să includă și **biodezia** – Dragomir Hurmuzescu, Christian Musceleanu, Eugen Bădăraș.
- **Secția Chimie** – Ștefan Minovici, Negoită Dănilă, Eugen Angelescu.
- **Secția Zoologie, Anatomie Paleontologie și Fiziologie Animală** – Dimitrie Călugăreanu, Ion Borcea și Andrei Popovici-Bâznoșanu.
- **Secția Botanică și Fiziologie Vegetală** – Simion Radian, Alexandru Borza, Constantin Popescu, Nicolae T. Deleanu.
- **Secția Geologie, Mineralogie și Geografie** – Ion Popescu-Voitești.
- **Secția Geniu Militar** – gen. Nicolae Condeescu, gen. Virgil Bădulescu.
- **Secția Tehnică** – Ion Miclescu, Constantin Stoicescu, Constantin Stănescu.
- **Secția Biologie Aplicată împreună cu Medicina, Agricultura și Silvicultura** – Constantin Mihăilescu, Marin Drăcea.

La vremea respectivă nu toate secțiile erau acoperite, astfel că s-a recurs la o comasare temporară a acestora pentru a le asigura o anumită funcționalitate. În perioada imediat următoare trebuia să se primească propuneri de noi membri, care să fie validați de adunarea generală.

În conformitate cu Statutul recent adoptat, tot în ședința din 6 aprilie 1935 s-a ales **COMITETUL ACADEMIEI**, însărcinat cu organizarea și activitatea administrativă. Acesta era format din:

- **CONSTANTIN ANGELESCU** – președinte
- Prof. dr. **ANTON DAVIDOGLU**, prof. dr. **CONSTANTIN GHÎȚESCU**, prof. dr. **ANDREI POPOVICI-BÂZNOȘANU** – vicepreședinți
- Ing. **ION MICLESCU**, dr. **CONSTANTIN MIHĂILESCU**, prof. dr. **EUGEN BĂDĂRĂȘ** – cenzori;
- **ILIE PURCARU** – casier
- Prof. dr. **CONSTANTIN POPESCU** – bibliotecar.

Prin deciziile adoptate de Adunarea Generală extraordinară din 6 aprilie 1935 s-au rezolvat elementele de ordin juridic privind organul de conducere și patrimoniul inițial al Academiei de Științe din România.

Întâmpinarea (contestației) Academiei Române nu a avut succes. Curtea de Apel a apreciat că aceasta nu era admisibilă din punct de vedere juridic deoarece Academia Română nu era parte în actul de înregistrare a Academiei de Științe din România.

Ca urmare, Academia Română a intervenit la Ministerul Instrucțiunii Publice, cerându-i să introducă apel împotriva deciziei de constituire a Academiei de Științe din România. Cum era de așteptat, Ministerul nu a dat curs acestei solicitări, menținându-se pe poziția din 29 martie 1935, când a dat aviz favorabil.

În mai 1935 în funcția de președinte al Academiei Române a fost ales Alexandru Lapedatu. Noul președinte s-a plasat pe linia predecesorului său Ludovic Mrazek în privința atitudinii față de Academia de Științe din România.

Ca urmare, a decis să reia intervenția în nume propriu, alături de cea a prim procurorului. La 24 iunie 1935 avocatul M. Oprescu, în calitate de procurator al lui Alexandru Lapedatu, președintele Academiei Române, „lucrând în numele și pentru această instituție” făcea o intervenție în apelul inițiat de primul procuror al Tribunalului Ilfov în contra sentinței din 29 martie 1935:

„Academia Română are un interes legitim, născut și actual de a figura în acest proces și de a susține apelul domnului prim-procuror, deoarece prin modul cum s-a constituit zisa asociațiune, prin denumirea ce a adoptat și prin modul său de funcționare, lezează interesele Academiei Române”.

Se menționa că scopul urmărit era acela de a obliga Academia de Științe din România „să-și schimbe această denumire precum și unele părți din Actul constitutiv și Statute spre a evita confuzia, care prin titulatura și organizarea adoptate de noua asociațiune, ar putea-o produce în spiritul public, cu vechea instituțiune de interes național: Academia Română.

Acest titlu a fost dat prin lege Academiei Române, în totalitatea ei, care cuprinde în sânul său trei secțiuni din care una Secțiunea Științifică”.

De asemenea, se invoca faptul că Statutul Academiei de Științe din România cuprindea dispozițiuni „care au o mare asemănare cu dispozițiunile cuprinse în Statutele Academiei Române”.

Procesul²⁹ intentat Academiei de Științe din România de Academia Română a început în ziua de 1 octombrie 1935, când s-a adoptat un Jurnal în care se menționa că au răspuns apelata Academia Română prin avocatul M. Oprescu, asistat de avocații Emil Otulescu și Istrate Micescu; intimații Ministerul Instrucțiunii Publice, al Cultelor și Artelor prin avocatul Titus Dragoș; și Academia de Științe din România prin avocatul Dumitru Popescu, asistat de avocații Alexandru Oteteleșanu, Hurmuz Asnavorian, Ion Grigore Periețeanu și Grigore Iunian.

Aceștia se numărau printre cei mai prestigioși avocați din România acelei perioade.

S-a dat citire dosarului, constatându-se că împotriva sentinței civile nr. 44/1935 a Tribunalului Ilfov, secția I c.c. s-au declarat două apeluri - unul al Ministerului Public și altul al Academiei Române, care a făcut și o intervenție la apelul Parchetului.

Avocații Academiei de Științe din România au susținut că apelul Academiei Române nu putea fi admis, deoarece aceasta nu a fost parte în fața instanței la luarea deciziei de acordare a personalității juridice pentru Academia de Științe din România.

Prim procurorul Gheorghe (Gică) Ionescu a apreciat că Academia Română era în drept să facă apel, deoarece avea interes pentru a se evita confuzia de nume.

Pronunțarea a fost amânată pentru 9 octombrie 1935. În ziua respectivă s-a judecat admisibilitatea apelului introdus de Academia Română. Jurnalul încheiat cu acest prilej, menționa că, potrivit art. 3 și 90 din legea persoanelor juridice, dreptul de apel aparținea numai celor care au figurat înaintea primei instanțe.

Ca urmare, apelul făcut de Academia Română a fost respins.

Conform procedurilor legale, partea nemulțumită avea dreptul la apel (contestație), care a fost fixat pentru ziua de 9 noiembrie 1935. Academia Română s-a prevalat de acest drept și a făcut apel. În acea zi, Curtea a ascultat punctele de vedere ale celor două instituții – Academia Română și Academia de Științe din România – după care a amânat luarea deciziei pentru 7 și apoi pentru 11 decembrie din „lipsă de timp pentru a delibera”.

²⁹ A.N.I.C. fond Tribunalul Ilfov, dosar 1.137/1935

Sentința s-a pronunțat în ziua de 12 decembrie 1935. Jurnalul cu numărul 9 842 din acea zi avea următorul cuprins:

CURTEA,
Deliberând

Asupra admisibilității în principiu, a cererii de intervențiune făcută de Academia Română, prin reprezentantul său legal, cu petițiunea prezentată în ședința de la 24 iunie 1935 susținerea și apărarea dispozițiilor Ministerului Public.”

Conchidea că „deși legea persoanelor juridice nu reglementează prin nici unul din textele sale, intervențiunea celui de-al treilea interesat în această materie, este evident că urmează a se aplica în această privință dreptul comun”, astfel că a ADMIS în principiu intervenția Academiei Române prezentată în ședința din 25 iunie 1935.

Așadar, după ce la 1 octombrie 1935, Curtea a respins intervenția Academiei Române, la 12 decembrie 1935 aceasta a fost admisă.

Termenul pentru judecarea fondului a fost fixat pentru ziua de 30 ianuarie 1936. Procesul a fost amânat de mai multe ori.

Conducerea Academiei Române a decis să folosească nu numai argumentele juridice, ci și pârghiile politice pentru a obține câștig de cauză. În acest scop a fost redactat un amplu memoriu, menit să convingă pe toți cei la care a apelat, - judecători, miniștri, rege - asupra dreptății sale.

La 14 februarie 1936 a avut loc Adunarea Generală extraordinară a Academiei Române, în care s-a admis trimiterea unor memorii către rege și guvern, precum și difuzarea unei broșuri „pentru informarea opiniei publice”³⁰.

Memoriul, înregistrat la Cancelaria Academiei Române cu nr. 613 din 5 martie 1936, avea următorul conținut (cităm pe cel adresat lui Gheorghe Tătărescu, președintele Consiliului de Miniștri):

³⁰ Biblioteca Academiei Române fond dr. Constantin Angelescu, XXI varia 36; apud Nicolae Peneș, Dr. Constantin Angelescu, *Povestea unei vieți*, București, Editura Montearu 1998, pp. 155-161.

Domnule Președinte al Consiliului,

Vă sunt cunoscute împrejurările în care a fost înființată Academia Română, rolul său în dezvoltarea culturii noastre și modul cum și-a desfășurat activitatea sa timp de 70 de ani, stabilindu-și cea mai frumoasă reputație în țară și peste hotare. Anul trecut un grup de persoane, folosindu-se de legea persoanelor juridice – care nu prevede o publicitate suficientă – au întemeiat o asociație intitulată „Academia de Științe din România”. Pentru a i se recunoaște personalitatea juridică s-a cerut de către Tribunalul Ilfov – în virtutea citatei Legi – avizul Ministerul de Instrucție. Față de scopul și obiectul acestei asociații era normal ca Ministerul să cerceteze dacă cumva se atingeau interesele și drepturile Academiei Române. O astfel de constituire a Academiei Române, aceasta întreține relațiunile sale cu Guvernul prin Ministerul Instrucțiunii, care are datoria să-i cunoască organizația și menirea ei în Stat. Cu atât mai mult se cădea să se procedeze astfel cu cât se întâmplă ca D-l Ministru al Instrucțiunii să fie Membru de Onoare al Academiei Române.

Cu surprindere s-a văzut însă că D-l Ministru al Instrucțiunii este în fruntea întemeierilor numitei asociații și mai mult încă a fost ales Președintele ei.

Scopul Academiei de Științe, așa cum este arătat în art. 11 din Statutele sale este de a contribui, a încuraja și a îndruma creațiunea științifică prin:

- a) Comunicări, referate, publicații și expoziții, referitoare la chestiuni de știință pură sau aplicată.
- b) Acordarea de premii pentru lucrări de valoare.
- c) Subvenționarea cercetărilor din domeniul științific.

Totodată Academia își propune să fie un organ de consultare pentru autorități și pentru instituțiile de cercetare științifică.

Ea și-a dezvoltat actele de constituire printr-un regulament, încearcă a stabili raporturi cu Academiile de Științe din străinătate și și-a început activitatea în țară, printr-o ședință ținută în ziua de 28 Ianuarie 1936, cu care ocazie, în cuvântările rostite s-a precizat și mai bine caracterul ce înțeleg întemeietorii a da acestei asociații și ținta ce urmăresc.

Din toate acestea rezultă că numita asociație înțelege să ia și numele și atribuțiile Academiei Române în ceea ce privește cultura științifică în România.

Prin aceasta Academia Română este foarte grav lovită în prestigiul și în drepturile ei, stabilite prin lege și dobândite printr-o activitate strălucită și îndelungată.

În prim rând denumirea dată acelei Asociații cauzează însemnate prejudicii materiale și morale Academiei Române întrucât produce și confuziuni. Nu oricine poate face deosebirea între Academia Română și Academia de Științe din România. Confuziile au și început să se facă și în număr destul de mare; ele se pot dovedi ușor, mai cu seamă când e vorba de diversele lucrări și acte trimise Academiei Române. Asemenea confuzii se produc mai ales în streinătate unde e aproape imposibil să se facă distincția între aceste două organisme, de natură științifică, ambele din România. Dacă astfel de confuzii se constată acum cu atât mai numeroase vor fi în viitor când asociația aceasta va isbui să facă pe streini să creadă, așa cum pretinde că este o Academie identică cu Academia Română, care este singura cunoscută și așa de bine apreciată în lumea științifică de peste hotare.

De altfel s-a observat că spre a înlesni și mai mult confuzia în ultimul timp nu s-a mai întrebuințat deseori denumirea din actele de constituire, ci aceea de Academia Română de Științe.

Oricine, auzind acest titlu, va fi cu siguranță îndreptățit să creadă că e vorba de Academia Română, Secția Științifică sau în tot cazul Academia Română, care s-a ocupat totdeauna și de științe.

Dar confuzia se produce nu numai din cauza numelui ci și pentru că numita Academie a căutat să-și dea atribuții și să-și dea o organizare apropiată de a Academiei Române, tocmai spre a se face să se creadă că este asemănătoare acesteia, astfel încât numai un bun cunoscător poate să facă deosebirea între ele.

Prejudiciul ce încearcă – și mai ales este amenințată să încerce – Academia Română este așa de mare încât nu poate fi prețuit. Activitatea sa, așa de apreciată în țară și în străinătate, lucrările sale, prestigiul său vor suferi foarte mult din pricina confundării cu activitatea unei societăți începătoare și formată fără nici o selecție a prea numeroșilor săi membri.

Dacă o simplă persoană particulară este îndreptățită – conform legilor – să-și apere drepturile, care i-ar fi vătămate prin asemenea procedee, cu atât mai mult o instituție de Stat, Academia Română are nu numai dreptul ci și datoria să-și apere cu toată energia, sacrul ei patrimoniu, material și moral.

Afară de acestea, Academia Română este lovită în dreptul ei de a conduce și îndruma cultura științifică, drept consacrat prin legea ei de constituire, prin Statutele sale, prin activitatea reprezentanților ei străluciți, timp de atâtea decenii, și prin concepția generală despre rolul acestei instituții.

Numita Academie de Științe și-a asumat – cum s-a arătat – o foarte mare parte din acest drept. Printr-o meșteșugită reacție a Statutelor sale a evitat să

reproducă în totul atribuțiile Secțiunii Științifice a Academiei Române, spre a se putea susține că este o instituție diferită. Totuși din citirea în întregime a actului constitutiv și a Statutelor, care de altfel nici nu sunt întocmite în conformitate cu legea și regulamentul persoanelor juridice, din cuprinsul regulamentului adoptat ulterior, din redusa activitate desfășurată până acum, din diversele ei manifestări, din lămuririle publicate ca un fel de expunere de motive a actelor de constituire, precum și din cuvântările conducătorilor, la inaugurarea ei, rezultă – fără umbră de îndoială – că această asociație, creiată prin simpla voință a unei persoane, întrunite fără nici o selecție, voește să fie considerată Academie, identică cu Academia Română și cu attributele acesteia.

Prin procedeul întrebuițat de numita asociație sunt atinse grav și drepturile Statului.

Academia Română – ca și instituțiile similare din străinătate – este o persoană juridică de drept public. Acest caracter este consacrat în decretele din 1866 – 1867 privitoare la constituirea Societății Academice Române, în legea ei din 1879 prin care a fost declarată Institut național cu denumirea de Academia Română și printr-o serie de alte legi, în care a fost tratată ca instituție de stat. De altfel legea persoanelor juridice din 1924 a precizat acest caracter, prevăzând în art. 1 că persoanele juridice de drept public se creează prin lege. Academia Română n-a fost o societate particulară, creiată de anumite persoane și căreia i s-ar fi acordat recunoașterea personalității juridice printr-o lege, cum se făcea înainte de legea din 1924, ci a fost, de la început, o creație a legiuitorilor. Ea a luat ființă ca instituție de Stat, numai prin voința Puterii legiuitoare.

Dreptul de a creia asemenea instituții asemenea persoane juridice, aparține numai Statului, care și-l exercită prin Puterea legiuitoare.

El întrebuițează acest drept pentru a creia anumite organe, cu anumite titluri, pe care le socotește necesare și potrivite pentru îndeplinirea misiunii sale complexe. În această misiune intră, nediscutat și conducerea, supravegherea, îndrumarea culturii, sub diversele ei aspecte. Pentru realizarea acestui scop a creiat și Academia Română, care potrivit art.2 din legea sa, are de scop cultura limbii și a istoriei naționale, a literelor, a științelor și frumoaselor arte, numind pe cei dintâi academicieni prin decrete.

Particularii – chiar când ar urmări satisfacerea unor interese obștești – nu pot, prin simpla lor voință să creeze asemenea instituții, fiindcă dreptul nu și-l pot aroga nici pe cale indirectă întrebuițând procedura prevăzută, de legea persoanelor juridice și înființând asociații care să îndeplinească rolul dat de Stat

prin lege anumitor persoane juridice de drept public și care să aibă numele și atribuțiile acestora. Convențiunile, prin care persoanele particulare ar constitui o astfel de asociație, ar vătăma drepturile și autoritatea Statului și ca atare ele sunt nule, ca fiind contrarii legilor și ordinei publice. Dacă s-ar declara valabile, s-ar putea ca însăși ființa Statului să fie amenințată în puterea, drepturile și atribuțiile sale. În diversele domenii ale activității Statului particularii, prin asociațiile lor, i-ar putea răpi, încetul cu încetul, ceea ce este dreptul lui și numai al lui. Și odată admisă ca valabilă această procedură s-ar putea întâmpla ca particularii să aibă îndrăzneala de a pretinde să exercite prin asociațiile lor și cele mai esențiale attribute ale Statului, care constituiesc, fără discuție, rațiunea lui de a fi, ca păstrarea ordinei, distribuirea justiției, apărarea țării.

În tot cazul, procedura ar fi cu siguranță întrebuințată pe teren cultural, dacă ar triumfa pretenția numitei asociații de științe de a înființa o instituție, care să fie, în realitate, o Academie ca și Academia Română.

Orice reunire de 20 de persoane – minimul cerut de legea persoanelor juridice – apreciindu-se singure că sunt de înaltă cultură și satisfăcând formalitățile prevăzute de citata lege – ceea ce nu este prea greu, mai ales când Ministerele respective nu sunt destul de vigilente, - va putea înființa instituții cu aceleași titluri și drepturi ca și instituțiile Statului, persoane juridice de drept public. În acest chip vor apărea cu certitudine, diverse școli superioare, diverse Facultăți, Universități, diverse Academii, răpindu-se Statului, pe cale indirectă, ceea ce este numai dreptul lui, în special în ceea ce privește îndrumarea și controlul.

Pentru a se judeca în adevărata lumină consecințele, este destul să se ia în considerare că asemenea grupări pot avea scopuri subversive sau scopuri care, chiar dacă folosesc culturei în genere, nu cadrează cu interesele superioare ale Statului român și care pot să pună în pericol existența acestui Stat. De atâtea ori s-a vorbit de tendințele unor minoritari, care nu se pot împăca cu unirea neamului românesc. Cum li se va putea refuza de a-și creia, pe calea legii persoanelor juridice, Universități și chiar Academii, dacă va învinge punctul de vedere al celor ce au înființat numita asociație, cu pretenția de a fi Academie de Științe ?

Iar dacă, prin cine știe ce împrejurări, s-ar da celor create de Români și forma personalității juridice de drept public printr-o lege, cum s-ar putea refuza și altora, fără de a nu da pretexte pentru reclamații la forurile internaționale și pentru ponegriri peste hotare ?

Și mergând pe această cale unde ne vom opri ? – Și ce va mai rămâne neatins din drepturile și autoritatea Statului ?

Consecințele dezastruoase pentru cultura și pentru ființa Statului – și asupra cărora este inutil să insistăm – arată oricui că **nu este vorba numai de apărarea numelui și drepturilor Academiei Române, ci în special de apărarea drepturilor Statului român.**

Instituția noastră este doritoare ca totdeauna să încurajeze orice mișcare culturală, și pe orice teren, însă cu condiția ca să rămână în cadrul legilor și să se armonizeze cu interesele Statului nostru.

Față de încercările numitei asociații, Academia Română, cu toate greutățile isvorâte din imperfecțiunile legii persoanelor juridice, a fost nevoită să se adreseze Justiției.

Înaintea Curții de Apel din București Secția 1, ea luptă pentru dreptatea cauzei sale alături de Parchet care dacă la Tribunal poate din neînțelegere exactă a situației nu s-a opus la recunoașterea personalității juridice a făcut apel, și apără cu toată căldura drepturile Statului și ale Academiei.

Independent de rezultatul procesului, care sperăm că va fi favorabil pentru a face să înceteze cu un moment mai devreme această situație și pentru a preîntâmpina alte încercări, despre care se șoptește de a dobândi printr-o lege ceeace n-ar isbui altfel, Academia Română, întrunită în sesiune generală extraordinară se adresează Guvernului și-l roagă să binevoiască a lua de urgență măsurile necesare.

Apărător al patrimoniului național, în feluritele lui forme, Guvernul are datoria să nu lase să se primejduiască drepturile celei mai înalte instituții culturale, ale primului așezământ cultural de întregire a neamului, precum și drepturile Statului.

Domniei Sale,

Domnului Președinte al Consiliului de Miniștri
DELEGAȚIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE,

PREȘEDINTE,
(SS) Alexandru Lapedatu

SECRETAR GENERAL
(SS) Gheorghe Țițeica

VICEPREȘEDINȚI:
(SS) Grigore Antipa
(SS) Andrei Rădulescu
(SS) Constantin Rădulescu–Motru

Așadar, după ce era învinuit Ministerul Instrucțiunii Publice că nu a cercetat dacă Academia de Științe din România „atingea interesele și drepturile Academiei Române”, se făcea constatarea „cu surprindere” că însuși ministrul Constantin Angelescu se afla în fruntea „întemeietorilor numitei asociații” și chiar era președintele ei. În memoriu se aprecia că „numita asociație înțelege să ia și numele și atribuțiile Academiei Române în ceea ce privește cultura științifică din România”. Considerând că avea monopolul nu numai asupra numelui de Academie, ci și al culturii și științei din România, Academia Română se declara „foarte grav lovită în prestigiul și în drepturile ei, stabilite prin lege și dobândite printr-o activitate strălucită și îndelungată”.

Desigur, nu se evocau nerealizările, la fel de „strălucite”, ca de exemplu neelaborarea, după 70 de ani de la înființare, a Dicționarului limbii române, care constituia menirea principală a acestei instituții.

Se relua tema confuziei între denumirea de Academia Română și Academia de Științe din România, susținând că nu oricine poate face deosebirea „între cele două instituții de această dată nu numai datorită ignoranței românilor, ci și a străinilor, ambele instituții fiind din aceeași țară: România”. Mai ales când Academia de Științe „va izbuti să-i facă pe străini să creadă, așa cum pretinde, că este o Academie identică cu Academia Română”.

Era o insinuaie din partea respectivilor „nemuritori”, deoarece Academia de Științe nu a pretins nici o clipă că ar fi identică cu Academia Română, ci a ținut să facă de la bun început precizările de rigoare. Menționăm declarația dr. Constantin Angelescu, președintele Academiei de Științe din România, făcută la Adunarea generală a acesteia din 25 ianuarie 1936, care este pe deplin lămuritoare: „Academia de Științe din România a luat naștere din puterea împrejurărilor, ca o poruncă a timpului, ca o etapă naturală în evoluția mișcării științifice din țara noastră. Academia de Științe din România n-a fost înființată pentru nimeni și împotriva nimănui. Ea nu vrea să fie pentru ridicarea nimănui și nici nu dorește să disloce pe cineva. Ea a găsit un loc gol pe care l-a ocupat și o trebuință pe care e dator să o împlinească. Academia de Științe se închină la o singură divinitate: «știința»; n-are nici o altă dorință decât ajutorarea ei; nu are nici o altă ambiție decât aceea de a fi un factor hotărâtor în progresul și înălțarea științei.”

În același spirit pe lângă viziunea asupra unei meniri naționale, președintele Academiei de Științe din România preciza că omagiul său „se îndreaptă către cea mai veche și venerată instituție de cultură – Academia Română – care, printr-o activitate de aproape trei sferturi de veac, și-a câștigat locul firesc și de cinste în mișcarea culturală a țării.

Dorim din toată inima ca norul trecător să se risipească și ca neînțelegerea de ordin formal să fie înlăturată, pentru ca cele două instituțiuni să poată colabora, fiecare în domeniul ce-i este propriu și cu mijloacele de lucru pe care și le-a organizat, la sporirea bunurilor culturale ale țării noastre.”³¹

Deși explicațiile dr. Constantin Angelescu erau foarte clare, conducerea Academiei Române și-a continuat demersurile vizând interzicerea Academiei de Științe din România. În memoriul înaintat factorilor politici de conducere ai statului se afirma: confuzia între cele două instituții rezulta nu numai din denumire, ci și din atribuțiile și „organizarea apropiată de a Academiei Române, tocmai pentru a face să se creadă că este asemănătoare acesteia”, astfel încât să nu se poată face deosebirea dintre ele.

Era vorba de un „prejudiciu” și de o „amenințare” pentru prestigiul Academiei Române, „așa de apreciată în țară și în străinătate”. Mai ales că Academia de Științe era formată „fără nici o selecție a prea numeroșilor săi membri”.

Din aceste acuzații rezultă că pentru semnatarii memoriului Academia de Științe era mai curând o adunare de infractori, al căror obiectiv era să uzurpe titlatura și meritele Academiei Române. Ca urmare, aceasta nu putea să se lase „vătămată prin asemenea procedee”, ci era decisă să lupte pentru a-și apăra „cu toată energia sacral ei patrimoniu, material și moral.” Academia de Științe era acuzată că lovea în dreptul Academiei Române „de a conduce și îndruma cultura științifică, drept consacrat prin legea ei de constituire, prin statutele sale, prin activitatea reprezentanților ei străluciți”.

Nu este clar dacă se aprecia că aceasta avea și reprezentanți mai puțin străluciți, dar este limpede că Academia Română, se considera deținătoarea unui domeniu care-i era rezervat ei și numai ei. Contestatarii omiteau faptul că în legea de constituire a Societății Literare Române (1866) devenită Societatea Academică Română (1867) se preciza că misiunea acesteia era: stabilirea

³¹ „Buletin”, nr. 1, 1936.

ortografiei, elaborarea gramaticii și a dicționarului limbii române. Iar legea din 1879, prin care Societatea Academică Română era declarată Institut Național cu denumirea Academia Română, preciza la art. 2 scopul acesteia: „Cultivarea limbii și istoriei naționale, a literaturii, a științelor și frumoaselor arte”³².

Academia de Științe era acuzată că printr-o „meșteșugită redacție” a statutelor sale a evitat să reproducă toate atribuțiile Secției Științifice a Academiei Române, pentru a putea susține că era o instituție diferită. O asemenea acuză venea după ce cu două paragrafe înainte se învinuia Academia de Științe că urmărea „să se creadă că este asemănătoare” cu Academia Română. În acest memoriu se revenea la ideea că Academia de Științe, „creată prin simpla voință a unor persoane fără nici o selecție, voiește să fie considerată Academie, identică cu Academia Română și cu attributele acesteia”.

Este locul să menționăm că pe lângă membri fondatori – a căror scurtă biografie științifică a fost prezentată în subcapitolul anterior – în Academia de Științe din România au fost primite, după o atentă selecție, personalități științifice valoroase, cu nimic mai prejos față de membrii Academiei Române. Mulți dintre membrii Academiei de Științe erau profesori la Universitățile din București, Cluj, Iași și Cernăuți.

Universitatea din București

³² Academia Română, *Legi, Statute, Regulamente*, București, 1940, pp 9-11

Cităm câteva nume:

MATEMATICIENI:

- **Alexandru Myller** (n. 1879) - profesor de geometrie analitică la Facultatea de Științe a Universității din Iași, cunoscut în țară și peste hotare prin cercetările sale în domeniul ecuațiilor integrale, geometriei diferențiale și istoriei matematicii. Alexandru Myller a introdus în circuitul științific noțiunea generală de direcții cunoscute în spații cu conexiune (1924) și noțiunea de paralelism într-o familie (tot în 1924), a adus contribuții fundamentale în geometria centro-afină (1933).

- **Gheorghe Vrânceanu** (n. 1900) - profesor la Universitatea din Cernăuți, creatorul școlii românești de geometrie diferențială modernă. Acest savant a introdus conceptul de spații neolonyme, numite și „spații vrânceanu” (1926).

- **Alexandru Ghika** (n. 1902) - profesor la Universitatea din București, fondatorul școlii românești de analiză funcțională. A cercetat reprezentarea analitică a funcțiilor armonice și multe alte probleme de geometrie. A publicat studii cu un larg răsunset în lumea specialiștilor.

FIZICIENI:

- **Theodor V. Ionescu** (n. 1899) - profesor la Facultatea de Științe a Universității din Iași, recunoscut ca fiind inventatorul oscilatorului de joasă frecvență în arcul de mercur (1925) și realizatorul unui microfon bazat pe principiul curenților aerodinamici în aer la presiune normală (1926); în anii 1931-1932 Theodor V. Ionescu a realizat studii privind propagarea undelor electrice în gaze ionizate. A descoperit „canalele ionosferice” în care propagarea undelor este optimă etc.

- **Ioan Plăcințeanu** (n. 1893) - profesor la Facultatea de Științe a Universității din Iași a adus contribuții importante în domeniul fizicii teoretice și experimentale. Între acestea a stabilit relația dintre căldura latentă de vaporizare și tensiunea superficială a unui lichid (1932); a emis ipoteza existenței protonilor negativi (1933) care s-a dovedit valabilă etc.

- **Constantin Miculescu** (n. 1863) - profesor la Facultatea de Științe a Universității din București, specialist în fizica moleculară și în termodinamică. A determinat, cu ajutorul microscopului, indicele de refracție al unei prisme; a stabilit coeficientul de elasticitate a corpului printr-o metodă acustică.

Constantin Miculescu

- **Ștefania Mărăcineanu** (n. 1882) - fizician, contribuții esențiale în domeniul radioactivității. Doctor în fizică la Universitatea Sorbona din Paris; a înființat în cadrul Universității din București cel dintâi Laborator de Radioactivitate din România. Are un rol deosebit în descoperirea radioactivității artificiale (1924), recunoscută și de Irene Joliot-Curie, laureată a Premiului Nobel pentru fizică. Lucrări: *Radioactivitatea și constituția materiei* (1929); *Les substances radioactives sous l'effet du rayonnement solaire provoquent la pluie* (1930).

Ștefania Mărăcineanu

CHIMIȘTI:

- **Anastasie Obregia** (n. 1864) - profesor de chimie tehnologică a Facultății de Științe, Universitatea din Iași. S-a remarcat prin contribuții în domeniul chimiei organice (elaborând o metodă originală de dozare a benzinei), a mecanismului reacției de formare a oxazolilor din benzoină și niri.

- **Gheorghe Spacu** (n. 1883) - profesor la Catedra de Chimie Anorganică și Analitică a Universității din Cluj, este autorul a numeroase micro și macrometode pentru identificarea și dozarea elementelor metalice, a radicalilor acizi, precum și a unor substanțe organice. De asemenea, Gheorghe Spacu, a efectuat cercetări privind valoarea gazului metan și obținerea acidului sulfuric.

- **Costin D. Nenițescu** (n. 1902) - profesor la Școala Politehnică din București, recunoscut pentru contribuțiile sale fundamentale privind chimia organică, mai ales a hidrocarburilor. Și-a legat numele de multe „reacții”, precum cea de acilare neductivă a alchenelor, autorul unei lucrări de referință, intitulată *Chimia organică* (2 vol.) publicată în 1928, care a stat la baza formării unui mare număr de specialiști în domeniu.

Specialiști în ZOOLOGIE, ANATOMIE, PALEONTOLOGIE și FIZIOLOGIE ANIMALĂ (din secția a IV-a a Academiei de Științe din România):

- **Aristide Carajda** (n. 1861) - întemeietorul Stațiunii de Cercetare din Grumăzești (Neamț), axată pe studierea lepidopterelor, domeniu în care și-a dobândit un larg prestigiu mondial. A efectuat cercetări asupra numeroaselor specii de fluturi nu numai din România, ci și din Franța, Germania, China, Italia, Spania, rezultatele fiind publicate în studii apărute în țară, precum și la Viena, Londra, Paris etc. Aristide Carajda a promovat o concepție inovatoare privind formarea speciilor, înrudirea fitogenetică, existența liniilor de forță care influențează schimbarea formelor.

- **Constantin Motaș** (n. 1891) - profesor la Facultatea de Agronomie din cadrul Academiei de Științe Agricole din București, reputat specialist în zoologie și etomologie. A pus bazele unei noi discipline științifice, numită freatobiologia; a adus contribuții esențiale în domeniul zoogeografiei.

- **Paul Bujor** (n. 1862) - profesor la Catedra de Zoologie și Morfologie Animală de la Universitatea din Iași, unul dintre creatorii școlii românești de hidrologie (alături de Grigore Antipa). A fost cel dintâi cercetător care a analizat viața și procesele biologice din lacurile sărate (cu referire specială la lacurile Techirghiol și Agigea).

Universitatea din Iași

Specialiști în BOTANICĂ și FIZIOLOGIE VEGETALĂ:

- **Ion Grințescu** (n. 1874) - profesor la Universitatea din Cluj, director al Institutului de Botanică Generală din cadrul acestei universități. Pe lângă lucrări teoretice din domeniile fiziologiei plantelor, Ion Grințescu a adus contribuții practice privind metode de culturi puse ale algelor unicelulare, speciile și varietățile de tutun cultivate în România, ciupercile comestibile și toxice etc.

Universitatea din Cluj

- **Mihail Gușuleac** (n. 1887) - profesor la Universitatea din Cernăuți, a efectuat cercetări în stațiunea zoologică de la Triest, precum și la Universitățile din Viena, Praga, Berlin, Halle. A stabilit principiile care stau la baza clasificării plantelor, a creat un sistem și o nouă nomenclatură de clasificare morfogenetică a fructelor. Mihail Gușuleac a introdus metode complexe de cercetare în anatomie și cariologie vegetală etc.

Universitatea din Cernăuți

Erasmus Iuliu Nyarady

- **Erasmus Iuliu Nyarady** (n. 1881) - botanist, conservator la Muzeul Botanic al Universității din Cluj, a adus contribuții semnificative privind flora Munților Tatra și a Munților Făgăraș, Retezat, Apuseni, Bucegi, Ceahlău, pe care a analizat-o la fața locului. A descoperit noi plante pe care le-a introdus în circuitul științific. Erasmus Iuliu Nyarady este autorul mai multor monografii privind flora din anumite zone ale României (Tg. Mureș, Cluj etc.).

În domeniul BIOLOGIEI APLICATE:

- **Constantin Garoflid** (n. 1872) - agronom, cu contribuții temeinice privind proprietatea agrară din România, asigurarea rentabilității producției agricole. Renumit practician, a experimentat și introdus pe proprietățile sale tehnici moderne de cultură, precum și noi soiuri de plante. În calitate de președinte al Comitetului Agrar și de ministru al Agriculturii a elaborat legislația pe baza căreia s-a înfăptuit reforma agrară din România după Primul Război Mondial.

- **Gheorghe K. Constantinescu** (n. 1888) - profesor la Facultatea de Medicină Veterinară din București, este organizatorul Institutului Național Zootehnic (1926), cel mai important centru de cercetare științifică în domeniu din România. Gheorghe K. Constantinescu este întemeietorul școlii de ameliorare zootehnică pe baze genetice. A introdus registrele genealogice pentru animale, realizând astfel selecția celor mai valoroși produși pentru crearea unor rase superioare. A inițiat publicarea revistei „Analele Institutului Național Zootehnic” (1932), a înființat mai multe ferme zootehnice, obținând rezultate excepționale la ovine și porcine, a promovat prelucrarea pe baze industriale a cărnii, laptelui, etc.

- **Vasile Gheorghe Radu** (n. 1903) - conferențiar la Universitatea din Iași (avea doar 32 de ani în 1935) a adus contribuții recunoscute în domeniile citologiei și sistemelelor izopodelor. Lucrarea sa *Citologia canalului deferent al izopodelor terestre*, publicată în 1934, a primit premiul Academiei Române.

Specialiști în GEOLOGIE, MINERALOGIE ȘI GEOGRAFIE:

- **Mihail David** (n. 1886) - profesor la Facultatea de Științe a Universității din Iași, Catedra de Geografie, s-a impus în lumea științifică prin concepția potrivit căreia geografia este disciplina cu implicații practice, rezultatele fiind utile pentru îmbunătățirea existenței umane. A efectuat cercetări în Munții Apuseni, în Podișul Moldovei și în Podișul Transilvaniei vizând atât aspectele geografice, cât și geologice, evidențiind condiționările reciproce, propunând soluții de valorificare eficientă a solului și subsolului.

- **Constantin Brătescu** (n. 1882) - profesor la Universitatea din Cernăuți, s-a remarcat prin studii de geografie fizică. A promovat conceptul de geografie fizică regională, aplicat pentru prima dată la studiul asupra Dobrogei (în 1928 a publicat lucrarea *Pământul Dobrogei*). A inițiat în cercetările geografice direcția morfoclimatică.

- **Alexandru Codarcea** (n. 1900) - tânăr cercetător (35 ani) la Institutul Geologic din București doctor în științe geologo-mineralogice, a descoperit mai multe zone și a stabilit stratigrafia de amănunt a fiecăreia.

În GENIU MILITAR s-au detașat:

- Mareșalul **Constantin Presan** (n. 1861) - șeful Marelui Cartier General al Armatei (1916-1918), care a condus războiul pentru unitatea națională a României. Membru de Onoare al Academiei Române (1923), mareșal al României (1930). Autorul lucrărilor *Descrițiunea cupolei obuzierului de 120 mm* (1891, în colaborare) și *Curs de fortificații* (1904), a unui număr important de prelegeri, regulamente, directive privind instruirea trupelor și ducerea războiului, aflate în Arhiva Ministerului Apărării Naționale.

- Generalul **Ion Antonescu** (n. 1882) - șeful Biroului Operații al Marelui Cartier General în timpul Primului Război Mondial, atașat militar al României la Paris (1922-1923), Londra și Bruxelles (1924-1926), comandantul Școlii Superioare de Război (1927-1928 și 1931-1933), șeful Marelui Stat Major al Armatei (1933-1934). Autorul cărții *Românii. Originea, trecutul, sacrificiile și drepturile lor* (1919) și a numeroase prelegeri, planuri de operațiuni militare, analize, memorii privind dotarea armatei – inedite, aflate în fondurile de arhivă ale Marelui Stat Major, Ministerului Apărării Naționale, Președinției Consiliului de Miniștri, Casei Regale.

- General **Grigore Constandache** – arhivist, muzeolog, numismatic. Directorul Serviciului Istoric al Armatei (1928-1936), membru în Consiliul de Conducere al Muzeului Militar Național.

Lucrări: *Cavalerismul, originea și evoluția sa* (1931), *Problema războiului* (1936), *Ființa și rostul istoriei* (1936), Coordonator al amplei monografii *România și Războiul mondial. 1916-1919*, vol. I (1934)

- General **Paul Pavel Teodorescu** (n. 1888) - absolvent al Școlii Militare de la Saint Cyr (Franța), atașat militar al României la Paris, Bruxelles și Madrid (1932-1936). La sugestia lui Nicolae Iorga, și-a pregătit lucrarea de doctorat la Sorbona, cu titlul *Opinia publică din Europa despre războiul român pentru Independență. 1877-1878*, pe care nu a mai susținut-o fiind chemat în țară și numit director al Școlii Superioare de Război decembrie 1936 și apoi subsecretar de Stat la Ministerul Apărării Naționale (februarie 1937).

G-ral Paul Teodorescu

A contribuit la construirea Școlii Superioare de Război, al cărei comandant și profesor a fost.

În calitate de ministru al Aerului și Marinei (1938-1940) a elaborat programul de construcții navale și de dotare a marinei române cu vase moderne, a inițiat construirea a 76 de silozuri pentru cereale în porturi și gări, s-a implicat în construirea și extinderea fabricii de avioane (IAR) din Brașov și în înființarea școlilor de aeronautică pentru ofițeri, subofițeri și mecanici.

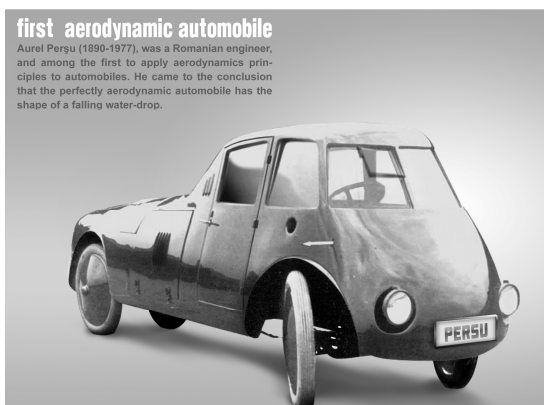
Autorul lucrărilor *Tactica generală* (1923); *Instrucția într-un regiment de infanterie* (1931); *Întrebuințarea jandarmeriei teritoriale și operative în război* (1932).

Dintre specialiștii în domeniul TEHNIC (GENIU CIVIL) membri ai Academiei de Științe din România menționăm pe:

- **Dimitrie Leonida** (n. 1883) - profesor la Școala Politehnică din Timișoara, unul dintre pionierii electrificării României, care a argumentat, în lucrările sale științifice, posibilitatea folosirii izvoarelor naturale de energie și necesitatea gospodăririi apelor. Dimitrie Leonida a elaborat, încă din 1908, proiectul de construcție a hidrocentralei de la Bicăz cu barajul la Izvorul Muntelui, pe Bistrița și de construire a unei centrale hidroelectrice la Stejaru, care

avea să fie realizat abia peste cinci decenii și jumătate; a proiectat și condus lucrările la construcție a termocentralei de la Grozăvești și a rețelei de distribuție a energiei electrice în București. A organizat primul Muzeu Tehnic din România (1909) care avea săi poarte numele (amenajat în Parcul Carol).

- **Dionisie Germani** (n. 1877) - profesor la Școala Politehnică din București, Catedra de Hidraulică și Instalații Electrice, a stabilit metoda care permite să se găsească legi de similitudine în mecanică, fizică, geometrie etc., când se cunosc parametrii generali. A proiectat alimentarea cu apă a orașelor Tulcea (1911), Turnu Măgurele (1912), București (1919), canalizarea orașelor Brăila (1913), Ploiești (1923), Curtea de Argeș (1929), Satu Mare (1930) ș.a.

Automobilul lui Persu

Consilier tehnic la Căile Ferate Române (1930), membru a mai multor asociații și societăți științifice din România și Germania. A obținut brevete de invenție în Germania (1921 și 1922), Marea Britanie (1923), Elveția (1923), Belgia (1923), Franța (1924), Austria (1925), Ungaria (1925), Cehoslovacia (1927), SUA (1927) etc.

- **Vasile Voiculescu** (n. 1884) - medic, poet, prozator, dramaturg. Doctor în medicină cu preocupări speciale pentru starea de sănătate a țărănimii. Conferințe la radio, cu o mare audiență pe teme de medicină. Decorația „Crucea Meritul Sanitar” (1925). Premiul Academiei Române pentru volumul *Din țara zimbrului și alte poezii* (1918). De o excelentă primire a beneficiat *Poeme cu îngeri* (1927).

- **Aurel Persu** (n. 1890) - conferențiar la Școala Politehnică din București, specialist în aviație, motoare cu explozie și mecanica avioanelor. A construit automobilul aerodinamic (1923), pornind de la forma alungită a unei picături de apă în cădere.

- **Pius Șerban Coculescu (Pius Servien)** (n. 1902) - fiul astronomului Nicolae Coculescu, doctor în litere la Sorbona cu teza *Ritmurile ca introducere în estetică*. Pseudonimul artistic Pius Servien (derivat din prenumele sale). Pentru el estetica era o știință bazată pe legi fizice, obiective. A publicat studii privind literatura, filosofia și estetica. A activat în cadrul Centrului Național de Cercetări Științifice al Franței. A creat teoria matematică a ritmului în poezie, a susținut ideea unității profunde a creației umane, indiferent de aria în care ea se manifesta: artă sau știință.

Lucrări: *Limbajul științelor* (1931), *Principii de estetică; problema artei și limbajul științelor* (1935). Precursor al lingvisticii matematice.

*
* *

Din scurtele fișe prezentate, la care s-ar putea adăuga și ale tuturor celorlalți membri - se poate limpede observa că acuzațiile aduse în memoriul-reclamație al Academiei Române, potrivit cărora din Academia de Științe făceau parte niște veleitari, înscriși fără o selecție riguroasă, sunt nu numai subiective, dar și jignitoare pentru asemenea personalități.

În intervenția Academiei Române era pus sub semnul întrebării și Statutul Academiei de Științe din România, care prin prevederile sale ar "atinge grav" Academia Română. Se afirma că Academia Română, prin legea de înființare și prin celelalte legi, „a fost tratată ca instituție de stat”. Nu se scria că era o instituție de stat, pentru a putea susține că era independentă și promova o activitate proprie, fără nici o înrâurire din partea guvernelor. Cu toate acestea, peste câteva rânduri în memoriu se afirmă, fără echivoc, că Academia Română „a luat ființă ca instituție de stat”; iar acesta avea obligația să o apere de prezența Academiei de Științe din România. În opinia conducerii Academiei Române particularii „nu pot prin simpla lor voință, să creeze asemenea instituții care să îndeplinească rolul dat de stat prin lege anumitor persoane juridice de drept public și care să aibă numele și atribuțiile acestora”.

Academia de Științe din România era acuzată că atacă însăși „ființa statului”, cu alte cuvinte era o instituție subversivă și periculoasă. Aceasta era prezentată ca un dușman pentru existența statului național unitar român, făurit, după multe lupte și jerfe, în 1918. Pentru a fi mai explicit, memoriul chiar se referea la pericolul că, folosind acest precedent, anumite grupuri de persoane ar putea înființa organizații „cu scopuri subversive”, care „să pună în pericol”

existența statului. Consecințele vor fi „dezastruoase pentru cultura și ființa statului”, astfel că era absolut necesar ca acesta să-și apere drepturile, interzicând Academia de Științe din România. Mai ales că scriau autorii memoriului „se șoptește” că și alte persoane ar urmări să mergă pe aceeași cale, de exemplu din rândul minorităților naționale, care „nu se pot împăca cu unirea neamului românesc”. Dacă li s-ar refuza recunoașterea juridică, după ce a fost recunoscută Academia de Științe, aceste persoane se vor adresa forurilor internaționale, punând astfel România într-o poziție dificilă.

Spre a evita asemenea situații catastrofale pentru țară, se cerea guvernului „să nu lase să se primejduiască drepturile celei mai înalte instituții culturale, ale primului așezământ cultural de întregire a neamului, precum și drepturile statului”.

Documentul era semnat de Delegațiunea Academiei Române, alcătuită din Alexandru Lapedatu – președinte, Gheorghe Țițeica – secretar general, Grigore Antipa, Andrei Rădulescu și Constantin Rădulescu-Motru – vicepreședinți.

După ce Curtea de Apel a admis cererea de intervenție a Academiei Române s-a trecut la judecarea fondului acestei intervenții, susținută de primul procuror al Tribunalului Ilfov, Gheorghe Ionescu. Procesul a început în ziua de 16 noiembrie 1936, la Curtea de Apel, Secția I fiind înregistrat ca „PROCESUL ACADEMIEI ROMÂNE CU ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA”.

Pe rol se afla "judecarea apelului făcut de primul procuror al Tribunalului Ilfov în contra sentinței nr. 44 din 29 martie 1935, a Tribunalului Ilfov S. I-a C.C., cât și a cererii de intervenție făcută de Academia Română, reprezentată în ședința de la 24 martie 1935”.

Avocatul din partea Academiei Române a fost Emil Otulescu. Pentru Academia de Științe din România a pledat avocatul Emil Oteleșanu, iar în numele Ministrului Instrucțiunii avocatul Titus Dragoș.

Procesul propriu zis a început la 1 decembrie 1936 când prim procurorul Gheorghe Ionescu și-a dezvoltat pe larg motivele apelului. Curtea a constatat că procesul comporta discuții îndelungate, astfel că a decis amânarea lui pentru 8 decembrie 1936, când avocații Titus Dragoș din partea Ministerului Instrucțiunii, și Alexandru Oteteleșanu în combatere (în numele Academiei de Științe din România) și-au prezentat argumentele. Apoi Curtea a amânat procesul pentru 11 decembrie 1936 când au pledat avocații Alexandru Oteteleșanu și Hurmuz Asnavorian.

Procesul s-a reluat în ziua de 14 decembrie 1936 când au pledat avocații Grigore Iunian și Emil Otulescu. Curtea a amânat pronunțarea pentru 17 decembrie 1936, apoi pentru 18 și 19 decembrie 1936. Au urmat alte amânări pentru a da timp avocaților și primului procuror să-și dezvolte pledoariile. Redăm principalele argumente și contraargumente ale avocaților:³³

Grigore Iunian – fost ministru al justiției – a ținut să precizeze că legea persoanelor juridice impunea verificarea documentelor asociației care dorea să se înregistreze numai privind două condiții, și anume:

1. Să nu aibă un scop ilicit;
2. Să nu aibă scopuri contrarii ordinei publice și bunelor moravuri.

Analizând dosarul Academiei de Științe din România, avocatul conchidea că aceasta se înscria pe deplin în exigențele legii, iar acordarea calității de persoană juridică era pe deplin întemeiată. Astfel că,

în primul rând intervenția Academiei Române era în afara textului de lege; în al doilea rând, Academia Română nu era parte în recunoașterea calității de persoană juridică a Academiei de Științe. Ca urmare, a adoptat o cale ocolită, a intervenției la procurorul general, dar în motivația adusă nu putuse contesta faptul că Academia de Științe din România respecta ordinea publică și nu contravenea bunelor moravuri.

În legătură cu faptul că Academia de Științe din România ar atinge prestigiul Academiei Române, Grigore Iunian aprecia că acesta ar putea fi afectat în două moduri: dacă membrii Academiei de Științe ar fi mai puțin valoroși decât cei din Academia Română. O asemenea interpretare nu putea fi susținută și a dat exemplul lui Ion Inculeț, membru al Academiei Române, a cărui activitate științifică era mai mult decât modestă, în timp ce toți membrii Academiei de Științe din România aveau o activitate științifică notabilă. Grigore Iunian pune o întrebare: „Dacă membrii acestei Academii de Științe ar putea să ajungă la o strălucire mai mare decât strălucirea membrilor Academiei Române, poate constitui aceasta o împiedicare de recunoaștere a meritelor lor?”. Și tot el

Grigore Iunian

³³ A.N.I.C., fond Tribunalul Ilfov, Secția I-a, dosar 91 / 1935-1937; „Buletin”, nr. 3, 1938 (numărul conține documentele procesului).

răspundea: „Ar fi o situație în care am fi fericiți, pe care suntem datori a o încuraja. Am fi fericiți dacă la un moment dat Academiiile s-ar întrece în creațiunea științifică; în acel caz va fi o emulație, care ar fi de folos promovării științei românești.”

În legătură cu confuzia privind denumirea, Iunian considera că ar fi să se dea un „certificat de pauperitate intelectuală și spirituală a acestui popor”, dacă el nu ar fi în stare să înțeleagă faptul că este vorba de două instituții diferite. Situația ar fi neplăcută mai ales pentru Academia Română, care după 70 de ani de activitate nu a reușit să se impună în conștiința publică. În acest caz el punea întrebarea: „Care este atunci aportul moral însemnat, constituind un prestigiu nemăsurat care trebuie neapărat să fie apărut?”

Referindu-se la temerea Academiei Române că ajutoarele pe care i le acordă statul ar putea fi împărțite cu Academia de Științe din România, Iunian conchidea: „Dacă o asociație prin munca, truda, prin jertfa, prin generozitatea, înțelepciunea și cunoștințele membrilor ei se va ridica la un însemnat prestigiu și activitatea științifică va fi atât de vrednică, desigur că statul va fi îndreptățit să o ajute.

Asemenea considerații care nu sunt de ordine spirituală, sunt de natură egoistă, vor ca să contrazică interesul general, care poruncește să se încurajeze toate inițiativele generoase pentru dezvoltarea activității științifice în România”. Avocatul Grigore Iunian conchidea: „Desigur că Academia Română a fost târâtă de aceste considerații de ordin material și a manifestat o patimă nejustificată. Avem singurul regret că Academia Română a putut să se lase târâtă de patimă sau de interese egoiste. Rolul ei este să contribuie la răspândirea culturii și științei românești. Dacă preocuparea aceasta ar fi fost constantă la ea, nu am fi văzut-o să vină să intervină în acest proces pentru a împiedica funcționarea altei instituții de cultură.”

Avocatul Titus Dragoș a rugat Curtea să „ia act” de faptul că Ministerul Instrucțiunii Publice „a dat aviz favorabil Academiei de Științe din România, că o susține în totul, și că în consecință cere respingerea apelului d-lui Procuror General, întrucât crede că nu contravine legii de organizare a unor instituțiuni care sunt sub controlul Ministerului Instrucțiunii Publice”.

Avocatul Alexandru Oteteleşanu declara că ar fi de dorit „să nu ajungem la judecarea acestui proces, pentru că mă gândeam că nu este bine ca în lumea culturală românească să se vadă un conflict între savanți de o reputație

recunoscută, ca cei care alcătuiesc Academia Română și alți savanți de aceeași reputație recunoscută care alcătuiesc Academia de Științe din România.” El a ținut să precizeze: „atât Academia de Științe din România, cât și eu personal, aveam cea mai adâncă considerație pentru instituția Academiei Române și pentru persoanele care alcătuiesc această instituție”, astfel că nu se punea problema de a i se contesta autoritatea științifică sau de a i se uzurpa meritele dobândite de-a lungul timpului.

Procurorul general Gheorghe Ionescu a afirmat că Ministerul Instrucțiunii Publice a renunțat cu anticipație la dreptul de apel, la dosar neaflându-se nici o adresă formală de renunțare, fapt ce contravenea prevederilor legale. Ca urmare intervenția Academiei Române era pe deplin îndreptățită.

Deoarece poziția sa era vulnerabilă, procurorul general și-a schimbat tactica. La 3 martie 1936, el a depus la Curtea de Apel o întâmpinare, în care scria că, „fără a renunța la întâmpinarea Academiei Române”, în calitatea pe care o avea, va susține apelul declarat la Parchetul Ilfov împotriva hotărârii prin care s-a acordat personalitate juridică Academiei de Științe din România invocând următoarele motive:

1. Academia de Științe din România nu s-a conformat art. 32 și 34 din legea persoanelor juridice, care prevedea că pentru a i se recunoaște personalitatea juridică, o asociație trebuie să constituie un patrimoniu, care „să fie în măsură a realiza cel puțin parțial scopul pentru care se constituie”. În Statutul Academiei de Științe din România se menționa doar existența unor venituri viitoare, fără precizarea constituirii unui patrimoniu sau activ inițial.

2. Statutele Academiei de Științe din România nu respectau art. 33 și 34 din legea persoanelor juridice, care prevedeau că asociația nu putea fi recunoscută ca persoană juridică decât după adoptarea statutelor de către asociați și după desemnarea sau alegerea persoanelor care vor avea răspunderea direcției și asociației. În Statutele Academiei de Științe din România se menționează că aceasta va fi administrată de un comitet compus din președinte, trei vicepreședinți, un secretar general, un casier și un bibliotecar, iar din Actul constitutiv se constată că numai președintele și secretarul general sunt desemnați, iar nu toate persoanele care vor avea răspundere administrativă. Acest fapt înseamnă neîndeplinirea condițiilor cerute de lege.

3. Academia de Științe din România uzurpă numele Academiei Române, persoană morală de drept public. De asemenea, încalcă drepturile Academiei

Române date acesteia prin legea ei organică. Academia Română are o Secție Științifică, fapt ce conduce la confuzia între Academia Română, Secția Științifică și Academia de Științe din România.

La obiecția că existau și alte instituții de stat care poartă denumirea generică de Academie, ca de exemplu Academia de Studii Comerciale sau Academia de Medicină, răspunsul este că acestea, „aproape toate”, sunt niște școli superioare. În privința Academiei de Medicină - care nu era instituție de învățământ - „ea este tot persoană morală de drept public, creată printr-o lege specială cu cracter bine definit, și care nu poate fi confundată cu Academia Română.”

Dacă la titulatura de *academicieni* purtată de membrii Academiei Române, se adaugă cu un titlu identic membrii Academiei de Științe din România, s-ar crea un precedent prin care „s-ar ajunge la o pletură de «academicieni», al cărei rezultat ar fi deprecierea acestui titlu.”

4. Uzurparea numelui Academiei Române, dar și a „unor atribuțiuni, a căror exercitare este rezervată exclusiv statului sau persoanelor morale de drept public anume create de el în acest scop”. Academia de Științe din România încalcă acest drept, deoarece își propunea „să îndrumeze creațiunea științifică din România și să fie un organ de consultare pentru chestiunile de cercetare științifică”. Procurorul general scria: „În numele Ministerului Public, atrag special și insistent atențiunea onoratei Curți, asupra acestui punct, pentru a denunța pretențiunea unor particulari de a se substitui statului și de a-și aroga drepturile lui, prin convențiuni care contravin în mod flagrant la o lege de ordine publică. O asemenea situațiune constituie întotdeauna o anomalie și poate deveni oricând o primejdie.”

Fără a folosi vocabularul extrem de incriminator utilizat în intervenția Academiei Române, primul procuror recurgea la aceleași argumente: se crea o confuzie, prin înființarea Academiei de Științe din România; de ani de zile, Academia Română este „în legătură cu asociațiuni similare din întreaga lume și este o mândrie pentru România”; acest prestigiu „se integrează în patrimoniul cultural al neamului românesc”.

Procurorul general știa că în Academia Română intrau numai persoane de mare prestigiu: „Criteriul de selecționare a membrilor ei este consacrarea unei activități culturale ajunse la apogeu.”

În baza acestor argumente, procurorul general cerea președintelui Curții de Apel să respingă cererea de recunoaștere a personalității juridice a Academiei de Științe din România.

Au urmat noi pledoarii, argumente și contraargumente, între care cele privind faptul că, la înregistrare, Academia de Științe din România nu a prezentat lista completă a Comitetului și nici dovada că avea un capital social inițial.

Acestea au fost ușor demontate, deoarece fuseseră rezolvate înainte de publicarea în „Monitorul Oficial” a deciziei de înființare a Academiei de Științe din România.

Rămâneau acuzațiile privind rolul și locul Academiei de Științe din România, care ar fi urmărit să submineze autoritatea Academiei Române. Avocații Academiei de Științe au arătat că, în legătură cu utilizarea denumirii de Academie - care ar fi constituit un „patrimoniu moral” al Academiei Române, neputând fi utilizat de nici o altă instituție, fiind invocată legea din martie 1879, prin care Societatea Literară Română și-a luat numele de Academia Română, - legea **nu** a stabilit un monopol în favoarea acesteia, a denumirii de Academie.

Au urmat ample pledoarii în acest sens, argumentându-se că era și greu, deoarece acest cuvânt s-a folosit din antichitatea greacă. El provenea de la numele grecului Akademos care, potrivit legendei, avea o grădină în apropierea de Atena, pe care ulterior a fost înființată o școală, unde Platon își susținea teoriile sale filosofice. Cu timpul, orice asociație a oamenilor de litere, de savanți sau artiști putea fi numită Academie. Prima Academie de Științe s-a înființat în anul 1560; Academia Franceză s-a constituit în 1634, iar Academia de Științe a Franței în 1666 etc.

România, care a preluat modelul cultural francez, trebuia să țină seama de faptul că în Franța existau mai multe academii, pe lângă cele două deja menționate: Academia de Medicină, Academia de Muzică, Academia Goncourt, Academia de Agricultură, Academia de Marină, Academia de Drept Internațional etc. Întrebarea care se punea: De ce în Franța puteau funcționa mai multe academii, iar în România trebuia să existe una singură ?

Dar nici această afirmație nu era valabilă, deoarece chiar în România existau mai multe instituții care aveau în titulatura lor cuvântul Academie: Academia de Înalte Studii Agricole, Academia de Muzică și Artă Dramatică, Academia de Arhitectură, Academia de Medicină, Academia de Drept din

Oradea ș.a. Așadar, Academia Română nu putea pretinde, și nici nu avea monopolul asupra cuvântului „academie”.

Pledoariile au vizat și alte probleme ridicate de Academia Română. S-a apreciat că în mod normal, o instituție precum Academia Română ar fi trebuit să se caracterizeze prin toleranță, act specific nobileței intelectuale. Dar, prin demersul său, aceasta dovedea o intoleranță greu de imaginat. Dincolo de formulele utilizate, realitatea era că aceasta se temea de o concurență intelectuală, care nu i se părea benefică, deoarece s-ar putea face comparații în privința activității și rezultatelor concrete obținute de cele două instituții, iar acestea i-ar fi afectat prestigiul de cel mai înalt for cultural-științific din România.

Referindu-se la faptul că în pledoaria sa procurorul general a ajuns să afirme că „inflația contribuie la devalorizare”, comparând înființarea Academiei de Științe din România cu devalorizarea monedei, avocatul Hurmuz Asnavorian aprecia: „Iată că am ajuns și infractori de drept comun, acuzați de contrafacere de monedă, sau în orice caz asimilați cu acești infractori, fiindcă am atribuit denumirea de Academie unei asociații de intelectuali de elită, denumire care trebuie să rămână se pare în mod exclusiv pentru Academia Română. Nu ne e permis să dăm aceeași denumire unui alt institut, deși această denumire comună era cuprinsă în toate dicționarele atât interne, cât și străine”, inclusiv în dicționarul Academiei Române.

Avocatul Ion Grigore Periețeanu puna degetul pe rană, când se adresa contestatarilor: „Realmente, vă doare egoismul și egocentrismul de care suferiți.”

Și mai departe: „Dar noi nu vă diminuăm jetoanele sau diurnele. Nici patrimoniul nu vi-l diminuăm.” El a amintit că în mai 1891 statul a fost autorizat să cedeze Academiei Române casele și terenul lui Ștefan Bellu din Calea Victoriei, precum și alte case și terenuri. Cu alte cuvinte, Academia Română a beneficiat de o susținere materială consistentă din partea statului, iar contestatarii urmăreau ca nu cumva și Academia de Științe din România să se bucure de asemenea avantaje.

Avocatul Asnavorian aprecia: „Este un act vădit de intoleranță, la spatele căruia colcăie ambițiuni personale, iar nu generale ale statului.” Alarma Academiei Române „este deplasată. N-are nici un temei” și tot el conchidea: „patima duce la orbire”.

Unele argumente erau „cusute cu ață albă”, precum cele potrivit cărora din cauza confuziei de denumiri „o sumă de acte, discursuri, de lucrări, care se

comunică Academiei Române din partea unei instituții de cultură din străinătate, în loc să vină la Academia Română, vin la Academia de Științe”. Numai că acele instituții aveau adrese diferite, iar o eventuală greșeală a unui factor poștal nu putea fi ridicată la rangul de argument juridic.

Apoi acuzația că: „Dacă cineva s-ar gândi să lase un legat s-ar putea înșela asupra asociațiilor, căci voind să lase legatul Academiei Române, l-ar lăsa Academiei de Științe din România”. Era un argument la fel de straniu, deoarece Academia Română pleca de la ideea că cel care făcea o donație, nu ar ști cui îi lasă averea sa, adică ar fi un incult care confundă două instituții. În realitate acestea erau persoane cu un anumit nivel de cultură și cu un grad de informare, care nu lăsa loc unor asemenea confuzii.

După un proces lung și obositor, la 19 decembrie 1936, Curtea de Apel din București a decis RESPINGEREA apelului făcut de primul procuror al Tribunalului Ilfov, precum și a cererii de intervenție a Academiei Române.

Redăm integral textul respectivului document:³⁴

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI SECȚIA I-A
Proces verbal No.11388
1936 Decembrie 19
Deciziunea civilă No.458
Președenția D-lui Ernest Ceur Aslan Consilier
Prezenți D-nii Gheorghe Poltzer
Vasile Șerbănescu
Gheorghe Ionescu Procuror

În ziua de 16 Noembrie 1936, pe rol judecarea apelului făcut de primul Procuror al Trib. Ilfov în contra sentinței No. 44 din 29 Martie 1935 a Trib. Ilfov S., I-a C.C. cât și a cererii de intervenție făcută de Academia Română reprezentată în ședința de la 24 Iunie 1935;

La apelul nominal a răspuns intervenita Academia Română prin Dl. Avocat Calmuschi, Emil Otulescu și Istrate Micescu, intimata Academia de Științe din România prin Dl. Av. Oteteleșanu și Ministrerul Instrucțiunii Publice, al Cultelor și Artelor prin Dl. Av. Dragoș;

³⁴ A.N.I.C., fond Tribunalul Ilfov, 1137/1935, p 94-102, "Buletin", nr. 3, 1938

Procedura completă

S-a ascultat pe Dl. Procuror și Dl. Av. Oteteleşanu care au susținut în sensul consemnate în jurnalul No. 9853 din acea zi, când Curtea a amânat procesul în continuare pentru ziua de 1 Decembrie 1936, ora 1 p.m. când s-a dat cuvântul D-lui Procuror Gheorghe Ionescu care și-a dezvoltat pe larg motivele apelului, iar Curtea a amânat în continuare la 11 Decembrie 1936 ora 2 p.m.

La 11 Decembrie 1936 s-au prezentat părțile ca în precedent și a vorbit Dl. Av. Oteteleşanu, Asnavorian, Istrate Micescu și Ion Grigore Periețeanu, în sensul celor consemnate prin jurnalul din acea zi când Curtea a amânat în continuare la 14 Decembrie 1936 ora 4 p.m. În această zi s-au prezentat părțile ca în precedent și s-a dat cuvântul D-lui av. Otulescu și Iunian în replică, care au susținut în sensul celor consemnate prin jurnalul din acea zi, când Curtea, declarând debaterile închise și având nevoie de timp a delibera, a amânat pronunțarea la 17 Decembrie 1936, obligând pe părți să depună concluziuni scrise iar în această zi, din lipsă de timp, a amânat pronunțarea la 18 și 19 Decembrie 1936 când a dat următoarea deciziune:

CURTEA,

Deliberând asupra apelului și cererii de intervenție de mai sus;

Având în vedere concluziunile D-lui Procuror General, susținerile părților și actele de la dosar;

Având în vedere că Tribunalul Ilfov S. I-a C.C. prin sentința atacată cu apel, constată în fapt că toate condițiunile de formă și de fond cerute de lege au fost indeplinite, a acordat asociațiunii intimată personalitatea juridică;

Că în contra acestei sentințe făcându-se apel, atât de către Parchetul General cât și de către Academia Română, această Curte, printr-un jurnal anterior a declarat admisibil pe cel dintâi și a respins ca inadmisibil pe cel de al doilea;

Că în urmă – Academia Română – formulând o cerere de intervenție accesorie, Curtea printr-un alt jurnal anterior o declară admisibilă în principiu;

Având în vedere că prin apel se invoacă în prim loc două motive formale și anume:

a) că prin actul constitutiv nu s-a constituit un patrimoniu social inițial, deosebit de celelalte venituri ale asociațiunii, cum cer în mod imperativ art. 32 și 34 din lege și,

b) că înainte de constituirea asociațiunii ca persoană morală nu s-au indicat persoanele cari constituiesc organul de conducere al asociațiunii, cum cer în mod imperativ art. 38 și 85 din legea persoanelor juridice;

Având în vedere că atât din actul constitutiv cât și din statutele asociațiunii rezultă în fapt că nu s-a prevăzut prin un articol crearea unui fond inițial și că deși se prevede că, comitetul de conducere este format, pe lângă președinte și secretar și din alte persoane ca: vice-președinți, bibliotecari, etc.

La data când asociația intimată s-a prezentat înaintea Tribunalului, pentru a cere acordarea personalității juridice, nu fusese ales decât președintele în persoana D-lui Prof. Dr. Angelescu și secretarul general în persoana D-lui Prof. Christian Musceleanu.

Având în vedere că din procesul verbal No. 2 din 6 Aprilie 1935, se constată că la acea dată s-a complectat, potrivit art. 7 din statute, comitetul de administrație și consiliul de cenzori al asociației; iar din extrasul de cont curent al Băncii Românești, rezultă că asociațiunea intimată la 29 martie 1935, avea în depozit la acea bancă, un fond de 20.000 lei; iar la 3 aprilie din aceiași an, alt fond de 70.000 lei;

Având în vedere că potrivit art. 32 din lege, asociația, pentru a i se recunoaște calitatea de persoană juridică este obligată să-și constituie un patrimoniu, care potrivit al. II din același articol, trebuie să fie în măsura de a realiza, cel puțin parțial scopul pentru care se constituie;

Că art. 34 din aceeași lege, prevede că acel patrimoniu trebuie să constea dintr-un fond inițial, deosebit de capitalul ce-l vor alcătui cotizațiile și donațiile;

Că deasemenea art. 33 din lege prevede că asociația nu va putea cere recunoașterea personalității juridice decât după desemnarea sau alegerea persoanelor cari vor avea, conform statutului, răspunderea direcțiunii și a asociațiunii;

Că prin art. 106 din aceeași lege, se declară de ordine publică prescripțiunile prevăzute prin textele de mai sus;

Având în vedere că legiuitorul prin art. 5 c.civ. stabilește principiul potrivit căruia nu se poate deroga prin convențiuni sau dispozițiuni particulare la legile cari interesează ordinea publică;

Că prin cuvintele „nu se poate deroga” s-ar părea la prima vedere că legiuitorul a voit să sancționeze cu nulitatea orice acte făcute cu violarea acestor dispozițiuni legale;

Că totuși propozițiunea de mai sus, întrebuițată de legiuitor nu este suficientă prin ea singură pentru că acest principiu să fie admis în mod absolut;

Că aceasta rezultă în mod neîndoios din împrejurarea că relativ la regulele edictate de legiuitor în materia constituirii familiei care fiind baza societății, sunt esențialmente de ordine publică; în unele cazuri călcarea lor este sancționată cu inexistența actului, pe care o poate invoca orice persoană interesată având ca atare un caracter absolut și nu poate fi acoperită cum ar fi cazul unei căsătorii celebrată de o persoană neavând calitatea de ofițer al stării civile;

Că în alte cazuri sancțiunea este o simplă nulitate care se pronunță de justiție și care în unele ipoteze are un caracter relativ, care nu poate fi invocată decât de anumite persoane determinate în mod limitativ și cari în consecință poate fi acoperită prin fapte posterioare, cum ar fi o căsătorie celebrată în taină sau fără consimțământul ascendenților;

Că deci toate aceste sancțiuni, mai mult sau mai puțin riguroase, sunt stabilite de legiuitor, ținând seamă de caracterul mai mult sau mai puțin esențial al prescripției legale în raport cu interesul obștesc;

Că din moment ce pe de o parte, sancțiunile relative la călcarea dispozițiilor de ordine publică sunt susceptibile de a varia în limitele mai sus arătate, iar pe de altă parte că este de principiu că ele nu pot fi stabilite decât prin voința legii în lipsă de dispozițiuni exprese, ele urmează a fi determinate în fiecare caz în parte;

Că, evident, forma imperativă în care este formulată dispoziția, nu poate constitui în această privință nici un criteriu întrucât, orice lege fiind expresiunea voinții generale, este în fond imperativă;

Că așa fiind urmează a se examina pentru fiecare caz în parte care este sancțiunea care se impune prin scopul pe care-l urmărește legiuitorul și care urmează a fi determinată din examinarea economiei generale a legii;

Având în vedere că în ce privește asociațiile, legiuitorul prin art. 33, prevede în mod imperativ că ele nu vor putea cere recunoașterea calității de persoană juridică decât după desemnarea sau alegerea persoanelor cari vor avea conducerea și răspunderea asociației;

Ca art.34 din aceeași lege prevede tot în mod imperativ obligațiunea pentru asociație de a-și constitui un patrimoniu inițial independent de celelalte venituri ale sale. Considerând însă că aceeași lege prin art. 72, când se referă la fundațiuni prevede că actul de fundațiune va fi nul de drept și nu va putea da loc la

recunoașterea calității de persoană juridică dacă nu determină scopul, nu constituie patrimoniu, sau nu întrunește condițiunile esențiale cerute de acea lege;

Având în vedere că din comparația acestor dispozițiuni ale textelor de mai sus, constatăm că textele relative la asociațiuni conțin pur și simplu dispozițiuni imperative, pe când textul relativ la fundațiuni pe lângă dispoziția imperativă conține și sancțiunea nulității absolute pentru cazul călcării acestei dispozițiuni;

Că aceste constatări, evident nu pot duce la altă concluzie decât aceia că legiuitorul din neîndeplinirea prescripțiunilor din art 33 și 34 a legii, privitoare la asociațiuni, a voit să creeze o nulitate relativă pe când din neîndeplinirea prescripțiunilor prevăzute de art. 72 și privitoare la fundațiuni, a creiat o nulitate absolută;

Că dealtminteri, această deosebire pe care o face legiuitorul cu privire la aceste două instituțiuni, este perfect explicabilă și o găsim în împrejurarea că la fundațiuni, crearea fondului inițial constituie o formalitate esențială fără de care această instituție nici nu poate avea ființă, întrucât nu se poate concepe, spital, azil sau instituțiune de binefacere, fără existența prealabilă a unui patrimoniu;

Că întrucât deci nulitățile prevăzute de art. 33 și 34 din lege au prin voința legiuitorului un caracter relativ, ele pot în consecință a fi acoperite prin fapte posterioare;

Având în vedere că după cum rezultă din procesul verbal și contul curent prezentat de intimată rezultă că atât alegerea persoanelor, cari potrivit statutelor au conducerea și răspunderea asociației, cât și constituirea patrimoniului inițial al asociației au fost îndeplinite mai înainte de introducerea apelului;

Că întrucât în virtutea principiului devolutiv al apelului, desbaterea sa ia de la început, urmează a se considera ca îndeplinite în termen util, obligațiunile asociației intimată și deci nulitatea fiind acoperită, cele două motive formale invocate prin apel, nu sunt fondate.

Având în vedere că prin celelalte motive de apel se susține în prim loc că Academia de Științe din România a luat titulatura Academiei Române care titulatură constituind un patrimoniu moral al acesteia din urmă, nu are nimeni dreptul a se atinge de el.

Că acest fapt dă naștere la confuziuni între cele două instituții, atât în privința actelor, corespondenții și lucrărilor cari se comunică Academiei

Române, din partea instituțiilor de cultură din străinătate cum și eventual cu privire la legatele ce unele persoane s-ar gândi să lase Academiei Române;

Că în al doilea loc se susține că Asociația Academia Română, numai ea putând să ființeze cu organizația ei și orice altă asociație care se alcătuiește pe baza aceleiași organizații urmează a fi interzisă;

Având în vedere că mai înainte de a intra în examnarea acestor din urmă motive de apel, este necesar a se stabili limita unde se întinde competența instanței chemată a acorda personalitatea juridică și în consecință și dreptul Ministerului Public de a se opune la acordarea acestei personalități;

Având în vedere că în această privință, raportul care a însoțit această lege la Cameră, spune textual:

„Urmarea noilor urmări în drept în această privință este din punct de vedere practic o cât mai mare libertate care se impune³⁵ în domeniul persoanelor juridice. Statul, legea, nu mai pot fi considerate ca creator al lor după voința sa arbitrară acolo unde vrea și cât vrea, deoarece realitatea juridică a personalității, se impune ea legislatorului, pretutindeni unde nu lovește în interesele superioare ale societății. Știința dreptului, ne arată astfel că progresul legislațiunilor în această materie merge în direcția recunoașterii cât mai liberă a existenței și a activității persoanelor juridice în cadrul intereselor superioare ale Statului”.

Apoi mai la vale:

Nu este de mirare așa dar că de la concepțiunea inițială, după care Statul singur poate creia ființa unor persoane juridice, legislațiunile cele mai noi tind tot mai mult spre recunoașterea cât mai liberă a acestei ființe pretutindeni unde ea se (află) înfățișează ca o realitate juridică de fapt. Legea își rezervă astfel eventual numai rolul de a recunoaște ceva preexistent și a supraveghea realitatea astfel recunoscută pentru ca nu cumva să se întoarcă împotriva intereselor superioare reprezentate prin stat.

Și mai la vale:

„Pentru asociațiuni și pentru fundațiuni create de particulari proiectul determină din contra, un întreg regim sistematic studiat până în amănunțimile sale în vederea înființării controlului și disoluției lor. Interesul libertății creerii și

³⁵ Sublinierile aparțin textului original

activității asociațiunilor și fondațiunilor cată a fi astfel împăcat cu interesul superior de ordine publică pe care Statul îl reprezintă”.

„Spre a da o cât mai mare garanție, proiectul prevede că recunoașterea persoanelor juridice este de atributul puterii judecătorești care are să aprecieze dacă condițiunile legii sunt îndeplinite și dacă scopul său nu lovește în ordinea publică;

Având în vedere că aceste principii sunt concretizate în art. 3 din lege care stabilește condițiunile de formă pe cari trebuie să le îndeplinească asociațiunile și așezămintele fără scop lucrativ sau patrimonial pentru a dobândi personalitatea juridică și art. 6 din lege care ocupându-se de condițiunile de fond dispune ca personalitate juridică a acestei asociațiuni și așezăminte nu poate fi acordată când au un obiect ilicit, contrar ordinei publice sau bunelor moravuri;

Că așa dar, din cele mai sus expuse rezultă în mod neîndoios că legiuitorul în materie de asociațiuni și fondațiuni a stabilit principiul unei cât mai întinse libertăți în ce privește crearea și activitatea lor;

Că această libertate nu este îngădită decât prin obligațiunea îndeplinirii condițiunilor formale prevăzute de lege iar în fond, ca scopul lor să nu lovească în interesul superior al ordinei publice;

Că deși potrivit art. 29 din Constituție și art. 4 din lege, persoana juridică va avea ființă, nu dela data actului generator care i-a dat naștere, adică când este vorba de o asociație de la data actului de asociație, ci de la data înscrierii deciziunei de recunoaștere, rămasă definitivă în registrul grefei, totuși rolul instanței de judecată chemată a acorda personalitatea juridică unei asemenea asociațiuni se mărginește, cum rezultă și din art. 88 din lege, numai la examinarea îndeplinirii condițiunilor de formă și de fond prevăzute de textele de lege mai sus arătate;

Că întrucât pe de o parte, în ce privește data când ia ființă persoana juridică, s-a adoptat principiul ficțiunei, stabilind această dată atunci când deciziunea instanței a rămas definitivă iar în ce privește acordarea acestei personalități, s-a adoptat principiul realității, instanțele neavând alt rol decât de a constata îndeplinirea condițiunilor de formă și de fond a acesteia; rezultă că legiuitorul român a adoptat în această materie un sistem mixt;

Că așa fiind, drepturile instanței chemată a acorda personalitatea juridică și ca atare drepturile reprezentantului Ministerului Public de a se opune la aceasta sunt îngădite prin dispozițiunile din articolele mai sus menționate;

Că în ce privește intervenția Academiei Române, ea fiind făcută în sprijinul apelului introdus de reprezentantul Ministerului Public, nu poate ca atare depăși cadrul strict al acestui apel și în consecință nu poate fi sprijinită decât pe baza aceluiași motive;

Că față de aceste considerațiuni de fapt și de drept, motivele de fond invocate în sprijinul apelului și a cererii de intervenție, depășind cadrul acelor prevăzute de art 6 din lege, nu intră în competența acestei instanțe de a le examina ci sunt de competența instanțelor de drept comun;

Că dacă totuși am admite ipotetic că constituirea acestei asociațiuni cu caracter privat, prin luarea titlaturii, arogarea organizației și încălcarea drepturilor unei persoane juridice de drept public, ar constitui o atingere adusă ordinii publice și ca atare acest motiv, potrivit art 6 din lege, ar intra în competența instanței de acordare a personalității juridice, urmează a se examina în prim loc caracterul juridic al asociațiunii interveniente și apoi temeinicia motivelor invocate;

Considerând că potrivit art. 1 din lege, persoanele juridice de drept public, se creiază numai prin lege;

Că în ipoteza în care caracterul public al instituției rezultă din dispoziția legii, voința legiuitorului fiind în această privință suverană, nu mai este locul a ne referi la noțiunile esențiale stabilite de doctrină spre a vedea dacă e vorba sau nu de un stabiliment public;

Având în vedere că Academia Română a luat ființă prin Decretul Domnesc No. 1246 din 26 August 1867;

Că după cum rezultă din referatul guvernului de la acea dată și regulamentul întocmit, guvernul în scopul de a înlesni românilor de pretutindeni de a se aduna fără a strâni prin această colaborare opunerea guvernelor respective ale țărilor în cari trăiau, i-a convocat pentru a alcătui o asociație literară pur românească;

Că guvernul, după cum rezultă din cuvântarea Ministrului Președinte Ștefan Golescu, ținut la inaugurare, a luat numai inițiativa convocării ei, „dar care se va conduce după statute, liberă și independentă cu răspunderea și gloria lucrărilor sale”

Că întrucât actul constitutiv al acestei societăți și statutele au fost dar întocmite și votate de ea, rolul Statului mărginindu-se numai a convoca pe

membrii ei componenți la lucru, evident că în aceste condiții ea nu putea avea decât un caracter privat;

Considerând însă că prin legea de la 1879 prin care se creiază și secția științifică a Academiei, prin art. 1 se prevede că societatea Academiei Române, instituită prin Decretul Domnesc No. 1246 din 26 August 1867, se declară institut național cu denumirea de Academia Română;

Că, evident termenul de institut național, întrebuințat de legiuitor, semnifică institut care aparține întregii națiuni și institutul care aparține națiunii întregi are netăgăduit, caracterul unui institut de drept public;

Că întrucât legiuitorul prin legea de la 1867 a găsit necesar să acorde acestui institut caracterul de institut de drept public, aceasta constituie o dovadă evidentă că la origină institutul, nu avea acest caracter;

Că, odată stabilit caracterul de institut public al Academiei Române, urmează să examinăm motivele de apel invocate;

Având în vedere că prin motivele de fond se susține în prim loc că Academia de Științe din România, a uzurpat numele Academiei Române;

Având în vedere că cuvântul „Academie” este termenul generic a cărui semnificație este societate de savanți sau de artiști cari de obicei cuprinde un număr limitat de membri;

Că fiind vorba de un termen generic, el evident nu poate constitui titulatura exclusivă a unei singure instituții culturale și în consecință, ea poate fi adoptată de oricare instituție având acest caracter, inclusiv de intimată;

Că o dovadă despre aceasta, o găsim în împrejurarea că, chiar în țară la noi există o serie de academii spre exemplu: Academia de Agricultură, de Înalte Studii Comerciale și Industriale, de Medicină ș.a;

Că întrucât în speță, instituția intimată, pe baza considerentelor de mai sus, era în drept să ia titulatura de academie și întrucât scopul ei sunt cercetările în diferitele ramuri ale științei în România, ea netăgăduit avea și dreptul de a adăoga la titlul de academie, cuvintele „de științe din România;”

Că aceasta cu atât mai mult cu cât prin titulatura completă a intimei; aceasta se diferențiază suficient de titulatura intervenienței Academiei Române, care numai astfel considerată, constituie proprietatea exclusivă a sa;

Că dacă la Academia Română există o secțiune științifică, aceasta nu poate avea nici o importanță atâta timp cât această secțiune, fiind o subdiviziune a ei, nu are titulatură aparte; fiind cuprinsă tot în titulatura acesteia;

Având în vedere că în al doilea loc se susține că instituția intimată a luat organizația instituției interveniente;

Că întrucât intimata era în drept a-și apropia titulatura, astfel cum și-a luat-o, împrejurarea că din punct de vedere administrativ, ar fi adoptat organizația intervenientei; modul de organizare a unei instituții neputând constitui un drept exclusiv al ei și să constituie un impediment pentru o instituție similară de a-l adopta;

Că totuși din examinarea actului constitutiv al instituției intimată, se constată că organizarea acesteia diferă de organizarea instituției interveniente;

1. Organizațiile sunt diferite prin scop, una urmărind: cultura limbei, a istoriei naționale, a literelor, științelor și artelor frumoase; alta încurajarea și îndrumarea creației științifice;

2. Una are trei secțiuni: literară, istorică și științifică alta are zece secțiuni și anume: matematica, astronomia, fizica, chimia, zoologia, anatomia, paleontologia, etc.

3. Una are trei categorii de membri, alta are patru categorii;

4. Modul de alegere al membrilor diferă, la una trebuie să fie 1/3 din membri, la alta majoritatea

5. Una este condusă de un președinte, trei asesori și un secretar general, alta de un președinte, trei vice-președinți, un casier, un secretar general și un bibliotecar;

Că așa fiind acest motiv este inexact în fapt;

Având în vedere că în al doilea loc se susține că prin titulatura luată de intimată, se dă loc la o confuziune în ce privește corespondența reclamantei cu diferite instituțiuni și cu privire la eventualele legate;

Având în vedere că împrejurarea că unele scrisori aparținând intervenientei ar fi fost predate de către poștă intimei, nu poate constitui o confuziune de natură a crea un prejudiciu real celei dintâi, ci constituie o simplă eroare a unor funcționari ai poștei, ușor de reparat;

Că, prejudiciabil ar fi numai faptul când instituțiunile culturale sau personale cari corespund cu intervenienta ar putea din cauza titlaturii adoptate de intimată, să facă confuzie între acestea.

Că aceasta pe lângă că nu se dovedește cu nimic, dar nici nu ar putea fi posibilă în fapt, întrucât fiind vorba de corespondența ce se urmează între instituțiuni culturale și oameni de știință, este exclusă ipoteza că aceștia să nu cunoască exact titulatura instituției cu care sunt în legătură și corespund;

Că, dacă în ce privește corespondența cu instituția intervenientă confuzia este exclusă, cu atât mai mult ea nu se va putea produce cu privire la eventualele legate a acesteia.

Că evident când o persoană se hotărăște să doneze unei instituțiuni o parte din avutul său, nu se poate presupune că îndeplinește acest act fără o prealabilă chibzuire și fără să cunoască instituțiunea pe care vorbește a o favoriza;

Având în vedere că prin ultimul motiv de apel se susținea că Academia de Științe își arogă atribuțiunile acordate prin lege exclusiv Academiei Române;

Considerând că din art. 2 a Statutului, se constată că scopul Academiei de Științe este de a contribui, a încuraja și a îndruma acțiunea științifică.

Că în acest scop, ea va fi un organ de consultare pentru autorități și de îndrumare pentru instituțiunile de cercetări științifice.

Considerând că din modul cum sunt formulate aceste dispozițiuni ale Statutului, ele nu pot constitui decât un simplu deziderat, exprimat de Academia de Științe;

Că dacă ipotetic am admite că aceste atribuții sunt de resortul Academiei Române, atât timp cât autoritatea în drept nu va recurge la serviciile oferite de Academia de Științe nu poate fi evident vorba de despoierea acesteia de drepturile sale.

Că în ipoteza în care, autoritatea publică recurge la serviciile Academiei de Științe, evident nu aceasta din urmă, ci cea dintâi va fi aceia care încalcă drepturile intervenientei.

Că așa fiind, în speță, neputând fi vorba de vre-o încălcare de drepturi de ale Academiei Române din partea Academiei de Științe și acest din urmă motiv de apel, nu este fondat;

Că față de aceste considerațiuni de fapt și de drept, apelul și prin consecință cererea de intervenție, găsindu-se NEÎNTEMEIATĂ urmează ca atare a fi respinse.

Pentru aceste motive,

Redactate de D-l Consilier Ernest Ceur Aslan

În virtutea legii

DECIDE:

RESPINGE CA NEFONDAT atât apelul făcut de Primul Procuror al Tribunalului Ilfov în contra sentinței No.44 din 29 Martie 1935, a Tribunalului Ilfov S. I-a C.C. cât și cererea de intervenție făcută de Academia Română prin reprezentantul său legal, cu petițiunea prezentată în ședința dela 24 iunie 1935.

Cu recurs:

Dată și citită în ședința publică azi 19 Decembrie 1936;

(ss.) Ernest Ceur Aslan, (ss.) Gheorghe Poltzer, (ss.) Vasile Șerbănescu, (ss.) Gheorghe Ionescu

Grefier (ss.) George Georgescu

Astfel s-a încheiat un proces lung și chinuitor, care a cerut un mare consum de energie. Cu certitudine aceasta putea fi utilizată într-un scop constructiv pentru binele științei și culturii românești și chiar universale.

Academia Română a făcut din nou recurs, care s-a judecat abia la 18 ianuarie 1939, când s-a constatat că Academia de Științe din România își schimbase numele în Institutul de Științe al României. Totuși, reprezentatul Academiei Române nu și-a retras formal recursul. Acesta avea să fie judecat de Tribunalul Suprem al Republicii Populare Române la 19 octombrie 1956, care a decis că recursul era perimat, deoarece în 1948 Academia de Științe din România își încetase activitatea, astfel că dosarul a fost închis³⁶.

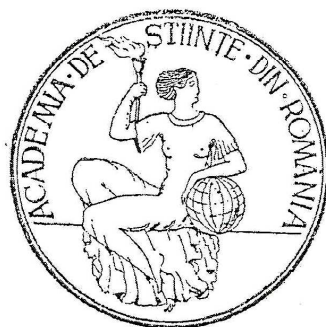
Desfășurarea procesului a fost relatată în numărul 3 din 1938 al *Buletinului*, editat de Academia de Științe din România, a cărei copertă o prezentăm în imaginea următoare:

³⁶ *Scurtă istorie a Academiei Oamenilor de Știință din România*, p 24

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
DIN
ROMÂNIA

BULETIN No.3

APĂRUT LA 1 FEBRUARIE 1938

1938
BUCUREȘTI

4. Activitatea Academiei de Științe din România până la 8 iulie 1938

Secretarul general al Academiei de Științe din România, Christian Musceleanu, constata că această instituție s-a bucurat de la început de-o „bună apreciere a oamenilor de știință din țară și chiar a celor din afară”³⁷. Pe lângă problemele privind contestația și procesul cu Academia Română, conducerea Academiei de Științe din România s-a preocupat de activitățile proprii, organizatorice și științifice.

Pentru buna funcționare, era nevoie de un sediu, care să dispună de un minim de mobilier, bibliotecă, birouri de lucru pentru conducere și personalul administrativ. De asemenea, de una sau mai multe săli de conferințe, unde să se desfășoare sesiunile de comunicări științifice și adunările generale.

În condițiile unor fonduri modeste, conducerea Academiei de Științe a trebuit să valorifice posibilitățile existente, inclusiv să beneficieze de generozitatea Facultății de Științe și a conducerii Universității din București, care a acceptat să ofere pentru sediul Academiei de Științe din România una dintre clădirile sale. Aceasta se află în preajma Universității, vis-a-vis de Școala de Arhitectură, pe strada Raymond Poincaré, unde funcționa laboratorul profesorului Christian Musceleanu.

O preocupare importantă a fost aceea de a stabili un contact cu realizările științifice obținute pe plan mondial și de a face cunoscute operele (teoretice și practice) ale membrilor Academiei de Științe din România.

În acest scop, s-a urmărit înființarea unei biblioteci cu reviste științifice apărute în străinătate. Secretarul general al Academiei de Științe din România aprecia că o asemenea bibliotecă nu exista în țara noastră: „Ori se știe că pentru realizarea unei lucrări științifice trebuie de la început să se cerceteze diferitele reviste de specialitate spre a vedea ce s-a făcut înainte, căci nu rareori s-a întâmplat ca o lucrare făcută de un cercetător să fi fost făcută înainte de un altul și atunci timpul întrebuițat și întreaga energie consumată au fost de prisos.”

³⁷ *Cuvântarea Domnului Christian Musceleanu, secretarul general al Academiei, „Buletin”, nr. 2, 1936.*

Secretarul general al Academiei de Științe din România își exprima speranța că „în câțiva ani, să putem dispune de această bibliotecă, atât de necesară oricărei cercetări științifice”.

Pe de altă parte, pentru a face cunoscute realizările Academiei de Științe din România s-a decis editarea unei reviste periodice a acestei instituții, care să apară în limba franceză, intitulată "*Comptes rendus de l'Academie des Sciences de Roumanie*" și unde să fie publicate lucrările prezentate în secții de către membrii titulari și corespondenți. Scopul era de a face cunoscute în străinătate realizările Academiei de Științe din România.

Conducerea revistei era asigurată de un Comitet format dintr-un director, câte un delegat al fiecărei secțiuni și doi secretari. S-a stabilit că textul unei comunicări nu trebuia să depășească 4 pagini, excepțiile urmând a fi aprobate, de la caz la caz, de Comitetul de redacție.

În atenția conducerii Academiei de Științe din România s-a aflat editarea unei publicații periodice prin care să fie cunoscută activitatea acesteia, inclusiv din punct de vedere organizatoric. Ca urmare, s-a inițiat editarea „Buletinului” Academiei de Științe din România în care erau tipărite dărilor de seamă anuale și alte documente, informații privind activitatea secțiilor, comunicările prezentate și alte probleme de interes intern.

„Buletinul” urma să apară anual, cuprinzând activitățile din anul precedent, fiind transmis membrilor Academiei de Științe, precum și principalelor biblioteci din România, inclusiv Biblioteca Academiei Române.

Cea mai dificilă problemă pentru tânăra instituție era aceea a sediului propriu. În momentul înființării Academiei de Științe din România, Christian Musceleanu s-a oferit să pună la dispoziție sălile laboratorului său de la Facultatea de Științe, strada Poincaré, nr 14 aflată în zona centrală a capitalei. Cu acordul, Decanatului și al Rectoratului, adunările generale și sesiunile de comunicări se desfășurau în amfiteatrele Facultății de Științe a Universității din București din Bulevardul Elisabeta. În calitate de membru al guvernului, Constantin Angelescu a inițiat jurnalul Consiliului de Miniștri nr 1275/1937, prin care Ministerul Instrucțiunii Publice a cedat Academiei de Științe din România „în plină și permanentă folosință” un teren cu suprafața de 566, 77 metri pătrați în strada Edgar Quinet, colț cu strada Biserica Enei și Bulevardul Brătianu. Acest act a fost autentificat de Tribunalul Ilfov, secția Notariat, cu nr. 20, 150 / 02.06.1937.

S-au organizat Secția Biologie Aplicată, condusă de Demetru Paulian, cea de Geologie, Mineralogie și Geografie în frunte cu Ion Popescu-Voitești, Secția de Istoria și Filosofia Științei, Organizație, Învățământ și Popularizare prezidată de dr. Constantin Angelescu, precum și Secția Tehnică în frunte cu ing. Dionisie Germani.

Până în iulie 1939, Academia de Științe a pierdut trei membri de onoare și șase membri titulari, între care patru membri fondatori (Ion Borcea, Dimitrie Călugăreanu, Nicolae Condeescu, Ștefan Minovici).

Primul membru fondator al Academiei de Științe din România care a încetat din viață (la 29 decembrie 1935) a fost Ștefan Minovici. În ziua de 16 februarie 1936, s-a organizat o adunare comemorativă la care, despre personalitatea lui Ștefan Minovici, a vorbit Constantin Kirițescu. Acesta a apreciat că Ștefan Minovici a avut o lungă carieră „bogată în rezultate și în realizări: la catedră, în laboratoarele de învățământ, în câmpul creației științifice, al organizărilor și consolidărilor de instituții”. Kirițescu a apreciat că Minovici „a fost un apostol devotat al științei” și că viața lui „a fost închinată cultului unei iubiri: Chimia.”³⁹

Noi alegeri de membri ai Academiei de Științe din România au avut loc la 20 decembrie 1936, 4 iunie 1937 și 21 decembrie 1937.

„Buletinul” Academiei de Științe din România, nr. 3 pe anul 1938 a dat publicității următorul tabel: ⁴⁰

³⁹ Comemorarea prof. Ștefan Minovici, Cuvântarea D-lui prof Constantin Kirițescu, „Buletin”, nr. 2, 1936

⁴⁰ „Buletin”, nr. 3, 1938

1. COMITETUL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

Președinte, Dr. Constantin ANGELESCU

Vice-Președenți:

Anton DAVIDOGLU

Constantin KIRIȚESCU

Andrei POPOVICI-BÂZNOȘANU

Secretar general, Christian MUSCELEANU

Președinți de Secțiuni:

Secțiunea	Președinți:
Matematică și Astronomie	Nicolae COCULESCU
Fizică	Dragomir HURMUZESCU
Chimie	Alexandru ZAHARIA
Zoologie, Anatomie, Paleontologie și Fiziologie Animală	Andrei POPOVICI-BÂZNOȘANU
Botanică și Fiziologia Vegetală	Simion RADIAN
Biologie Aplicată	Demetru PAULIAN
Geologie, Mineralogie și Geografie	Ion POPESCU-VOITEȘTI
Geniu Militar cu aplicațiuni la Apărarea Națională	Ștefan BURILEANU
Istoria și Filosofia Științei, Organizație, Învățământ și Popularizare	Constantin ANGELESCU
Tehnică	Dionisie GERMANI

Casier, ILIE C. PURCARU

Bibliotecar, Constantin POPESCU

2. MEMBRII ACADEMIEI DECEDAȚI

Membri de Onoare:

<i>HURMUZACHE Constantin</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>	<i>- † la 22 Feb.1937</i>
<i>MICULESCU Constantin</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>	<i>- † la 29 Dec. 1937</i>
<i>OBREGIA Anastasie</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>	<i>- † la 4 August 1937</i>

Membri de Titulari:

<i>ALEVRA Nicolae</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>	<i>- † la 19 Iunie 1936</i>
<i>BORCEA Ion</i>	<i>Fondator</i>	<i>- † la 30 Iulie 1936</i>
<i>CĂLUGĂREANU Dimitrie</i>	<i>Fondator</i>	<i>- † la 16 Dec. 1937</i>
<i>CONDEESCU Nicolae</i>	<i>Fondator</i>	<i>- † la 11 Iulie 1936</i>
<i>MINOVICI Ștefan</i>	<i>Fondator</i>	<i>- † la 29 Dec. 1935</i>
<i>SCRIBAN Ion</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>	<i>- † la 20 Ian. 1937</i>

3. COMPUNEREA ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

Membri de Onoare:

Români:

<i>Paul BUJOR</i>	<i>Prof. Onorar la Univ. din Iași</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Vasile BUȚUREANU</i>	<i>Prof. Onorar la Univ. din Iași</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Artistide CARAJDA</i>	<i>Entomolog, Grumăzești</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Matei DRĂGHICEANU</i>	<i>Câmpulung (M)</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Constantin V. PENECKE</i>	<i>Prof. onorar al Univ. Cernăuți</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Alexandru POPOVICI</i>	<i>Prof. onorar al Univ. Iași</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Mareșal Constantin PRESAN</i>	<i>București</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Iuliu PRODAN</i>	<i>Prof. la Acad. Agr. din Cluj</i>	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>Constantin TEODORESCU</i>	<i>București</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>

Străini:

<i>WILHEM BLASCHKE</i>	<i>Prof. la Univ. din Hamburg</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>MAX BORN</i>	<i>Prof. la Univ. din Edinburg</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>LOUIS DE BROGLIE</i>	<i>Prof. la Univ. din Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>FRIEDRICH BERGIUS</i>	<i>Prof. la Univ. din Heidelberg</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>

Universitatea din Heidelberg

<i>GABRIEL BERTRAND</i>	<i>Prof. la Univ. din Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>JEAN CHAZY</i>	<i>Prof. la Univ. din Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>AIMÉ COTTON</i>	<i>Prof. la Univ. din Paris</i> <i>Membru al Institutului</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>MARCEL DELEPINE</i>	<i>Prof. la College de France</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>ARMAUD DENJOY</i>	<i>Prof. la Univ. din Paris</i>	<i>Ales la 21 Dec.1937</i>
<i>FREDERICK GEORGE DONNAN</i>	<i>Prof. la Univ. din Londra</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>P. A. DANGEARD</i>	<i>Prof. Onorar la Univ. din Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>LUCIEN DANIEL</i>	<i>Prof. Onorar la Univ. din</i> <i>Rennes</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>G. DAVY</i>	<i>Rector al Univ. din Rennes</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>ERNEST ESCLANGON</i>	<i>Prof. la Univ. Paris, Direct.</i> <i>Obs. Astronomic, Mb.al</i> <i>Institutului.</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>CHARLES FABRY</i>	<i>Prof. la Univ. din Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>HENRI FISCHER</i>	<i>Prof. al Școalei Politehnice</i> <i>München</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>ALEXANDRE GUILLIERMOND</i>	<i>Prof. la Univ. Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>VACLAV HLAVATY</i>	<i>Prof. la Univ. din Princeton</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>WERNER HEISENBERG</i>	<i>Prof. la Univ. din Leipzig</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>MAURICE JAVILLIER</i>	<i>Prof. la Univ. din Sorbona</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>

Universitatea Sorbona

<i>PIERRE LECOMTE DU NOUY</i>	<i>Inst. Pasteur Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>ALEXANDRE MAUDUIT</i>	<i>Inst. Electrot. Nancy</i>	<i>Ales la 21 Dec.1937</i>
<i>E. MARTINI</i>	<i>Univ. Hamburg</i>	<i>Ales la 21 Dec.1937</i>
<i>A. MISSIROLI</i>	<i>Prof. la Univ. Paris</i>	<i>Ales la 21 Dec.1937</i>
<i>PAUL MONTEL</i>	<i>Prof. la Univ. Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>MARIN MOLLIARD</i>	<i>Onor. la Univ. Paris</i>	<i>Ales la 21 Dec.1937</i>
<i>WOLFGANG OSTWALD</i>	<i>Univ. Leipzig</i>	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>NICOLA PARRAVANO</i>	<i>Prof. la Univ. Roma</i>	<i>Ales la 21 Dec.1937</i>
<i>FRIEDRICH PASCHEN</i>	<i>Prof. fost preş. al Tech-Reichsanstalt Berlin</i>	<i>Ales la 21 Dec.1937</i>
<i>MAURO PICONE</i>	<i>Prof la Univ. din Roma. Direct. Inst. p. Apl. Calcului</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>E. PIENKOWSKY</i>	<i>Prof. la Univ. din Varşovia</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>

Universitatea din Cracovia

<i>JEAN PERRIN</i>	<i>Prof. la Univ. din Paris</i>	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>EMILE ROUBAUD</i>	<i>Prof. la Univ. din Varşovia</i>	<i>Ales în 21 Dec. 1937</i>
<i>PAUL SABATIER</i>	<i>Prof. la Inst. Univ. din Toulouse</i>	<i>Ales în 4 Iunie 1937</i>
<i>WLADYSŁAW SZAFER</i>	<i>Prof. la Inst. Univ. din Krakow</i>	<i>Ales în 21 Dec. 1937</i>
<i>GEORGES URBAIN</i>	<i>Prof. la Inst. Paris</i>	<i>Ales în 21 Dec. 1937</i>
<i>E. VESSIOT</i>	<i>Prof. la Inst. Sorbona</i>	<i>Ales în 21 Dec. 1937</i>

4. SECȚIUNILE ACADEMIEI

SECȚIA I MATEMATICĂ ȘI ASTRONOMIE

Dan Barbilian

Membri Titulari:

AUREL ANGELESCU	Prof. la Univ. din București	Ales la 21 Dec.1935
DAN BARBILIAN	Conf. la Univ. din București	Ales la 20 Dec.1936
NICOLAE COCULESCU	Prof. la Univ. din București	Fondator
ANTON DAVIDOGLU	Prof. la Univ. din București	Fondator
DUMITRU V. IONESCU	Prof. la Univ. din Cluj	Ales la 21 Dec.1935
OCTAV MAYER	Prof. la Univ. din Iași	Ales la 4 Iunie 1937
ALEXANDRU MYLLER	Prof. la Univ. din Iași	Ales la 21 Dec.1935
GHEORGHE VRĂNCEANU	Prof. la Univ. din Cernăuți	Ales la 21 Dec.1935

Membri Corespondenți:

<i>GHEORGHE BRATU</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>GHEORGHE CĂLUGĂREANU</i>	Conf. la Univ din Cluj	<i>Ales la 21 Dec.1935</i>
<i>GHEORGHE DEMETRESCU</i>	Prof. Vice-Direct. Obs. Astron. București	<i>Ales la 21 Dec.1935</i>
<i>ALEXANDRU GHIKA</i>	Conf. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec.1935</i>
<i>HORIA HULUBEI</i>	Conf. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec.1935</i>
<i>GRIGORE MOISIL</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec.1935</i>
<i>MIRON NICOLESCU</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec.1935</i>
<i>ALEXANDRU PANTAZI</i>	Asist. Univ. București	<i>Ales la 21 Dec.1935</i>
<i>TIBERIU POPOVICIU</i>	Conf. Univ. Cernăuți	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>GABRIEL SUDAN</i>	Conf. Univ. București	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>NICOLAE THEODORESCU</i>	Conf. Univ. Arhit. Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>

SECȚIA II FIZICĂ

Ștefan Procopiu

Theodor Ionescu

Membri Titulari: 10

<i>EUGEN BĂDĂRĂU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>VASILE BIANU</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec 1935</i>
<i>DRAGOMIR HURMUZESCU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>THEODOR IONESCU</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>AUGUSTIN MAIOR</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>CHRISTIAN MUSCELEANU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>IOAN PLĂCINȚEANU</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>ȘTEFAN PROCOPIU</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>CONSTANTIN STĂTESCU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>

Membri Corespondenți:

Români:

<i>GHEORGHE ATANASIU</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>NICOLAE BĂRBULESCU</i>	Conf. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>D. CÂMPAN</i>	Șef de lucrări la Univ. Cernăuți	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>ALEXANDRU CIȘMAN</i>	Conf. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>GHEORGHE CRISTESCU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>TRAIAN GHEORGHIU</i>	Șef de lucrări la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

<i>HORIA HULUBEI</i>	Conf. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ALEXANDRU IONESCU</i>	Șef de lucrări la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ȘTEFANIA MĂRĂCINEANU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>NEDA MARINESCU</i>	Șef de secție „Inst. Rothschild” Paris	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>HERBERT MAYER</i>	Conf. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>CONSTANTIN MIHUL</i>	Conf. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>AUREL NICOLAU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>IOAN G. POPESCU</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>Dr. ALEXANDRU PROCA</i>	Paris	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>CONSTANTIN SĂLCEANU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ȘTEFAN VENCOV</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>

Străini:

<i>ROGER DUBUSC</i>	Șef de laborator la „ <i>Comp. pour la Fabrication des Compteurs et Matériels d’Usines à Gaz</i> ” Paris	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>GIUSEPE OCCHIALINI</i>	Prof. la Univ. din Genova	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>

SECȚIA III CHIMIE

Gheorghe Spacu

Negoită Dănilă

Membri Titulari: 10

<i>EUGEN ANGELESCU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>CONSTANTIN CÂNDEA</i>	Prof. la Șc. Polit. Timișoara	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>NICOLAE COSTEANU</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>NEGOIȚĂ DĂNĂILĂ</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>COSTIN NENIȚESCU</i>	Prof. la Șc. Polit. din București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>CRISTEA OTIN</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>GHEORGHE SPACU</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>IULIU VOICU</i>	Prof. la Acad. Agron. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>ALEXANDRU ZAHARIA</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

Școala Politehnică din București – Strada Polizu

Membri Corespondenți:

<i>ION ATANASIU</i>	Șef de lucrări la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>GRIGORE BĂLĂNESCU</i>	Șef de lucrări la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>EUGEN CHIRNOAGĂ</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>CONSTANTIN GHEORGHIU</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ALEXANDRU IONESCU-MATIU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>DIMITRIE A. ISĂCESCU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>NICOLAE MAXIM</i>	Conf. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ALEXANDRU MIRONESCU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>THEODOR PIRTEA</i>	Șef de lucrări la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>GHEORGHE SĂNDULESCU</i>	Doctor în Chimie, Paris	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>ION TĂNĂSESCU</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>MIHAI VANGHELOVICI</i>	Șef de lucrări la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

SECȚIA IV
ZOOLOGIE, ANATOMIE,
PALEONTOLOGIE ȘI FIZIOLOGIE ANIMALĂ

Theodor Bușniță

Membri Titulari: 7

<i>NECULAI COSMOVICI</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>ARISTIDE GRĂDINESCU</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>CONSTANTIN MOTĂȘ</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ANDREI POPOVICI-BĂZNOȘANU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>GHEORGHE ZOTTA</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

Membri Corespondenți:

<i>CONSTANTIN D. BOGOESCU</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>THEODOR BUȘNIȚĂ</i>	Asist. la Univ. din București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>VALERIU DIMO</i>	Asist. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>GHEORGHE DORNESCU</i>	Asist. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>NICOLAE GAVRILESCU</i>	Șef de lucrări la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>MIHAIL IONESCU</i>	Șef de lucrări la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Dr. ION LEPȘI</i>	Chișinău	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>ELENA LUPU</i>	Șef de lucrări la Univ. Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ORESTE MARCU</i>	Conf. la Univ. Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>VASILE RADU</i>	Conf. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ION STEOPOE</i>	Șef de lucrări la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

SECȚIA V BOTANICĂ ȘI FIZIOLOGIE VEGETALĂ

Membri Titulari: 7

ALEXANDRU BORZA	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Fondator</i>
NICOLAE T. DELEANU	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
ION GRINȚESCU	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
MIHAIL GUȘULEAC	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
CONSTANTIN T. POPESCU	Prof. la Acad. Agr. București	<i>Fondator</i>
SIMION RADIAN	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>

Membri Corespondenți:

Români:

IOSIF DICK	Șef de lucrări la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
CONSTANTIN GEORGESCU	Prof. la Șc. Polit. Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
C. GRINȚESCU	Farmacist G-I. în rezervă	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
NICOLAE IOANID	Conf. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
STAN IONESCU	Prof. „ Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
A. MÜHL DORF	Conf. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
ERASMUS NYARADY	Conservator la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
CONSTANTIN PAPP	Conf. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
NICOLAE POPOVICI	Asist. „ Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
EMIL POP	Șef de lucrări la Univ. Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
IOAN VLĂDESCU	Șef de Sect. Inst. C. A. M. ⁴¹	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>

Străini:

GEORGES MANGENOT	Prof. la Univ. Paris	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
------------------	----------------------	-----------------------------

⁴¹ Casa Autonomă a Monopolurilor [Statului]

SECȚIA VI BIOLOGIE APLICATĂ

Sabin Mănuilă

Membri Titulari:

<i>GHEORGHE K. CONSTANTINESCU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>AUREL CRAIFĂLEANU</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>MARIN DRĂCEA</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Fondator</i>
<i>CONSTANTIN GAROFLID</i>	Agricultor și Viticultor București	<i>Fondator</i>
<i>CONSTANTIN</i>	Prof. la A.N.E.F. ⁴²	<i>Fondator</i>
<i>GHEORGHE NEDICI</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>DEMETRU PAULIAN</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>

Membri Corespondenți:

<i>LEONIDA ALEXIU</i>	Asist. la A.N.E.F. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>C. S. ANTONESCU</i>	Asist. la A.N.E.F. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>EUGEN APOSTOLEANU</i>	Prof. la Acad. Agr. București	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>ILIE BĂDESCU</i>	Prof. la Univ. din Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>

⁴² Academia Națională de Educație Fizică

<i>ION BISTRICEANU</i>	Medic primar la Casa Cent.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>LUCIA BORCEA</i>	Doctor în medicină	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>MIHAI CONSTANTINEANU</i>	Şef de lucrări Univ. Iaşi	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>GHEORGHE DINULESCU</i>	Conf. la Univ. Bucureşti	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>NICOLAE A. DUMITRESCU</i>	Prof. la Acad. Agr. Bucureşti	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>GHEORGHE FIŢEŞCU</i>	Prof. la Lic. Naţional Iaşi	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>I. C. FORTUNESCU</i>	Medic al Minist. Sănătăţii	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>VICTOR GHIMPU</i>	Şef de Secţie, Inst. Cercetări Tutun, Bucureşti	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>G-L HORTOPAN</i>	Bucureşti	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>Dr. IONESCU-BRĂILA</i>	Bucureşti	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>SABIN MĂNUILĂ</i>	Direct. Inst. de Statistică Bucureşti	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>DUMITRU MOŢOC</i>	Chimist la Univ. Bucureşti	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>MARIN POPESCU</i>	Asistent la Univ. Bucureşti	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>CONSTANTIN STANCA</i>	Asistent la Univ. Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>PETRU ŞUSTER</i>	Asist. la Univ. din Iaşi	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>FLORIAN ULMEANU</i>	Asistent A.N.E.F.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>MIHAIL ZAPAN</i>	Asistent A.N.E.F.	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>

SECȚIA VII
GEOLOGIE, MINERALOGIE ȘI GEOGRAFIE

Dan Giușcă

Membri Titulari:

<i>CONSTANTIN BRĂTESCU</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ȘTEFAN CANTUNIARI</i>	Geolog la Inst. Geolog. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>MIHAIL DAVID</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>D. IONESCU-BUJOR</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>ION POPESCU-VOITEȘTI</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>DAVID PREDA</i>	Geolog la Inst. Geolog. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>OTTO PROTESCU</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>VICTOR STANCIU</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

Membri Corespondenți:

Români:

<i>ION BĂNCILĂ</i>	Geolog la Inst. Geo. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>RAUL CĂLINESCU</i>	Asist. la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ALEXANDRU CODARCEA</i>	Geolog la Inst. Geolog. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>PETRE ENCULESCU</i>	Prof. la Acad. Agr. București	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>MILTIADE FILIPESCU</i>	Șef de lucrări la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>DAN GIUȘCĂ</i>	Conf. la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>VIRGIL IANOVICI</i>	Conf. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>MIRCEA ILIE</i>	Geolog la Inst. Geologic București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>

<i>VICTOR LAȚIU</i>	Prof. la Șc. Polit. Timișoara	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ȘTEFAN MATEESCU</i>	Prof. la Șc. Polit. Timișoara	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ION MAXIM</i>	Geolog la Inst. Geologic București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>N. MOROȘANU</i>	Cons. Muz. Ist. Nat. Chișinău	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>GHEORGHE MURGEANU</i>	Asist. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>C. NICOLESCU</i>	Prof. la liceul Comerc. Salonic	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>MIRCEA PAUCĂ</i>	Geolog la Inst. Geologic București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ION PRELIPCEAN</i>	Prof. la Univ. din Cernăuți	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>MIRCEA SAVUL</i>	Prof. la Univ. din Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>EUGEN STOICOVICI</i>	Geolog la Inst. Geol. Cluj	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>

Străini:

<i>LOUIS DANGEARD</i>	Prof. la Facult. De Științe din Caen	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
-----------------------	--------------------------------------	-----------------------------

SECȚIA VIII GENIU MILITAR

Octav Vorobchievici

Membri Titulari:

<i>G-l ION ANTONESCU</i>	Ministerul Apărării Naționale	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>G-l. V. I. BĂDULESCU</i>	Direct. gen. al A.N.E.F.	<i>Fondator</i>
<i>G-l. ȘTEFAN BURILEANU</i>	Prof. univ. onorar	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>G-l. GRIGORE CONSTANDACHE</i>	Fost șef al secției Istorice al Marelui Stat Major	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Col. GHEORGHE POTOPEANU</i>	Șef de secție al M. St. M.	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Col. ION SICHITIU</i>	Fost șef al M. St. M.	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Col. NICOLAE STOENESCU</i>	Șef de secție al M. St. M.	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>G-l. PAUL TEODORESCU</i>	Subsecretar de Stat	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>

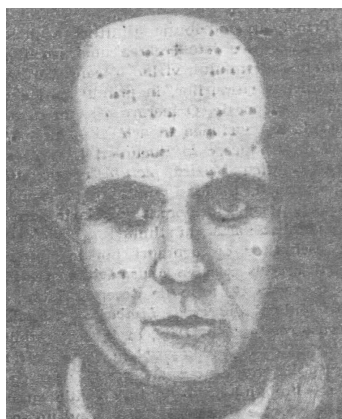

Școala Superioară de Război București

Membri Corespondenți:

<i>Lt.-Col. MIHAIL ANDRONESCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Mr. A. DUMITRU BARDAN</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Amiral CORNELIU BUCHOLZER</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Mr. ION BUNGESCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Lt.-Col. CHRISTU CANTUNIARI</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Lt.-Col. RADU DAVIDESCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>G-l ȘTEFAN DEMETRESCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Mr. NICOLAE DRAGOMIR</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Col. Adj. PREDA FUNDĂȚEANU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Lt.-Col. ION GHEORGHE</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Com. ALEXANDRU A. GHEORGHIU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Col. ALEXANDRU IOANIȚIU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Col. PAUL LEONIDA</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Mr. ION LINTESȘ</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Lt.-Comandor VASILE MARCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Gen. VASILE NEGREI</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>G-l. FLOREA ȚENESCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Lt.-Col. DIMITRIE PETRESCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Mr. C. PETRE LAZĂR</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1930</i>
<i>G-l. DIMITRIE PETROVAN</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Mr. CONSTANTIN ȘTEFĂNESCU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Col. D. I. VASILIU</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Lt.-Col. OCTAV VOROBCHIEVICI</i>	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>

SECȚIA IX
ISTORIA ȘI FILOZOFIA ȘTIINȚEI, ORGANIZARE,
ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI POPULARIZARE

Pius Servien

Membri Titulari:

<i>Dr. CONSTANTIN ANGELESCU</i>	Prof. la univ. din București	<i>Fondator</i>
<i>VALERIU BOLOGA</i>	Prof. la Univ. din Cluj	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>CONSTANTIN KIRIȚESCU</i>	Dir. înv. sup.; Prof. la A.N.E.F.	<i>Fondator</i>
<i>PIUS SERVIEN COCULESCU</i>	Publicist, Paris	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>
<i>ȘTEFAN ȘOIMESCU</i>	Adm. al Casei Șc. Conf. Univ. Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>GHEORGHE TAȘCĂ</i>	Prof. la Univ. din București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>VASILE VOICULESCU</i>	Medic comunal, publicist București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

Membri Corespondenți:

<i>THEODOR BĂDĂRĂU</i>	Prof. Dir. al Lic. Internat Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>MIHAI HARET</i>	Geograf și publicist; Preș. Turing-Club. Român	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ION ZAMFIRESCU</i>	Prof. la Lic. Lazăr București	<i>Ales la 4 Iunie 1937</i>

SECȚIA X TEHNICĂ

Dorin Pavel

Membri Titulari:

<i>Ing. CONSTANTIN BUȘILĂ</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. ELIE CARAFOLI</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. DIONISIE GERMANI</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Ing. DIMITRIE LEONIDA</i>	Prof. la Șc. Polit. Timișoara	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>Ing. ION MICLESCU</i>	Director C. F. R.	<i>Fondator</i>
<i>Ing. GHEORGHE NICOLAU</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Ing. DORIN PAVEL</i>	Prof. la Șc. Polit. București	<i>Ales la 20 Dec. 1936</i>
<i>Ing. ALEXANDRU PERIEȚEANU</i>	fost Direct. gen. C. F. R.	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>ILIE PURCARU</i>	Prof. Acad. I. S. Com. București, Direct. înv. prof. M.E.N.	<i>Fondator</i>
<i>Ing. CONSTANTIN TEODORESCU</i>	Prof. la Șc. Polit. Timișoara	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>

Membri Corespondenți:

<i>Ing. VIRGIL CRISTESCU</i>	Electrotehnician și Metrolog	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>Ing. GHEORGHE DINESCU</i>	Conf. la Univ. din Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1936</i>
<i>Ing. SCARLAT FOTINO</i>	Conf. Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>Ing. MIRCEA N. IORGA</i>	Liceul industrial Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1935</i>
<i>Ing. MATEI MARINESCU</i>	Asist. Sc. Polit.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. ION NICOLINI</i>	Conf. la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>CEZAR A. PARTEMIE</i>	Conf. la Univ. Iași	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. AUREL PERSU</i>	Conf. la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>

<i>Ing. EUGEN PETRAȘCU</i>	Conf. la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. THEODOR PETRESCU</i>	Asist. la Univ. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. ALEXANDRU POPESCU</i>	Șef de lucrări la Univ. din București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. ION STERIAN</i>	Prof. la Acad. Agr. Buc.	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>
<i>Ing. GRIGORE VASILESCU</i>	Prof. Șc. Polit. București	<i>Ales la 21 Dec. 1937</i>

*

* *

Din analiza acestui tabel rezultă că în 1938 situația membrilor Academiei de Știință din România era următoarea:

Secția	Locuri			
	Prevăzute	Ocupate titulari	Libere	Ocupate corespondenți
I	8	8	-	11
II	10	9	1	18
III	10	10	-	12
IV	7	5	2	11
V	7	6	1	11
VI	8	7	1	21
VII	8	8	-	18
VIII	10	8	2	23
IX	8	7	1	3
X	10	10	-	13
Total	86	78	8	141

La aceștia se adaugă membrii de onoare: 9 români și 37 străini.

După cum se observă, toate locurile erau ocupate la Secțiile: Matematică și Astronomie; Chimie; Geologie; Mineralogie și Geografie; Tehnică. Au rămas câte un loc liber la Secțiile: Fizică; Botanică și Fiziologie Vegetală; Biologie Aplicată; Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare. Au păstrat câte două locuri, Secțiile: Zoologie; Anatomie; Paleontologie și Fiziologie Animală; Geniu Militar. Cei mai mulți membri corespondenți avea Secția Geniu Militar, iar cei mai puțini Secția Istoria și Filosofia Științei, Organizare,

Învățămant și Popularizare. Era o repartizare și o acoperire judicioasă, la trei ani de la înființare, Academia de Științe din România constituind autentică o forță intelectuală.

Conducerea Academiei de Științe din România a promovat o politică prudentă, cele mai multe secții păstrând câte unul-două locuri pentru eventualii noi candidați. În același timp, a crescut considerabil numărul membrilor corespondenți, care se aflau în „antecamera” calității de titular. Parcurgând aceste liste de membri, se poate afirma, fără teama de a greși, că aproape tot ce reprezenta valoare în domeniile științei se regăsea în rândul membrilor Academiei de Științe din România. Ca urmare a prestigiului dobândit, această instituție a atras în rândurile sale și un număr important de savanți din alte state: Germania, Marea Britanie, Franța, Italia, Polonia, SUA. Între aceștia, Max Born, Louis de Broglie, Friedrich Bergius, Jean Perrin.

Este cert că, prin activitatea sa, Academia de Științe din România și-a creat un nume bine cunoscut pe plan intern și internațional. Membrii săi nu se bucurau de nici un fel de beneficii financiare, nu aveau nici un fel de privilegii. Singura lor calitate era aceea de oameni de știință, doritori să facă parte dintr-o instituție prestigioasă, în cadrul căreia să-și desfășoare activitatea, pentru a contribui la promovarea valorilor intelectuale spre binele semenilor lor.

În România, unde invidia și ura au făcut adesea casă bună, asemenea realizări nu erau apreciate de cei care se considerau singurii deținători ai dreptului de promovare a științei și culturii, unicii diriguitori ai vieții intelectuale. Eșecul în urma procesului din 1936, când conducerea Academiei Române nu a obținut câștig de cauză, nu i-a descurajat pe adversarii Academiei de Științe din România, ci mai curând i-a îndârjit, fiind decisi să apeleze la sprijinul factorului politic pentru rezolvarea unei „dispute” științifice.

Capitolul II

O NOUĂ TITULATURĂ:

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE AL ROMÂNIEI

(8 iulie 1938 - 6 noiembrie 1940)

1. Decretul lege din 8 iulie și consecințele sale

Instaurarea regimului de autoritate monarhică la 10 februarie 1938 a marcat un pas decisiv spre suprimarea dezbaterilor de idei, a libertății de întrunire și de organizare. Cenzura și starea de asediu au fost introduse chiar începând cu noaptea de 10/11 februarie 1938.

La 27 februarie 1938 a fost decretată o nouă Constituție⁴³, care legaliza regimul carlist. Potrivit art. 30, regele devenea „capul statului”, având largi împuterniciri; atribuțiile parlamentului erau mult diminuate, iar miniștrii aveau răspundere politică „numai față de rege”.

În ziua de 30 martie 1938 s-a emis decretul prin care „Toate asociațiunile, grupările sau partidele actualmente în ființă și care s-au constituit în vederea propagării ideilor politice sau a realizării lor, sunt și rămân dizolvate”.⁴⁴

În noul context, subiectivismul și arbitrariul au avut cale liberă.

Pentru a acredita ideea că noul regim se bucura de un larg sprijin politic, regele Carol al II-lea a inclus în guvernul prezidat de patriarhul Miron Cristea mai mulți foști președinți ai Consiliului de Miniștri în calitate de miniștri de stat: dr. Constantin Angelescu, Nicolae Iorga, Alexandru Averescu, Alexandru Vaida-Voevod, Arthur Văitoianu, Gheorghe Gh. Mironescu. În funcția de ministru al Educației Naționale a fost numit Victor Iamandi, care a părăsit P.N.L., punându-se în slujba regimului de autoritate monarhică. După promulgarea Constituției s-a format un nou guvern, condus tot de Miron Cristea, dar fără miniștri de stat. Ministrul Educației Naționale a fost numit episcopul Nicolae Colan, până la 20 iunie 1938, când a fost înlocuit (ad-interim) de Armand Călinescu (acesta deținea și Ministerul de Interne).

⁴³ „Monitorul oficial”, nr. 48 din 27 februarie 1938.

⁴⁴ Ibidem, nr. 74 din 31 martie 1938.

Dr. Constantin Angelescu a rămas în P.N.L., care se afla în opoziție cu regimul patronat de Carol al II-lea. În acel context, organizațiile constituite înainte de 10 februarie 1938 se aflau în atenția specială a noului regim, între acestea și Academia de Științe din România.

La 3 iunie 1938 în funcția de președinte al Academiei Române a fost ales filosoful Constantin Rădulescu-Motru. Noul președinte s-a grăbit să reia demersurile vizând desființarea Academiei de Științe din România.

Neobținând câștig de cauză în 1936, pe cale juridică, Academia Română a decis să insiste pentru o soluție autoritară impusă prin decret regal.

Carol al II-lea era membru de onoare al Academiei Române din mai 1921. Și înaintașii săi fuseseră membri ai Academiei Române, încă din vremea când erau principii: Carol I din 1867, iar Ferdinand din 1890. Astfel că nu a fost greu pentru conducerea Academiei Române să-l convingă pe rege să adopte o decizie împotriva Academiei de Științe din România.

La începutul lunii iulie 1938, Academia Română a profitat de faptul că Ministrul Educației Naționale nu avea un titular, iar Armand Călinescu era ocupat cu dificile probleme privind politica internă a României, el fiind total angajat în lupta pentru distrugerea Mișcării Legionare.

În acest context, la 8 iulie 1938 a fost publicat

DECRETUL-LEGE nr. 242, care avea următorul conținut⁴⁵:

Art. 1. – Cuvântul „Academie”, singur sau urmat de alte cuvinte, nu poate fi întrebuințat drept denumire sau firmă, de nicio persoană fizică sau juridică în afară de Academia Română.

Art. 2. – Numai legea poate acorda școlilor de învățământ superior, sau asociațiilor științifice profesionale denumirea de „Academie”. Academia Română va fi în prealabil consultată și va hotărî în sesiunea generală.

Art. 3. – Autoritățile vor refuza înscrierea unei firme sau luarea unei denumiri potrivnică prevederilor art. 1 sau 2.

Art. 4. – În termen de 3 luni de la publicarea acestei legi, persoanele juridice sau întreprinderile care întrebuințează în firmă sau denumirea lor cuvântul „Academie” sunt obligate a-și schimba firma sau denumirea.

⁴⁵Ibidem, nr. 154 din 8 iulie 1938

Art. 5. – Persoanele juridice de drept privat, care nu vor îndeplini în termen obligațiunile prevăzute de art. 4. își pierd de drept personalitatea. Ministerul public sau „Academia Română” vor putea cere tribunalului lichidarea lor.

Întreprinderile de orice fel, care în termen acordat de același articol, nu-și vor schimba firma sau denumirea, vor fi închise pe cale administrativă, în urma deciziei Ministerului Internelor. Ridicarea firmei din registrul comerțului va putea fi ordonată la cererea Academiei Române sau Ministerului Public.

Astfel, regimul autoritar patronat de Carol al II-lea a decis să acorde Academiei Române monopolul asupra cuvântului „academie”. În fond, decretul-lege era îndreptat împotriva Academiei de Științe, pe care conducerea Academiei Române o privea ca pe un rival, care i-ar umbri prestigiul și autoritatea științifică și morală.

Academia de Științe din România putea fi considerată asociație științifică profesională, fapt ce i-ar fi permis să se înscrie în art. 2 al decretului-lege. Dar, cunoscând sensul real al respectivului decret-lege, președintele Academiei de Științe, dr. Constantin Anghelescu, nu a considerat util să solicite aprobarea conducerii Academiei Române pentru menținerea titulaturii.

De altfel, argumentele din 1935-1936 erau pe deplin lămuritoare, în sensul că Academia Română nu ar fi aprobat existența Academiei de Științe din România. Ca urmare, conducerea acesteia a decis să se conformeze prevederilor decretului-lege din 8 iulie 1938 și să adopte o nouă titulatură, fără a bulversa activitatea acestei instituții.

Era o acceptare formală, impusă de un regim autoritar, care nu admitea nici un fel de opoziție legală. Important era ca Academia, chiar cu o nouă denumire, să-și poată continua activitatea, să-și aducă pe mai departe contribuția la dezvoltarea științei românești și universale prin membrii ei, personalități de marcă și cu o largă recunoaștere în lumea specialiștilor și nu doar a acestora.

MINISTERUL EDUCAȚIUNII NAȚIONALE

Decret-Lege Nr. 242

privitoare la întrebuințarea titlaturii de *Academie*

Decretul Nr. 2418 din 7 Iulie 1938.

Monitorul Oficial Nr. 154 din 8 Iulie 1938.

Art. 1. — Cuvântul „Academic”, singur sau urmat de alte suviinte, nu poate fi întrebuințat drept denumire sau firmă, de nicio persoană fizică sau juridică în afară de „Academia Română”.

Art. 2. — Numai legea poate acorda școlilor de învățământ superior, sau asociațiilor științifice profesionale denumirea de „Academie”. Academia Română va fi în prealabil consultată și va hotărî în sesiunea generală.

Art. 3. — Autoritățile vor refuza înscrierea unei firme sau luarea unei denumiri potrivnică prevederilor art. 1 sau 2.

Art. 4. — În termen de 8 luni dela publicarea acestei legi, persoanele juridice sau întreprinderile care întrebuințează în firmă sau denumirea lor cuvântul „Academic”, sînt obligate să schimbe firma sau denumirea.

Art. 5. — Persoanele juridice de drept privat, care nu vor îndeplini în termen obligațiunile prevăzute de art. 4, își pierd de drept personalitatea. Ministerul public sau „Academia Română” vor putea cere tribunalului lichidarea lor.

Întreprinderile de orice fel, care în termenul acordat de acești articoli, nu-și vor schimba firma sau denumirea, vor fi închise pe cale administrativă, în urma deciziei Ministerului Internelor. Ridicarea firmei din registrul comerțului, va putea fi ordonată la cererea Academiei Române sau Ministerului public.

(Avizul Consiliului Legislativ, secția I, Nr. 157/1938).

DECLARAȚIE

Subsemnatul Dumitru POPESCU avocat domiciliat în București II str. Basarabia 53, lucrând în numele și pentru Academia de Științe din România, împuternicit anume pentru aceasta prin actul constitutiv autentificat la Trib. Ilfov S. Not. sub No. 7205/935, în executarea dispozițiilor Decretului Lege din 8 Iulie 1938 publ. în M. Of. No. 154, declar că Academia de Științe din România își ia denumirea de "Institutul de Științe al României".

Prezenta declarație de modificarea Statutului Academiei de Științe din România, art. 1, cu privire la schimbarea titulaturei face parte integrantă din Statut și are a fi înscrisă cu atare în registrul persoanelor juridice și publicată conform Legii.

(4) *[Signature]*

*Urmasă autentificarea Tribunalului
Ilfov Secția Notariat sub Nr. 34801 din 1 Octombrie 1938.*

Grefa Trib. Ilfov s. Notariat

Prezenta copie fiind conformă cu originalul
act de Declarație
autentificat de acest Trib. la No. 34801 1938
și transcris la No. 193 se legalizează
de noi conform cererii reg. la No. 35275 1938

GREFIER.

[Signature]

În ziua de 24 septembrie 1938, Adunarea Generală a Academiei de Științe din România a luat act de decretul-lege din 8 iulie și a decis ca acesta să-și schimbe titulatura în INSTITUTUL DE ȘTIINȚE AL ROMÂNIEI. Avocatul Dumitru Popescu, „lucrând în numele și pentru Academia de Științe din România”, a depus la Tribunalul Ilfov, secția Notariat, declarația prin care Academia de Științe din România „își ia denumirea de Institutul de Științe al României”.

Această declarație a fost autenticată de Tribunalul Ilfov sub nr. 34 801 din 1 octombrie 1938. Cităm acest document:

DECLARAȚIE

Subsemnatul Dumitru POPESCU, avocat domiciliat în București, str. Basarabia 53, lucrând în numele și pentru Academia de Științe din România, împuternicit anume pentru aceasta prin actul constitutiv autenticat la Trib. Ilfov S. Not. sub No. 7205/935, în executarea dispozițiilor Decretului Lege din 8 iulie 1938 publ. în M. Of. No. 154, declar că Academia de Științe din România își ia denumirea de „Institutul de Științe al României”.

Prezenta declarație de modificarea Statutului Academiei de Științe din România, art. 1, cu privire la schimbarea titlaturei face parte integrantă din Statut și are a fi înscrisă ca atare în registrul persoanelor juridice și publicată conform Legei.

Declarația autenticată a fost depusă în ziua de 3 octombrie 1938, cu nr. 51 782 la Tribunalul Ilfov, Secția Persoane Juridice. Tribunalul a cerut punctul de vedere al Ministerului Educației Naționale, care a transmis în scris acordul său.

După analiza documentelor prezente la dosar, în ziua de 1 noiembrie 1938, Tribunalul Ilfov, Secția Persoane Juridice a adoptat sentința nr. 77, cu următorul conținut⁴⁶:

Tribunalul Ilfov Secția I-a c.c

Sentința No. 77 Persoană juridică

Audiența din 1 Noiembrie 1938

Tribunalul compus din:

D-nii Ștefan Stănescu, Președinte

Ilie Andreescu, Judecător

⁴⁶. A.N.I.C., fond Tribunalul Ilfov, dosar 2100/1935, ff. 43-52

Fotoliul Ministerului public ocupat de d-l procuror Barbu Antonescu.

La apelul făcut în camera de consiliu, s-a prezentat petiționara Academiei de Științe din România, prin împuternicit d-l avocat Dumitru Popescu, lipsind Ministerul Educației Naționale.

Procedura completă.

Reprezentantul petiționarei a susținut că toate condițiunile cerute de legea și regulamentul legal persoanelor juridice au fost îndeplinite și este locul a se aproba modificarea statutului petiționarei, potrivit declarației autentificată la No. 34801/938 de Tribunalul Ilfov Secția de Notariat, în sensul ca petiționara să capete denumirea de „Institutul de Științe al României”, în aplicarea dispozițiunilor Decretului-Lege publicat în Monitorul Oficial No. 154/938, arătând că Ministerul Educației Naționale a dat aviz favorabil prin adresa No. 35904/938 aflată la dosar.

D-l procuror a pus concluziuni pentru admiterea cererei.

TRIBUNALUL,

Asupra cererei făcută prin petiția înreg. la No. 51782/938, de către Academia de Științe din România, prin reprezentanții săi legali, prin care solicită a se aproba modificarea statutului său, art. 1, cu privire la schimbarea titulaturei potrivit declarației autentificată la No. 34801/38 de Tribunalul Notariat Ilfov și în aplicarea dispozițiunilor Decretului-Lege publicat în Monitorul Oficial No.154 din 8 iulie 1938, și anume de a-și lua denumirea de „Institutul de Științe al României”.

Având în vedere susținerile reprezentantului petiționarei și concluziunile d-ui procuror;

Având în vedere că în conformitate cu art. 8 din legea persoanelor juridice, combinat cu art. 3, nici o modificare de statute nu se va putea face, decât conform acestei legi și aceste modificări sunt supuse verificărei și aprobării puterei judecătorești, în condițiunile cerute de acest text;

Având în vedere că modificarea statutului Academiei de Științe din România, a fost făcută prin declarația autentificată la No. 34801 din 1 Octombrie 1938 de Trib. Not. Ilfov, dată de d-l avocat Dumitru Popescu, din București, strada Basarabia No. 53, lucrând în numele și pentru Academia de Științe din România, împuternicit anume pentru aceasta prin actul constitutiv

autentificat de Trib. Not. Ilfov sub No. 7205/935, care a dat declarația de modificarea statutului în baza acestei împuterniciri și în executarea dispozițiilor Decretului Lege din 8 Iulie 1938, publicat în Monitorul Oficial No. 154.

Având în vedere că Tribunalul constatând că formele și cerințele art. 3, 9 și 10 din regulamentul legii persoanelor juridice au fost îndeplinite, a cerut și avizul Ministerului Educației Naționale, în competența căruia cade scopul petiționarei;

Având în vedere că Ministerul Educației Naționale prin adresa No. 35904/938 înreg. la No. 57743/938, a dat aviz favorabil aprobării modificării adusă statutului.

Că astfel și cum statutul modificat nu conține nici o dispoziție contrară ordinii publice sau bunelor moravuri și condițiunile de formă și fond cerute de legea și regulamentul legii persoanelor juridice, au fost îndeplinite, cererea de față urmează să fie admisă.

Pentru aceste motive

Ascultând și concluziunile d-lui procuror

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

ADMITE cererea înreg. la No. 51782 din 3 Octombrie 1938 și prin consecință:

Aprobă modificarea adusă statutelor Academiei de Științe din România la art. 1, astfel cum s-a cerut prin declarația autentificată la No. 34801 din 1 Octombrie 1938, de Tribunalul Ilfov Secția de Notariat.

Dispune ca Grefa să aducă la îndeplinire dispoz. Art. 16 și urm. din regulamentul legii persoanelor juridice.

Cu apel.

Data și citită în camera de consiliu azi 1 Noiembrie 1938.

Pentru ilustrare, oferim cititorilor documentul depistat de noi în arhiva Tribunalului Ilfov:

Tribunalul Ilfov Secția I-2 c.c.

Sentința No. ~~44~~ Persoană juridică

Audiența din 1 Noiembrie 1938

Tribunalul compus din:

D-ii

Ștefan Stăncescu, Președinte
Ilie Andreescu, Judecător

Fotoliul Ministerului Public ocupat de d-l procuror
Barbu Antonescu.-

La apelul făcut în camera de consiliu, s'a prezentat
petiționara Academia de Științe din România, prin împuternicit
d-l avocat Dumitru Popescu, lînsind Ministerul Educației
Naționale.-

Procedura completă.-

Reprezentantul petiționarei a susținut că toate con-
dițiunile cerute de legea și regulamentul legii persoanelor
juridice au fost îndeplinite și este locul a se aproba
modificarea statutului petiționarei, potrivit declarației auten-
tificată la No. 34801/938 de Tribunalul Ilfov Secția de Nota-
rist, în sensul ca petiționara să capete denumirea de
"Institutul de Științe al României", în aplicarea dispoziți-
unilor Decretului-Lege publicat în Monitorul Oficial No.
154/938, arătînd că Ministerul Educației Naționale a dat
aviz favorabil prin adresa No. 35904/938 aflată la dosar.-

D-l procuror a pus concluziuni pentru admiterea
cererei.-

Tribunalul,

Asupra cererei făcute prin petiția înreg la No.
51782/938, de către Academia de Științe din România, prin
reprezentanții săi legali, prin care solicită a se aproba
modificarea statutului său, art. 1, cu privire la schimbarea
titulaturii potrivit declarației autentificate la No. 34801/38

de Tribunalul Notariat Ilfov și în aplicarea dispozițiilor
Decretului-Lege publicat în Monitorul Oficial No.154 din
8 Iulie 1938, și anume de a-și lua denumirea de "Institutul
de Științe al României".-

Având în vedere susținerile reprezentantului peti-
ționarei și concluziunile d-lui procuror;

Având în vedere că în conformitate cu art.8 din
Legea persoanelor juridice, combinat cu art.3, nici o modifi-
care de statute nu se va putea face, decât conform acestei
legi și aceste modificări sunt supuse verificării și apro-
bării puterii judecătorești, în condițiunile cerute de acest
text;

Având în vedere că modificarea statutului Acade-
miei de Științe din România, a fost făcută prin declarația
autentificată la No.34801 din 1 Octombrie 1938 de Trib.Not.
Ilfov, dată de d-l avocat Dumitru Popescu, din București, strada
Basarabia No.53, lucrând în numele și pentru Academia de
Științe din România, împuternicit anume pentru aceasta prin
actul constitutiv autentificat de Trib.Not.Ilfov sub No.
7205/935, care a dat declarația de modificarea statutului în
baza acestei împuterniciri și în executarea dispozițiilor
Decretului Lege din 8 Iulie 1938, publicat în Monitorul
Oficial No.154.-

Având în vedere că Tribunalul constatând că formale
și cerințele art.3, 9 și 10 din regulamentul legii persoane-
lor juridice au fost îndeplinite, a cerut și avizul Ministe-
rului Educației Naționale, în competența cărui a cade scopul
petiționarei;

Având în vedere că Ministerul Educației Naționale
prin adresa No.35904/938 înreg.la No.57743/938, a dat aviz
favorabil aprobării modificării aduse statutului.-

Că astfel fiind și cum statutul modificat nu conține
nici o dispoziție contrară ordinii publice sau bunelor mora-
viri și condițiunile de formă și fond cerute de legea și
regulamentul legii persoanelor juridice, au fost îndeplinite,

-:3:-

cererea de față urmează să fie admisă.-

Pentru aceste motive

Ascultând și concluziunile d-lui procuror

În numele legii

Hotărăște:

Admite cererea în reg. la No. 51782 din 3 Octombrie 1938 și prin consecință:

Aproba modificarea adusă statutelor Academiei de Științe din România la art. 1, astfel cum s'a cerut prin declarația autenticată la No. 34801 din 1 Octombrie 1938, de Tribunalul Ilfov Secția de Notariat.-

Dispune ca Grefa să aducă la îndeplinire dispoz. art. 16 și urm. din regulamentul legii persoanelor juridice.-

Cu apel.-

Data și citită în camera de consiliu azi 1 Noembrie 1938.-

Prin sentința definitivă, investită cu formulă executorie se încheie acțiunea de schimbare a denumirii Academiei de Științe din România în Institutul de Științe al României.

Dr. Constantin Angelescu declara la Adunarea Generală din 18 decembrie 1938 a Institutului de Științe al României: „Împrejurările care au dus la această schimbare vă sunt cunoscute. E de prisos să le mai repetăm. Știm însă un lucru: că instituțiile nu se definesc prin numele pe care îl poartă, ci prin opera pe care o înfăptuiesc. Nu avem până acum decât câțiva ani de activitate. Totuși, instituția noastră și-a săpat o matcă definitivă. În cuprinsul ei există viață și atmosferă de lucru. Se muncește intens, cu însuflețirea celor mai dezinteresate credințe. Cercetători vechi, cu reputații stabilite, și-au dat aici mâna cu cei tineri, care se formează și se ridică acum sub ochii noștri. Rareori s-au deschis porți mai înțeleghătoare și mai generoase acelor care se consacră cercetărilor științifice, ca aici, sub cupola Institutului de Științe.

Buletinele pe care le-am publicat până acum, toate în limba franceză, sunt o mărturie evidentă. Ele au trecut hotarele țării și au fost primite, peste tot, cu satisfacții unanime. Nu urmărim glorie, nu ne înconjurăm cu atribute solemne, nu decretăm exclusivismul niciunei competențe. Vrem doar atât: să muncim pentru Știință și pentru Patrie”⁴⁷.

Dr. Constantin Angelescu își exprima speranța că „în curând vom ține ședințele noastre în localul propriu, pe care îl vom ridica nu departe de aici, tot în acest cadru simbolic al vieții noastre universitare. Până atunci, vom continua să avem din partea Facultății de Științe aceeași nobilă ospitalitate de care beneficiem și în prezent”⁴⁸.

Adunarea Generală a decis modificarea Statutului în conformitate cu prevederile decretului-lege din 8 iulie 1938 și hotărârea Adunării Generale extraordinare a Academiei de Științe din România din 24 septembrie 1938, autentificată de Tribunalul Ilfov, Secția Notariat la 1 noiembrie 1938. Aceste modificări au vizat:

1) Schimbarea denumirii din Academia de Științe din România, în Institutul de Științe al României.

2) Creșterea numărului de membri în fiecare secție de la 10 la 12, adică de la 70 la 120.

3) Modificări în structura unor secții, păstrându-se numărul acestora. Astfel, s-au contopit Secția a IV-a cu Secția a V-a, reunindu-se într-o singură Secție cu specialitățile: zoologie, anatomie, paleontologie și botanică. De asemenea, s-a creat secția de Științe Sociale.

Alte modificări au vizat modul de depunere și administrare a fondurilor, în sensul că în numele Institutului era responsabil pentru orice sumă, valori și angajamente în fața tuturor instanțelor administrative și judecătorești, președintele sau delegatul său, secretarul general sau înlocuitorul acestuia.

Pentru plăți și angajamente contractuale vor semna valabil câte doi alături, oricare din următorii membri ai Comitetului: președintele, vicepreședinții și secretarul general.

⁴⁷ Cuvântul de deschidere al d-lui prof. dr. Constantin Angelescu președintele Institutului de Științe al României în „Buletin”, nr. 4, 1939.

⁴⁸ *Ibidem*, v. 4

La 6 iunie 1939, Adunarea Generală a aprobat Statutul Institutului de Științe al României⁴⁹.

STATUTUL INSTITUTULUI DE ȘTIINȚE AL ROMÂNIEI

Art. I. – Asociația științifică intitulată „Academia de Științe din România”, persoană juridică, cu sediul în București, își ia denumirea, cu începere de la 1 Octombrie 1938, de „Institutul de Științe al României”.

Art. II. – Scopul Institutului de Științe al României este de a contribui, a încuraja și a îndruma creațiunea științifică prin:

- a) Comunicări, referate, publicații și expoziții privitoare la chestiuni de știință pură sau aplicată,*
- b) Acordare de premii pentru lucrări de valoare,*
- c) Subvenționarea cercetărilor din domeniul științific.*

Institutul va fi un organ de consultare pentru autorități și de îndrumare pentru instituțiile de cercetare științifică.

Art. III. – Institutul de Științe din România se compune din membri de onoare, membri donatori, membri titulari și membri corespondenți.

Membrii de onoare vor fi propuși de secțiunile respective și aleși de Adunarea Generală dintre oamenii de cultură din țară sau străinătate, cari s-au distins prin lucrările lor din domeniul științei pure sau aplicate, ori dintre persoanele care aduc mari servicii Institutului.

Membrii donatori sunt proclamați de Adunarea Generală dintre persoanele care fac donații importante Institutului.

Membrii titulari se aleg de Adunarea Generală cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor titulari ai Institutului, în urma propunerii secțiunii din care urmează să facă parte. Pot fi propuși ca membri titulari numai cetățeni români cari s-au distins prin lucrări sau activitate recunoscută în specialitatea secțiunii.

⁴⁹. „Buletin”, nr. 6, 1940.

Membrii corespondenți se aleg de Adunarea Generală cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor titulari ai Institutului, în urma propunerii secțiunii din care urmează să facă parte. Ca membri corespondenți pot fi propuse și persoanele care nu au cetățenie română și s`au distins prin lucrări sau activitate recunoscută din specialitatea secțiunii.

Art. IV. – Numărul membrilor de onoare, donatori și corespondenți este nelimitat.

Art. V. – Numărul membrilor titulari este de cel mult 120, împărțiți pe secțiuni, astfel încât să fie până la 12 membri de fiecare secțiune.

Secțiunile sunt:

- 1. Secțiunea de Matematică și Astronomie.*
- 2. Secțiunea de Fizică.*
- 3. Secțiunea de Chimie.*
- 4. Secțiunea de Biologie (Zoologie, Anatomie, Paleontologie, Fisiologie Animală, Botanică și Fisiologie Vegetală).*
- 5. Secțiunea de Biologie Aplicată.*
- 6. Secțiunea de Geologie, Mineralogie și Geografie.*
- 7. Secțiunea de Geniu Militar cu aplicațiune la Apărarea Națională.*
- 8. Secțiunea de Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare.*
- 9. Secțiunea Tehnică.*
- 10. Secțiunea de Științe Sociale.*

În fiecare secțiune majoritatea membrilor trebuie să fie rezidenți în București. Fiecare secțiune va avea un președinte, un vice-președinte și un secretar.

Art. VI. – Institutul de Științe al României va ține ședințe plenare publice în sesiune generală în cursul lunii Aprilie sau Mai.

Afară de acestea, se vor ține pe secțiuni, ori de câte ori va fi nevoie, ședințe speciale în tot timpul anului. Pentru ca o secțiune să lucreze valabil, trebuie să fie de față majoritatea membrilor secțiunii.

Se pot ține ședințe și pe grupe de secțiuni.

Art. VII. – Institutul de Științe al României va fi administrat de un comitet compus dintr'un președinte, trei vice-președinți, un secretar general, un casier și un bibliotecar. Președintele și vice-președinții se aleg de Adunarea Generală pe termen de un an, putând fi realeși. Secretarul general, casierul și bibliotecarul se aleg de Adunarea Generală dintre membrii titulari pe termen nelimitat.

Controlul financiar se face de către un consiliu alcătuit din trei censori, care se aleg pe termen de un an de către Adunarea Generală cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

Art. VIII. – Institutul de Științe al României va tipări o publicație periodică.

Art. IX. – O dată pe an, în cursul lunii Aprilie sau Mai, se va ține Adunarea Generală, constituită cu majoritatea din numărul total al membrilor titulari.

Adunarea Generală are următoarele atribuții:

a) Ia cunoștință de darea de seamă făcută de secretarul general asupra activității Institutului.

b) Ascultă raportul censorilor și votează descărcarea comitetului.

c) Alege comitetul și consiliul de censori.

d) Alege pe membrii titulari propuși de secțiuni în locurile devenite vacante.

e) Alege pe membrii de onoare și pe membrii corespondenți.

f) Proclamă pe membrii donatori.

g) Votează bugetul anual de venituri și cheltuieli.

h) Hotărăște demiterea membrilor titulari, cari vor fi lipsit fără motive în mod continuu de la ședințe sau de la lucrările Institutului timp mai îndelungat.

Art. X. – Veniturile Institutului de Științe al României provin din cotizațiuni, subvențiuni, donațiuni, legate și orice alte sume întâmplătoare.

Art. XI. – Institutul de Științe al României va fi valabil angajat pentru orice sumă, valori și angajamente, în fața tuturor instanțelor administrative și judecătorești, de președintele sau delegatul său, împreună cu secretarul general sau înlocuitorul acestuia.

Pentru plăți și angajamente contractuale vor semna valabil, câte doi alături, ori care din următorii membri ai comitetului: președintele, vice-președinții și secretarul general.

Art. XII. – Un regulament va dezvolta Statutul de față, arătând în chip amănunțit constituirea și funcționarea organelor și secțiunilor Institutului de Științe al României.

Președinte, Dr. Constantin Angelescu

Vice-Președinți:

Anton Davidoglu

Constantin Kirițescu

Gheorghe Tașcă

Secretar general interimar, Dr. Demetru Paulian

Casier, Alexandru Ionescu-Matiu

Bibliotecar, Constantin T. Popescu

Gheorghe Tașcă

Demetru Paulian

Pentru a da o formă legală modificărilor aduse Statutului, avocatul Dumitru Popescu a trebuit să facă demersurile necesare la Tribunalul Ilfov: obținerea actului de autentificare a modificărilor aduse la Statut din partea Notariatului (la 26 iunie 1939); depunerea cererii de examinare, împreună cu actele respective la Secția C.C.; a actului de împuternicire a sa în calitate de reprezentant al Institutului de Științe al României (la 30 iunie 1939).

La rândul său, Tribunalul a obținut avizul favorabil al Ministerului Educației Naționale (comunicat prin adresa nr. 26 791 din 11 august 1939). În ziua de 25 octombrie 1939, Tribunalul Ilfov a admis cererea făcută de Institutul de Științe al României și a adoptat următoarea

HOTĂRÂRE:

„Aprobă modificările aduse Statutelor sus-zisului Institut, așa cum au fost votate de Adunarea Generală de la 6 iunie 1939”⁵⁰.

Această hotărâre a fost publicată în „Monitorul oficial”, nr. 268 din 18 noiembrie 1939. Astfel se încheia întregul travaliu privind schimbarea denumirii Academiei de Științe din România în cel de Institutul de Științe al României.

Este evidentă implicarea factorului politic în viața academică. Acest fapt s-a concretizat în Decretul-lege din 8 iulie 1938. Independența Academiei Române față de conducerea politică este contrazisă și de atitudinea diferită față de doi generali, membri ai Secției Geniu Militar a Academiei (Institutului) de Științe al României. În sesiunea din 1938 a fost ales membru corespondent al Academiei Române generalul Paul Teodorescu (ministrul Aerului și Marinei)⁵¹, un ofițer foarte apropiat de regele Carol al II-lea.

Nu aceeași poziție a fost adoptată față de generalul Ion Antonescu, pe care Carol al II-lea nu-l agreea. Președintele de atunci al Academiei Române, Alexandru Lapedatu avea să recunoască, în memoriile sale, că nealegerea generalului Ion Antonescu în calitate de membru al acestui înalt for științific și de consacrare a fost rodul unor manevre politice, în care au fost implicați regele Carol al II-lea și Nicolae Iorga.

Ion Antonescu

Cităm din volumul de memorii publicat de istoricul Ioan Oprea, în 1998:

„În anul următor, [1938] la începutul lunii mai a decedat Octavian Goga, iar cu două zile înainte de deschiderea sesiunii generale prof. Gheorghe Marinescu – doi din cei mai de seamă membri ai Academiei. După statut ar fi trebuit ca în această sesiune chiar să alegem pe înlocuitorii lor – ceea ce a dat naștere la vii discuții printre membrii Academiei, întrucât nu era timp suficient ca fiecare în parte și ca toți împreună să se fixeze asupra celor ce urmau să fie aleși. Discuțiile acestea s-au accentuat după ce Secțiunea Științifică alesese, potrivit Statutelor, în primele zile ale

⁵⁰ A.N.I.C., fond Tribunalul Ilfov, dosar 2100/1935, f. 75.

⁵¹ Dan Berindei, *Istoria Academiei Române*, p. 197.

sesiunii, cu unanimitate, într-unul din locurile nou create, de membri activi, la 1935, alesese zic, pe generalul Ion Antonescu, alegere care fusese interpretată ca o demonstrație împotriva regelui. Și să se noteze că din această Secțiune făceau parte devotați ai regelui (ca Grigore Antipa și Ludovic Mrazek), vechi socialiști (ca Emil Racoviță și Dimitrie Voinov) și prieteni politici ai lui Nicolae Iorga (ca Dimitrie Pompeiu și Gheorghe Ionescu-Sișești).

Chestiunea alegerii generalului Ion Antonescu la Academie – Cel ce s-a ridicat cu mai multă îndârjire împotriva acestei alegeri și s-a agitat mai mult pe chestiunea ei a fost Nicolae Iorga care-l credea pe Ion Antonescu ca un om periculos pentru legăturile sale cu legionarii lui Corneliu Codreanu. Între motivele pe care le aducea contra alegerii era și acela că alegerea ca membru activ al Academiei ar fi o provocare la adresa regelui. El trimise pe Nicolae Bănescu la faimosul Urdăreanu⁵² să-i aducă la cunoștință faptul și să-l determine pe rege să ia atitudine contra. În același timp mă învinovăți pe mine pentru că, ca președinte, nu m-am dus la Palat, cum se obișnuia, să pun în cunoștință pe rege de intențiile Secțiunii Științifice de a alege pe Ion Antonescu. Într-adevăr nu fusesem la Palat pentru că, deși trimisese marelui raportul secretarului general și programul lucrărilor sesiunii generale și cerusem audiență spre a le prezenta personal regelui, nu promisese răspuns la cererea mea. Când însă Palatul fu alarmat, cum am arătat, pe chestiunea alegerii lui Antonescu, fui chemat în audiență. Eram la Brașov, la Poiană, într-o duminică când am primit invitația telefonică de a mă prezenta a doua zi în audiență la suveran.

Carol al II-lea

Cum a decurs această audiență și ce am vorbit cu Carol II am consemnat imediat într-o notă ce se afla între hârtiile mele și care, cred, va trebui intercalată în aceste amintiri tale-quale pentru că este destul de interesantă în ce privește părerile și atitudinea regelui asupra unora și altora din personalitățile de care veni vorba. Aci notez doar atât că Carol II nu ne-a cerut să nu alegem pe Antonescu, ci s-a mărginit a întreba că – dacă era vorba să alegem și un general la Academie, nu erau alții – Presan, Averescu – care să treacă înaintea lui Antonescu?

⁵² Mareșalul Palatului

Am înțeles deci care era preferința sa, de aceea după audiență, pentru mine, ca președinte, se punea chestiunea cum să se evite aducerea în plen, pentru confirmare sau respingere, a alegerii efectuate de Secțiunea Științifică în persoana lui Antonescu. Soluția mi s-a părut simplă. Dat fiind decesul lui Goga și a lui Marinescu în preajma sesiunii și imposibilitatea de a ne fixa asupra urmașilor, să amânăm, deși împotriva Statutelor, ca în caz de forță majoră, alegerile de membri activi în actuala sesiune, așadar și aceea făcută de Secțiunea Științifică. Propunerea fiind făcută însă de Secțiunea Istorică, în ce privește pe Antonescu. Însă în plen, Nicolae Iorga și-a susținut cu îndârjire atitudinea. El voia cu orice preț ca Antonescu să fie respins de plen. Era la mijloc o chestiune personală. Lui Nicolae Iorga îi era teamă de ascensiunea generalului. Ne-a și spus-o câtorva colegi: «Când va pune mâna pe putere cu legionarii săi, Dv. nu vă va face nimic, pe mine însă mă va împușca». Un presentiment în care din nenorocire el nu s-a înșelat. Plenul, cu toată opunerea lui N. Iorga, a aprobat propunerea Secțiunii Istorice și astfel a trecut la ordinea zilei chestiunea alegerii lui Antonescu, întrucât ea ar fi trebuit pusă din nou anul viitor la Sesiunea Științifică, ceea ce – după cele petrecute – nu mai era cu putință.”

Așadar, Secția Științifică l-a ales în unanimitate pe Antonescu, dar ca urmare a opoziției lui Iorga și a intervenției lui Carol al II-lea, propunerea nu a fost supusă votului în plen, nu pentru că generalul nu ar fi avut o activitate care să-i permită să intre în rândul „nemuritorilor”, ci pentru atitudinea lui politică. Faptul că regele a avut cuvântul hotărâtor este confirmat și de acesta, în însemnările sale zilnice, cu data 24 mai 1938: „după amiază, [primesc], pe [Alexandru] Lapedatu pentru chestiunea candidaturilor la Academie. S-a găsit o soluție convenabilă, alegerii membrilor activi pe anul viitor, cei propuși fiind imposibili: Crainic, Rebreanu, general [Ion] Antonescu”⁵³.

⁵³CAROL al II-lea, Regele României, *Însemnări zilnice*, vol. I (11 martie 1937 – 4 septembrie 1938), Ediție îngrijită de Viorica Moisuc și Nicolae Rauș, București, Editura Scripta, 2001, p. 145

2. Activitatea Institutului de Științe al României

În paralel cu acțiunile birocratice vizând schimbarea denumirii din Academia de Științe din România în Institutul de Științe al României, Comitetul de conducere s-a preocupat ca activitatea secțiilor să nu fie stingherită. Acestea și-au ținut obișnuitele sesiuni de comunicări, cele două publicații și-au continuat apariția, activitățile administrative s-au derulat fără sincope.

La 6 iunie 1939 s-a desfășurat Adunarea Generală a Institutului de Științe al României. În cuvântul său, Demetru Paulian, secretarul general delegat al Institutului, a precizat: „am continuat a lucra și pe nici unul din noi nu l-a preocupat în cele din urmă denumirea Instituțiunii noastre, căci fiecare din noi este convins că: a arăta că lucrezi e mai important decât unde lucrezi și cum se cheamă instituțiunea”. El a menționat că au fost editate cu regularitate „Buletinul” și „Comptes-Rendus” și au fost ținute comunicările planificate.

De la înființarea sa, în martie 1935, în cadrul Academiei de Științe din România au fost prezentate 360 de comunicări, toate fiind publicate în „Comptes-Rendus”.

În intervalul 1 noiembrie 1938 – 1 iunie 1939 au fost ținute 112 comunicări științifice, după cum urmează:

<i>Nr.</i>	<i>Secția</i>	<i>Nr. comunicări</i>	<i>Nr. ședințe</i>
I	Matematică	14	4
II	Fizică	1	4
III	Chimie	5	4
IV	Anat. Zool. Bot.	6	4
V	Biologie Aplicată	44	6
VI	Geografie, Geologie	10	3
VII	Geniu Militar	7	3
VIII	Istorie, Filos.	4	4
IX	Tehnică	6	4
X	Economie Socială	6	4

După cum se observă, cea mai activă a fost Secția de Biologie Aplicată, în cadrul căreia s-au prezentat 44 comunicări, dezbătute în 6 ședințe. Mai puțin

activă a fost Secția de Fizică, unde a existat o singură comunicare, dar care s-a dezbătut în 4 ședințe. De altfel, majoritatea secțiilor au ținut câte 4 ședințe, numai două au avut câte 3, în timp ce una a avut 6 ședințe.

În noiembrie 1938, Institutul de Științe al României a fost vizitat de profesorul Boschi, președintele Academiei de Științe din Ferrara (Italia), membru de onoare al Institutului (Academiei) de Științe din România, în cadrul căreia a ținut două conferințe: una în localul acesteia din str. Poincaré, iar cealaltă la Institutul de Boli Mintale și Nervoase unde lucra dr. Demetru Paulian.

După această vizită, Academia de Științe din Ferrara a decis alegerea ca membri de onoare ai săi a doctorului Victor Gomoiu și profesorului Christian Musceleanu; lor li se adaugă dr. Demetru Paulian care era deja membru al respectivei Academii.

În raportul prezentat în fața Adunării Generale a Institutului de Științe al României, dr. Demetru Paulian își exprima speranța că „există în noi, în afară de micimile educației noastre, mediului în care trăim, ambianței în care suferim și bucuriei generale a societății de astăzi în care nu ne putem încă adapta, o rezervă de dragoste, o dorință de generozitate și un elan de dezinteresare, care fac tăria noastră și care ne fac să credem în posibilitatea unei regenerări morale. Misterul sufletului nostru este că nu ne lăsăm impresionați nici de banalitatea expresiilor și nici de violența unor atitudini și gesturi. Institutul nostru, pe care nu am renunțat a-l numi între noi tot «Academie», a fost conceput pe deasupra acestor manifestații bolnăvicioase ale ființei omenești și este sortit să reflecteze de-a pururi gândirea noastră bună și mai ales realizările noastre”.

Aceste cuvinte exprimau un adevărat crez al membrilor Institutului de Științe al României care, peste vicisitudinile vremii (regimului autoritar patronat de Carol al II-lea) și micimile oamenilor mari (unii „nemuritori” ai Academiei Române), credeau în „regenerarea morală” a țării și în promovarea valorilor autentice.

Adunarea Generală din 6 iunie 1939, a hotărât înlocuirea ședințelor de comunicări științifice, care aveau un caracter prea specializat, cu conferințe pe chestiuni mai întinse și de ordin mai general, care să poată fi urmărite de totalitatea membrilor, indiferent de specialitatea lor. De asemenea, s-a stabilit că în cadrul Adunării Generale să se prezinte cuvântări de recepție ale membrilor.

În acest spirit, dr. Demetru Paulian a susținut conferința *Probleme psihologice în lumina cercetărilor actuale*, în care a reliefat faptul că biologia „este ramura care a profitat enorm de pe urma progreselor științelor aplicate”.

La rândul său, profesorul Ion Zamfirescu a prezentat comunicarea *Problema școlilor normale superioare*.

Au rostit **discursuri de recepție** Alexandru Ionescu-Matiu, Eugeniu Neculcea și dr. Victor Gomoiu. Temele abordate au fost diverse. Ionescu-Matiu a vorbit despre *Mercuriometrie*, răspunsul fiind dat de Nicolae T. Deleanu. Profesorul E. Neculcea a prezentat *Doi mari savanți promotori ai științei moderne: Henri Poincaré și Gabriel Hippman*, răspunsul venind de la profesorul Eugen Bădăraș. Medicul Victor Gomoiu a prezentat discursul *Contribuția românească în evoluția medicinei*, răspunsul fiind rostit de dr. Demetru Paulian.

Adunarea Generală a Institutului de Științe al României, din ziua de 1 noiembrie 1939, a avut loc într-un context internațional și intern extern de tensionat. Cu două luni în urmă, la 1 septembrie 1939, izbucnise cel de-al Doilea Război Mondial, prin atacarea Poloniei de către Germania; la 17 septembrie Uniunea Sovietică a ocupat partea de răsărit a acestei țări, în conformitate cu Pactul Molotov-Ribbentrop din 23 august 1939.

Întrunit la 6 septembrie, Consiliul de Coroană a decis ca România să observe strict normele neutralității "stabilite prin convențiile internaționale față de beligeranții din actualul conflict."⁵⁴ La 21 septembrie 1939, Armand Călinescu, președintele Consiliului de Miniștri, a fost asasinat de legionari, după care a urmat uciderea a circa 250 de legionari, cei mai mulți aflați în lagăre și închisori.

Dr. Demetru Paulian, în darea de seamă prezentată în fața Adunării Generale, ținea să sublinieze din nou că schimbarea denumirii nu i-a putut descuraja pe membrii Institutului de Științe al României, care au continuat să lucreze intens pe ogorul științei. El nu a putut să treacă cu vedere „actul arbitrar și samavolnic” din 8 iulie 1938, prin care s-a interzis denumirea inițială de Academia de Științe din România. Doctorul Paulian s-a referit la Institutul de Științe al României, „pe care nici unul din noi nu a încetat un moment de a-l numi pe vechiul lui nume «Academia de Științe»», menționând că acesta intră în

⁵⁴ "Monitorul oficial", nr. 206 bis din 7 septembrie 1939

al cincilea an de funcționare. În patru ani de zile s-au prezentat în diferite secțiuni ale Institutului un număr de 472 comunicări, care au fost inserate în "Comptes rendus", care a ajuns să fie editat în șase numere pe an. Doctorul Paulian mărturisea că „în anul acesta am avut ocaziunea de a vedea personal publicațiunea noastră pe birourile și în bibliotecilor mai multor oameni de știință din Franța și Italia”.

Era aceasta o dovadă clară, pe baza propriei constatări, că activitatea Institutului de Științe al României era cunoscută și apreciată în Europa.

Dr. Paulian ținea să precizeze: „Răsplata semenilor și a contemporanilor nu o așteptăm. Omenirea nu s-a descătușat cu totul de marile ei slăbiciuni, ca și de micile ei patimi. Spiritele alese sunt acela care nu-și organizează viața și activitatea după semnele de aprobare și dezaprobare din afară”. Referirea la decretul lege din 8 iulie 1938, adoptat „din afara” științei, era mai mult decât evidentă.

Prin efortul Comitetului, precum și al membrilor Institutului se realizase o bibliotecă în care se aflau revistele și volumele solicitate de fiecare secțiune. Decanul Facultății de Științe a pus la dispoziția Institutului două amfiteatre pentru susținerea comunicărilor științifice și camerele necesare pentru administrația și serviciul publicațiilor. Profesorul Christian Musceleanu a oferit laboratoarele sale și sălile de curs pentru activitățile Institutului de Științe al României. Există speranța că va începe construcția sediului pe terenul de lângă Universitate (strada Edgar Quinet colț cu str. Biserica Enei).

În programul Institutului de Științe, pe lângă ședințele de comunicări ale secțiunilor, s-a introdus elaborarea unui studiu monografic intitulat *Gazele subterane din România, abordate din toate punctele de vedere: geologic, fizic, chimic, biologic, tehnic și economic*.

Dr. Victor Gomoiu a rostit conferința *Începuturile învățământului superior în România* în care a dezvoltat ideile susținute în discursul de recepție – „ca un omagiu pentru instituția noastră, al cărui unic scop este progresul științei românești – iar pe de altă parte, ca o pioasă recunoștință față de cei care s-au străduit înaintea noastră”. La rândul său, Valeriu Bologa a prezentat conferința *Contribuția Transilvaniei și Banatului la începuturile medicinei științifice românești*.

Pe linia abordării unei problematice mai vaste, cu implicații teoretice, dar și practice, la 13 aprilie 1940, profesorul Alexandru Borza a prezentat proiectul pentru exploatarea metodică a florei și vegetației României.

Adunarea Generală a Institutului de Științe al României din 29-31 mai 1940 s-a desfășurat în Amfiteatrul *Negreanu* al Facultății de Științe din București, „în prezența unui auditoriu foarte numeros, compus în afară de membri Institutului și din personalități ale lumii științifice”.

În acest context istoric oamenii de știință doreau să fie solidari în acele grele împrejurări. Cu o lună în urmă Germania declanșase ofensiva pe frontul de Vest, invadând Danemarca, Norvegia, Olanda, Belgia și Luxemburg.

În ziua de 29 martie 1940, Viaceslav G. Molotov, ministrul de externe sovietic, declarase că între țara sa și România există o chestiune litigioasă nerezolvată: „aceea a Basarabiei, a cărei anexare de către România nu a fost niciodată recunoscută de Uniunea Sovietică”.⁵⁵ Declarația a fost primită cu îngrijorare de toți oamenii politici responsabili și evident, de oamenii de știință din România. În acest context, Institutul de Științe constituia un cadru de solidaritate și de responsabilitate, atât de necesare în acele împrejurări istorice.

În cuvântul său⁵⁶, dr. Constantin Angelescu a apreciat: „Cu toate împrejurările critice ale acestui an, activitatea Institutului de Științe a mers progresând, precum și regularitatea apariției atât a „Buletinului”, cât și a „Comptes-rendus”-urilor. Au fost susținute 119 comunicări, publicate în „Comptes-rendus”, cea mai activă fiind și de această dată, Secția de Biologie aplicată cu 51 comunicări.

Președintele Institutului de Științe al României, dr. Constantin Angelescu ținea să sublinieze faptul că:

„Această activitate probează pe de o parte cât de necesară era instituția noastră, iar pe de altă parte, cât de puțin a influențat-o nedreptatea ce i s-a făcut, răpindu-i numele. Această lovitură nedreaptă nu ne-a descurajat, ci numai ne-a mâhnit și ne-a îndemnat la muncă”. În condițiile distrugerilor provocate de războiul mondial „activitatea savanților și institutelor de științe este o consolare și o reconfortare morală. Suntem fericiți a fi adus și noi modesta noastră

⁵⁵Ioan Scurtu, *România și Marile Puteri 1933-1940, Documente*, București, Editura Fundației România de Mâine, 2000, p. 151.

⁵⁶„Buletin”, nr. 7, 1940.

contribuție la această manifestare de solidaritate umană în năzuința ei spre progres, în mijlocul răsturnărilor și calamităților de tot felul ce bântuiesc omenirea”.

Dr. Demetru Paulian, secretarul general al Institutului, a analizat activitatea desfășurată în cei cinci ani de existență, prezentând următoarea situație⁵⁷:

Nr.	Secția	Nr. comunicări
1	Matematici	53
2	Fizică	39
3	Chimie	35
4	Zoologie, Botanică etc	39
5	Biologie Aplicată	209
6	Geologie, Mineralogie etc	62
7	Geniu Militar	12
8	Istoria, Filosofia Științei etc	17
9	Tehnica	23
10	Științe Sociale	4

Din nou, Secția Biologie Aplicată s-a dovedit a fi cea mai activă, aici desfășurându-și activitatea savanți precum Gheorghe K. Constantinescu, Marin Drăcea, Demetru Paulian, Constantin Garoflid.

Secția Geniu Militar a avut o activitate mai restrânsă, deoarece - explica secretarul general - în „situația critică existentă, problemele militare și cele de ordin tehnic privind apărarea națională fiind delicate, o expunere a lor în timpurile actuale ar fi inoportună”.

Secția Științe Sociale fusese înființată în 1939, astfel că este de înțeles că a avut mai puține comunicări.

În darea de seamă s-a menționat că, pe lângă cele 497 comunicări, susținute în cei 5 ani de activitate, s-au rostit 19 conferințe cu caracter de sinteză și cuvântări ocazionale, publicate în „*Comptes rendus*” și în „*Buletin*”. În 1939 au apărut 6 numere din „*Comptes rendus*”, conținând 148 comunicări, în 563

⁵⁷ *Ibidem.*

pagini. „Buletinul” a apărut în 5 numere, în care s-au publicat toate conferințele și discursurile de recepție rostite în Adunarea Generală din iunie 1939.

Secretarul general a informat Adunarea Generală că mai mulți oameni de știință din afara Institutului au trimis comunicări și au fost prezenți la activitățile acestuia. Ca urmare, „se cuvine din partea noastră de a avea în vedere spre a fi chemați în mijlocul nostru, pe măsura locurilor ce vor deveni vacante. Chemarea se va face în viitor pe baza prezentării unui *curriculum vitae* ce ne va fi de folos și pentru arhiva monografică a Institutului”.⁵⁸

S-a mai precizat că au fost încheiate formalitățile oficiale de primire a donațiunii pentru Premiul „Doctor Pitulescu” în suma de 300.000 lei. Totodată pentru donația dr. Demetru Paulian, Adunarea Generală a decis menținerea aceluiași subiect de cercetare științifică: „*Rezistența electrică a sângelui și lichidului cefalorahidian în stare normală și patologică*”.⁵⁹

În cadrul Adunării Generale din 29-31 mai 1940 au fost prezentate mai multe conferințe:⁶⁰

- Gheorghe Tașcă – *Spațiul economic românesc*;
- Demetru Paulian – *Abuzul de produși chimici în biologie*;
- Sabin Mănuilă – *Metode noi în tehnica studiilor de populație*;
- Costin C. Kirițescu – *Coordonatele umane ale industrializării în România*;
- Eugen Neculcea – *Geometria și fizica*;
- Gen. Ștefan Burileanu – *Confirmări de teorii științifice prin experiență*;
- Iosif I. Gabrea – *Teoria organizării aplicată la activitatea elevilor în școala românească*;
- Constantin Narly – *Reflecții cu privire la raportul dintre numărul universităților, populația și cultura unei țări*;
- Gheorghe Zotta – *Factorii determinanți în distribuția endemică palustră în România*.

Sabin Mănuilă

⁵⁸ Ibidem.

⁵⁹ Ibidem.

⁶⁰ Ibidem.

După cum se observă, tematica acestor conferințe a fost variată, interesând întregul auditoriu, așa cum se stabilise în precedenta întrunire a Adunării Generale. Rețin atenția comunicările privind dezvoltarea economică a României, formarea cadrelor și ameliorarea stării de sănătate a populației.

În ultima zi a Adunării Generale, 31 mai 1940, au fost prezentate propunerile de noi membri, făcute de secțiuni și aprobate de Comitetul Institutului spre notificare:⁶¹

La SECȚIUNEA BIOLOGIE APLICATĂ:

I. Membri titulari:

- prof. AGRICOLA CARDAȘ – Facultatea de Agronomie din Chișinău.
- prof. agregat dr. CONSTANTIN POENARU-CĂPLESCU, actual membru corespondent.

II. Membri corespondenți:

1. La SECȚIUNEA BIOLOGIE APLICATĂ:

Dr. ION GLĂVAN – oftalmolog

Dr. ION TĂNĂSESCU – chirurg

Dr. AUREL VOINA – dermatolog, docent universitar

Dr. DUMITRU ZAMFIR – colonel, șef Serviciu Boli Interne, Spitalul Militar

Dr. CONSTANTIN POPESCU – șef lucrări, Facultatea de Farmacie

2. La SECȚIUNEA TEHNICĂ:

AUREL AVRAMESCU - dr.inginer al Politehnicii din Dresda, asistent al Politehnicii din București

AUREL BLEȘ - inginer, profesor la Politehnica din București

3. La SECȚIUNEA ISTORIA SI FILOSOFIA ȘTIINȚEI etc:

Dr. SILVESTRU GĂINĂ – conferențiar la Universitatea din Cernăuți.

Erau personalități bine cunoscute, cu rezultate remarcabile pe tărâmul cercetărilor științifice cu aplicabilitate practică.

⁶¹ Ibidem.

Toate propunerile au fost votate de Adunarea Generală.

De asemenea, Adunarea Generală l-a numit pe dr. Ion Grințescu în funcția de bibliotecar, în locul lui Constantin T. Popescu, care „a primit alte însărcinări”.

Deoarece sumele adunate nu ofereau șanse de începere a lucrărilor de construcție a sediului, conducerea Institutului de Științe a decis să închirieze terenul din strada Edgar Quinet, societății Distribuția pentru construirea unei pompe de benzină, cu începere de la 15 iulie 1940, în schimbul unei chirii anuale de 80.000 lei, precum și unui particular (Mihail Rusu) pentru amenajarea unor magazine, urmând să plătească o chirie anuală de 700.000 lei, începând cu 20 decembrie 1944.⁶²

Aceasta a fost ultima Adunare Generală desfășurată în România Mare. În vara anului 1940, România Întregită în 1918 a fost sfărâmată⁶³.

În urma notelor ultimative sovietice din 26 și 28 iunie 1940, guvernul român a fost „silit să accepte condițiile de evacuare”⁶⁴ cerute de Kremlin, prin care Basarabia și nordul Bucovinei au fost ocupate de Armata Roșie.

La 30 august 1940 prin „arbitrajul”, în realitate dictatul, miniștrilor de externe ai Germaniei și Italiei pronunțat la Viena, s-a impus României să cedeze Ungariei partea de nord-est a Transilvaniei⁶⁵. La cererea expresă a lui Adolf Hitler, guvernul român a decis să cedeze Bulgariei partea de sud a Dobrogei (județele Caliacra și Durostor).

Regele Carol al II-lea, considerat a fi principalul responsabil de acest dezastru național, a fost silit, la 6 septembrie, să treacă „grelele sarcini ale domniei” pe umerii fiului său Mihai, după ce cu o zi înainte îl învestise pe generalul Ion Antonescu în funcția de președinte al Consiliului de Miniștri cu „depline puteri pentru conducerea statului român”.⁶⁶

În istoria României începea o nouă etapă plină de primejdii, cu nefaste consecințe pentru știința și cultura națională, inclusiv pentru Institutul de Științe al României.

⁶²Scurtă istorie, p. 38.

⁶³Vezi pe larg, Corneliu Mihail Lungu, *România în jocul Marilor Puteri 1938-1940*, București, Editura Curtea Veche, 2003.

⁶⁴„Universul” din 4 iulie 1940.

⁶⁵Ibidem din 1 septembrie 1940.

⁶⁶„Monitorul oficial”, nr. 206 din 6 septembrie 1940.

FRAGMENTAREA TERITORIALĂ DIN ANUL 1940

Teritoriul României în septembrie 1940

Teritoriul cedat URSS în urma noilor tratate sovietice (26-28 iunie 1940)

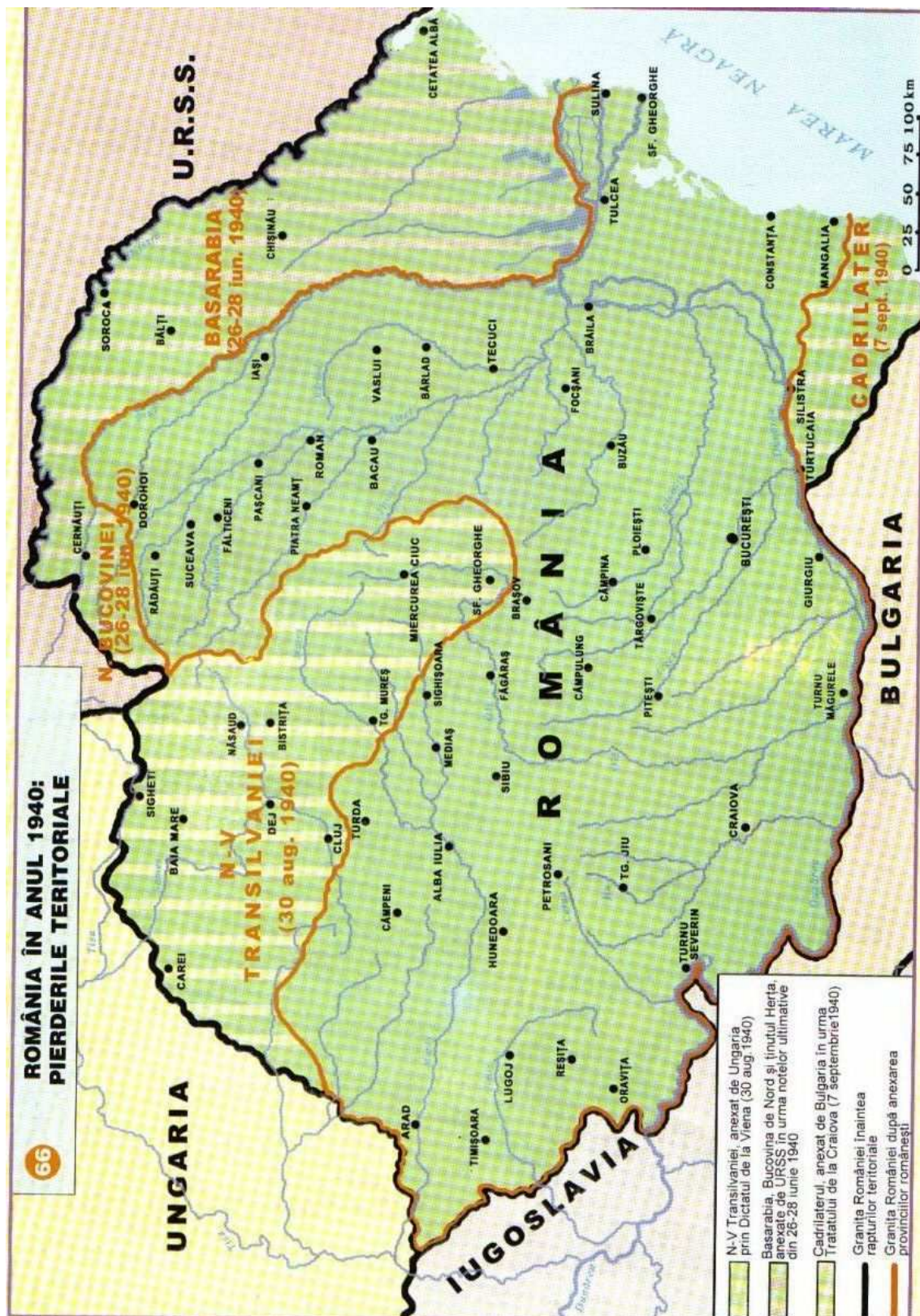
Teritoriul anexat de Ungaria ca urmare a dictatului de la Viena (30 august 1940)

Teritoriul incorporat de Bulgaria în conformitate cu tratatul de la Craiova (7 septembrie 1940)

0 100 km

© Căpitan-Flacăra 2007

Made with Phlanto - <http://persa.dail-internet.fr/phlanto>

Capitolul III

ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

ÎN PERIOADA 6 NOIEMBRIE 1940 – 9 IUNIE 1948

1. Academia de Științe din România între 6 noiembrie 1940 și 23 august 1944

Preluând conducerea statului la 6 septembrie 1940, generalul Ion Antonescu a procedat la anularea legilor și instituțiilor întemeiate de Carol al II-lea: Partidul Națiunii, Straja Țării, ținuturile, breslele etc.

Generalul a dispus controlul averilor foștilor demnitari și excluderea din armată a mai multor generali care „au săvârșit acte grave de incapacitate, demoralizând prin fapta lor prestigiul oștirii și elementarele comandamente ale răspunderii de ostași”⁶⁷.

Conducătorul statului a analizat și situația care a dus la interzicerea denumirii de „academie”, prin decretul lege din 8 iulie 1940. În calitate de membru al Academiei de Științe din România, generalul Antonescu știa că decretul lege din 8 iulie 1938 era rodul ambițiilor câtorva persoane, care-l convinseseră pe Carol al II-lea să impună un adevărat monopol al Academiei Române asupra cuvântului „academie”. Ca urmare, a decis revenirea la denumirea inițială, din martie 1935.

Decretul semnat la 6 noiembrie 1940, și publicat a doua zi, 7 noiembrie 1940, documentul avea următorul conținut⁶⁸:

⁶⁷ "Monitorul oficial", din 10 septembrie

⁶⁸ *Ibidem*, din 7 noiembrie 1940

DECRET – LEGE

GENERAL ION ANTONESCU

Conducătorul Statului Român

și

Președintele Consiliului de Miniștri,

Având în vedere raportul d-lui Ministru Secretar de Stat la
Departamentul Justiției cu Nr. 155.667 din 6 Noemvrie 1940;

În baza dispozițiilor decretelor-legi Nr. 3.052 din 5
Septemvrie și Nr. 3.072 din 7 Septemvrie 1940.

Am decretat și decretăm:

DECRET-LEGE

referitor la „Academia de Științe din România”

Art. I. – „Institutul de Științe al României”, persoană juridică,
cu sediul în București, reia denumirea de „*Academia de Științe din
România*”.

Art. II. – Orice autor român al unei publicațiuni de
specialitate, care privesc Academia de Științe, este obligat a
depune la biblioteca Academiei de Științe, un exemplar. Pentru
publicațiunile imprimate în țară, această obligativitate privește
tipografia la care lucrarea este imprimată.

Dat în București la 6 Noemvrie 1940.

Conducătorul Statului Român

și

Președintele Consiliului de Miniștri

GENERAL ION ANTONESCU

Ministrul Justiției,

Mihai A. Antonescu

Nr. 3714

DECRET-LEGE

(publicat în Monitorul Oficial Nr. 261, partea I, din 7 Noembrie 1940)

GENERAL ION ANTONESCU

Conducătorul Statului Român

Președintele Consiliului de Miniștri,

Având în vedere raportul d-lui Ministru secretar de Stat la Departamentul Justiției cu Nr. 155.667 din 6 Noembrie 1940;

În baza dispozițiilor decretelor-legi Nr. 3.052 din 5 Septembrie și Nr. 3.072 din 7 Septembrie 1940.

Am decretat și decretăm:

DECRET-LEGE

referitor la „Academia de Științe din România”

Art. I. — „Institutul de Științe al României”, persoană juridică, cu sediul în București, rela denumirea de „Academia de Științe din România”.

Art. II. — Orice autor român al unei publicațiuni de specialitate, care privește Academia de Științe, este obligat a depune la biblioteca Academiei de Științe, un exemplar. Pentru publicațiunile imprimate în țară, această obligativitate privește tipografia la care lucrarea este imprimată.

Dat în București la 6 Noembrie 1940.

Conducătorul Statului Român

și
Președintele Consiliului de Miniștri,
GENERAL ION ANTONESCU

Ministrul Justiției,
Mihail A. Antonescu

Nr. 3714

Prin acest decret-lege din 6 noiembrie 1940 nu numai că se revenea la denumirea inițială, din 1935, a acestei instituții, dar i se acorda și dreptul de a primi, cu titlu gratuit, câte un exemplar din toate publicațiile de specialitate care priveau Academia de Științe din România.

Unii membri ai Academiei Române au simțit nevoia de a se adapta la noile realități, caracterizate prin creșterea rolului științei și tehnicii în viața socială. Astfel, în mai 1941, Dimitrie Gusti a propus modificarea Statutului Academiei Române, menținându-se cele trei secții (Literatură, Istorică și Științifică), dar cu crearea unor subsecții.

Pentru Secția Științifică propunea următoarele subsecții:

1. Științe Matematice, Fizice și Chimice;
2. Științe Naturale (biologia, medicina, geologia și geografia);
3. Științe Tehnice și Militare (agronomia, ingineria, științe militare).

De asemenea, propunea o creștere a numărului de membri, la această secție de la 15 la 20.

Propunerea lui Dimitrie Gusti nu a găsit ecoul necesar, conducerea Academiei Române apreciind că nu trebuiau făcute asemenea modificări, astfel că a menținut structurile existente.

Decretul-lege semnat la 6 noiembrie 1940 a impus Institutului de Științe al României noi demersuri birocratice pentru legalizarea acestei denumiri (de fapt revenirea la cea inițială).

Demersurile s-au desfășurat pe fondul unor grave situații interne și internaționale. Ca urmare a pierderilor teritoriale, s-a înregistrat un exod al refugiaților din Basarabia, nordul Bucovinei, nord-estul Transilvaniei și Cadrilater. La 10 noiembrie 1940 a avut loc un puternic cutremur de pământ, soldat cu numeroase victime, precum și cu grave distrugerii materiale. În noaptea de 26/27 noiembrie 1940 legionarii au asasinat mai mulți oameni politici, între care și pe profesorul Nicolae Iorga. Între cei care au căzut victimă răzbunării legionarilor s-a aflat Virgil Madgearu – membru titular al Academiei de Științe din România. În ianuarie 1941, legionarii au încercat să-l înlăture pe Antonescu de la putere, declanșând o "rebeliune", care a fost înfrântă prin intervenția armatei.

Și pe plan extern s-au înregistrat evenimente importante, în rândul cărora se înscrie stabilirea unor trupe germane în România (10 octombrie 1940) sub

acoperirea oficială să participe la instruirea ostașilor români și aderarea României la Pactul Tripartit (23 noiembrie 1940) creat de Germania, Italia și Japonia.

În zilele 1-3 iunie 1941 a avut loc Adunarea Generală a Academiei de Științe din România. Documentele consemnează faptul că la lucrări a asistat „un numeros auditoriu”. Cuvântul de deschidere a fost rostit de dr. Constantin Angelescu, care s-a referit la activitatea Academiei de Științe și la rezultatele recente, prezentând numerele din „Comptes-rendus” și „Buletin”. A subliniat faptul că Institutul a desfășurat o activitate consistentă, iar membrii săi s-au implicat în problematica recentă a vieții sociale, cu un larg impact în conștiința publică. A dat exemplu secțiile reunite de Fizică și de Geologie-Geografie care au organizat o sesiune specială consacrată cercetărilor privind cutremurul de pământ din 10 noiembrie 1940, fiind prezentate comunicări realizate de cinci specialiști de la Universitatea și de la Politehnica din București.

Academia de Științe a acordat Premiul „Dr. P. Pitulescu” la două lucrări:

1. *Contribuțiuni la studiul chronaxiei sistemului nervos*, de dr. Marin Tudor și dr. Gheorghe Constantinescu.

2. *Contribuțiuni la studiul faunei munților Bucegi*, de dr. Mihail Ionescu și dr. Constantin Bogescu.

Numărul comunicărilor prezentate în „Comptes-rendus”, apărut în limbi străine (franceză, germană, engleză, italiană) se cifra la 555, iar alte circa 40 se aflau în curs de tipărire.

Doctorul Demetru Paulian a prezentat „raportul tehnic” privind activitatea Academiei de Științe în anul de lucru 1940-1941. Au fost ținute 23 ședințe ale secțiilor, la care s-au prezentat 102 comunicări, după cum urmează:

<i>Nr.</i>	<i>Secția</i>	<i>Nr. ședințe</i>	<i>Nr. comunicări</i>
1	Matematici	2	7
2	Fizică	2	8
3	Chimie	2	6
4	Zoologie, Botanică etc	2	12
5	Biologie Aplicată	5	44
6	Geologie, Geografie etc	2	5
7	Istoria și Filosofia Științei etc	3	7
8	Tehnică	3	9
9	Științe Sociale	2	4

Academia de Științe s-a implicat în probleme de strictă actualitate, cercetând fenomene complexe înregistrate în România. Astfel, în anul științific 1940-1941 au fost organizate trei ședințe speciale, cu secțiunile combinate, în care s-au prezentat cinci comunicări privind cutremurul de pământ din 10 noiembrie 1940, privit din punct de vedere geologic, fizic, geografic, tectonic și istoric. Cele cinci studii au fost publicate în „*Comptes-rendus*”, care s-a difuzat atât în țară cât și în străinătate, concluziile savanților români având o reală valoare științifică și practică.

Potrivit tradiției, cele mai multe comunicări (44) s-au prezentat la Secția Biologie Aplicată, care a ținut și cele mai numeroase ședințe (5). Celelalte Secții au avut câte 2-3 ședințe și 4-12 comunicări. Toate comunicările au fost publicate în „*Comptes-rendus*”.

Secretarul general a evidențiat și el cele cinci comunicări privind cutremurul de pământ din 10 noiembrie 1940, publicate în „*Comptes-rendus*”, precum și cele două lucrări distinse cu Premiul „Dr. P. Pitulescu”.

Conform noii gândiri, au fost susținute mai multe comunicări științifice. În prima zi a Adunării Generale dr. Demetru Paulian a evocat personalitatea lui Christian Musceleanu, membru fondator al Academiei de Științe, recent decedat, care a lăsat manuscrisul lucrării *Fenomenele energetice ale sângelui*, urmând a fi publicată în „Buletin”.

Profesorul Gheorghe Tașcă a rostit un cuvânt comemorativ pentru Virgil Madgearu, membru titular al Academiei de Științe din România.

Alexandru Ionescu-Matiu

În prima zi au fost susținute mai multe conferințe:

- Alexandru Ionescu-Matiu – *Viața în legătură cu „înfiniții chimici”*
- Theodor Bușniță – *Problema peștelui în România*
- Gheorghe Nichifor – *Un antemergător al învățământului arhitecturii la noi – Alexandru Orăscu*

Cea de-a doua zi a fost consacrată următoarelor conferințe:

- Gheorghe K. Constantinescu – *Cercetări asupra eredității în România*
- Vasile V. Bianu – *Vioara (originea, apogeul, considerații moderne asupra construcției)*

- Costin C. Kirițescu – *Opera lui Werner Sambart*
În cea de-a treia zi au fost prezentate conferințele:
- Comandor dr. ing. Ion Linteș – *Cercetări științifice în serviciul armatei*
- Dr. Aurel Voina – *Biologia națiunii ca temelie a învățământului*
- Prof. Ion Zamfirescu – *Nicolae Iorga – om de știință*

După cum se observă, a fost abordată o tematică largă, bazată pe cercetări recente și de un real interes. Este semnificativ faptul că Academia de Științe din România a ținut să evidențieze personalitatea lui Virgil Madgearu și a lui Nicolae Iorga, asasinați de legionari în noiembrie 1940.

În cadrul „ședinței administrative”, prof. dr. C. Michăilescu a prezentat raportul Comisiei de Cenzori, iar prof. Alexandru Ionescu-Matiu a dat citire proiectului de buget pe anul 1941-1942, ambele documente fiind aprobate în unanimitate.

Constantin Kirițescu a solicitat încuviințarea Adunării Generale pentru acceptarea donației oferite de moștenitorii defunctului membru al Academiei, Mihail Haret, constând în „câteva sute de volume științifice”. Adunarea Generală a aprobat „cu mulțumiri” această valoroasă donație.

La această Adunare Generală au fost stabilite premiile și temele de lucrări pentru anul 1942, după cum urmează:

Mihail Haret

Premiul „Dr. Pitulescu” în valoare de 8000 lei pentru o lucrare cu subiectul: „*Metabolismul bazal și relațiile sale cu diverși factori biologici*”.

Premiul „Elvira și dr. I. State” în valoare de 10000 lei pentru o lucrare cu tema: „*Cercetări asupra fenomenelor bio-electrice ale sângelui*”.

Premiul „Dr. D. Paulian” în valoare de 10.000 lei pentru cea mai bună lucrare despre: „*Terapeutica biologică*”.

Lucrările urmau a fi prezentate în manuscris dactilografiat, în două exemplare, până la 1 mai 1942, la Secretariatul Academiei de Științe, str. Raymond Poincaré, nr. 14, București.

Vicepreședintele Constantin Kirițescu a supus Adunării Generale spre ratificare propunerile de alegere a noi membri: de onoare, titulari și

corespondenți făcute de secțiunile Academiei. Adunarea a aprobat toate propunerile prezentate. În „Buletinul” Academiei de Științe din România, nr. 9, 1942 a fost publicată lista acestora după cum urmează:

Grigore C. Moisil

I. Secțiunea MATEMATICĂ ȘI ASTRONOMIE

a) Membri titulari:

Profesor GRIGORE C. MOISIL, Facultatea de Științe din Iași.

Profesor GHEORGHE DEMETRESCU, directorul Observatorului Astronomic București, foști membri corespondenți

b) Membru corespondent

Dr. CAIUS IACOB, asistent la Facultatea de Științe București.

II. Secțiunea FIZICĂ

a) Membri titulari:

Profesor HORIA HULUBEI, de la Facultatea de Științe din București,

Profesor IOAN GHEORGHE POPESCU, de la Facultatea de Științe București,

foști membri corespondenți.

b) Membru corespondent

Dr. TEODORESCU, asistent, Școala Politehnică București.

III. Secțiunea CHIMIE

a) Membri titulari:

Profesor EUGEN CHIRNOAGĂ, de la Școala Politehnică București.

Profesor CONSTANTIN GHEORGHIU, de la Universitatea din Iași.

Profesor NICOLAE MAXIM, de la Universitatea din București.

foști membri corespondenți

b) Membri corespondenți

Dr. DUMITRU MOȚOC, (transferat de la secția „Biologie aplicată”).

D-ra Dr. ARISTIA DÂMBOVICIANU, asistentă la Institutul Cantacuzino.

IV. Secțiunea ZOOLOGIE, BOTANICĂ, FIZIOLOGIE

a) Membru de onoare:

Profesor FRITZ KNOLL, Rectorul Universității din Viena.

b) Membru titular

Profesor STAN IONESCU, de la Universitatea din București,
fost membru corespondent.

c) Membri corespondenți:

Profesor GHEORGHE FINȚESCU, profesor de liceu Iași (transferat de la
Secția Biologia Aplicată)

Profesor I. CONSTANTIN ANTONESCU, profesor de liceu București
(transferat de la Secția Biologia Aplicată)

Dr. MIHAIL BĂCESCU, asistent Facultatea de Științe București.

V. Secțiunea BIOLOGIA APLICATĂ

a) Membri de onoare:

Profesor Dr. CAPPARONI P., Președintele Academiei de Istoria și Artele
Sanitare - Roma.

Profesor Dr. GIORDANO, Senator al Italiei – Veneția.

Profesor Dr. WALTER VON BRUNN, Directorul Institutului de Istoria
Medicinii - Leipzig (Südhoff).

Profesor Dr. PAUL DIEPGEN, Directorul Institutului de Istoria Medicinii -
Berlin.

Profesor Dr. SIGERIST, Directorul Institutului de Istoria Medicinii -
Baltimore.

Profesor Dr. EMILE SERGENT – Profesor onorar Facultatea de Medicină
Paris.

b) Membri corespondenți:

Dr. CONSTANTIN ANDREOIU, chirurg primar – Abrud.

Docent, Dr. VICTOR DIMITRIU, chirurg primar – Brăila.

Dr. MARCEL CHILIMAN – medic neurolog Spitalul Central, București.

Dr. SAVA LĂZĂRESCU – medic neurolog Spitalul Central, București.

Dr. DUMITRU I. VASILIU – docent de nas, gât, urechi, Facultatea de
Medicină București.

VI. Secțiunea GEOLOGIE, MINERALOGIE, GEOGRAFIE

a) Membri de onoare:

Profesor PAUL FOURMARIER, de la Universitatea din Liège.

A. SIEBERG, Directorul Institutului Seismologic din Iena.

b) Membri titulari:

Profesor MIRCEA SAVUL, de la Universitatea din Iași, fost membru corespondent.

Profesor ION ATANASIU, de la Universitatea din București.

c) Membri corespondenți:

N. ALEXANDRU RĂDULESCU, Conferențiar, Facultatea de Științe, București.

EMIL PROTOPOPESCU-PACHE, Conferențiar Școala Politehnica – București.

Dr. THEODOR KRÄUTNER, geolog șef, Institutul Geologic al României.

VII. Secțiunea ISTORIA ȘI FILOSOFIA ȘTIINȚEI

Ernest Gamillscheg

a) Membru de onoare:

Profesor Dr. ERNEST GAMILLSCHEG, Directorul Institutului de Studii Germane în România.

b) Membri corespondenți:

Dr. CONSTANTIN CALAVREZO, asistent la Academia de Educație Fizică.

Dr. IACOB MIHĂILĂ, asistent la Academia de Educație Fizică.

VIII. Secțiunea TEHNICĂ

Aurel Beleş

a) Membri titulari:

Profesor Ing. AUREL BELEȘ, Profesor la Școala Politehnică București, fost membru corespondent.

Profesor Ing. ION CANTUNIARI, Profesor la Școala Politehnica București

Profesor Ing. ION S. GHEORGHIU, Profesor la Școala Politehnica București

b) Membri corespondenți:

Ing. MIHAIL KONTESCHWELLER

Ing. GHEORGHE PETRESCU, Director de Studii, Școala Politehnica, București.

Dr. Ing. ȘERBAN SOLACOLU, Conferențiar, Școala Politehnica, București.

Dr. Ing. TUDOR TĂNĂȘESCU, Conferențiar, Școala Politehnica, București.

Ion S. Gheorghiu

IX. Secțiunea ȘTIINȚE SOCIALE

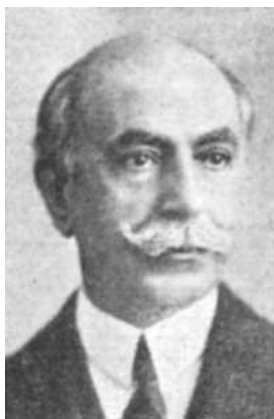
a) Membri de onoare:

Profesor GHEORGHE GH. MIRONESCU, fost prim-ministru, Președintele Academiei de Științe Morale.

MIRCEA CANCICOV, fost ministru.

MITIȚĂ CONSTANTINESCU, fost ministru.

OSCAR KIRIACESCU, fost ministru.

Gheorghe Gh. Mironescu

Mircea Cancicov

Mitiță Constantinescu

b) Membri titulari:

SABIN MĂNUILĂ, Directorul Institutului Statistic, fost membru corespondent la Secția Biologia Aplicată.

ION MICLESCU, Inginer, (transferat de la Secția Tehnică).

Profesor GHEORGHE N. LEON, de la Universitatea din București.

c) Membri corespondenți:

Dr. MITU GEORGESCU, Secretar General Institutul Statistic.

FLORIN OROMULU, Șeful Serviciilor de Studii B.N.R.

I. RADU PASCAL, Asistent universitar.

A fost cea mai amplă primire de noi membri, de toate categoriile. Au devenit titulari 11 membri corespondenți, iar alți 5 au fost aleși direct titulari. Totodată au fost aleși 20 membri și de corespondenți, și 14 membri de onoare dintre care 4 din țară și 10 din străinătate (Viena, Roma, Veneția, Leipzig, Berlin, Baltimore, Paris, Liège, Iena).

Astfel, Academia de Științe din România a devenit cea mai cuprinzătoare și selectă instituție științifică din domeniile științei, în sensul ei foarte larg (matematică, astronomie, fizică, geologie, mineralogie, geografie, istoria și filosofia științei, științe sociale, tehnică).

Este semnificativ faptul că s-au înscris și au fost acceptați în Academia de Științe din România mai mulți membri ai Academiei Române. Acest fapt a contribuit la ameliorarea relațiilor dintre cele două instituții, spre binele științei și culturii românești și universale.

România a intrat, la 22 iunie 1941, în războiul pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord, împotriva Uniunii Sovietice, alături de Germania. Mulți membri ai Academiei de Științe au fost mobilizați, unii fiind trimiși pe front, alții mobilizați „pe loc”.

La 5 iulie a fost eliberat orașul Cernăuți, iar la 16 iulie orașul Chișinău. Printr-un comunicat oficial, din 25 iulie, s-a anunțat că lupta pentru restabilirea graniței de răsărit s-a încheiat. Peste două zile, la 27 iulie, Adolf Hitler i-a solicitat lui Antonescu colaborarea militară dincolo de Nistru, iar acesta a acceptat.

În aceste condiții, Academia de Științe și-a continuat activitatea, dar evident, în limite mai restrânse.

Chiar și în vremuri de război, Academia de Științe din România a desfășurat o intensă activitate, vizând atât problemele teoretice, cât și cele de ordin practic și chiar privind perspectivele de dezvoltare a țării.

La 1 noiembrie 1942 a apărut nr. 10 al „Buletinului” editat de Academia de Științe din România în care au fost incluse comunicările prezentate în sesiunea 1941-1942, mai exact între 16 octombrie 1941 și 1 iunie 1942, sub genericul *Problemele războiului și știința* (588 pagini).

Au fost prezentate 30 de comunicări, vizând o multitudine de aspecte, de la cele privind organizarea și raționalizarea cercetării științifice la noutățile tehnice din războiul aflat în plină desfășurare, de la problemele privind energia și

materiile prime la cele medicale, de la alimentația în timp de război la sistematizarea satelor etc.

Autorii au fost: Constantin Kirițescu, vice-președintele Academiei de Științe, Constantin Popovici, Dimitrie Leonida, Ion Atanasiu, Ion Grințescu, Agricola Cardaș, Victor Gomoiu, Demetru Paulian, Alexandru Ionescu-Matiu, gen. Ștefan Burileanu, Ion Popescu-Voitești, Ion Zamfirescu, Constantin Narly, Alexandru Mironescu, Ștefan Cantuniari, Otto Protescu, Iuliu Voicu, Eugeniu Neculcea, Ion Linteș, Emil Petrașcu, col. I. Bardan, I. V. Niculescu, Constantin Căndea, Dimitrie A. Isăcescu, Vasile Plătăreanu, Ion Glăvan, Florea Stănculescu, Costin C. Kirițescu, Vasile Vasiliu, Gheorghe N. Leon, Aurel Voina.

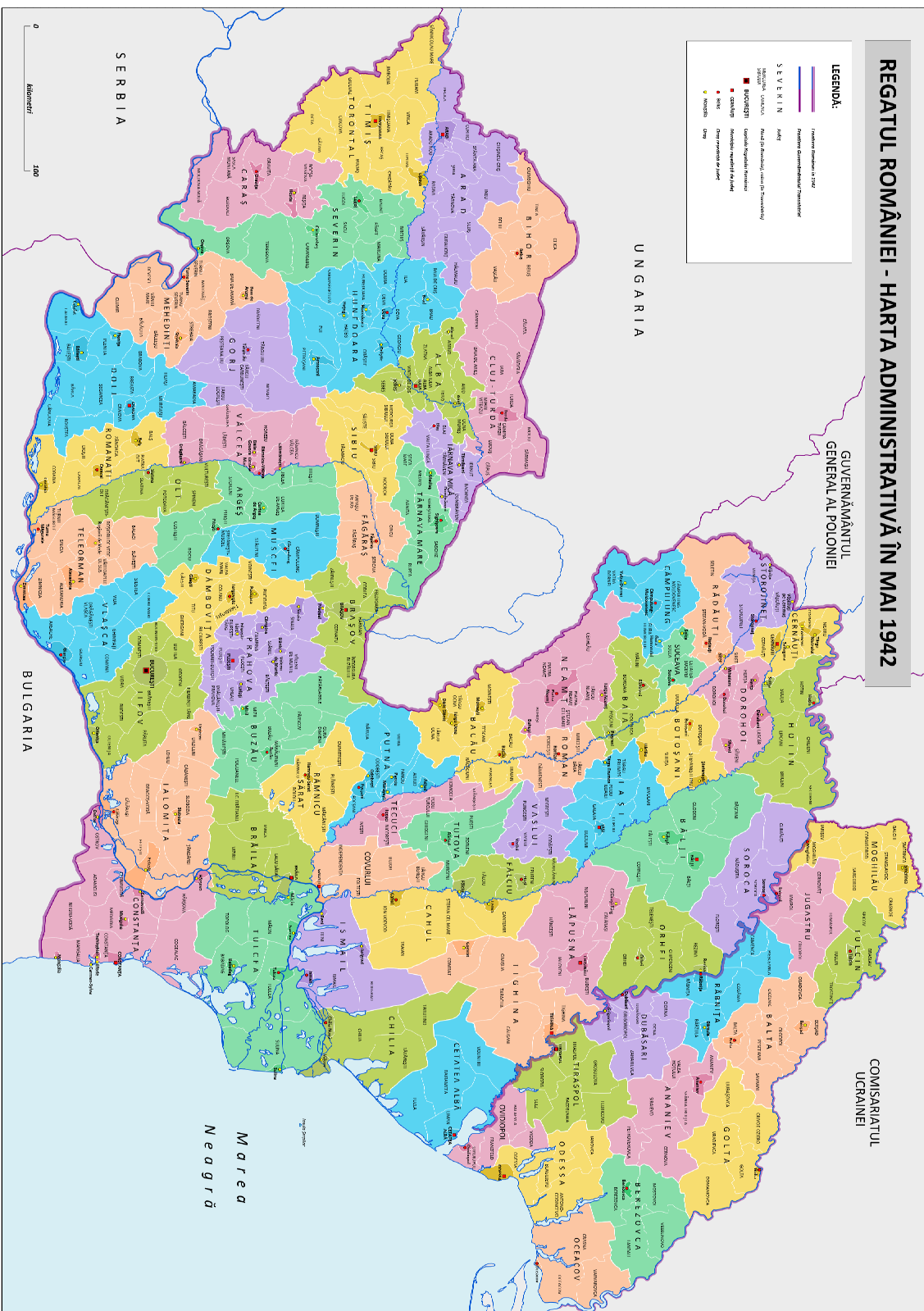
ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

PROBLEMELE RĂZBOIULUI ȘI ȘTIINȚA

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“, BUCUREȘTI
1943

REGATUL ROMÂNIEI - HARTA ADMINISTRATIVĂ ÎN MAI 1942

Inițiatorul acestui ciclu de conferințe, Constantin Kirițescu, aprecia că Academia nu se putea dezinteresa de marile probleme naționale, trăind într-un turn de fildeș, ci trebuia să pună în mână luptătorului pentru binele patriei „o armă în plus, a-i cruța o osteneală de prisos, a salva avuția utilă patriei, a păstra neamului o forță pentru munca constructivă a zilei de mâine”.

Prima conferință inclusă în acest volum, s-a intitulat *Organizarea și naționalizarea cercetării științifice*, susținută în ziua de 1 decembrie 1941 de profesorul Eugeniu Neculcea⁶⁹. În opinia sa „Știința este una din marile cuceriri ale omenirii. Ea se poate defini ca fiind ansamblul cunoștințelor noastre asupra lucrurilor ce ne înconjoară, asupra semenilor noștri, asupra noastră înșine. Acest ansamblu de cunoștințe nu este numai un ansamblu amorf de impresii multiple: el prezintă o structură determinată. Gruparea acestor impresii pe afinități, stabilirea interdependenței dintre ele, conduce la legi științifice cu ajutorul cărora ajungem să «înțelegem» fenomenele care se dezvoltă în împrejurul nostru.

Omenirea progresează acumulând zi de zi cunoștințe, legi și posibilități noi pentru a putea domina evenimentele. Pentru aceasta, omul a căutat nu numai să imite, să repete - "fenomenele ce se desfășoară în natură, ci să și producă altele noi. Această activitate a omului constituie cercetarea științifică propriu zisă. Ea este aceea ce a permis imensul progres al civilizației noastre materiale."

Profesorul Neculcea constata că în țările civilizate „s-au făcut eforturi reale pentru a proteja cercetarea științifică și a-i mări randamentul”, pentru a produce din ce în ce mai bine, din ce în ce mai repede și cu un efort din ce în ce mai mic. De aici a rezultat preocuparea pentru raționalizarea cercetării științifice, prin organizarea localului în care aceasta se desfășoară, prin organizarea muncii cercetătorului (documentare, program de lucru, igiena fizică a muncii intelectuale), prin constituirea unor colective de cercetare științifică și argumentarea comunicării rezultatelor (congrese, publicații, plan general de cercetare etc).

În opinia profesorului Neculcea, „Un institut de cercetări științifice trebuie să fie un organism social, o instituție care urmărește un scop determinat într-un ansamblu de realizări științifice, care utilizează pentru îndeplinirea acestui scop o echipă de cercetători serioși anume pregătiți în acest sens.” Neculcea argumenta că prin planul general al cercetării științifice se evita risipa de efort și inteligență.

⁶⁹ Academia de Științe din România, *Problemele războiului și știința*, București, Editura Cartea Românească, 1943, pp. 9-29.

Acest plan trebuia elaborat mai întâi la nivel național și apoi internațional. O asemenea acțiune avea să fie materializată după război într-un alt context istoric.

După această expunere teoretică, profesorul Eugeniu Neculcea a relatat că, împreună cu Eugen Bădăraș, ambii fiind membri titulari ai Academiei de Științe din România, a propus crearea Institutului de Cercetări Științifice. S-au adresat lui Victor Slăvescu, ministrul Înzestrării Armatei (1939-1940), care s-a arătat „înțeleghător și binevoitor”; a creat o comisie consultativă specială compusă din oameni de știință, cu misiunea de a elabora un proiect privind crearea Institutului de Cercetări Științifice aplicate la apărarea națională. Dar Comisia a fost sabotată de cei care „nu vedeau cu ochi buni colaborări «mixte»”, astfel că aceasta a fost înmormântată fără flori și fără coroane, cu toată bunăvoința ministrului de a face «ceva»”.

Cei doi au reluat ideea înființării respectivului institut după schimbarea de regim din septembrie 1940, adresându-se generalului Ion Antonescu, conducătorul statului. Acesta cunoștea starea de spirit din rândul intelectualilor, drept care a cerut Ministerului Lucrărilor Publice și Comunicațiilor să realizeze acest institut. Rezoluția avea următorul conținut: „Institutul este foarte necesar. El va trebui realizat progresiv și armonios. Altfel se suprapune peste alte institute sau servicii similare, se încurcă reciproc, se invidiază, se anihilează reciproc. Deci, bine aprofundată problema și perfect pregătită realizarea lui succesivă. Este opera Ministerului de Lucrări Publice și Comunicații, care a primit această însărcinare de la mine”⁷⁰. Ministrul respectivului departament era inginerul Constantin Bușilă membru al Academiei de Științe din România, care pledase pentru crearea unui asemenea institut într-un articol publicat în 1938. Dar și acesta s-a lovit de boicotul unor „nemuritori”, astfel că și această inițiativă a eșuat.

Eugeniu Neculcea preciza: „Academia de Științe din România, constituită de rolul preponderent al cercetării științifice în știința pură, în apărarea națională, în economia națională, în viața socială și dornică a aduce contribuția sa la această mare problemă, a organizat pentru sesiunea 1941-1942 un ciclu de conferințe documentare” prin care se argumenta temeinic necesitatea înființării Institutului de Cercetări Științifice. Cu toate acestea, preconizatul institut prin care să se

⁷⁰ Ibidem, p. 12

realizeze organizarea și raționalizarea cercetării științifice în România nu s-a constituit.

Propunerea avea să fie reluată în 1945, de Dimitrie Gusti, când s-a și creat Consiliul Național al Cercetării Științifice, dar care nu și-a putut dezvolta activitatea ca urmare a impunerii modelului sovietic în domeniile științific și academic, prin care însăși Academia de Științe a fost desființată.

Interesant este că, deși România se afla în război cu Uniunea Sovietică, membrii Academiei de Științe nu au ezitat ca în comunicările lor să evoce și să aprecieze activitatea savanților sovietici. Cităm, un titlu de exemplu, tot pe Eugeniu Neculcea, care-l remarca pe profesorul Ceacotin, „fost elev al marelui Pavlov”, cu contribuții importante în domeniile biologiei, experimentale și al farmacologiei. În comunicarea prezentată, Neculcea îl preconiza pe „marele savant fiziolog rus de autoritate mondială, profesorul Pavlov” cu cercetări fundamentale în domeniul reflexelor condiționate.

Unele aprecieri cuprinse în comunicările prezentate în sesiunea 1941-1942 pot fi considerate ca diferite de propaganda oficială, care elogia „Războiul Sfânt” purtat de Germania și aliații ei, inclusiv România, împotriva bolșevismului, democrației și frământărilor. Astfel, generalul Ștefan Burileanu s-a referit „la cele întâmplate pe frontul occidental cu începere de la 10 mai 1940, când cele două mari națiuni ale continentului european, cele două foruri ale civilizației actuale, Franța și Germania, s-a încleștat într-unul din cele mai crâncene războaie pe care le-a cunoscut vreodată istoria omenirii”. Generalul a evitat să elogieze victoriile obținute de Germania detașându-se astfel de propaganda oficială.

Dr. Dimitrie A. Isăcescu și-a început comunicarea astfel: „Este un trist semn al timpurilor noastre că, deși pacifiști convinși, suntem neconținut siliți să avem în fața ochilor ororile războiului”. O asemenea apreciere venea în contradicție cu aprecierile guvernanților, potrivit cărora România participa la un "război sfânt".

Unele teme abordate au o valoare care depășește cu mult problematica războiului în care era angrenată România. De exemplu, prof. dr. Alexandru Ionescu-Matiu în comunicarea *Materiile prime din România și industria chimicofarmaceutică* a prezentat principalele medicamente ce s-ar putea fabrica în țară, cu materiile prime și fabricile existente, pledând pentru implicarea statului, care era dator „să ia frâiele conducerii și să organizeze o industrie chimică și farmaceutică”, asigurându-se astfel „sănătatea populației, factor esențial de

prosperitate”. Aprecierile lui Ionescu-Matiu își păstrează valabilitatea și astăzi, la șapte decenii de la rostirea lor.

Prof. ing. Dimitrie Leonida s-a referit la problema energiei în România⁷¹ și a pledat pentru folosirea apelor ca sursă de energie, prezentând pe larg studiul său, început în 1906, privind „construirea unei mari centrale hidroelectrice la Bicaz”. El a propus construirea unui baraj la Izvorul Muntelui pentru crearea unui mare lac de acumulare și folosirea apei pentru o preconizată hidrocentrală. A prezentat datele tehnice privind înălțimea barajului, capacitatea lacului de acumulare, cantitatea de energie produsă de hidrocentrala de la Stejaru, apreciind că aceasta „se va număra printre centralele mari europene”. În aceeași comunicare, Dimitrie Leonida a argumentat necesitatea și posibilitatea construirii, împreună cu Iugoslavia, a centralei hidroelectrice de la Porțile de Fier ale Dunării.

Ideile lui Dimitrie Leonida aveau să se realizeze peste câteva decenii într-un alt context istoric. Hidrocentrala de la Bicaz a fost dată în folosință în anii '60, iar cea de la Porțile de Fier în anii '70 ai secolului al XX-lea.

Dimitrie Leonida a pledat și pentru construirea canalului Argeș-București-Dunăre, pe care să se realizeze centrale hidroelectrice la București și Budești, cu o capacitate de 50 milioane de kWh.

Deși lucrările pentru acest canal au demarat în urmă cu trei decenii, ele nu au fost încheiate nici în prezent.

Același inginer, membru al Academiei de Științe din România, Dimitrie Leonida a pledat pentru „rețeaua electrică națională”, bazată pe interconectarea centralelor hidroelectrice cu cele termice. Această idee - a creării sistemului energetic național- avea să se realizeze abia peste două decenii.

Totodată Dimitrie Leonida, a apreciat: „Statul trebuie să aibă în stăpânirea și exploatarea sa toate mijloacele de ajutor la muncă și transport, care determină pulsul vieții economice naționale”. Ca urmare este necesar „un program al producerii, transportului și folosirii energiei”. El a atras atenția asupra faptului că „statul nu mai poate fi sacrificat pentru interese particulare de partid sau de grupări financiare”. Ca urmare: „Statul trebuie să aibă în stăpânirea sa toate izvoarele naturale de energie, toate centralele electrice de însemnătate națională

⁷¹ Ibidem, pp. 175-207

și toate rețelele pentru transportul energiei electrice. Pentru comune și inițiative particulare rămâne câmpul larg al distribuirii și utilizării energiei electrice”.

Comunicarea a fost prezentată la 19 ianuarie 1942 și parcă intuind ce avea să se întâmple în România peste șapte decenii când guvernanții au înstrăinat bogățiile naturale, în primul rând petrolul, lăsând statul – și de fapt populația țării – la discreția companiilor occidentale, Dimitrie Leonida a ținut să avertizeze: „O întreprindere particulară, pentru ca să aibă capital mare, necesar producerii și distribuirii electricității, are forma de societate pe acțiuni. Acționarii nu urmăresc decât beneficii cât mai mari. Pe ei nu-i interesează problemele vitale naționale. Schimbă acțiunile îndată ce li se oferă un câștig mai mare în altă direcție”. Din păcate, politicienii români de după 1989 nu au ținut seama de aceste aprecieri ale marelui savant și, dornici de îmbogățire, au distrus economia națională, inclusiv industria energetică.

Mai multe comunicări s-au referit la probleme demografice și de colonizare. Profesorul Agricola Cardaș a abordat problema colonizărilor generate de modificările teritoriale din 1940-1941, precum și de sporul demografic din sate, fapt ce impunea îndreptarea atenției asupra populației rurale către meserii, comerț și industrie, adică spre oraș. Astfel s-ar diminua suprapopulația rurală și s-ar accelera procesul de modernizare a României. Acesta era un proces istoric obiectiv care în statele dezvoltate ale Europei avusese loc în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea. În România s-a înregistrat, după război, un proces de migrare a forței de muncă de la sat spre oraș, ajungându-se ca în anii 70, populația urbană să o depășească pe cea rurală. Și acest proces istoric pozitiv, a fost oprit după 1989, când s-a înregistrat o „rerularizare” a României.

Arhitectul Florea Stănculescu a prezentat în ziua de 27 aprilie 1942 comunicarea intitulată *Organizarea și sistematizarea satelor*. O temă mai puțin obișnuită, având în vedere faptul că România se află într-un greu război pe frontul de Est, cu rezultate imprevizibile. Datoria oamenilor de știință a fost întotdeauna aceea de a scruta viitorul și a oferi soluții, care să se poată aplica la timpul potrivit. Autorul recunoaștea: „țăranul este tradiționalist”, dar tradiția nu constituia o piedică în calea progresului: „Tradiția nu-l împiedică pe țăran de a primi cunoștințe noi, de a se perfecționa și de a-și îmbunătăți viața”. Florea Stănculescu a argumentat necesitatea implicării statului în procesul de sistematizarea satelor, pornind de la situația existentă - sate împrăștiate, sate înșirate, sate depărtate unul de altul, sate cu gospodării îngrămădite. Ca urmare,

În satele împrăștiate sistematizarea trebuia să se limiteze la „conectarea drumurilor și stabilirea unui centru civic”. În satele înșirate prin sistematizare urmau a fi corectate coturile prea neregulate ale străzilor și formarea unui centru civic cu toate instituțiile necesare (primărie, școală, cămin cultural, biserică). În satele din șes trebuiau trasate străzi largi, cu șanțuri de o parte și de alta, precum și plantații de pomi pentru arșiță și praf; centrul civic urma să aibă dimensiuni mai mari, iar viața lor agricolă să fie mult mai bogată, comparativ cu celelalte localități rurale.

În opinia autorului, urgența sistematizării privea satele cu peste 1000 de locuitori, adică o treime din totalul acestora. Sate noi se puteau înființa în regiunile de șes, unde s-ar aplica o concepție urbanistică superioară și asigura o viață economică mai bogată. Gospodăria trebuia așezată în mijlocul terenului de cultură pentru a reduce cât mai mult drumurile și să fie formată din: locuință, adăposturi pentru vite și păsări, adăpost pentru produse.

Fiecare gospodar să aibă grădină de zarzavat, pomi fructiferi, viță de vie, porci, păsări. În mijlocul satului să se amenajeze *centrul civic*, care să cuprindă biserica și grădina publică, *partea culturală* - cămin cultural, teren de sport, teren pentru horă; *centrul administrativ* - primărie, jandarmerie; *centrul comercial* - bancă populară, cooperativă, han, prăvălii, târg.

O mențiune specială era rezervată pentru intelectualii care nu aveau lot de cultură - învățător, preot, notar, casier etc. și care trebuiau integrați în viața satului, beneficiind de un important sprijin material. Agronomul local ar trebui să aibă un lot agricol de 5-7 ha, care va fi câmp de experiență și pepinieră. Loturi de 5000 metri pătrați primeau meseriașii-fierar, lemnar, olar, frânghier etc. Satul trebuia să aibă cărămidărie, moară, topitorie de cânepă, lăptărie etc.

Arhitectul Stănculescu considera necesar un institut de cercetări și aplicări rurale, care să cunoască și să coordoneze problemele tehnice. Concluzia autorului: „Nu mai putem lăsa satele la libera lor dezvoltare. Suntem cu mult înapoia altor state din spațiul european și se cere să venim cel puțin la nivel”.⁷²

O parte din ideile lui Stănculescu aveau să se realizeze peste câteva decenii, dar cele mai multe au rămas la nivel teoretic, deoarece statul nu s-a implicat, cu proiectele tehnice și cu finanțarea necesară pentru modernizarea localităților rurale, care au rămas mult în urma celor din Apusul Europei.

⁷² Ibidem, p. 586

Profesorul Gheorghe N. Leon, membru titular al Academiei de Științe din România, a prezentat propria-i viziune privind *Organizarea economică a Europei după război și bazele colaborării internaționale*. În opinia sa „Scopul oricărei activități economice este omul cu nevoile lui de consum și o economie mondială ar trebui să aibă permanent înaintea ei această problemă a consumației”.⁷³

Referindu-se la anumite situații din perioada interbelică, Leon se întreba: „Ce fel de economie mondială poate fi aceea în care mor oameni de foame în timp ce se dă foc recoltelor de orez sau de cafea pentru a nu scădea prețul articolelor produse?”. El ținea să precizeze: „Când spunem om nu înțelegem producătorul, capitalistul internațional, cu tendințele lui de acaparare cu singurul lui obiectiv: câștigul, deoarece în felul acesta mergem în mod fatal la nimicirea supraproducției, în timp ce o însemnată parte din populația lumii rămâne muritoare de foame.”⁷⁴

Dezideratele economistului român, animate de sentimente generoase, nu numai că nu s-au îndeplinit în timp, ci din contră, prin acțiunea a ceea ce el a numit „capitalismul internațional”, discrepanța dintre statele bogate și cele sărace s-a adâncit, astfel că la începutul secolului al XXI-lea numărul „muritorilor de foame” a crescut considerabil.

Gheorghe N. Leon considera că o economie mondială, cu un statut respectat de toate statele, era greu de realizat, dar colaborarea „tuturor forțelor economice pe un plan mai restrâns, prin crearea unui spațiu european” era posibilă, printr-o „federalizare a tuturor statelor europene”.⁷⁵ Într-o Europă unită „viața economică s-ar putea raționaliza în sensul de a acorda producția cu nevoile ei de consum, prin evitarea exploatărilor nerentabile și prin organizarea muncii în așa fel încât să se poată asigura un maxim de producție”. El preconiza desființarea taxelor vamale, care ar conduce la o „nivelare economică. Forțele economice vor circula ca în vasele comunicante”. Acest fapt ar duce și la o nivelare a condițiilor de trai. S-ar realiza și o deplasare a populației „pentru folosirea rațională a muncii, cât și pentru rezolvarea problemei șomajului”. De asemenea, s-ar restructura mijloacele de comunicație pentru a asigura legături

⁷³ Ibidem, p. 489

⁷⁴ Ibidem

⁷⁵ Ibidem, p. 493

eficiente la nivel continental. Pentru rezolvarea problemei schimburilor și plăților se va realiza o singură monedă, o Bancă Centrală de Emisiune cu delegați ai tuturor statelor, un sistem unitar de impozite și taxe etc.

Economistul român aprecia că „lumea de mâine” nu trebuia să aibă la bază capitalismul, care „luptă pentru menținerea stărilor de dinaintea actualului război. El luptă deci pentru libertatea economică a lumii, libertate înțeleasă în sensul conservării privilegiilor câștigate de magnații finanței internaționale, de stăpânii de trusturi”.⁷⁶

Evident, în concepția lui Gheorghe N. Leon nici comunismul nu putea fi o perspectivă viabilă. Era necesară o nouă ideologie, care să constituie „sinteza între forțele individuale și necontrolate din regimul capitalist și interesele colective ale națiunii. Este concepția care face acordul între stat și popor, între libertate și constrângere, între producție și repartitie, între politic și economic”.⁷⁷

Ideile lui Gheorghe N. Leon s-au realizat numai în parte. A fost creată Uniunea Europeană, dar ea nu cuprinde toate statele continentului. Egalitatea între statele membre este una formală, pentru că în realitate rolul decisiv îl au statele puternice, în primul rând – Germania care-și impune propria viziune privind evoluția continentului. Nici cetățenii Uniunii Europene nu sunt egali, unele state impunând restricții privind libera circulație a forței de muncă etc. S-a creat o monedă unică, numită euro, dar care nu este acceptată pentru toate statele, chiar dacă ele sunt membre ale Uniunii Europene.

În fond, tot capitalismul și marea finanță internațională dictează, iar statele dezvoltate devin tot mai bogate, în timp ce statele sărace, între care și România, se află într-un evident declin. Noua ideologie dorită de Gheorghe N. Leon este departe de a fi acceptată de toți cetățenii europeni, iar xenofobia și naționalismul domină chiar în unele state dezvoltate la începutul secolului al XXI-lea. Cu alte cuvinte, mai este o cale lungă până la realizarea celor preconizate de economistul român în urmă cu 70 de ani (comunicarea a fost prezentată la 13 aprilie 1942).

⁷⁶ Ibidem, p. 502

⁷⁷ Ibidem, p. 502

La 19 ianuarie 1943, Academia de Științe a comemorat împlinirea a 30 de ani de la moartea lui Spiru Haret. Despre personalitatea acestuia a vorbit dr. Constantin Angelescu ⁷⁸. Acesta a subliniat faptul că „Reformele concepute și îndeplinite de el au transformat radical învățământul dinaintea de războiul de întregire și au dat o îndrumare nouă ridicării materiale a țărânimii noastre”.

**Statuia lui Spiru Haret
(București)**

Ministrul Spiru Haret, cu ajutorul Casei Școalelor, a construit aproape 2.000 de localuri de școli și a înființat 1.700 posturi de învățători, numărul elevilor de la școlile primare a crescut de la 300.000 la 600.000, iar procentul știutorilor de carte a sporit de la 20% la 39%. Spiru Haret a stimulat activitatea extrașcolară a preoților și învățătorilor, care prin cursurile de adulți, băncile populare, obștile și cooperativele satești au contribuit la ridicarea morală și materială a țărânimii. Dr. Constantin Angelescu, conchidea: „Numele lui Spiru Haret va rămâne pe vecie în cartea istoriei nemului, figurând alături de marii realizatori ai reformele culturale și democratice din această țară”.

Se cuvine menționat faptul că președintele Academiei de Științe accentua latura democratică a activității lui Spiru Haret într-o vreme când, nu numai în România, dar și pe plan european, democrația era blamată și se făcea elogiul formelor autoritare (dictatoriale) de guvernare.

Deoarece se împlineau cinci ani de la termenul stabilit pentru construirea sediului său, Academia de Științe a făcut demersuri pentru prelungirea cu încă cinci ani a termenului, care expira la 6 iunie 1942. Ministrul Culturii Naționale și Cultelor (noua denumire din noiembrie 1941, a Ministrului Educației Naționale, Cultelor și Artelor), condus de Ion Petrovici a fost de acord cu această solicitare. În plin război, cu mijloace financiare modeste, Academia de Științe nu putea demara o lucrare de proporțiile și importanța respectivului sediu.

⁷⁸ Prof. dr. Constantin Angelescu, Președintele Academiei de Științe, *Treizeci de ani de la moartea lui Spiru Haret*; vezi și Nicolae Peneș, *Dr. Constantin Angelescu. Povestea unei vieți*, pp. 245-247.

La Adunarea Generală din 7 iunie 1942 s-a evidențiat faptul că în ultimul an au fost susținute 17 conferințe și 160 de comunicări, dintre care 122 au fost publicate în „Comptes-Rendus”. De asemenea, s-a ținut un ciclu de 31 conferințe pe o temă de mare actualitate: *Problemele războiului și știința*.⁷⁹

Întreaga societate românească era concentrată spre evoluția evenimentelor militare de pe frontul de Est. La 3 februarie 1943 s-a încheiat marea bătălie de la Stalingrad, cu un adevărat dezastru pentru Germania și aliații ei. A urmat o puternică ofensivă a armatei sovietice, care se apropia de granițele României.

Pe acest fond, instituțiile statului român continuau să funcționeze. Totuși, mareșalul Antonescu a luat în calcul o eventuală pierdere a Basarabiei, drept care a decis elaborarea unui plan de evacuare, pentru a nu se repeta evenimentele dramatice din vara anului 1940. De asemenea, a lăsat cale liberă negocierilor pentru ieșirea României din război și încheierea armistițiului cu Națiunile Unite.

Adunarea Generală a Academiei de Științe din 5 iunie 1943 a constatat că numărul conferințelor și comunicărilor s-a redus la 119, iar datorită greutăților materiale cele mai multe nu au putut fi tipărite.

Activitatea secțiilor a continuat să fie dinamică, organizându-se nu mai puțin de 35 ședințe cu o tematică variată.

Prin eforturi considerabile, în 1943 au fost tipărite următoarele lucrări:⁸⁰

1. Dr. Constantin Angelescu, Dimitrie Pompeiu, Victor Vâlcovici, Gheorghe Tașcă, Constantin Kirițescu, *Comemorarea lui Spiru Haret*;
2. *La Science et la Guerre – Krieg und Wissenschaft* (rezumat al publicației: *Problemele războiului și știința*);
3. Prof. dr. Heinrich Barkhausen, *Der Siegeszug der Elektronenrohre und seine Grenzen*;
4. Paul Horia Suciu, *Evoluția științei economice*;
5. Theodor Bușniță, *Problemele biologice și economice ale stufului în România*;
6. Constantin Popovici, *Isaac Newton și problemele moderne ale mecanicii cerești*;
7. Ștefan I. Dumitrescu, *Concepțiuni monetare actuale*;

⁷⁹ „Buletin”, nr. 10, 1942

⁸⁰ *Scurtă istorie*, p. 39

8. Prof. dr. Valeriu Bologa, *Analiză și Spiritualitate în medicină*;
9. General Gheorghe Potopeanu, *Despre organizarea cercetărilor științifice*;
10. Victor Vâlcovici, Horia Hulubei, Constantin Motaș, *Rolul științei în formarea spirituală a omului cult*;
11. General Gheorghe Potopeanu, Maior Eduard Dragomirescu-Buzne, *Comemorarea renașterii române*;
12. Ilie C. Purcaru: *Viața și Opera științifică a lui Guglielmo Marconi*;
13. Augustin Vancea: *Două comunicări asupra rocei de zăcământ din orizontul IV de gaz metan de la Șărmășel (jud. Cluj)*;
14. Plautius Andronescu: *Die Elektrizität unter dem energetischen Gesichtspunkte*;
15. Alexandru Ionescu-Matiu: *Tendențele chimiei în prepararea de noi medicamente*;
16. Ioan G. Popescu: *Între experiență și teorie*.

După cum se observă, Academia de Științe din România continua să se implice în abordarea unor probleme teoretice, dar și practice, inclusiv în cercetarea unor aspecte importante ale vieții economice și sociale. Semnificativă este lucrarea lui Ion G. Popescu în fapt discursul de recepție în ședința secțiunilor unite ale Academiei de Științe, desfășurată în ziua de 25 mai 1943.

PUBLICAȚIILE ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

SERIA III-a : MEMORII ȘI MONOGRAFII

Nr. 16

ION G. POPESCU

Profesor la Universitatea din București

INTRE EXPERIENȚĂ ȘI TEORIE

(DISCURS DE RECEPȚIE LA ACADEMIA DE ȘTIINȚE,
URMAT DE RĂSPUNSUL D-lui PROFESOR
THEODOR V. IONESCU)

Tipografia „Remus Cioflec”, București, Strada Vasile Conta 7-9, Telefon 5.89.00

În opinia lui Ion G. Popescu: „Cercetarea științifică are ca scop aflarea adevărului asupra fenomenelor, în legătură cu cauzele care le produc”. Descoperirea adevărului se sprijină pe de o parte pe observații și experiențe, iar pe de altă parte pe teorie. El s-a referit la cercetările efectuate de savanți precum Franklin, Faraday, Maxwell, Newton, Hertz, Louis de Broglie, Werner Heisenberg, Gustave Juvert, la perspectivele unor noi cuceriri științifice. I-a răspuns Theodor V. Ionescu, profesor la Universitatea din București, care a abordat problema cercetării științifice românești, aportul savanților români, conchizând că fizica „este aurul gândirii omenești”.

Problemele organizatorice au continuat să se afle în atenția conducerii Academiei de Științe din România. În conformitate cu decretul-lege din 7 noiembrie 1940, s-a lucrat la modificările ce trebuiau aduse Statutului și Regulamentului, ca urmare a revenirii la denumirea inițială. Aceste documente au fost supuse votului Adunării Generale din 5 iunie 1943, care le-a aprobat.

În “Buletinul” Academiei de Științe din decembrie 1943 a fost publicat

STATUTUL

ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA⁸¹

Art. 1 – Asociația științifică intitulată “Academia de Științe din România”, persoană juridică cu sediul în București, funcționează pe baza următoarelor documente:

*a) **Actul constitutiv și statutele**, autentificate de Trib. Ilfov, Secția Notariat, sub Nr.7205 din II Martie 1935 și Deciziunea Nr.44 din 29 Martie 1935 a Trib. Ilfov, Secția I-a, înscrisă în Registrul aceluiaș Tribunal sub Nr.23/1935, Dosar 2100, 1935.*

*b) **Statutul, modificat**, aprobat de Trib. Ilfov, Secția I-a C. C. prin sentința Nr.43 din 25 Octomvrie 1939, investită cu formula executorie și trecută în condica de formule sub Nr.578 din 14 Noemvrie 1939 (Mon. Of. Nr. 268 din 18 Noemvrie 1939).*

*c) **Decretul Lege** Nr. 3714 din 6 Noemvrie 1940, publicat în Mon. Of. Nr. 261, partea I-a, din 7 Noemvrie 1940.*

⁸¹ “Buletin”, nr. 12, 1943

Art. 2. – Scopul Academiei de Științe din România este de a încuraja și a îndruma creațiunea științifică prin:

a) Punerea în contact a cercetătorilor din diverse specialități științifice pure și aplicate și punerea în circulație a rezultatelor cercetărilor lor, prin comunicări, referate, publicații, expoziții etc.

b) Stimularea cercetărilor prin acordarea de premii pentru lucrări de valoare, prin subvenționări, etc.

Academia va putea fi un organ de consultare pentru autorități și de îndrumare pentru instituțiile de cercetare științifică.

Art. 3. – Academia de Științe din România se compune din membri de onoare, membri donatori, membri titulari și membri corespondenți.

Membri de onoare vor fi propuși de secțiunile respective și aleși de Adunarea Generală dintre oamenii de cultură din țară și străinătate, care s-au distins prin lucrările lor din domeniul științei pure sau aplicate, ori dintre persoanele care aduc mari servicii Academiei.

Membri donatori sunt proclamați de Adunarea Generală dintre persoanele care fac donații importante Academiei.

Membri titulari se aleg de Adunarea Generală cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei, în urma propunerii secțiunii din care urmează să facă parte. Pot fi propuși ca membri titulari numai cetățeni români care s-au distins prin lucrări sau activitate recunoscută în specialitatea secțiunii.

Membri corespondenți se aleg de Adunarea Generală cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor Academiei, în urma propunerii secțiunii din care fac parte. Ca membri corespondenți pot fi propuse și persoanele care nu au cetățenie română și s-au distins prin lucrări sau activitate recunoscută în specialitatea secțiunii.

Art. 4. – Numărul membrilor de onoare, donatori și corespondenți este nelimitat.

Art. 5. – Numărul membrilor titulari este de 120, împărțiți pe secțiuni astfel încât să fie până la 12 membri de fiecare secțiune. Secțiunile sunt:

1. Secțiunea de Matematică și Astronomie.
2. Secțiunea de Fizică.
3. Secțiunea de Chimie.
4. Secțiunea de Biologie (Zoologie, Botanică, Fiziologie).

5. *Secțiunea de Biologie Aplicată.*
6. *Secțiunea de Geologie, Mineralogie și Geografie.*
7. *Secțiunea de Geniu Militar, cu aplicațiune la Apărarea Națională.*
8. *Secțiunea de Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare.*
9. *Secțiunea Tehnică.*
10. *Secțiunea de Științe Sociale și Economice.*

În cazuri excepționale, specificate de Regulament se va putea alege un număr restrâns de membri suplimentari, cu procedura specială ce se va arăta în Regulament. În fiecare secțiune majoritatea membrilor trebuie să fie rezidenți în București. Fiecare secțiune va avea un președinte, un vicepreședinte și un secretar.

Art. 6. – Academia de Științe din România ține două feluri de ședințe:

- a) *Ședințe de comunicări pe secțiuni.*
- b) *Ședințe plenare cu toate secțiunile, întrunite în Adunarea Generală.*

Pentru ca o secțiune să lucreze valabil, trebuie să fie de față majoritatea membrilor secțiunii.

Se pot ține ședințe și pe grupe de secțiuni.

Art. 7. – Academia de Științe din România va fi administrată de un Comitet Central compus dintr-un președinte, trei vicepreședinți, un secretar general, un casier și un bibliotecar. Președintele și vicepreședinții se aleg de Adunarea Generală pe termen de un an, putând fi realeși. Secretarul general, casierul și bibliotecarul se aleg de Adunarea Generală dintre membri titulari pe termen de cinci ani. Controlul financiar se face de către un consiliu alcătuit din trei censori, care se aleg pe termen de un an de către Adunarea Generală, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

Art. 8. – Academia de Științe din România va tipări cel puțin o publicație periodică.

Art. 9. – Odată pe an, în cursul lunilor Mai sau Iunie, se va ține Adunarea Generală, constituită cu majoritatea din numărul total al membrilor titulari.

Adunarea Generală are următoarele atribuții:

- a) *Ia cunoștință de darea de seamă făcută de secretarul general asupra activității Academiei de Științe.*
- b) *Ascultă raportul cenzorilor și votează descărcarea comitetului.*

- c) *Alege comitetul și consiliul de censori.*
- d) *Alege pe membrii titulari propuși de secțiuni în locurile devenite vacante.*
- e) *Alege pe membrii de onoare și pe membrii corespondenți.*
- f) *Proclamă pe membrii donatori.*
- g) *Votează bugetul anual de venituri și cheltuieli.*
- h) *Hotărăște demiterea membrilor titulari, care vor fi lipsit fără motiv în mod continuu de la ședințe sau de la lucrările Academiei timp mai îndelungat.*

Art. 10. – Veniturile Academiei de Științe din România provin din cotizațiuni, subvențiuni, donațiuni, legate și orice alte sume întâmplătoare.

Art. 11. – Academia de Științe din România va fi valabil angajată pentru orice sumă, valori și angajamente, în fața tuturor instanțelor administrative și judecătorești, de președintele sau delegatul său, împreună cu secretarul general sau înlocuitorul acestuia.

Pentru plăți și angajamente contractuale vor semna valabil câte doi alătura, ori care din următorii membri ai comitetului: președintele, vice-președintii și secretarul general.

Art. 12. – Un regulament va desvolta Statutul de față, arătând în chip amănunțit constituirea și funcționarea organelor și secțiunilor Academiei de Științe din România.

Prin acel Statut au fost mai clar definite obiectivele Academiei de Științe din România (art. 2).

Se realiza o modificare a denumirii secției a X –a: Secția de Științe Sociale a devenit Secția de Științe Sociale și Economice.

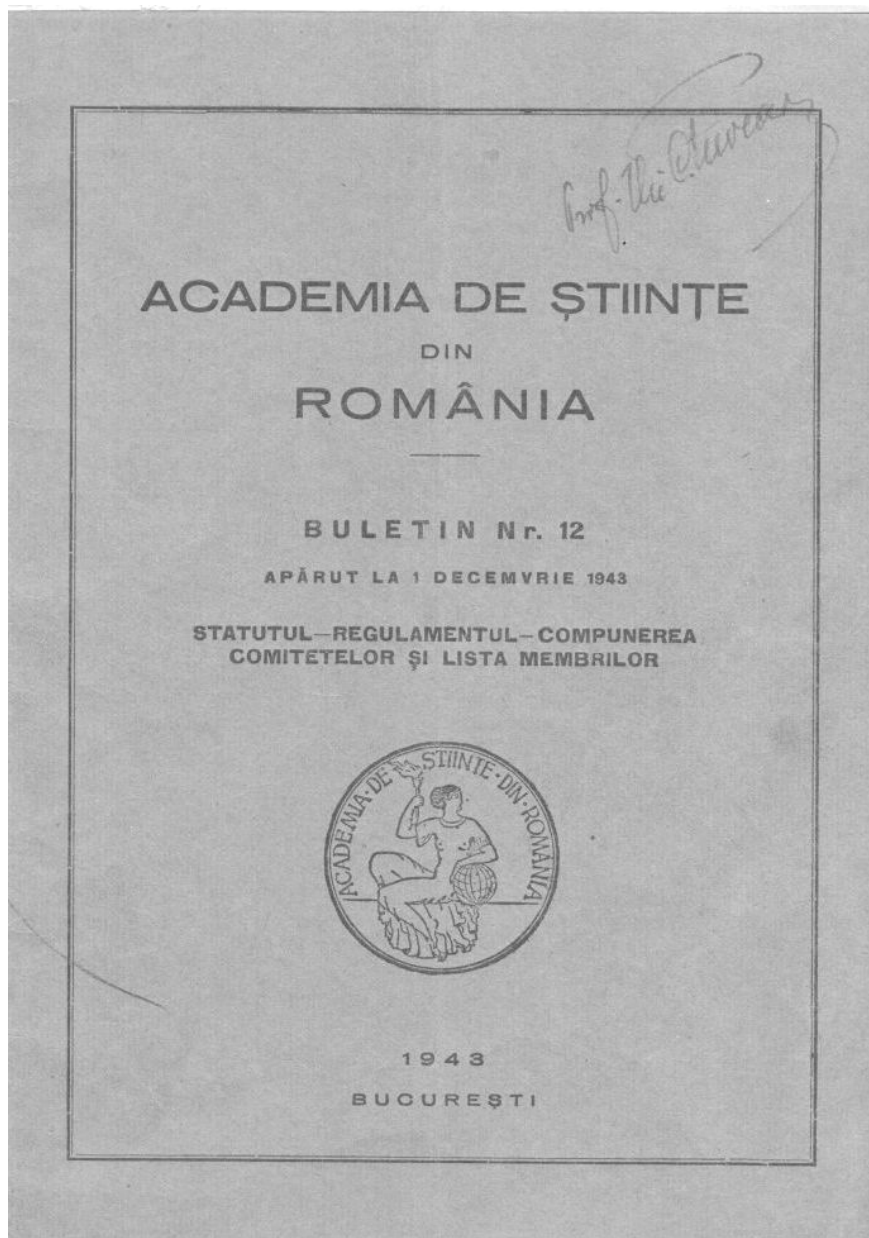
Se admintea ca în “cazuri excepționale” să fie ales un număr de membri peste limita celor 12 stabiliți pentru fiecare secție.

Pe această bază, s-a ajuns ca Secția de Matematică și Astronomie să aibă 16 membri, iar cele de Chimie, Biologie și de Biologie Aplicată, câte 14 membri.

Conducerea Academiei de Științe din România nu mai era condusă de Comitet, ci de Comitetul Central.

O noutate survenea în privința cadrelor de conducere: secretarul general, casierul și bibliotecarul se alegeau pe termen de 5 ani (în vechiul Statut aceștia erau aleși pe termen nelimitat).

Adunarea Generală era fixată pentru luna mai sau iunie având două puncte la ordinea de zi: unul cu caracter științific (conferințe, comunicări, dezbateri) și altul cu caracter administrativ.

Din nou a trebuit ca modificările decise de Adunarea Generală să fie legalizate de tribunal. Mai întâi s-a obținut autentificarea formei noi a Statutelor, dată de Tribunalul Ilfov, Secția Notariat la 23 octombrie 1943. Apoi s-au cerut avizele legale ale Ministerului Culturii Naționale și Ministerului de Interne, care au fost favorabile. A urmat audiența publică din 17 noiembrie 1943 la Tribunalul Ilfov, Secția I-a C.C.

De această dată Academia de Științe din România a fost reprezentată în fața instanței de Constantin Kirițescu, secretarul general, asistat de avocatul Valeriu. Au fost prezenți reprezentanții Ministerului Culturii Naționale (avocat Elisa Berlescu) și Ministerului de Interne (avocat Podeanu).

Constatând că au fost îndeplinite formele legale,

Curtea a HOTĂRÂT la 24 noiembrie 1943:

„APROBĂ modificările aduse Statutelor acestei Societăți în Adunarea generală din 5 iunie 1943”.

Pentru ilustrare prezentăm acest document⁸²:

Dosar No. 2100/935

Tribunalul Ilfov Secția I-A C.C.

Sentința no. 66 persoană juridică

audiența de la 17 noembrie 1943

tribunalul compus din domnii:

I. Popescu Copăcenii, judecător

Vintilă Bănescu, judecător

T. Râpeanu, procuror

Alexandru Șerbănescu, prim grefier

La apelul făcut în camera de consiliu, au răspuns petiționara ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA, prin Dl. Prof. Constantin Kirițescu, secretar general, asistat de Dl. Av. Valeriu și intimații MINISTERUL CULTURII NAȚIONALE ȘI AL CULTELOR prin Dna. Av. Elisa Berlescu și Ministerul de Interne prin Dna. Av. Podeanu.

Procedura completă, s-au citit actele aflate în dosar.

Petiționarea, arată că toate condițiunile cerute de legea și regulamentul legii pentru persoanele juridice au fost îndeplinite și cere a se aproba modificările aduse statutelor, luându-se act că prin D.L. din 7 Noembrie 1940 s-a revenit asupra denumirii de Institutul de Științe al României, Institutul reluându-și denumirea de ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA.

Intimații prin reprez. lor față de avizele favorabile date în cauză arată că nu au nici o obiecțiune de făcut.

⁸² A.N.I.C., fond Tribunalul Ilfov, dosar 2100/1935

Dl. Procuror a pus concluziuni pentru admiterea cererii și aprobarea modificărilor.

Tribunalul a verificat actele în camera de consiliu și apoi în ședință publică a pronunțat următoarea sentință:

*TRIBUNALUL,
Asupra cererii făcută de ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA,*

cu sediul în București prin reprezentanții săi legali, cu petiția înreg. sub No. 35563/943, prin care cere a se aproba modificările aduse statutelor în adunarea generală de la 5 Iunie 1943.

Având în vedere susținerile reprez. Societății petiționare, ale reprezentanțelor intimaților și concluziunile Dlui. Procuror.

Considerând că potrivit art. 8 comb cu art. 3 din legea persoanelor juridice, nici o modificare de statute nu se va putea face decât conform acestei legi și aceste modificări sunt supuse verificării și aprobării puterii judecătorești în condițiunile cerute de acest text.

Având în vedere că modificările aduse statutelor asociației petiționare au fost votate în adunarea generală de la 5 iunie 1943, astfel cum sunt prevăzute în actul aut. de Trib. Ilfov S. Not. sub No. 29025 din 23 octombrie 1943.

Având în vedere că Tribunalul constatând că formele și cerințele art. 3, 8 și 9 din regulamentul legii pentru persoanele juridice sunt îndeplinite a cerut avizul Ministerelor Culturii Naționale și al Cultelor și de Interne, în competența cărora cade scopul asociației petiționare.

Având în vedere că aceste Ministerे prin adresele No. 39326/437/943 și No. 43623A/943 au dat avize favorabile aprobării modificărilor aduse statutelor:

Că astfel fiind și cum statutele modificate nu conțin nici o dispoziție contrară ordinei publice sau bunelor moravuri, iar condițiunile de formă și de fond cerute de legea și de regulamentul legii pentru persoanele juridice sunt îndeplinite, cererea urmează a fi admisă, luându-se act în același timp că prin D. L. din 6 noiembrie 1940 publicat în Monitorul Oficial No. 261/940, s-a revenit la vechea denumire a asociației petiționare, aceasta reluându-și titulatura de „ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA” în loc de INSTITUTUL DE ȘTIINȚE AL ROMÂNIEI, așa cum fusese modificată anterior.

PENTRU ACESTE MOTIVE
Ascultând și concluziunile Domnului Procuror,
IN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea făcută de ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA, cu sediul în București, prin reprezentanții săi legali, cu petiția înreg. la No. 35563/943 și în consecință;

APROBĂ modificările aduse statutelor acestei societăți în adunarea generală de la 5 Iunie 1943 astfel cum au fost prevăzute în actul aut. de Trb. Ilfov secția Notariat la No. 29025 din 23 Octombrie 1943.

Ia act că prin D.L. din 6 Noembrie 1940 petiționarea și-a reluat denumirea de ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA.

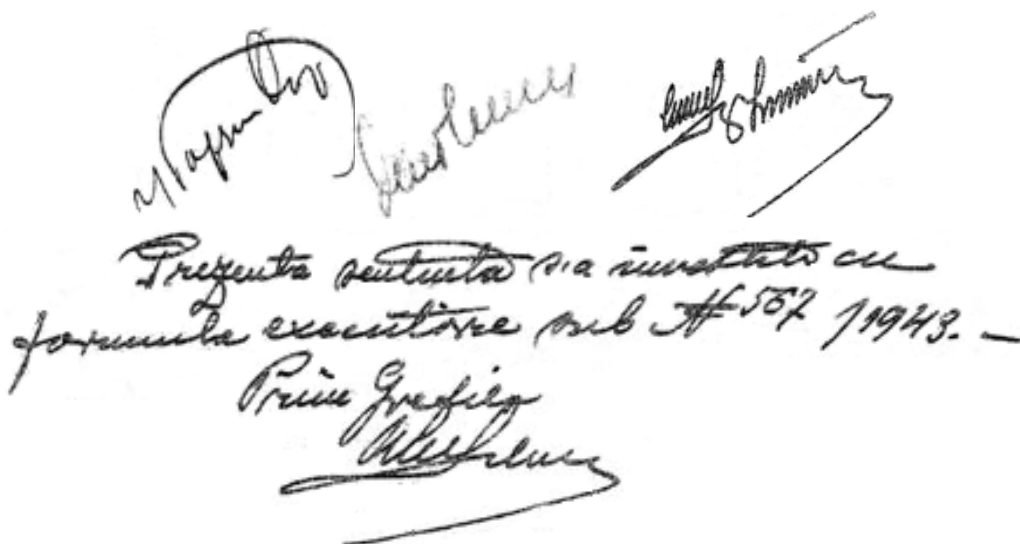
Grefa va duce la îndeplinire dispoz. Art. 16 și urm. din regulamentul legii persoanelor juridice.

Cu apel.

Data și citită în ședință publică, azi 24 Noembrie 1943.

I.P.C.

V.B. PRIM GREFIER

*Prezentă sentința și a învestit cu
formula executore sub nr 562 1943. -
Prim Grefier*

Prevederile din Statut au fost dezvoltate și explicate în Regulamentul de funcționare al Academiei de Științe din România, adoptat de Adunarea Generală din 5 iunie 1943.

Acesta - publicat în numărul 12 din 1943 al „Buletinului” - avea următorul conținut:⁸³

REGULAMENTUL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA

Cap. I. *Dispozițiuni generale*

Art. 1. – Asociația științifică intitulată “Academia de Științe din România”, persoană juridică cu sediul în București, funcționează pe baza următoarelor documente:

a) **Actul Constitutiv și Statutele**, autentificate de Trib. Ilfov. Secția Notariat, sub Nr. 7205 din II Martie 1935 și Deciziunea Nr. 44 din 29 Martie 1935 s Trib. Ilfov, Secția I-a, înscrisă în registrul aceluiași Tribunal sub Nr. 23/1935, Dosar 2100/1935

b) **Statutul**, modificat, aprobat de Trib. Ilfov, Secția I-a C.C. prin sentința Nr. 43 din 25 Oct. 1939, investită cu formula executorie și trecută în condica de formule sub Nr. 578 din 14 Noembrie 1939 (Mon. Of. Nr. 268 din 18 Noembrie 1939).

c) **Decretul Lege** Nr. 3714 din 6 Noembrie 1940, publicat în Mon. Of. Nr. 261, partea a I-a, din 7 Noembrie 1940.

Art. 2. – Scopul Academiei de Științe din România este de a încuraja și îndruma creațiunea științifică prin:

a) Punerea în contact a cercetătorilor din diverse specialități științifice pure și aplicate și punerea în circulație a rezultatelor cercetătorilor lor, prin comunicări, referate, publicații, expoziții etc.

b) Stimularea cercetărilor prin acordarea de premii pentru lucrări de valoare, prin subvenționări, etc.

c) Inițierea științifică a personalului din instituțiile speciale ce depind de Academia de Științe.

Cap. II. *Compunerea Academiei*

Art. 3. – Academia de Științe din România este alcătuită din următoarele 10 secțiuni:

⁸³ „Buletin” nr. 12, 1943.

1. Secțiunea de Matematică și Astronomie.
2. Secțiunea de Fizică.
3. Secțiunea de Chimie.
4. Secțiunea de Biologie (Zoologie, Botanică, Fiziologie).
5. Secțiunea de Biologie Aplicată.
6. Secțiunea de Geologie, Mineralogie și Geografie.
7. Secțiunea de Geniu Militar, cu aplicațiune la Apărarea Națională.
8. Secțiunea de Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ și Popularizare

9. Secțiunea Tehnică.
10. Secțiunea de Științe Sociale și Economice.

Art. 4. – Academia de Științe lucrează atât în ședințe plenare, cu membrii tuturor secțiunilor, cât și pe secțiuni, cu membrii acestora. Se pot ține ședințe și pe grupe de două sau mai multe secțiuni înrudite.

Secțiunile ce grupează mai multe specialități înrudite se pot împărți în subsecțiuni, fără ca numărul total al membrilor ce alcătuiește secțiunea să se schimbe.

Cap. III. Despre membrii Academiei

Art. 5. – Membrii Academiei de Științe sunt de 4 categorii: titulari, corespondenți, de onoare și donatori.

Art. 6. – **Membrii titulari** sunt în număr de 120, câte 12 pentru fiecare din cele 10 secțiuni enumerate la Art. 3.

Membrii titulari semnați în Actul Constitutiv al Academiei de Științe din România, autentificat de Trib. Ilfov, Secția Notariat, sub Nr. 7205 din II Martie 1935, sunt considerați ca **membrii fondatori** (Mf).

Art. 7. – Pot deveni **membri titulari** numai cetățenii români care s-au distins prin lucrări sau activitate recunoscută în specialitatea uneia din secțiuni. Ei se aleg de Adunarea Generală a Academiei cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei, în urma propunerii secțiunii din care urmează a face parte.

Art. 8. – Fiecare secțiune trebuie să fie constituită, în majoritate, din membri rezidenți în București.

Art. 9. – Locurile vacante în fiecare secțiune se ocupă pe baza unei alegeri ce constă dintr-un îndoit scrutin: unul **preparator** și unul **definitiv**.

Art. 10. – **Scrutinul preparator** se face în secțiunea în care este vacanța, într-o ședință care se va convoca cel mai curând la o lună după declararea vacanței și cel mai târziu la 3 luni, cu excepția vacanței de vară.

Președintele secțiunii respective propune persoanele care întrunesc condițiile de a fi alese. Discuțiunea se face pe baza raportului întocmit de unul din membri, delegat în acest scop; în raport se vor arăta titlurile, lucrările și activitatea celor avuți în vedere.

Nu se fac acte de candidatură.

După discuțiune, alegerea se efectuează prin vot nominal. Se declară ales cel ce obține majoritatea voturilor membrilor ce alcătuiesc secțiunea. Se pot alege una până la 3 persoane pentru un loc vacant. Aceștia sunt **candidații** ce se propun de către secțiunea Adunării Generale.

Propunerea secțiunii se înaintează secretarului general al Academiei cu un raport însoțit de un proces verbal în care se consemnează discuțiunile și votul, anexându-se și raportul cuprinzător al titlurilor activității celor propuși. În cazul când secțiunea propune mai mulți candidați, ei sunt trecuți pe lista de propuneri în ordinea voturilor obținute.

Art. 11. – **Scrutinul definitiv** are loc în ședința Adunării Generale. Secretarul general dă citire raportului secțiunii și procesului verbal anexat. Nu se face discuțiune asupra persoanelor propuse. Numai președintele secțiunii respective este în drept de a da lămuriri verbale.

Se procedează apoi la vot care este secret și se dă pe rând pentru toți candidații propuși în ordinea înscrierii lor pe tablou, până ce se obține majoritatea pentru candidații propuși. Pentru a fi ales, candidatul trebuie să întrunească majoritatea membrilor prezenți în Adunarea Generală și cel puțin două cincimi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei. Când această majoritate nu este întrunită, alegerea este nulă și procedura se reia în sesiunea următoare, începându-se de la scrutinul preparator.

Art. 12. – Când, fie la scrutinul preparator, fie la cel definitiv, doi candidați au întrunit același număr de voturi, prioritatea în primul caz și alegerea în cel de-al doilea caz se hotărăsc prin tragere la sorți, executată imediat în aceeași ședință.

Art. 13. – Ședințele în care se săvârșesc alegeri, atât pentru scrutinul preparator, cât și pentru cel definitiv, se țin numai cu majoritatea membrilor îndreptățiți să participe la ele. Convocarea la ședință trebuie să menționeze alegerea în ordinea de zi. Ședințele de alegeri, fie în secțiuni, fie în Adunarea Generală, nu sunt publice.

Art. 14. – Academia de Științe are la dispoziția sa și un număr suplimentar de 15 locuri, ce pot fi ocupate numai cu titlu excepțional numai în cazul când se consideră necesar să se aleagă ca membri titulari personalități cu mari merite științifice, iar locurile statutare din secțiunea specialității respective sunt toate ocupate. Atribuirea unui loc din această categorie în favoarea unei anumite secțiuni se face prin votul Comitetului Central completat cu președinții secțiunilor, iar alegerea în acest loc se face cu formele prevăzute în Art. 10 și 11.

Art. 15. – Biroul fiecărei secțiuni și secretariatul Academiei vor ține, fiecare întrucât îl privește, registre de evidență a membrilor titulari și a vacanțelor care se produc.

Art. 16. – **Membri corespondenți** se aleg de Adunarea Generală după propunerea secțiunii din care urmează să facă parte. Pot fi propuși ca membri corespondenți și persoane care nu au cetățenia română și s-au distins prin lucrări sau activitate recunoscută în specialitatea respectivă.

Art. 17. – **Membri de onoare** vor fi propuși de secțiuni și aleși de Adunarea Generală dintre oamenii de cultură științifică din țară sau străinătate care s-au distins prin lucrările lor din domeniul științei pure sau aplicate, ori dintre persoanele care aduc mari servicii Academiei de Științe.

Art. 18. – Numărul membrilor corespondenți și de onoare nu este limitat. Procedura alegerii este aceeași ca pentru membri titulari, cu deosebirile care decurg din numărul acestor membri. Votarea nu va fi secretă decât în cazul când aceasta se va cere de cel puțin trei membri.

Art. 19. – **Membrii donatori** sunt proclamați de Adunarea Generală, după propunerea președintelui și pe baza unui raport întocmit și citit de secretarul general, dintre persoanele care fac donații importante Academiei.

Art. 20. – După alegerea membrilor de orice categorie, secretarul general examinează dosarul și referă președintelui, dacă formalitățile prevăzute de regulament au fost observate. În caz afirmativ, președintele aprobă alegerea. Ea este notificată noului ales printr-o adresă iscălită de președintele Academiei, de

președintele secțiunii și de secretarul general. Se vor elibera și diplome pentru toți membrii de toate categoriile ai Academiei de Științe.

Art. 21. – Una și aceeași persoană nu poate să facă parte decât dintr-o singură secțiune a Academiei. Totuși membrii unei secțiuni pot face comunicări și lua parte la discuții și în alte secțiuni; ei nu au însă dreptul de vot decât în secțiunea căreia aparțin.

Art. 22. – Membrii titulari și corespondenți ai Academiei de Științe sunt datori să participe regulat la toate lucrările Academiei, atât ale secțiunilor cât și la cele plenare. Ei sunt datori să lucreze pentru interesele și propășirea instituției, îndeplinind însărcinările ce li se dau de Academie și de organele ei, în cadrul activității acesteia, consemnate în statutul și regulamentul ei. Când absențele nejustificate ale unui membru vor depăși, pentru membrii rezidenți în București, jumătate din numărul global al ședințelor dintr-un an, iar pentru cei din provincie pe acela dintr-un an întreg, aceasta se va considera lipsă de interes pentru instituție. Cazul va fi semnalat secretariatului general de președintele secțiunii, spre a fi adus la cunoștință Adunării Generale. Aceasta va putea hotărî, cu majoritate de două treimi a membrilor prezenți și a trei cincimi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei, retragerea membrului și declararea ca vacant a locului pe care îl ocupă.

Cap. IV. Organele de conducere

Art. 23. – Biroul fiecărei secțiuni este alcătuit dintr-un **președinte**, un **vice-președinte** și un **secretar**. Aceștia se aleg în cursul lunii Mai a fiecărui an, dintre membrii titulari ai secțiunilor, cu majoritatea voturilor exprimate, de către colegii lor – titulari ai aceleiași secțiuni – pentru durata anului următor și sunt reeligibili. La secțiunile care au mai multe sub-secțiuni va putea fi ales câte un vicepreședinte și un secretar pentru fiecare subsecțiune.

Secretarul poate fi ales și dintre membrii corespondenți ai secțiunii.

Scriptele secțiunilor se țin în cancelaria secretarului general al Academiei.

Art. 24. – Academia de Științe din România este administrată de **Comitetul Central** compus din: **președinte**, **cei trei vicepreședinți**, **secretarul general**, **casierul** și **bibliotecarul**.

Președintele și vice-președinții se aleg dintre membrii titulari de către Adunarea Generală, pe termen de un an, putând fi realeși. Secretarul general,

casierul și bibliotecarul se aleg de Adunarea Generală dintre membrii titulari, pe termen de cinci ani, cu drept de prelungire din 5 în 5 ani. Au drept să voteze numai membrii titulari. Vor fi proclamate alese numai persoanele care au întrunit majoritatea membrilor prezenți, care trebuie să reprezinte cel puțin două cincimi din numărul total al membrilor titulari.

Una și aceeași persoană nu poate fi în același timp membru în Comitetul Central al Academiei și în biroul unei secțiuni.

Mandatul de membru în comitet ori în birou este onorific.

Comitetul Central lucrează în plenul lui sau printr-o formațiune restrânsă numită: **delegația permanentă**, alcătuită din președintele, secretarul general și casierul Academiei. Președintele poate da delegație în această formațiune unuia dintre vice-președinți, pe durata unui an.

Comitetul Central, completat cu președinții birourilor secțiunilor, formează **comitetul de direcție** al Academiei de Științe. Atribuțiunea lui este să dea directivele activității științifice a Academiei.

Art. 25. – Cancelaria Academiei va fi alcătuită din funcționari angajați cu leafă, al căror număr, atribuțiuni și retribuițiuni vor fi fixate de Comitetul Central și ratificate de Adunarea Generală. Sumele necesare vor fi trecute în bugetul anual al Academiei.

Art. 26. – Controlul financiar se face de către un consiliu alcătuit din **3 censori**, care se aleg dintre membrii titulari pe termen de un an de către Adunarea Generală, cu majoritatea voturilor membrilor titulari prezenți.

Casierul este dator să pună la dispoziția Consiliului și censorilor scriptele și registrele Academiei ori de câte ori i se va cere. În Adunarea Generală anuală a Academiei, consiliul de censori va prezenta raportul de gestiune, necesar pentru descărcarea lui și a comitetului.

Cap. V. Activitatea Academiei

Art. 27. – Anul de activitate al Academiei de Științe ține de la 1 Octomvrie până la 30 Iunie anul următor.

Art. 28. – Academia de Științe ține două feluri de ședințe: ședințe ordinare de comunicări și adunări generale.

Art. 29. – Secțiunile constituiesc unitățile funcționale ale Academiei de Științe. Ele țin ședințe de comunicări și informațiuni științifice sau cu caracter

administrativ, pentru a rezolva chestiunile ce le interesează, sau pentru a pregăti pe cele ce urmează a fi prezentate ori rezolvate de Adunarea Generală.

Programul lucrărilor secțiunilor se stabilește pentru fiecare an în luna Septemvrie de Comitetul Central al Academiei completat cu birourile secțiunilor și se comunică membrilor prin publicitate sau adrese. Secțiunile pot ține, după înțelegerea prealabilă a președinților, și ședințe pe **grupe de secțiuni**, atunci când e vorba de chestiuni care privesc două sau mai multe secțiuni înrudite.

Art. 30. – Ședințele ordinare de comunicări se țin pe secțiuni sau pe grupe de secțiuni la datele fixate și înscrise în program, pentru a da puțină membrilor să comunice rezultatele cercetărilor lor, fie sub formă de note preliminare, fie sub aceea de dări de seamă definitive.

Se vor putea face și: referate asupra unor chestiuni științifice de actualitate, prezentări de cărți importante nou apărute cu recenzii asupra conținutului lor, conferințe cu caracter general și sintetic.

În general, comunicările – de orice fel ar fi – se fac numai de membrii Academiei. Persoanele din afara Academiei fac comunicările printr-unul din membri. În cazuri excepționale, cu aprobarea comitetului, se poate admite că expunerea să se facă de însuși autorul lucrării. Comunicările pot fi urmate de discuțiuni, a căror întindere se fixează de președinte după aprecierea sa. Ședințele ordinare de comunicări sunt publice. Discuțiunile se pot face numai de membrii Academiei, în ședințe intime.

Ședințele de comunicări sunt prezidate de președintele secțiunii sau, în lipsă, de vicepreședinte. Convocările se fac prin grija secretarului secțiunii, care va redacta procesul verbal, transcriindu-l în registrul secțiunii; tot el va redacta darea de seamă destinată publicării în ziare.

Comunicările și cuvântările se tipăresc în publicațiile Academiei de Științe. În acest scop, membrii care fac comunicări sunt obligați a depune la birou textul comunicării, sau cel puțin un rezumat al ei. Comitetul de redacție are dreptul de a utiliza acest text după apreciere: în întregime, parțial, ori deloc.

Secțiunile pot organiza și cursuri de popularizarea științei în domeniul specialității respective.

Art. 31. – Activitatea anuală a Academiei de Științe se încheie printr-o Adunare Generală, cu toate secțiunile întrunite; ea se ține în luna Iunie, într-una sau mai multe zile.

Ordinea de zi a Adunării Generale are mai două părți:

I. Una sau mai multe ședințe științifice, cuprinzând conferințe sau comunicări cu caracter general și sintetic, astfel ca să poată fi ascultate de membrii tuturor secțiunilor.

II. O ședință cu caracter administrativ în care Adunarea:

a) Ia cunoștință de darea de seamă făcută de secretarul general asupra activității Academiei în timpul anului expirat, sub toate formele și pe toate terenurile.

b) Ascultă raportul censorilor și votează descărcarea comitetului.

c) Alege comitetul și consiliul de cenzori pe noul an academic.

d) Alege pe membrii titulari în locurile vacante, după propunerile secțiunilor și ratifică pe membrii cooptați.

e) Alege pe membrii de onoare și pe membrii corespondenți.

f) Proclamă pe membrii donatori.

g) Votează bugetul anual de venituri și cheltuieli.

h) Ia act de retragerea membrilor titulari ori corespondenți, care vor fi lipsit de la ședințele sau de la lucrările Academiei timp mai îndelungat, conform art. 22, sau care au săvârșit fapte incompatibile cu interesele și demnitatea Statului ori a Academiei.

Art. 32. – Se pot convoca Adunări Generale extraordinare, atunci când lucrările care sunt de competența Adunării Generale prezintă o astfel de urgență, încât n-ar îngădui așteptarea Adunării Generale ordinare. Convocarea unei Adunări Generale extraordinare se decide de Comitetul Central al Academiei din proprie inițiativă, sau după cererea motivată a unei secțiuni. Data ei va fi fixată într-o epocă a anului în care deplasarea membrilor rezidenți în provincie este mai ușoară.

Art. 33. – Orice convocare de adunare generală, fie ordinară fie extraordinară, se aduce la cunoștința membrilor cu cel puțin două săptămâni înainte, comunicându-se și odinea de zi. Ea se va publica și prin ziare.

Cap. VI. Finanțe

Art. 34. – Veniturile Academiei de Științe provin din cotizații, subvenții, donații, legate, vânzarea publicațiilor, veniturile proprietăților sau capitalurilor proprii și orice altă sumă întâmplătoare. Quantumul cotizației se fixează de Adunarea Generală pentru anul următor. Ele se administrează de Comitetul

Central al Academiei, care are atribuțiuni în această privință, de Consiliul de Administrație, în conformitate cu bugetul votat de Adunarea Generală.

Cheltuielile vor fi cele necesitate de întreținerea localului și a bibliotecii, de tipărirea publicațiilor, precum și altele ce vor fi înscrise în bugetul votat de Adunarea Generală.

Art. 35. – Fondurile Academiei de Științe vor fi depuse pentru păstrare și fructificare la vreuna din instituțiile financiare de stat. Sumele aprobate de Comitetul Central sau de delegația permanentă prevăzută la Art. 24, al. V, se vor pune la dispoziția casierului, pe măsura trebuințelor, pe bază de cecuri, care trebuie să poarte două iscălituri, dintre care una va fi a vicepreședintelui delegat, iar a doua a secretarului general.

Delegația permanentă va ordona sumele necesare cheltuielilor, în limitele prevederilor bugetare, pentru fiecare capitol, precum și micile cheltuieli neprevăzute, din fondul de deschidere de credite, până la suma de 50.000 lei; peste această sumă este necesară aprobarea Comitetului Central.

Art. 36. – Pentru orice ședință: de comitet, a delegației permanente, ședințe de comunicări a secțiunilor, adunări generale, etc. se încheie un proces verbal, care se iscălește de membrii principali și se transcrie în registrul respectiv.

Secretarul general, secretarii de secțiuni și directorul cancelariei Academiei de Științe vor avea în grijă ținerea la curent a proceselor verbale și a registrelor.

Cap. VII. Publicații

Art. 37. – Academia de Științe va edita cel puțin trei publicațiuni:

I. O publicație periodică în limbile franceză, germană sau alte limbi de circulație științifică universală, intitulată “Comptes Rendus des Séances de l’Académie des Sciences de Roumanie”, în care se vor tipări comunicările prezentate în ședințele sale. Aceste comunicări, având caracter de note preliminare, nu pot trece de patru pagini: excepțiuni se pot face numai cu aprobarea comitetului de redacție.

II. O publicațiune periodică în limba Română, intitulată “Buletinul” Academiei de Științe din România, în care se vor tipări: dările de seamă ale Adunărilor Generale, diverse comunicări administrative, sumarul ședințelor, precum și scurte rezumate ale comunicărilor și conferințelor nepublicate în

seriile I și II. Autorii comunicărilor au dreptul la separate ale articolelor lor; numărul exemplarelor și modul de suportare a cheltuielilor se fixează în fiecare an de Comitetul Central, după posibilitățile timpului.

III. Memorii și Monografii, sub formă de fascicule separate și numerotate, alcătuind o serie. Cheltuielile imprimării vor fi suportate de Academie și de autor, într-o proporție ce se fixează de comitet.

Art. 38. – Publicațiile Academiei se distribuie membrilor de toate categoriile și se trimit instituțiilor științifice din țară și străinătate, pe bază de reciprocitate.

Art. 39. – Pentru îngrijirea apariției publicațiilor Academiei, Comitetul Central delegă pe unul din membrii săi, de preferință pe secretarul general, care va fi ajutat de personalul cancelariei. Delegatul Comitetului Central, împreună cu cinci delegați desemnați de președinții secțiunilor, alcătuiesc Comitetul de redacție al publicațiilor. Spre a putea fi publicat, orice articol trebuie să aibă aprobarea comitetului de redacție pe baza referatului de recomandare a președintelui secțiunii respective, și cu aplicarea Art. 30 al. VII al acestui regulament.

Cap. VIII. Atribuțiile organelor de conducere

Art. 40. – Academia de Științe va fi valabil reprezentată în fața autorităților, societăților și a justiției prin președintele ei sau prin vice-președintele delegat, împreună cu secretarul general sau înlocuitorul acestuia, delegat de Comitetul Central.

Art. 41. – Delegația Permanentă a Comitetului Central se întrunește regulat, cel puțin o dată pe săptămână, pentru a rezolva chestiunile curente.

Comitetul Central al Academiei de Științe se întrunește ori de câte ori e nevoie, la convocarea președintelui sau a secretarului general, pentru a lua cunoștință de chestiunile ce intră în sfera de interes a instituției și a proceda la luarea de măsuri corespunzătoare, când e cazul.

Comitetul de Direcție se întrunește pentru a întocmi programele de lucru, pentru a da directive științifice activității Academiei și a lua hotărâri privitoare la publicațiile ei.

Pot fi convocate la ședințe și alte persoane, membrii titulari ai Academiei, a căror prezență se socotește necesară. Hotărârile se vor lua însă numai de persoanele îndrituite, care vor semna procesul verbal al ședinței.

Constituit ca un “Consiliu de Administrație”, comitetul central ia hotărârile ce incumbă acestuia, în ce privește administrarea materială a Academiei.

Art. 42. – Atribuțiile președintelui sunt:

1. Prezidează comitetele, ședințele ordinare de comunicări și adunările generale, dirijând discuțiile și asigurând demnitatea lor, precum și respectarea ordinei de zi.

2. Supraveghează votările, despoaie scrutinul și proclamă rezultatul.

3. Formulează rezultatele discuțiilor și hotărârile Academiei.

4. Subscrie procesele verbale ale ședințelor, adresele către noii aleși, precum și diplomele conferite acestora.

5. Reprezintă Academia, personal sau prin delegație dată unuia din vicepreședinți, în fața autorităților administrative ori juridice, a instituțiilor de stat sau particulare sau la solemnități.

6. Îndeplinește atribuțiile și misiunile ce i se încredințează în numele Academiei și care nu sunt specificate mai sus.

Art. 43. – Vicepreședinții înlocuiesc pe președinte în lipsa acestuia. Președintele poate delega unuia din vicepreședinți o parte din atribuțiile sale. În virtutea acestei delegații, vicepreședintele face parte din delegația permanentă.

Art. 44. – Secretarul general are atribuțiile următoare:

1. Face convocările pentru ședințele comitetului, delegației permanente și Adunărilor Generale.

2. Pregătește ședințele comitetelor și Adunările Generale, îngrijind ca procesele verbale să fie iscălite de toți membrii participanți. Raportează comitetului când se prezintă cazurile prevăzute în Art. 22.

3. Păstrează întreaga arhivă a Academiei, adunând materialul necesar discuțiilor și redactând ordinea de zi.

4. Păstrează registrul de prezență al ședințelor comitetului, ședințelor ordinare și Adunărilor Generale.

5. Redactează și semnează corespondența Academiei.

6. Redactează și contrasemnează, alături de președinte, procesele verbale, situațiile, adresele, diplomele.

7. Este organul de legătură între Comitetul Central și birourile secțiunilor. În această calitate, are dreptul de a asista la toate ședințele secțiunilor, participând cu vot consultativ la lucrările birourilor lor.

8. Redactează raportul anual general despre activitatea Academiei, pe care-l prezintă Adunării Generale. Pentru redactarea lui va cere fiecărei secțiuni rapoarte despre activitatea ei. La sfârșitul raportului va schița problemele cele mai importante ce vor solicita activitatea Academiei în cursul anului următor.

9. Supraveghează toate lucrările de ordin administrativ ale Academiei și secțiunilor ei.

10. Este șeful direct al personalului administrativ ce alcătuiește cancelaria Academiei de Științe.

11. Îndeplinește toate însărcinările speciale cuprinse în regulamentul de față, precum și cele ce i se încredințează de Adunarea Generală ori de Comitetul Central.

Art. 45. – Secretarul general poate fi ajutat de unul sau mai mulți secretari, fie delegați dintre secretarii secțiunilor, fie cooptați dintre membrii Academiei, ori la nevoie chiar de persoane din afară.

În caz de absență ocazională sau concediu, secretarul general poate fi înlocuit printr-o altă persoană din Comitetul Central sau din birourile secțiunilor, cu delegație dată de președinte.

Art. 46. – Casierul ține în ordine registrele, chitanțierele și dosarele cu contul de gestiune, de acte justificative, conform cu prevederile legii pentru persoanele juridice, îngrijindu-se ca justificarea cheltuielilor din subvențiile acordate de autoritățile de stat să se facă la epocile și cu formele legale. El trebuie să poată da în orice moment președintelui, Comitetului Central și censorilor lămuriri asupra situației fondurilor academiei.

Casierul va avea grijă să încaseze regulat veniturile provenite din cotizații, dobânzi, cupoane, subvenții, chirii, vânzarea publicațiilor, sau din orice altă proveniență, ținând cu claritate evidența lor.

Cu prilejul Adunării Generale, casierul pregătește darea de seamă a gestiunii anului expirat, prezentând-o censorilor, precum și proiectul de buget pentru anul următor, prezentându-l Comitetului Central.

Din personalul administrativ va face parte și un contabil care va ajuta pe casier la întocmirea și ținerea în bună regulă a scriptelor.

Casierul Academiei de Științe face parte de drept din Comitetul Central al Academiei și din delegația lui permanentă.

Art. 47. – Bibliotecarul Academiei de Științe are ca atribuții ținerea în bună ordine a bibliotecii și a depozitului publicațiilor Academiei de Științe.

El va avea în grijă exacta aplicare a dispozițiilor Art. 2. din Decretul Lege Nr. 3714, publicat în Monitorul Oficial Nr. 261 din 7 Noemvrie 1940, prin care orice autor român de publicații științifice și orice tipografie are obligația de a depune la biblioteca Academiei de Științe câte un exemplar din lucrările lor.

Bibliotecarul va ține evidența cărților și publicațiilor intrate, va întocmi un fișier al bibliotecii și se va îngriji de schimbul publicațiilor Academiei cu Institutele din țară și străinătate, ținând la curent un repertoriu al acestora.

Din personalul administrativ va face parte și un bibliotecar-ajutor, care va ajuta pe bibliotecar la ținerea în regulă a bibliotecii.

Bibliotecarul face parte din Comitetul Central al Academiei și participă la toate ședințele lui, făcând propuneri în ce privește biblioteca și depozitul.

Cap. IX. Dispoziții finale

Art. 48. – *Academia de Științe va întocmi regulamente speciale pentru organizarea și funcționarea bibliotecii sale, precum și pentru instituirea de premii pentru lucrări științifice, îndată ce va fi asigurat de mijloace materiale pentru realizarea lor.*

Art. 49. – *Vacanța Academiei de Științe ține de la 1 Iulie până la 1 Octomvrie a fiecărui an. În acest interval nu se țin ședințe de comunicări ori Adunări Generale, dar Secretariatul și Cancelaria lucrează și în acest timp, acordându-se personalului concedii de odihnă.*

Art. 50. – *Acest Regulament poate fi modificat numai de către o Adunare Generală, convocată și ținută cu formele înscrise în el.*

Acesta a fost cel mai amplu și detaliat Regulament al Academiei de Științe din România. El constituie o expresie a extinderii activității acestei instituții, a sporirii numărului de membri și a personalului administrativ. Ca urmare, s-a simțit necesitatea precizării, până în detaliu uneori, a organizării atribuțiilor și desfășurării activităților.

Dintre elementele noi, sau prin care se aduceau precizări în acest Regulament se remarcă cele de la Art. 4., potrivit cărora secțiunile care grupau mai multe specialități înrudite se puteau împărți în subsecții, fără ca numărul total al membrilor care alcătuiesc secțiunea respectivă să se schimbe.

Se preciza că cei 120 membri titulari se repartizau pe secții, câte 12 de fiecare. Membrii titulari semnați în *Actul constitutiv* al Academiei de Științe din România din 12 martie 1935 erau considerați membri fondatori (M.F.).

Academia avea la dispoziție un număr suplimentar de 15 locuri ce puteau fi ocupate “cu titlu excepțional numai în cazul când se consideră necesar să se aleagă ca membri titulari personalități cu mari merite științifice, iar locurile statutare din secțiunea specialității respective sunt toate ocupate”.

Se menținea procedura de alegere a membrilor titulari prin vot secret și a membrilor corespondenți și de onoare prin vot deschis. De asemenea și procedura potrivit căreia noul ales primea o adresă de notificare semnată de președintele Academiei de Științe, de președintele secțiunii și de secretarul general; se eliberau Diplome pentru toți membrii Academiei, de toate categoriile.

Importantă era precizarea de la *Art. 22.* potrivit căreia membrii titulari și membrii corespondenți ai Academiei de Științe erau datori să participe regulat la toate lucrările Academiei, atât ale secțiunilor, cât și la cele plenare. Aceștia erau datori să lucreze pentru interesele și propășirea instituției, îndeplinind însărcinările ce li se dau de Academie și de organele ei, în cadrul activității acestora, consemnate în Statutul și Regulamentul ei.

Când absențele nejustificate ale unui membru vor depăși, pentru membrii rezidenți în București, jumătate din numărul global al ședințelor dintr-un an, iar pentru cei din provincie pe acela dintr-un an întreg, aceasta se va considera ca lipsă de interes pentru instituție. Cazul va fi semnalat secretarului general de președintele secțiunii, spre a fi adus la cunoștința Adunării Generale. Aceasta va putea hotărî, cu majoritate de două treimi a membrilor prezenți și a trei cincimi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei, retragerea membrului și declararea ca vacant a locului pe care îl ocupă.

Prin aceste prevederi se urmărea ca Academia de Științe să nu fie doar un for de consacrare, ci și unul activ, bazat pe implicarea tuturor membrilor săi.

Precizări importante vizau organele de conducere și atribuțiile acestora. Se stabileau cu claritate ierarhiile și modul de funcționare:

Președintele și vicepreședinții erau aleși de Adunarea Generală pe timp de un an cu posibilitatea de a fi realeși. Atribuțiile lor rămâneau neschimbate.

Secretarul general și casierul se alegeau de Adunarea Generală pe cinci ani, cu drept de prelungire din cinci în cinci ani. Atribuțiile lor nu au fost modificate.

La fel și bibliotecarul, căruia îi revenea în plus sarcina de a se ocupa de aplicarea Art. 2. din Decretul-Lege din 6 noiembrie 1940, privitor la obligația ca orice autor român de publicații științifice și orice tipografie să depună la biblioteca Academiei de Științe câte un exemplar din lucrările lor.

Se menționau structurile de conducere și atribuțiile lor:

Comitetul Central era format din președinte, trei vicepreședinți, secretarul general, casier și bibliotecar. Acesta se întrunea „ori de câte ori este nevoie”. Comitetul Central îndeplinea atribuțiile unui *Consiliu de Administrație* luând măsuri pentru „gestionarea legală a bunurilor Academiei”.

Regulamentul stabilea, de asemenea, structura și atribuțiile celorlalte organe de conducere:

Delegația Permanentă a Comitetului Central, formată din președinte, secretarul general și casierul Academiei, se întrunea o dată pe săptămână pentru rezolvarea problemelor curente.

Comitetul de Direcție, alcătuit din membrii Comitetului Central și președinții birourilor de secții, elabora programele de lucru, dădea directive privind activitatea științifică și lua hotărâri privind publicațiile Academiei.

Cancelaria era formată din funcționarii cu leafă, numărul, atribuțiile și retribuiția erau stabilite de Adunarea Generală.

Consiliul de Censori constituit din trei membri, aleși de Adunarea Generală, verifica gestiunea instituției.

Această structură de conducere era impusă de creșterea numărului de membri, de complexitatea sarcinilor asumate de Academia de Științe din România, precum și de preocuparea pentru respectarea strictă a legalității.

În numărul 12 al „Buletinului” Academiei de Științe din România, apărut la 1 decembrie 1943, au fost publicate structurile de conducere, lista membrilor decedați și lista membrilor existenți la acea dată. Reproducem acest document, așa cum a fost el redactat la vremea respectivă⁸⁴:

⁸⁴ „Buletin”, nr. 12, 1943.

COMITETELE ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA 1943 – 1944

COMITETUL CENTRAL (Consiliul de Administrație)

Președinte:	Dr. CONSTANTIN ANGELESCU
Vice-Președinți:	Prof. DRAGOMIR HURMUZESCU
	Prof. GHEORGHE TAȘCĂ
	Dr. VICTOR GOMOIU
Secretar-General:	Prof. CONSTANTIN KIRIȚESCU
Casier:	Prof. ALEXANDRU IONESCU-MATIU
Bibliotecar:	Prof. ION GRINȚESCU

Victor Gomoiu

DELEGAȚIA PERMANENTĂ:

<i>Președintele:</i>	Dr. CONSTANTIN ANGELESCU
<i>vicepreședintele-delegat:</i>	DRAGOMIR HURMUZESCU
<i>secretarul general:</i>	CONSTANTIN KIRIȚESCU
<i>casierul:</i>	ALEXANDRU IONESCU-MATIU

COMITETUL DE DIRECȚIE

I. Comitetul Central

- Dr. CONSTANTIN ANGELESCU,
- DRAGOMIR HURMUZESCU,
- GHEORGHE TAȘCĂ,
- Dr. VICTOR GOMOIU,
- CONSTANTIN KIRIȚESCU,
- ALEXANDRU IONESCU-MATIU,
- ION GRINȚESCU.

II. Președinții de Secții

Victor Vâlcovici

VICTOR VÂLCOVICI	Președintele Secției I
HORIA HULUBEI	Președintele Secției II
NEGOIȚĂ DĂNILĂ	Președintele Secției III
CONST. MOTAȘ	Președintele Secției IV
Dr. DEMETRU PAULIAN	Președintele Secției V
ION POPESCU VOITEȘTI	Președintele Secției VI
G-ral GHEORGHE POTOPEANU	Președintele Secției VII
CONSTANTIN NARLY	Președintele Secției VIII
DIONISIE GERMANI	Președintele Secției IX
GHEORGHE N. LEON	Președintele Secției X

COMITETUL DE REDACȚIE*

Miron Nicolescu

CONSTANTIN KIRIȚESCU secretar general;
CONSTANTIN C. TEODORESCU,
ANDREI POPOVICI-BĂZNOȘANU,
THEODOR IONESCU,
MIRON NICOLESCU,

* Delegați de Comitetul de Direcție.

CONSILIUL CENZORILOR

- GHEORGHE DEMETRESCU,
- EUGEN MACOVSCI,
- ILIE C. PURCARU

În același număr, 12/1943 din „Buletin”, s-a publicat lista membrilor:

MEMBRI DECEDAȚI

I. Membri fondatori

CHRISTIAN MUSCELEANU
DIMITRIE CĂLUGĂREANU
G-ral NICOLAE CONDEESCU
ION BORCEA
ȘTEFAN MINOVICI

II. Membri titulari

ALEXANDRU ZAHARIA	GHEORGHE BRATU
AUREL ANGELESCU	GHEORGHE NEDICI
AUREL CRAIFĂLEANU	GHEORGHE ZOTTA
CONSTANTIN JORNESCU	ION SCRIBAN
CONSTANTIN GAROFLID	VIRGIL MADGEARU
G-ral NICOLAE ALEVRA	

III. Membri corespondenți

Vice-Amiral CORNELIU BUCHOLZER	G-ral FLOREA ȚENESCU
D. TEODORESCU	MIHAIL HARET
G-ral CHRISTU CANTUNIARI	SCARLAT FOTINO
G-ral ALEXANDRU IOANIȚIU	G-ral DUMITRU I. VASILIU

IV. Membri de onoare

Români	Străini
ALEXANDRU POPOVICI	E. AURELIU WEISS - Viena
ANASTASIE OBREGIA	EMIL SERGENT - Paris
ARISTIDE CARAJDA	GEORGES URBAIN- Paris
CONSTANTIN HURMUZACHE	JEAN PERRIN - Paris
CONSTANTIN MICULESCU	LUCIEN DANIEL - Rennes
Mareșal CONSTANTIN PRESAN	PAUL JANET - Paris
MATEI DRĂGHICEANU	
OSCAR KIRIACESCU	
VASILE BUȚUREANU	

O deosebită valoare documentară are lista tuturor MEMBRILOR ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA EXISTENȚI LA 1 DECEMBRIE 1943, menționându-se funcția și localitatea de proveniență, precum și data alegerii.

MEMBRI DE ONOARE

Români

Nume, prenume	Titlu	Data alegerii
1. BUJOR PAUL	Prof. Univ. onorar, Iași	21 Dec. 1935
2. CANCICOV MIRCEA	Fost Ministru	28 Mai 1938
3. CONSTANTINESCU MITIȚĂ	Fost Ministru	28 Mai 1938
4. DOBRE GHEORGHE	Ministrul Economiei Naționale	5 Iunie 1943
5. MIRONESCU GH. GHEORGHE	Prof. Univ. onorar București (fost Prim-Ministru)	3 Iunie 1931
6. PENECKE V. CONSTANTIN	Prof. Univ. onorar Cernăuți	21 Dec. 1935
7. PETROVICI ION	Prof. Univ. București, Ministrul Culturii Naționale	5 Iunie 1943
8. POENARU-CĂPLESCU CONSTANTIN	Prof. Univ. onorar București	5 Iunie 1943
9. PRODAN IULIU	Prof. Academia Agric. Cluj	21 Dec. 1943

Străini

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. ABDERHALDEN EMIL	Prof. Dr. Academia din Halle	7 Iunie 1942
2. BARKHAUSEN HEINRICH	Prof. Dr. Ing. Politehnica Dresda	5 Iunie 1943
3. BERGIUS FRIEDRICH	Prof. Universitatea Heidelberg	4 Iunie 1937
4. BERTRAND GABRIEL	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
5. BIEBERBACH LUDWIG	Prof. Universitatea Berlin	20 Dec. 1938
6. BIGOT A	Prof. Universitatea Caën	20 Dec. 1938
7. BINDER LUDWIG	Prof. Dr. Ing. Politehnica Dresda	7 Iunie 1942
8. BLASCHKE WILHEM	Prof. Universitatea Hamburg	4 Iunie 1937
9. BORN MAX	Prof. Universitatea Edimburg	4 Iunie 1937
10. BOSCHI GAETANO	Președintele Academiei Ferrara	28 Mai 1938
11. BOUSSAGOL GABRIEL	Rectorul Universității Bordeaux	28 Mai 1938
12. BRINER E	Prof. Universitatea Geneva	7 Iunie 1942
13. De BROGLIE LOUIS	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937

14. BRUNN (Von) WALTER	Prof. Dr. Dir. Inst. Istoria Med. Leipzig	3 Iunie 1941
15. CAPPARONI P.	Prof. Dr. Președ. Acad. Med. Roma	3 Iunie 1941
16. CHODAT FERNAND	Prof. Dr. Dir. Inst. Botanic Geneva	7 Iunie 1942
17. CHAZY JEAN	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
18. CORRENS W. KARL	Prof. Universitatea Göttingen	7 Iunie 1942
19. COTTON AIMÉ	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
20. DANGEARD A. P.	Prof. onorar Universitatea Paris	4 Iunie 1937
21. DAVY G.	Rector Universitatea Rennes	4 Iunie 1937
22. DELEPINE MARCEL	Prof. Collège de France Paris	4 Iunie 1937
23. DELTHEIL ROBERT	Rector Universitatea Toulouse	28 Mai 1938
24. DENJOY ARMAUD	Prof. Universitatea Paris	21 Dec. 1937
25. DIEPGEN PAUL	Prof. Dr. Dir. Inst. Ist. Med. Berlin	3 Iunie 1941
26. DONNAN GEORGE FREDERICK	Prof. Universitatea Londra	4 Iunie 1937
27. EITEL WILLHELM	Prof. Inst. Silikatforschung Berlin	7 Iunie 1942
28. EKMAN SVEN	Prof. Dr. Universitatea Upsala	5 Iunie 1943
29. ESCLANGON ERNEST	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
30. FABRY CHARLES	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
31. FAURE LOUIS JEAN	Prof. onorar Fac. Medicină Paris	28 Mai 1938
32. FISCHER HENRI	Prof. Șc. Politehnică München	4 Iunie 1937
33. FOURMARIER PAUL	Prof. Universitatea Liège	20 Dec. 1938
34. GAMILLSCHEG E.	Prof. Dr. Dir. Inst. German Român	3 Iunie 1941
35. GIORDANO DA VIDE	Prof. Universitatea Veneția	3 Iunie 1941
36. GOIJEROT H	Prof. Fac. Medicină Paris	6 Iunie 1939
37. GUÉNOT LUCIEN	Prof. Universitatea Nancy	28 Mai 1938
38. GUIARD JULES	Prof. Dr. Fac. Medicină Lyon	7 Iunie 1942
39. GUILLIERMOND ALEXANDRE	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
40. GUYOT JOSEPH	Prof. onorar Fac. Medicină Bordeaux	28 Mai 1938
41. HAMEL GEORG	Prof. Politehnica Berlin	5 Iunie 1943
42. HASSINGER HUGO	Prof. Universitatea Viena	7 Iunie 1942
43. HEISENBERG WERNER	Prof. Universitatea Leipzig	4 Iunie 1937
44. HLAVATY VACLAV	Prof. Universitatea Princeton	4 Iunie 1937
45. HOCHREUTINER G.P.B.	Prof. Fac. Științe Geneva	7 Iunie 1942
46. JAVILLIER MAURICE	Prof. Sorbona Paris	21 Dec. 1937
47. JAYLE FELIX	Preș. Academia de Ginecologie Paris	5 Iunie 1943

48. JANNEL RENÉ	Prof. Muzeul Istorie Naturală Paris	5 Iunie 1943
49. KARRER PAUL	Prof. Dr. Universitatea Zürich	7 Iunie 1942
50. KNOLL FRITZ	Rectorul Universității Viena	3 Iunie 1941
51. KOEBE PAUL	Prof. Universitatea Leipzig	20 Dec. 1938
52. LECOMTE DU NOUY PIERRE	Inst. Pasteur Paris	4 Iunie 1937
53. LÉGER LOUIS	Membru al Academiei de Med. Paris	28 Mai 1938
54. LUDIN ADOLF	Prof. Politehnica Berlin	5 Iunie 1943
55. MARTINI E.	Prof. Universitatea Hamburg	21 Dec. 1937
56. MAUDUIT ALEXANDRE	Institutul Electotehnic Nancy	21 Dec. 1937
57. MAURIAC PIERRE	Decanul Fac. de Medicină Bordeaux	28 Mai 1938
58. MISSIROLI A.	Prof. Universitatea Roma	21 Dec. 1937
59. MOLLIARD M.	Prof. Onorar Universitatea Paris	4 Iunie 1937
60. MONTEL PAUL	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
61. OSTWALD WOLFGANG	Prof. Universitatea Leipzig	21 Dec. 1937
62. PARRAVANO NICOLA	Prof. Universitatea Roma	21 Dec. 1937
63. PASCHEN FRIEDRICH	Prof. Tech.-Reichsanstalt Berlin	21 Dec. 1937
64. PELLEGRIN JACQUES	Prof. Dr. Dir. Muz. Ist. Nat Paris	7 Iunie 1942
65. PENCK ALBRECHT	Prof. Consilier de Stat Berlin	7 Iunie 1942
66. PENDE NICOLA	Prof. Universitatea Roma	28 Mai 1938
67. PIAGET JEAN	Prof. Dir. Inst. Naț. Educ. Geneva	7 Iunie 1942
68. PICONE MAURO	Prof. Universitatea Roma	4 Iunie 1937
69. PIENKOWSKY E.	Prof. Universitatea Varșovia	4 Iunie 1937
70. PITTARD EUGÈNE	Rectorul Universității Geneva	7 Iunie 1942
71. PÖTZL O.	Prof. Dr. Fac. Medicină Viena	7 Iunie 1942
72. PRANDTL LUDWIG	Prof. Universitatea Göttingen	5 Iunie 1943
73. REINHARD MAX	Prof. Universitatea Basel	7 Iunie 1942
74. ROUBAUD EMILE	Prof. Inst. Pasteur Paris	21 Dec. 1937
75. SABATIER PAUL	Prof. Universitatea Toulouse	4 Iunie 1937
76. SIEBERG A.	Dir. Inst. It. Seismologic Jena	3 Iunie 1941
77. SIGERIST H.	Prof. Inst. Ist. Med. Baltimore	3 Iunie 1941
78. SZAFER WLADYSŁAW	Prof. Universitatea Cracovia	21 Dec. 1937
79. TERRACHER A.	Rectorul Universității Strasbourg	28 Mai 1938
80. TIERCY GEORGES	Decanul Fac. de Științe Geneva	7 Iunie 1942
81. THIENEMANN A.	Prof. Dr. Dir. Inst. Hidrobiol. Plön	7 Iunie 1942

82. TROLL KARL	Prof. Universitatea Bonn	7 Iunie 1942
83. VESSIOT E.	Prof. Sorbona Paris	21 Dec. 1937
84. WESEMBERG L. KARL	Prof. Dr. Univ. Copenhaga	7 Iunie 1942
85. ZUNIGA TORIBIO	Secretar perpet. Acad. Farm. Madrid	7 Iunie 1942

MEMBRI CORESPONDENȚI STRĂINI

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. CORBIÈRE A.	Prof. Cherbourg	20 Dec. 1938
2. DANGEARD LOUIS	Prof. Fac. Caen	4 Iunie 1937
3. DORIERE AUGUSTE	Prof. Dr. Universitatea Grenoble	28 Mai 1938
4. DUBUSC ROGER	Șef. Laborator Comp. Gaz Paris	4 Iunie 1937
5. JANNENEI GEORGES	Prof. Fac. de Medicină Bordeaux	28 Mai 1938
6. LUNDBLAD OLAF	Prof. Dr. Muz. Ist. Natur. Stockholm	5 Iunie 1943
7. MAVER HERBERT	Prof. Universitatea Posen	21 Dec. 1935
8. MANGENOT GEORGES	Prof. Universitatea Paris	4 Iunie 1937
9. OCCHIALINI GIUSEPE	Prof. Universitatea Genova	4 Iunie 1937
10. RAMME WILLY	Prof. Dr. Muzeul Zoologic Berlin	5 Iunie 1943
11. VIESTS KARL	Dr. Brema	7 Iunie 1942

În același număr din “Buletin” s-a publicat lista membrilor din 1943 ai Secțiilor Academiei de Științe din România (în ordine alfabetică, cu locul de proveniență și data alegerii).

SECȚIUNILE ACADEMIEI

1943

SECȚIA I

MATEMATICĂ ȘI ASTRONOMIE

Abramescu Nicolae

Biroul

Președinte: Prof. VICTOR VÂLCOVICI
 Vice-Președinte: Prof. CONSTANTIN POPOVICI
 Secretar: Prof. ALEXANDRU PANTAZI

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. ABRAMESCU NICOLAE	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara		5 Iunie 1943
2. ANGHELUȚĂ THEODOR	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara		7 Iunie 1942
3. BARBILIAN DAN	Prof. Fac. Științe București		20 Dec. 1936
4. COCULESCU NICOLAE	Prof. Univ. onorar București		Membru fondator
5. DAVIDOGLU ANTON	Prof. Univ. onorar București		Membru fondator
6. DEMETRESCU GHEORGHE	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935	3 Iunie 1941
7. GHIKA ALEXANDRU	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935	28 Mai 1938
8. IONESCU V. DUMITRU	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara		21 Dec. 1935
9. MAYER OCTAV	Prof. Fac. Științe Iași	21 Dec. 1935	4 Iunie 1937
10. MYLLER ALEXANDRU	Prof. Fac. Științe Iași		21 Dec. 1935
11. MOISIL C. GRIGORE	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935	3 Iunie 1941
12. NICOLESCU MIRON	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935	28 Mai 1938

13. POPOVICI CONSTANTIN	Prof. Univ. onorar București		28 Mai 1938
14. POMPEIU DIMITRIE	Prof. Univ. onorar București		5 Iunie 1943
15. VÂLCOVICI VICTOR	Prof. Fac. Științe București		5 Iunie 1943
16. VRĂNCEANU GHEORGHE	Prof. Fac. Științe București		21 Dec.1935

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. CĂLUGĂREANU GHEORGHE	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara	21 Dec. 1935
2. HULUBEI DAN	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935
3. IACOB CAIUS	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara	3 Iunie 1941
4. MIHOC GHEORGHE	Prof. Fac. Științe București	20 Dec. 1938
5. PANTAZI ALEXANDRU	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935
6. POPOVICIU TIBERIU	Prof. Fac. Științe Iași	4 Iunie 1937
7. SUDAN GABRIEL	Prof. Fac. Științe București	4 Iunie 1937
8. TEODORESCU NICOLAE	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935

SECȚIA II FIZICĂ

Caius Iacob

I. Teodor Câmpian

Augustin Maior

Biroul

Președinte:

Prof. HORIA HULUBEI

Vice-Președinte:

Prof. VASILE V. BIANU

Secretar:

Conf. TRAIAN GHEORGHIU

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. ATANASIU S. GHEORGHE	Prof. Fac. Științe București	21 Dec.1935	7 Iunie 1942
2. BĂDĂRĂU EUGEN	Prof. Fac. Științe București		Membru fondator
3. BIANU V. VASILE	Prof. Politehnica București		21 Dec.1935
4. BEDREAG GHEORGHE CONSTANTIN	Prof. Univ. Onorar Iași		20 Dec.1938
5. HULUBEI HORIA	Prof. Fac. Științe București	21 Dec. 1935	3 Iunie 1941
6. HURMUZESCU DRAGOMIR	Prof. Univ. Onorar București		Membru fondator
7. IONESCU V. THEODOR	Prof. Fac. Științe București		21 Dec.1935
8. MAIOR AUGUSTIN	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara		21 Dec.1937
9. NECULCEA EUGENIU	Fost Ministru plenipotențiar		20 Dec.1938
10. POPESCU G. IOAN	Prof. Fac. Farmacie București	21 Dec. 1935	3 Iunie 1941
11. PROCOPIU ȘTEFAN	Prof. Fac. Științe Iași		20 Dec.1936
12. STĂTESCU CONSTANTIN	Prof. Univ. Onorar București		Membru fondator

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. BĂRBULESCU NICOLAE	Conf. Fac. Medic. București	21 Dec. 1935
2. CÂMPAN I. TEODOR	Prof. Politehnica Cernăuți	20 Dec. 1936
3. CIȘMAN ALEXANDRU	Prof. Politehnica Cernăuți	21 Dec. 1935
4. CRISTESCU GHEORGHE	Șef lucrări Fac. de Șt. București	20 Dec. 1936
5. GHEORGHIU TRAIAN	Conf. Politehnica București	21 Dec. 1935
6. IONESCU AUREL	Prof. Fac. de Șt. Cluj-Timișoara	21 Dec. 1935
7. MANU GHEORGHE	Conf. Fac. de Științe București	21 Dec. 1935
8. MĂRĂCINEANU ȘTEFANIA	Fost Șef lucrări Fac. de Șt. Buc.	21 Dec. 1937
9. MARINESCU NEDA	Șef secț. Inst. Rothschild Paris	21 Dec. 1935
10. MIHUL CONSTANTIN	Prof. Fac. Științe Iași	21 Dec. 1937
11. NICOLAU AUREL	Conf. Fac. de Științe București	21 Dec. 1935
12. PROCA ALEXANDRU	Prof. Politehnica București	4 Iunie 1937
13. SĂLCEANU CONSTANTIN	Șef lucrări Fac. de Șt. București	21 Dec. 1935
14. ȘTEFĂNESCU DUMITRU.	Conf. Fac. Farmac. București	7 Iunie 1935
15. ȘTEFĂNESCU SABBA	Geolog Inst .Geologic București	21 Dec. 1935
16. VENC OV ȘTEFAN	Conf. Politehnica București	20 Dec.1936

SECȚIA III CHIMIE

Eugen Chirnoagă

Costin D. Nenițescu

Biroul

Președinte: Prof. *NEGOIȚĂ DĂNILĂ*
 Vice-Președinte: Prof. *NICOLAE MAXIM*
 Secretar: Chimist șef *DUMITRU MOȚOC*

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. ANGELESCU EUGEN	Prof. Fac. Științe București	<i>Membru fondator</i>	
2. CÂNDEA CONSTANTIN	Prof. Politehnica Timișoara	<i>21 Dec.1935</i>	<i>20 Dec.1936</i>
3. CHIRNOAGĂ EUGEN	Prof. Politehnica București	<i>21 Dec.1935</i>	<i>3 Iunie 1941</i>
4. COSTEANU NICOLAE	Prof. Univ. Onorar Cernăuți	<i>21 Dec.1935</i>	<i>20 Dec.1936</i>
5. DĂNILĂ NEGOIȚĂ	Prof. Politehnica București	<i>Membru fondator</i>	
6. GHEORGHIU CONSTANTIN	Prof. Fac. de Științe Iași	<i>21 Dec.1935</i>	<i>3 Iunie 1941</i>
7. MACOVSCI EUGEN	Prof. Fac. de Științe București		<i>7 Iunie 1942</i>
8. MAXIM NICOLAE	Prof. Academ. Comerc.Buc.	<i>21 Dec.1935</i>	<i>3 Iunie 1941</i>
9. NENIȚESCU D. COSTIN	Prof. Politehnica București	<i>21 Dec.1935</i>	<i>20 Dec.1936</i>
10. OTIN CRISTEA	Prof. Politehnica Cernăuți		<i>20 Dec.1936</i>

11. SPACU GHEORGHE	Prof. Fac. Științe București		21 Dec.1935
12. TĂNĂȘESCU ION	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara	21 Dec.1935	20 Dec.1936
13. VASILIU HARALAMB	Prof. Fac. Agr. Iași		7 Iunie 1942
14. VOICU IULIU	Prof. Fac. Agr. București	21 Dec.1935	20 Dec.1936

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. ALEXA GHEORGHE	Prof. Politehnica Cernăuți	28 Mai 1938
2. ATANASIU ION	Conf. Politehnica București	21 Dec.1935
3. BĂLĂNESCU GRIGORE	Șef lucrări Fac. Agr. București	21 Dec.1935
4. CERNĂTESCU RADU	Prof. Fac. Științe Iași	21 Dec.1935
5. DÂMBOVICIANU ARISTIA	Șef secț. Inst. Cantacuzino	3 Iunie 1941
6. GHEORGHIU N. GHEORGHE	Inginer-Dr. București	6 Iunie 1939
7. ISĂCESCU A. DIMITRIE	Conf. Fac. Med. București	20 Dec.1936
8. MATEI ILIE	Prof. Politehnica Cernăuți	28 Mai 1938
9. MIRONESCU ALEXANDRU	Șef lucrări Fac.Șt. București	21 Dec.1935
10. MOȚOC DUMITRU	Chimist șef Politehnica Buc.	21 Dec.1935
11. PIRTEA THEODOR	Șef lucrări Fac. Șt. București	21 Dec.1935
12. SĂNDULESCU GHEORGHE	Doctor Chimist Paris	21 Dec.1937
13. STEOPOE ALEXANDRU	Șef secție Polit. București	21 Dec.1935
14. VANGHELOVICI MIHAI	Șef lucrări Fac. Șt. București	21 Dec.1935

SECȚIA IV
BIOLOGIE (ZOOLOGIE, BOTANICĂ, FIZIOLOGIE)

Constantin Motaș

Mihail Băcescu

Biroul

Președinte: Prof. CONSTANTIN MOTAȘ
Vice-Președinte: Prof. STAN IONESCU
Secretar: CONSTANTIN D. BOGOESCU

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. BORZA ALEXANDRU	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara		<i>Membru fondator</i>
2. COSMOVICI NECULAI	Prof. Fac. Științe București	20 Dec.1936	21 Dec.1937
3. DANIELOPOLU DANIEL	Prof. Fac. Medicină București		5 Iunie 1943
4. DELEANU T. NICOLAE	Prof. Univ. Onorar București		<i>Membru fondator</i>
5. GEORGESCU CONSTANTIN	Prof. Fac. Silv. București	21 Dec.1937	5 Iunie 1943
6. GRĂDINESCU ARISTIDE	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara		21 Dec.1937
7. GRINȚESCU ION	Prof. Univ. Onorar București		21 Dec.1935
8. GUȘULEAC MIHAIL	Prof. Fac. Științe București		21 Dec.1935
9. IONESCU STAN	Prof. Fac. Științe București	21 Dec.1937	3 Iunie 1941
10. MOTAȘ CONSTANTIN	Prof. Fac. Științe București		21 Dec.1935
11. POPESCU T. CONSTANTIN	Prof. Fac. Agr. București		<i>Membru fondator</i>
12. POPOVICI-BÂZNOȘANU ANDREI	Prof. Univ. Onorar București		<i>Membru fondator</i>

13. RADIAN ȘTEFAN SIMION	Prof. Univ. Onorar București		<i>Membru fondator</i>
14. RĂȘCANU VASILE	Prof. Fac. Medicină Iași		<i>5 Iunie 1943</i>

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. ANTONESCU CONSTANTIN	Conf. Fac. Agr. București	<i>21 Dec. 1937</i>
2. BĂCESCU MIHAIL	Șef de secț. Muz. de Ist. Naț.	<i>3 Iunie 1941</i>
3. BOGOESCU D. CONSTANTIN	Asist. Fac. Șt. București	<i>21 Dec. 1935</i>
4. BUȘNIȚĂ THEODOR	Direct. pesc. Stat. București	<i>20 Dec. 1936</i>
5. CONSTANTINEANU MIHAI	Șef lucrări Fac. Șt. Iași	<i>21 Dec. 1935</i>
6. DEGAN CORNELIU	Șef lucrări Fac. Șt. Timișoara	<i>28 Mai 1938</i>
7. DICK IOSIF	Farmacist Arad	<i>21 Dec. 1935</i>
8. DINU VALERIU	Conf. Fac. Silv. București	<i>21 Dec. 1937</i>
9. DOBREANU ECATERINA	Asistentă Fac. Șt. București	<i>28 Mai 1938</i>
10. DORNESCU GHEORGHE	Conf. Fac. Șt. București	<i>21 Dec. 1935</i>
11. ELIESCU GRIGORE	Prof. Fac. Agr. București	<i>5 Iunie 1943</i>
12. FIŢESCU GHEORGHE	Prof. secundar Iași	<i>21 Dec. 1935</i>
13. GAVRILESCU NICOLAE	Prof. Fac. Agron. București	<i>21 Dec. 1935</i>
14. GRINȚESCU P. GHEORGHE	G-ral Dr. Farmacist București	<i>21 Dec. 1937</i>
15. HARALAMB M. AT.	Ing. Insp. silvic București	<i>20 Dec. 1938</i>
16. IOANID NICOLAE	Prof. Fac. Farmacie, București	<i>21 Dec. 1937</i>
17. IONESCU A. MIHAIL	Prof. Direct. Muz. reg. Chișinău	<i>21 Dec. 1935</i>
18. LEPSI ION	Prof. Direct. Muz. reg. Chișinău	<i>20 Dec. 1936</i>
19. LUPU ELENA	Șef lucr. Fac. Șt. Iași	<i>21 Dec. 1935</i>
20. MANOLACHE CONSTANTIN	Șef lucr. I.C.A.R. București	<i>28 Mai 1938</i>
21. MARCU ORESTE	Prof. Fac. Științe Iași	<i>21 Dec. 1935</i>
22. PAPP CONSTANTIN	Prof. Fac. Științe Iași	<i>21 Dec. 1935</i>
23. POP EMIL	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara	<i>21 Dec. 1935</i>
24. POPOVICI NICOLAE	Farmacist București	<i>21 Dec. 1937</i>
25. PORA AL. EUGEN	Șef lucr. Fac. Șt. Cluj-Timiș	<i>28 Mai 1938</i>
26. RADU GH. VASILE	Prof. Fac. Șt. Cluj-Timișoara	<i>21 Dec. 1935</i>
27. STEOPOE ION	Șef lucr. Fac. Șt. București	<i>21 Dec. 1935</i>
28. ȘUSTER PETRU	Șef lucr. Fac. Șt. Iași	<i>21 Dec. 1935</i>
29. VLĂDESCU D. IOAN	Șef Secț. Inst. C.A.M. Băneasa	<i>21 Dec. 1937</i>
30. ZAHARESCU VASILE	Prof. Fac. Științe Iași	<i>28 Mai 1938</i>

SECȚIA V BIOLOGIE APLICATĂ

Agricola Cardaș

Biroul

Președinte: Agr. Dr. DEMETRU PAULIAN
Vice-Președinte: Prof. Dr. C. MICHĂILESCU (Sub-secția I)
 Prof. AGRICOLA CARDAȘ (Sub-secția II)

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. APOSTOLEANU EUGEN	Prof. Fac. Med. Vet. București	4 Iunie 1937	28 Mai 1938
2. BĂDESCU ILIE	Prof. Fac. Med. Vet. București	21 Dec.1937	28 Mai 1938
3. CARDAȘ AGRICOLA	Prof. Fac. Agr. București		31 Mai 1940
4. CONSTANTINESCU K. GHEORGHE	Prof. Fac. Med. Vet. București		21 Dec.1935
5. DANIEL CONSTANTIN	Prof. On. Fac Med.Vet. București		28 Mai 1938
6. DRĂCEA MARIN	Prof. Fac. Silv. București		Membru fondator
7. DUMITRESCU-MANTE	Prof. Fac. Med. București		28 Mai 1938
8. GOMOIU VICTOR	Fost Ministru Sănătății București		20 Dec.1938
9. IONESCU BRĂILA GHEORGHE	Fost Insp. gen. zoot. București	4 Iunie 1937	28 Mai 1938

10. IONESCU MATIU ALEXANDRU	Prof. Fac. Farm. București	21 Dec. 1935	6 Iunie 1939
11. MARINESCU NICOLAE G-ral	Fost Ministru Sănătății București		5 Iunie 1943
12. MICHĂILESCU CONSTANTIN	Prof. A.N.E.F. București		Membru fondator
13. PAULIAN DEMETRU	Agregat Fac. Med. București		20 Dec.1936
14. PLĂTĂREANU VASILE	Chirurg Primar București		5 Iunie 1943

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. ALEXIU LEONIDA	Șef de lucr. A.N.E.F. București	20 Dec.1936
2. ANDREOIU N. CONSTANTIN	Chirurg Primar Adrud	3 Iunie 1941
3. ANTONESCU GHEORGHE	Conf. Fac. Agr. Timișoara	7 Iunie 1942
4. APOSTOL ODISEU	Medic lt.-colonel București	5 Iunie 1943
5. BERCEANU DAN	Conf. Fac. Med. București	5 Iunie 1943
6. BISTRICEANU ION	Docent Fac. Medic. București	21 Dec.1937
7. BORCEA LUCIA	Docent Univ. București	21 Dec.1935
8. CARDAȘ MIRCEA	Medic Primar București	6 Iunie 1939
9. CÂRSTEA ANDREI	Medic maior București	6 Iunie 1939
10. CHILIMAN MARCEL	Medic Spit. Central București	3 Iunie 1941
11. CONSTANTINESCU GHEORGHE	Medic Spit. Central București	20 Dec.1936
12. COPCEA-FOTINO EUGENIA	Asistentă Spit. Central București	6 Iunie 1939
13. DIMITRIU VICTOR	Chirurg Primar Brăila	3 Iunie 1940
14. DUMITRESCU A. NICOLAE	Prof. Fac. Agr. București	4 Iunie 1937
15. DINULESCU GHEORGHE	Prof. Fac. Med. Vet. București	20 Dec.1936
16. GHIMPU VICTOR	Prof. Fac. Agr. Odessa	20 Dec.1936
17. GILORTEANU ION	Med. Colonel București	5 Iunie 1943
18. GLĂVAN ION	Medic Primar București	31 Mai 1940
19. GOMOIU VIORICA	Medic șef București	6 Iunie 1939
20. HORTOPAN GRIGORE	G-ral Medic. Vet. București	4 Iunie 1937
21. IONESCU DIMITRIE	Docent Univ. București	6 Iunie 1939
22. LĂZĂRESCU SAVA	Medic Spit. Central București	3 Iunie 1941

23. MARINESCU BOJOIU E.	Medic fizioterapeutic București	6 Iunie 1939
24. NICA TEODOR	Șef lucrări Fac. Agr. București	7 Iunie 1942
25. FORTUNESCU I. C.	Medic șef București	21 Dec.1937
26. POP LIVIU	Medic Primar Sibiu	7 Iunie 1942
27. POPESCU CONST.	Șef lucr. Fac. Farmac. București	31 Mai 1940
28. POPESCU MARIN	Asistent Universitar București	4 Iunie 1937
29. STANCA CONSTANTIN	Conf. Univ. București	21 Dec.1937
30. STĂNESCU ION	Medic legist București	6 Iunie 1939
31. STOICA ION	Docent Med. Primar București	6 Iunie 1939
32. STOICEANU GHEORGHE	Prof. Politehnica Cernăuți	20 Dec.1938
33. TĂNĂSESCU ION	Medic chirurg sec. București	31 Mai 1940
34. TRIFU VASILE	Docent Univ. București	6 Iunie 1939
35. TUDOR MARIN	Asistent Spit. central București	6 Iunie 1939
36. ULMEANU C. FLORIAN	Medic maior București	21 Dec.1937
37. VASILIU D. GHEORGHE	Medic București	20 Dec.1938
38. VASILIU I. DUMITRU	Docent Med. prim. București	5 Iunie 1941
39. VOINA AUREL	Medic primar București	3 Mai 1940
40. WITTING OTTO	Ing. Insp. Gen. Silv. Brașov	28 Mai 1938
41. ZAMFIR DUMITRU	Medic colonel București	31 Mai 1940
42. ZAPAN MIHAIL	Doctor-chimist București	20 Dec.1936

SECȚIA VI GEOLOGIE, MINERALOGIE, GEOGRAFIE

Victor Tufescu

Biroul

<i>Președinte:</i>	<i>Prof. ION POPESCU-VOITEȘTI</i>	
<i>Vice-Președinte:</i>	<i>Prof. ȘTEFAN CANTUNIARI</i>	<i>(Secția: Geologie)</i>
	<i>Prof. MIHAI DAVID</i>	<i>(Secția: Geografie)</i>
<i>Secretar:</i>	<i>MIRCEA PAUCĂ</i>	<i>(Secția: Geologie)</i>
	<i>Conf. VICTOR TUFESCU</i>	<i>(Secția: Geografie)</i>

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. ATANASIU S. ION	Prof. Fac. Științe București		3 Mai 1941
2. BRĂTESCU CONSTANTIN	Prof. Fac. Științe București		21 Dec.1935
3. CANTUNIARI ȘTEFAN	Prof. Inv.Tehn. sup. București	21 Dec.1935	20 Dec.1936
4. DAVID MIHAI	Prof. Fac. Științe Iași		21 Dec.1935
5. ENCULESCU PETRE	Prof. Fac. Agr. București	4 Iunie 1937	7 Iunie 1942
6. IONESCU-BUJOR D.	Prof. Fac. Științe București		21 Dec.1937
7. MIHĂILESCU VINTILĂ	Prof. Fac. Științe București		6 Iunie 1939
8. POPESCU VOITEȘTI ION	Prof. Univ. Onorar București		Membru fondator
9. PEDA DAVID	Prof. Fac. Științe București	21 Dec.1935	20 Dec.1936

10. PROTESCU OTTO	Prof. Fac. Științe Cluj-Timișoara		21 Dec.1935
11. STANCIU VICTOR	Prof. Fac. Științe Cluj-Timișoara		21 Dec.1935
12. SAVUL MIRCEA	Prof. Fac. Științe Iași	21 Dec.1935	3 Iunie 1941

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. BĂNCILĂ ION	Șef lucr. Fac. Șt. București	20 Dec.1936
2. CĂLINESCU RAUL	Conf. Fac. Șt. București	21 Dec.1935
3. CODARCEA ALEXANDRU	Prof. Politehnica București	21 Dec.1935
4. FILIPESCU MILTIADE	Prof. Politehnica Timișoara	21 Dec.1935
5. GIUȘCĂ DAN	Conf. Fac. Șt. București	21 Dec.1935
6. IANOVICI VIRGIL	Prof. Politehnica Cernăuți	21 Dec.1937
7. ILIE MIRCEA	Asistent Politehnica București	20 Dec.1936
8. KRÄUTNER THEODOR	Geolog Inst. Geologic București	3 Iunie 1941
9. LAȚIU VICTOR	Prof. Politehnica Timișoara	21 Dec.1935
10. MATEESCU ȘTEFAN	Prof. Onor. Polit. Timișoara	21 Dec.1935
11. MAXIM ION	Șef lucr. Fac. Șt. Timișoara	20 Dec.1936
12. MURGEANU GHEORGHE	Conf. Politehnica București	21 Dec.1935
13. NĂSTASE GHEORGHE	Prof. Fac. Științe Iași	28 Mai 1938
14. NICOLESCU C.	Prof. Secundar Salonic	21 Dec.1937
15. OPREAN SABIN	Prof. Fac. Științe Cluj-Timișoara	7 Iunie 1942
16. PAUCĂ MIRCEA	Șef Secție Muz. Ist. Nat. București	21 Dec.1935
17. PORUCIC THEODOR	Geolog Chișinău	28 Mai 1938
18. PRELIPCEAN ION	Prof. univ. onorar Cernăuți	21 Dec.1935
19. PROTOPOPESCU-PACHE EMIL	Geolog Inst. Geologic București	3 Iunie 1941
20. RĂDULESCU AL. NICOLAE	Prof. Ac. Comerc. București	3 Iunie 1941
21. SOMEȘAN LAURIAN	Prof. Acad. Comerc. Brașov	7 Iunie 1942
22. STAMATIU MIHAIL	Prof. Politehnica București	6 Iunie 1939
23. STOICOVICI EUGEN	Șef lucr. Fac. Șt. Timișoara	20 Dec.1936
24. TUFESCU VICTOR	Conf. Acad. Com. București	7 Iunie 1942

SECȚIA VII GENIU MILITAR

Biroul

Președinte: General de divizie GHEORGHE POTOPEANU
Vice-Președinte: General de brigadă GRIGORE CONSTANDACHE
Secretar: Comandor Dr. Inginer ION LINTEȘ

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. ANTONESCU ION	Mareșal al României și Conducătorul Statului		21 Dec.1935
2. BĂDULESCU VIRGIL	General de brigadă r.		Membru fondator
3. BARBAN A. DUMITRU	Colonel dr.-chimist	20 Dec. 1936	5 Iunie 1943
4. BUNGESCU ION	Colonel	20 Dec. 1936	5 Iunie 1943
5. BURILEANU ȘTEFAN	General de divizie r.		21 Iunie 1935
6. COSTANDACHE GRIGORE	General de brigadă r.	21 Dec. 1935	20 Dec.1936
7. DAVIDESCU RADU	Colonel	20 Dec.1936	5 Iunie 1943
8. IONESCU MIHAIL	General de divizie r.		28 Mai 1938
9. LINTEȘ ION	Comandor Dr.Inginer	20 Dec.1936	5 Iunie 1943
10. POTOPEANU GHEORGHE	General de divizie	21 Dec.1935	20 Dec.1936
11. SICHITIU ION	General de corp de armată r.		20 Dec.1936
12. STOENESCU NICOLAE	General de divizie	21 Dec.1935	20 Dec.1936
13. TEODORESCU PAUL	General de brigadă r.	21 Dec.1935	20 Dec.1936

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. ANDRONESCU MIHAIL	Colonel	20 Dec.1936
2. BUICLIU GHEORGHE	General de brigadă r.	5 Iunie 1943
3. DEMETRESCU ȘTEFAN	General de brigadă-Ing.	20 Dec.1936
4. DRAGOMIR NICOLAE	Colonel	20 Dec.1936
5. DRAGOMIRESCU-BUZNE EDUARD	Maior	5 Iunie 1943
6. ENESCU ȘTEFAN	General de brigadă	7 Iunie 1942
7. FUNDĂȚEANU PREDA	Contra-Amiral	20 Dec.1936

8. GHEORGHE ION	General de brigadă	20 Dec.1936
9. GHEORGHIU A. ALEXANDRU	Vice-Amiral	20 Dec.1936
10. LEONIDA PAUL	Colonel	20 Dec.1936
11. MARCU VASILE	Comandor-Inginer	20 Dec.1936
12. NEGREI VASILE	General de divizie	20 Dec.1936
13. PETRESCU DIMITRIE	General de brigadă	20 Dec.1936
14. PETROVANU DIMITRIE	General de divizie-Ing.	20 Dec.1936
15. SĂNDULESCU THEODOR	Căp. comandor-inginer	5 Iunie 1943
16. STAN AURELIAN	Căpitan-Inginer	5 Iunie 1943
17. ȘTEFĂNESCU CONSTANTIN	Colonel	20 Dec.1936
18. VOROBCHIEVICI OCTAV	Colonel	20 Dec.1936
19. ZAMFIRESCU ION	Căpitan-Inginer	5 Iunie 1943

SECȚIA VIII
ISTORIA ȘI FILOSOFIA ȘTIINȚEI,
ORGANIZARE, ÎNVĂȚĂMÂNT, POPULARIZARE

Sergescu Petre

Biroul

Președinte: Prof. CONSTANTIN NARLY
Vice-Președinte: Dr. V. VOICULESCU
Secretar: Conf. ION ZAMFIRESCU

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. ANGELESCU CONSTANTIN	Prof. Univ. Onorar București		<i>Membru fondator</i>
2. BOLOGA VALERIU	Prof. Fac. Med. Cluj-Sibiu		<i>21 Dec.1937</i>
3. GABREA I. IOSIF	Prof. Fac. Litere București	<i>28 Mai 1938</i>	<i>6 Iunie 1939</i>
4. KIRIȚESCU CONSTANTIN	Prof. Univ. Onorar București		<i>Membru fondator</i>
5. NARLY CONSTANTIN	Prof. Fac. Litere București		<i>6 Iunie 1939</i>
6. PETRE-LAZĂR CONSTANTIN	Col. Prof. A.N.E.F. București	<i>20 Dec.1936</i>	<i>5 Iunie 1943</i>
7. PETRESCU C. ION	Prof. Fac. Litere București		<i>6 Iunie 1939</i>
8. PIUS SERVIEN (COCULESCU ȘERBAN)	Dr. litere, publicist Paris	<i>21 Dec.1935</i>	<i>4 Iunie 1937</i>
9. SERGESCU PETRE	Prof. Politehnica București		<i>5 Iunie 1943</i>
10. ȘOIMESCU ȘTEFAN	Fost Ad-tor al Casei Școalelor	<i>21 Dec.1935</i>	
11. VOICULESCU VASILE	Medic, publicist București		<i>21 Dec.1935</i>

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. ATANASIU CONSTANTIN	Colonel Dr. Fil. București	6 Iunie 1939
2. BĂDĂRĂU THEODOR	Prof. secundar Iași	21 Dec.1935
3. BAGDASAR NICOLAE	Prof. Fac. Litere Iași	6 Iunie 1939
4. BRÂNDZĂ EMIL	Șef. lucr. Fac. Litere București	7 Iunie 1942
5. BRATU ION	Consilier M.C.N. București	20 Dec.1938
6. CALAVREZO CONSTANTIN	Prof. A.N.E.F. București	3 Iunie 1941
7. FLORU CONSTANTIN	Prof. secundar București	5 Iunie 1943
8. GĂINĂ SILVESTRU	Conf. Fac. Lit. Iași	31 Mai 1940
9. MARIAN VICTOR	Med. șef lucr. Fac. Șt. Timiș	7 Iunie 1942
10. MIHĂILĂ IACOB	Șef lucr. A.N.E.F. București	3 Iunie 1941
11. MUSTER H. DUMITRU	Șef. lucr. Fac Litere București	5 Iunie 1943
12. NICOLAU P. VASILE	Asistent Fac. Lit. București	7 Iunie 1942
13. POPESCU BARTOLOMEU	Prof. secundar București	20 Dec.1938
14. SULEA-FIRU ILIE	Asistent Fac. Lit. București	7 Iunie 1942
15. TELIA LIVIU	Medic Cluj	7 Iunie 1942
16. ZAMFIRESCU ION	Conf. Fac. Lit. București	1 Iunie 1937

SECȚIA IX TEHNICĂ

Elie Carafoli

Biroul

Președinte: Prof. Ing. DIONISIE GERMANI
Vice-Președinte: Prof. Ing. DORIN PAVEL
Secretar: Dr. Ing. AUREL AVRAMESCU

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. ANDRONESCU PLAUTIUS	Prof. Politehnica Timișoara	21 Dec.1935	7 Iunie 1943
2. BELEȘ AUREL	Prof. Politehnica București	31 Mai 1940	3 Iunie 1941
3. BUȘILĂ CONSTANTIN	Prof. Politehnica București		21 Dec.1937
4. CANTUNIARI ION	Prof. Politehnica București		3 Iunie 1941
5. CARAFOLI ELIE	Prof. Politehnica București		21 Dec.1937
6. GERMANI DIONISIE	Prof. Politehnica București	21 Dec.1935	20 Dec.1936
7. GHEORGHIU S. ION	Prof. Politehnica București		3 Iunie 1941
8. LEONIDA DIMITRIE	Prof. Politehnica București		21 Dec.1935
9. NICOLAU GHEORGHE	Prof. Politehnica București	21 Dec.1935	20 Dec.1936

10. PURCARU C. ILIE	Prof. Fac. Agr. București		<i>Membru fondator</i>
11. PAVEL DORIN	Prof. Politehnica București	<i>21 Dec.1935</i>	<i>20 Dec.1936</i>
12. TEODORESCU C. CONSTANTIN	Prof. Politehnica București	<i>21 Dec.1935</i>	<i>20 Dec.1936</i>

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. AVRAMESCU AUREL	Conf. Polit. București	<i>31 Mai 1940</i>
2. BODEA EUGEN	Dr. Inginer	<i>28 Mai 1938</i>
3. CRISTESCU VIRGIL	Inginer București	<i>21 Dec.1935</i>
4. DINESCU M. GHEORGHE	Conf. Polit. București	<i>20 Dec.1936</i>
5. IORGA N. MIRCEA	Inginer București	<i>21 Dec.1935</i>
6. KONTESCHWELLER MIHAIL	Inginer București	<i>3 Iunie 1941</i>
7. MARINESCU MATEI	Șef. lucr. Polit. București	<i>21 Dec.1937</i>
8. NICOLINI ION	Conf. Polit. București	<i>21 Dec.1935</i>
9. PARTEMIE A. CEZAR	Prof. Politehnica Cernăuți	<i>20 Dec.1936</i>
10. PERSU AUREL	Conf. Polit. București	<i>21 Dec.1935</i>
11. PETRAȘCU EMIL	Conf. Fac. Șt. București	<i>20 Dec.1936</i>
12. PETRESCU GHEORGHE	Prof. Politehnica București	<i>3 Iunie 1941</i>
13. PETRESCU THEODOR	Conf. Polit. București	<i>21 Dec.1935</i>
14. POPA ȘERBAN ION	Inginer București	<i>28 Mai 1938</i>
15. POPESCU ALEXANDRU	Șef lucr. Fac. Șt. București	<i>21 Dec.1935</i>
16. SOLACOLU ȘERBAN	Conf. Polit. București	<i>3 Iunie 1941</i>
17. TĂNĂSESCU TUDOR	Prof. Politehnica București	<i>3 Iunie 1941</i>
18. VASILESCU GRIGORE	Prof. Politehnica București	<i>21 Dec.1937</i>

SECȚIA X
ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ECONOMICE

Victor Slăvescu

Costin Kirițescu

Biroul

Președinte: Prof. GHEORGHE N. LEON
Vice-Președinte: Prof. VICTOR V. BĂDULESCU
Secretar: Conf. COSTIN C. KIRIȚESCU

I. Membri titulari		Data alegerii	
		M. c.	M. t.
1. BĂDULESCU V. VICTOR	Prof. Fac. Drept București		28 Mai 1938
2. BASILESCU ARISTIDE	Prof. Fac. Drept București		28 Mai 1938
3. DUMITRESCU I. ȘTEFAN	Prof. Acad. Comerc. București		5 Iunie 1943
4. GHIULEA NICOLAE	Prof. Fac. Drept Cluj-Sibiu		20 Dec. 1938
5. LEON N. GHEORGHE	Prof. Fac. Drept București		3 Iunie 1941
6. MĂNUILĂ SABIN	Dir. Gen. Inst. Centr. Stat. București	4 Iunie 1937	3 Iunie 1941
7. MICLESCU ION	Ing. Inspector Gen. București		Membreu fondator
8. PERIEȚEANU ALEXANDRU	Ing. Inspector Gen. București		21 Dec. 1935

9. SLĂVESCU VICTOR	Prof. Acad. Comerc. București		28 Mai 1938
10. TAȘCĂ GHEORGHE	Prof. Univ. Onorar București		20 Dec.1936
11. TEODORESCU T. CONSTANTIN	Administrator B.N.R. București		28 Mai 1938

II. Membri corespondenți

Nume, prenume	Titlu, Instituție	Data alegerii
1. ARION C. DINU	Conf. Fac. Drept București	20 Dec.1938
2. DEMETRESCU EUGEN	Prof. Ac. Comerc. Brașov	28 Mai 1938
3. GEORGESCU MITU	Secretar Gen. Inst. Stat. București	3 Iunie 1941
4. HURMUZESCU DAN	Conf. Politehnica București	28 Mai 1938
5. ISRAIL D. MIHAIL	Asistent Fac. Drept București	20 Dec.1938
6. KIRIȚESCU C. COSTIN	Conf. Fac. Drept București	28 Mai 1938
7. OROMULU FLORIN	Șeful serv. stud. B.N.R. București	3 Iunie 1941
8. PASCAL I. RADU	Asistent Fac. Drept București	3 Iunie 1941
9. SUCIU HORIA PAUL	Conf. Academ. Comerc. București	28 Mai 1938
10. VASILIU VASILE	Asistent Fac. Drept București	28 Mai 1938

Din analiza acestor tabele rezultă că la 1 decembrie 1943 situația numerică a membrilor Academiei de Științe din România era următoarea:

■ **MEMBRI DECEDAȚI:**

- Membri fondatori		– 5
- Membri titulari		– 11
- Membri corespondenți		– 8
- Membri de onoare:	<i>Români</i>	– 9
	<i>Străini</i>	– 6
- Total decedați:		39

În Academia de Științe din România își desfășurau activitatea:

■ **MEMBRI DE ONOARE:**

▪ <i>Români</i>	9
▪ <i>Străini</i>	85

■ **MEMBRI CORESPONDENȚI**

▪ <i>Străini</i>	11
------------------	----

Total membri străini (de onoare și corespondenți) ai Academiei de Științe din România: **96**.

Pentru aceeași dată (1 decembrie 1943), se poate prezenta o situație numerică, pe secții, a membrilor titulari și a membrilor corespondenți ai acestei Academii⁸⁶:

⁸⁶“Buletin”, nr. 12, 1943.

<i>Numărul secției</i>	<i>Denumirea Secției</i>	<i>Membri titulari</i>	<i>Membri corespondenți</i>
I	Matematică și Astronomie	16	8
II	Fizică	12	16
III	Chimie	14	14
IV	Biologie (Zoologie, Botanică, Fiziologie)	14	30
V	Biologie aplicată	14	42
VI	Geologie, Mineralogie, Geografie	12	24
VII	Geniu Militar	13	19
VIII	Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ, Popularizare	11	16
IX	Tehnică	12	18
X	Științe Sociale și Economice	11	10
Total		129	197

S-a înregistrat o depășire a numărului total de membri, fixat prin Statut la 120, cu 9 locuri aflate la dispoziția conducerii Academiei. Este de reținut că numărul de membri corespondenți și de onoare era de 297, depășind cu mult pe cel al titularilor.

Tot la 1 decembrie 1943, s-a prezentat și lista publicațiilor realizate de Academia de Științe din România, și anume:

I. „Comptes Rendus des Séances de l’Académie des Sciences de Roumanie”:

Tomul I	(1936-1937)	6 numere cu	432	pagini.
Tomul II	(1937-1938)	6 numere cu	716	pagini
Tomul III	(1939)	6 numere cu	716	pagini
Tomul IV	(1940)	6 numere cu	446	pagini
Tomul V	(1941)	6 numere cu	462	pagini
Tomul VI	(1942)	4 numere cu	362	pagini

II. „Buletinul” Academiei de Științe din România (în limba română):

Numerele 1- 9 pe anii 1936-1941.

Numărul 10 pe anul 1942, era cel mai voluminos deoarece cuprindea conferințele din ciclul *Problemele războiului și știința*.

Dr. Constantin Angelescu ținea să sublinieze în prefața la acest număr al „Buletinului” că “Academia de Științe și-a dat seama că nu poate rămâne indiferentă față de frământările de astăzi și de sacrificiile ce țara și neamul le fac pentru apărarea și înjghebarea unității sale naționale. Din inițiativa vicepreședintelui ei, Constantin Kirițescu, s-a organizat un ciclu de 30 de conferințe, unde problemele războiului au fost examinate din punct de vedere al aportului științific pe care știința românească îl poate da acelor care organizează și care conduc sufletul și neamul românesc la stabilirea dreptelor noastre hotare, la întregirea țării. Ele sunt tipărite în volumul de față pe care Academia de Științe îl prezintă astăzi în special organelor de comandament militar, cu dorința ca aceste cercetări științifice, în legătură cu tehnica organizării războiului și a operațiunilor militare, să poată da sugestii folositoare acestor organe”.

În acest număr au fost publicate următoarele comunicări:

1. Constantin Kirițescu, *Problemele Războiului și Știința. Introducere.*
2. Eugeniu Neculcea, *Organizarea și raționalizarea cercetării Științifice.*
3. General Ștefan Burileanu, *Frontul occidental: Surpriza materialului; surpriza strategică.*
4. Comandor Ion Linteș, *Câteva noutăți tehnice din actualul război.*
5. Constantin Popovici, *Geodezia țării în cuprinsul noilor hotare.*
6. Emil Petrașcu, *Probleme și învățăminte asupra aplicației radiocomunicațiilor în timp de război.*
7. Colonel I. Bardan, *Rolul industriei chimice în apărarea națională.*
8. I. V. Niculescu, *Probleme puse chimiei de către aviația modernă.*
9. Alexandru Mironescu, *Problema combustibilului de aviație.*
10. Constantin Căndea, *Gazul metan în legătură cu apărarea națională.*
11. Dimitrie A. Isăcescu, *Drumuri noi în căutarea substanțelor agresive.*
12. Alexandru Ionescu-Matiu, *Materiile prime din România și industria chimico-farmaceutică.*
13. Dimitrie Leonida, *Problema energiei în România.*
14. Ion P. Voitești, *Organizarea unui “Serviciu geologic al armatei”.*
15. Ion Atanasiu, *Câteva zăcăminte de substanțe a căror exploatare s-ar putea încerca în timpul crizei datorate războiului.*
16. Ștefan Cantuniari, *Realizări în geologia tehnică de război.*
17. Otto Protescu, *Problema bauxitului în România.*
18. Iuliu Voicu, *Problema alimentației în timp de război.*

19. Ion Grințescu, *Problema valorificării plantelor medicinale în România.*
20. Agricola Cardaș, *Colonizarea românească.*
21. Agricola Cardaș, *O pagină din economia Transnistriei.*
22. Dr. Victor Gomoiu, *Observațiuni și învățăminte din actualul război.*
23. Dr. Demetru Paulian, *Bolile nervoase în cadrul actualului război.*
24. Dr. Vasile Plătăreanu, *Gangrena gazoasă (Celulita necrotică hipertoxică).*
25. Dr. Ion Glăvan, *Chirurgia oculară în actualul război.*
26. Costin C. Kirițescu, *Caracterele specifice ale actualei economii de război.*
27. Vasile Vasiliu, *Finanțele publice în actualul război.*
28. Gheorghe N. Leon, *Organizarea economică a Europei de după război și bazele colaborării internaționale.*
29. Dr. Aurel Voina, *Invalizii de război.*
30. Ion Zamfirescu, *Problema propagandei.*
31. Constantin Narly, *Economia războiului și a păcii.*
32. Florea Stănculescu, *Organizarea și sistematizarea satelor.*

După cum se observă, mai multe comunicări au abordat probleme de stringentă actualitate: războiul și știința, frontul occidental; noutăți tehnice din acel război; aplicația radiocomunicațiilor în timp de război, rolul industriei chimice în apărarea națională, problema combustibilului de aviație, a gazului metan în legătură cu apărarea națională.

În atenția Academiei de Științe s-au aflat și teme vizând economia națională: materiile prime, energia, bauxita, finanțele publice etc. Altele s-au referit la ameliorarea stării de sănătate a populației: problemele alimentației, industria farmaceutică, valorificarea plantelor medicinale, bolile nervoase, chirurgia oculară. Interesante erau și preocupările privind organizarea și sistematizarea satelor, organizarea și raționalizarea cercetării științifice, precum și cele privind situația invalizilor de război. La unele dintre aceste comunicări ne-am referit în paginile anterioare.

Tot în numărul din decembrie 1943 al „Buletinului” Academiei de Științe din România a fost publicată lista lucrărilor premiate:

- Marin Tudor, Gheorghe Constantinescu, *Contribuțiuni la studiul chronaxiei sistemului nervos*.
- Matiu Alexandru Ionescu, D. Bogoescu, *Contribuțiuni la studiul faunei munților Bucegi*.

Academia de Științe din România a realizat un nou program care viza elaborarea unor lucrări mai ample, cu caracter monografic, asupra unor probleme de larg interes teoretic și practic.

„Buletinul” din 1943 menționa titlurile celor 21 de **Memorii și monografii**, apărute sub formă de fascicule separate și numerotate, cu mențiunea că cheltuielile imprimării au fost suportate de Academie și de autor.

Materialele publicate la 1 decembrie 1943 (când se împlineau 25 de ani de la Unirea Transilvaniei cu România) se constituiau într-un bilanț al celor 7 ani de existență a Academiei de Științe din România. O durată mică, la scara istoriei, dar bogată în rezultate.

În a doua jumătate a anului 1943 și prima parte a lui 1944 s-au desfășurat 39 ședințe de secții și au fost susținute 79 comunicări științifice.

Documentele atestă faptul că între anii 1943-1944, Academia de Științe din România a acordat premii în valoare totală de 380.000 lei.

La începutul anului 1944, Comitetul Central al Academiei de Științe din România, preocupat de construirea sediului pe terenul din strada Edgar Quinet, a inițiat lansarea unei emisiuni de timbre cu efiigiile unor mari savanți precum Spiru Haret, Constantin I. Istrati, Victor Babeș, Grigore Cobălcescu, Petru Poni – care să fie puse în vânzare de Poșta Română, iar sumele obținute să-i fie acordate.

Evoluția evenimentelor militare și politice a făcut ca această inițiativă să nu se poată materializa.

Din martie 1944, războiul s-a mutat pe teritoriul României. Aviația engleză și americană făceau adevărate ravagii, bombardând zona petrolieră din Valea Prahovei, dar și multe localități, inclusiv Capitala. Mii de civili, inclusiv refugiații de Basarabia și nordul Bucovinei, au fost uciși în Gara de Nord în timpul bombardamentului din 4 aprilie 1944.

Comitetul Central al Academiei de Științe din România, s-a întrunit la numai două ore după acest teribil bombardament, într-un oraș răvășit de bombe. Evident, nu s-au discutat problemele științifice, ci doar despre situația curentă.

În aprilie 1944 mai mulți intelectuali au adresat mareșalului Antonescu un memoriu în care cereau: “Războiului nostru cu Rusia, Marea Britanie și Statele Unite, trebuie să-i punem de îndată sfârșit”⁸⁷. Între semnatori s-au aflat mai mulți membri ai Academiei de Științe, între care Daniel Danielopolu, Constantin Angelescu, Dumitru Bagdasar, Gheorghe Vrănceanu, Alexandru Myller, Ștefan Vencov, Constantin Motăș, Ion Zamfirescu, Alexandru Ghika, Radu Cernătescu ș.a.

La 20 august 1944 sovieticii au rupt frontul pe aliniamentul Iași-Chișinău, armatele române și germane fiind nevoite să se retragă din fața unui inamic mult superior.

În ziua de 23 august 1944, mareșalul Antonescu și principalii săi colaboratori au fost arestați în Palatul Regal din București, luând astfel sfârșit regimul instaurat la 6 septembrie 1940, precum și participarea României la război alături de Germania.

Se încheia un capitol din istoria Academiei de Științe care, în condițiile grele generate de pierderile teritoriale din vara anului 1940 și mai ales de participarea României la cel de-al Doilea Război Mondial, a continuat să desfășoare o activitate intensă, spre binele științei și culturii românești și universale.

⁸⁷ *Documente privind istoria României între anii 1918–1944*, coordonator Ioan Scurtu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1995, pp. 591-593.

2. Academia de Științe din România sub valurile marilor schimbări politice (23 august 1944 – 9 iunie 1948)

În *Proclamația* regelui către români, difuzată la radio în seara zilei de 23 august 1944, se anunța ieșirea României din alianță cu Puterile Axei și încetarea războiului cu Națiunile Unite. Se afirma că *“România a acceptat armistițiul oferit de Uniunea Sovietică, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii”*. Românii erau îndemnați să primească *“pe soldații acestor armate cu încredere. Națiunile Unite ne-au garantat independența țării și neamestecul în treburile noastre interne”*⁸⁸.

Aceste afirmații nu aveau o bază reală și au avut consecințe grave asupra armatei române. Guvernul sovietic nu a luat act de proclamația regelui, considerând că se află în continuare în război cu România. Ca urmare, în timp ce militarii români se desprindeau din frontul comun cu trupele germane, aceștia erau luați prizonieri de Armata Roșie. Peste 150.000 de ostași români au fost luați prizonieri și trimiși în Uniunea Sovietică⁸⁹, de unde mulți nu s-au mai întors. Nici independența României nu era „garantată” de Națiunile Unite. Din contră, prin acordurile de la Moscova și Teheran din 1943, Winston Churchill - primul ministru al Marii Britanii și Theodor Roosevelt - președintele SUA, au acceptat solicitarea lui I.V. Stalin de a nu se mai admite existența unor guverne ostile la granița URSS. Prin aceasta se recunoștea dreptul Kremlinului de a impune “guverne prietene” în statele vecine Uniunii Sovietice.

Convenția de armistițiu semnată la 12 septembrie 1944 consfințea intrarea României sub ocupația sovietică. Guvernul României era obligat să dizolve imediat „toate organizațiile pro-hitleriste de tip fascist aflate pe teritoriul românesc, atât cele politice, militare sau paramilitare, cât și orice alte organizații care duc propagandă ostilă Națiunilor Unite și în special Uniunii Sovietice nepermițând în viitor existența unor astfel de organizații” (Art. 15.). De asemenea, guvernul României se obliga “să colaboreze cu Înaltul Comandament Aliat (sovietic) la arestarea și judecarea persoanelor acuzate de crime de război” (Art. 14.). Se institua controlul sovietic total asupra tipăririi, importului și

⁸⁸ “Universul” din 24 august 1944.

⁸⁹ Constantin Hlihor, *Armata Roșie în România. Adversar. Aliat. Ocupant. 1940-1948*, București, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, 1996, p. 37

răspândirii în România a oricăror publicații, cenzurarea spectacolelor de teatru și a filmelor, a stațiilor de telefon fără fir, poștă, telegraf, telefon, corespondenței (inclusiv diplomatice) și transmisiilor de radio.⁹⁰

În baza Convenției de armistițiu, toate organizațiile care existau în timpul războiului din Est (22 iunie 1941-23 august 1944), au fost supuse cercetării și evaluării, pentru a se decide dacă ele au desfășurat activitate ostilă Națiunilor Unite. Ca urmare, s-a publicat în presă decizia ca acestea să prezinte documente din care să rezulte Statutul, actul de înființare, sediul, conducerea, programul de activitate.

Pe această bază, Ministerul de Interne, prin Prefectura Poliției Capitalei, Serviciul Poliției de Siguranță „a întocmit Dosarul referitor la Academia de Științe str. Raymond Poincaré Nr. 14”. În arhive se păstrează acest dosar, după cum se poate observa din următoarea imagine:⁹¹

DOSAR INDIVIDUAL

326 Dosarul Nr. 364	ROMÂNIA Fascicula Nr. _____
MINISTERUL INTERNELOR	
PREFECTURA POLIȚIEI CAPITALEI	
SERVICIUL POLIȚIEI DE SIGURANȚĂ	
Brig. II-a - grupa III-a	
ANUL 1944	
DOSARUL	
referitor la	Academia
	de
	Științe
	Str. Raymond Poincaré 14
Nr. fasciculei următoare : _____	

⁹⁰ Stelian Neagoe, *Istoria politică a României. 1944-1947*, București, Editura Noua Alternativă, 1996, p. 55.

⁹¹ Arhivele Naționale Municipiul București, fond Prefectura Poliției Capitalei, dosar. 24/1944.

Din dosar rezultă că în ziua de 30 octombrie 1944, conducerea Academiei de Științe din România a transmis prefectului Poliției Capitalei următoarea adresă:

DOMNULE PREFECT,

Ca urmare la anunțul publicat de Dv. în ziarul "UNIVERSUL" Nr. 289 din 25 crt., avem onoarea a vă comunica următoarele:

1) Academia de Științe din România a fost înființată la 11 Martie 1935.

Statutul și actul constitutiv au fost autentificate de Trib. Ilfov, Secția Notariat, sub Nr. 7205 din 11.III.1935 și Nr. 2902 din 23 Octomvrie 1943.

La 29 Martie 1935, s-a acordat personalitatea juridică conform Deciziunii Nr. 44, înscrisă în registrul aceluiași tribunal sub Nr. 23/1935. Dosar Nr. 2100/1935.

2) Sediul Academiei de Științe din România este în București, în localul Facultății de Științe, Str. R. Poincaré Nr. 14, Etaj I.

3) Comitetul (Consiliul de Administrație) este format din următorii membri:

- Președinte: Dr. Constantin ANGELESCU, str. C.A. Rosetti, 13

Prof. Dragomir HURMUZESCU, str. Sofia, 35.

- Vice-Președinți: Prof. Gheorghe TAȘCĂ, B-dul Carol, 55 A.

Dr. Victor GOMOIU, str. Știrbei Vodă, 88.

- Secretar general: Prof. Constantin KIRIȚESCU, str. Stupinei, Nr. 41

- Casier: Prof. Alexandru IONESCU MATIU, str. Depărățeanu, 2

- Bibliotecar: Prof. Ion GRINȚESCU, str. M. Cornea, 53

4) Alăturăm statutul și regulamentul în cinci exemplare.

5) Programul A.Ș.R. este prevăzut la Cap. V. (Art. 27 – 33) și VII (Art 37 – 39) al Regulamentului (pag 13-16).

Primiți, vă rugăm, Domnule Prefect, încredințarea deosebitei noastre considerațiuni.

PREȘEDINTE

SECRETAR GENERAL

DOMNIEI SALE,

DOMNULUI PREFECT AL POLIȚIEI CAPITALEI

După cum se observă, adresa era semnată, în numele președintelui, de Dragomir Hurmuzescu, iar în locul secretarului general iscălea bibliotecarul Grințescu.

Pe această bază, dar și prin cercetări proprii, Prefectura Poliției Capitalei, Serviciul Poliției de Siguranță a întocmit “dosarul referitor la Academia de Științe str. Raymond Poincaré Nr. 14” care, pe lângă adresa menționată conținea două fișe.

Prima fișă avea următorul conținut:

Data constituirii: *11 Martie 1935*

Sediul: *Str. Raymond Poincaré Nr. 14.*

Personalitate juridică: *sub Nr. 23/1935 de la Trib. Ilfov*

Actualul Comitet: *ales în octombrie 1944*

Numărul de membri: *circa 50*

Numărul de membri ai Comitetului: *7*

Componența Comitetului:

- *Dr. Constantin ANGELESCU, str. C.A. Rosetti, nr. 13 - președinte*
- *Prof. Dragomir HURMUZESCU, str. Sofia, nr. 35 - vicepreședinte*
- *Prof. Gheorghe TAȘCĂ, B-dul Carol, 55A - vicepreședinte*
- *Dr. Victor GOMOIU, str. Știrbei Vodă, nr. 88*
- *Prof. Constantin KIRIȚESCU, str. Stupinei, nr. 41 - secretar general*
- *Prof. Alexandru IONESCU MATIU, str. Depărățeanu, 2 - secretar general*
- *Prof. Ion GRINȚESCU, str. M. Cornea, 53 - bibliotecar*

Activitatea politică: *în cadrul Academiei nu se face politică. O parte din membri sunt încadrați în aproape toate partidele politice legal constituite.*

Cealaltă fișă conținea aceleași date, la care se adăugau rubricile:

„Scopul mărturisit” în care se menționa: *„a îndruma și încuraja creațiunea științifică”.*

Sediul social și național al membrilor: *profesori universitari; cetățenie română*

Orientarea politică: *nu a făcut și nu face politică.*

Dosarul cuprindea Statutul și Regulamentul Academiei de Științe din România (tipărite) adoptate de Adunarea Generală a acesteia din 5 iunie 1943.

Potrivit Convenției de armistițiu, toți cei care au participat la războiul anti-sovietic, au scris sau au vorbit în favoarea regimului antonescian erau pasibili de a fi pedepsiți cu închisoarea. De această prevedere au fost afectați mai mulți membri ai Academiei de Științe din România.

Unii dintre ei au suferit pedepse grele, fiind considerați “criminali de război”. În fruntea acestora s-a aflat mareșalul Antonescu, membru al Academiei de Științe din România din 21 decembrie 1935. Acesta fusese președintele Consiliului de Miniștri și conducătorul Statului, comandantul Armatei Române în războiul din Est. După arestarea la Palatul Regal, mareșalul a fost ținut într-o casă conspirativă din București până în septembrie 1944, când a fost preluat de armata sovietică și transportat într-o închisoare de lângă Moscova. Aici a fost anchetat și i s-a întocmit dosarul de trimitere în judecată.

„Tribunalul Poporului” din București l-a condamnat la moarte, drept care a fost executat în ziua de 1 iunie 1946.

Condamnați au fost și miniștrii care au făcut parte din guvernele din perioada 6 septembrie 1940 – 23 august 1944, între care și membri ai Academiei de Științe din România:

Generalul Gheorghe Potopeanu, ministrul Economiei Naționale în timpul lui Antonescu (ianuarie-mai 1941).

A fost menținut în acest post după 23 august 1944 până în octombrie, când a fost arestat sub acuzația de „criminal de război”.

A fost eliberat în august 1945, rearestat în august 1948, eliberat în august 1953, rearestat în ianuarie 1957, grațiat în decembrie 1963. A murit în 1966.

G-ral Gheorghe Potopeanu

Generalul Nicolae Stoenescu, ministrul Finanțelor (1941–1942), comandant al Corpului 4 Armată din primăvara anului 1944, până în mai 1945, când a fost arestat. A fost eliberat și arestat de mai multe ori. A murit în 1959 într-o colonie de muncă.

G-ral Nicolae Stoenescu

G-ral Ion Sichitiu

Au mai suferit condamnări:

Generalul Ion Sichitiu – ministrul Agriculturii și Domeniilor (1941-1942), inginerul Gheorghe Gh. Leon – ministrul Economiei Naționale (1940-1941) ș.a.

O situație specială a avut Horia Hulubei, arestat în aprilie 1945, deținut timp de trei săptămâni pentru „legături cu spionajul francez” (acesta își susținuse doctoratul în Franța și lucrase în Laboratorul condus de Friederich Jolliot Curie). Ulterior, Horia Hulubei a fost “reabilitat”, în 1949 fiind numit directorul Institutului de Fizică al Academiei Republicii Populare Române.

Acuzații planau și asupra altor membri ai Academiei de Științe, care au vorbit sau au scris în favoarea războiului din Est și au salutat eliberarea Basarabiei și nordului Bucovinei în vara anului 1941. Unii dintre aceștia au preferat să nu mai participe la activitatea Academiei pentru a scăpa astfel de „ochiul vigilent” al ocupantului sovietic.

La 6 martie 1945 a fost instaurat, cu implicarea directă a reprezentantului Kremlinului, A.I. Vișinski, guvernul procomunist, condus de Petru Groza. P.C.R. considera Partidul Național-Țărănesc și Partidul Național-Liberal ca fiind organizații reacționare, care trebuiau eliminate din viața politică a României. Unii membri ai Academiei de Științe din România s-au adaptat noilor realități. Astfel, Theodor V. Ionescu și Gheorghe Nicolau au devenit miniștri, Miron Nicolescu – subsecretar de stat, Grigore C. Moisil – ambasador etc.

Într-o conjunctură politică nefavorabilă, Academia de Științe din România și-a continuat, totuși, activitatea, chiar dacă în limite mai restrânse.

La Adunarea Generală din iunie 1945 s-a apreciat că, deși condițiile erau grele, datorită distrugerii multor echipamente în timpul războiului, iar procurarea

altora noi era extrem de costisitoare, membrii Academiei de Științe din România au fost activi în domeniile specialității lor. Au avut loc 42 de ședințe cu caracter administrativ și 46 de ședințe cu tematică științifică, la care s-au prezentat circa 100 de comunicări. Au fost acordate șapte premii în valoare de 115.000 lei.

În noul context istoric, Dimitrie Gusti, președintele Academiei Române, a reluat proiectul privind înființarea unui Consiliu Național al Cercetării Științifice. Propunerea a fost primită cu interes de dr. Petru Groza, președintele Consiliului de Miniștri, care avea o pregătire universitară, era doctor în drept, participase la viața politică democratică din perioada interbelică, fiind și ministru în guvernele conduse de generalul Alexandru Averescu din 1920-1921 și 1926-1927. Dr. Petru Groza a participat, în decembrie 1945, la ședința inaugurală a Consiliului Național al Cercetării Științifice, rostind un discurs optimist: „Poziția Academiei de a invita pe orice om de știință din afara Academiei să vină să conlucreze este ceva nou și este în ritmul vremii. Aceasta se întâmplă pentru prima dată în istoria țării noastre. Să fim conștienți de importanța acestei realități”⁹². Cu toate bunele intenții exprimate de primul ministru Petru Groza, acest Consiliu nu a depășit faza organizatorică, iar speranța colaborării între toate instituțiile din domeniul cercetării științifice a rămas mai curând un deziderat.

În ziua de 15 decembrie 1946 a avut loc Adunarea Generală extraordinară a Academiei de Științe din România în amfiteatrul Negreanu al Facultății de Științe, din cadrul Universității București. Adunarea a fost condusă de dr. Constantin Angelescu, președintele Academiei de Științe din România, asistat de Dragomir Hurmuzescu, vicepreședinte, și Constantin Kirițescu, secretar general. Din procesul-verbal încheiat cu acel prilej, rezultă că aceasta era cea de-a doua convocare și că de această dată Adunarea Generală era „valabil constituită conform Statutului, cu numărul de membri titulari prezenți”.

Principalul obiectiv a fost modificarea a două articole din Statut și anume:

Articolul 3 privind alegerea de membri corespondenți. În forma veche, aceștia erau aleși „cu majoritate de voturi din numărul total al membrilor titulari ai Academiei”. În noua formă se luau în calcul doar „cei prezenți la adunare”. Cu

⁹² „Scânteia” din 10 decembrie 1945.

alte cuvinte, se lua în considerare faptul că nu se puteau întruni toți membrii Academiei, astfel că decideau doar cei prezenți.

Articolul 5 care se referea la numărul de membri titulari și împărțire pe secții. În vechea formă se preciza că: „Numărul membrilor titulari este de cel mult 120, împărțiți pe secțiuni, astfel încât să fie până la 12 membri de fiecare secțiune” și se menționau cele 10 secțiuni. De asemenea, textul preciza că în cazuri excepționale, specificate de Regulament, se putea alege “un număr restrâns de membri suplimentari, cu procedura specială ce se va arăta în Regulament”.

În forma nouă, nu se mai preciza numărul de membri – ceea ce însemna că acesta putea să crească, în funcție de împrejurări. Prin votul Adunării Generale a fost modificată denumirea secțiunilor astfel:

Numărul	Denumirea
1	Geometrie și Analiză
2	Matematică și Astronomie
3	Fizică
4	Chimie
5	Zoologie, Botanică și Fiziologie
6	Biologie Aplicată
7	Geologie, Mineralogie și Geografie
8	Geniu Militar
9	Istoria și Filosofia Științei, Psihologia și Pedagogia
10	Mecanica Aplicată și Electrotehnică
11	Arhitectură, Construcții și Industrie
12	Științe Sociale, Economie și Populație

Denumirea a 5 secții a rămas nemodificată (Matematică și Astronomie; Fizică; Chimie; Biologie Aplicată; Geologie, Mineralogie, Geografie); 4 secții au cunoscut modificări: Zoologie, Botanică și Fiziologie, prin eliminarea titlaturii generice Biologie; Geniu Militar, eliminându-se precizarea cu aplicațiune la Apărarea Națională; Istoria și Filosofia Științei, Învățământ și Popularizare, a devenit Istoria și Filosofia Științei, Psihologia și Pedagogia; Științe Sociale și Economie a devenit Științe Sociale, Economie și Populație.

A dispărut Secția Tehnică dar au apărut alte trei noi denumiri: Geometrie și Analiză; Mecanică Aplicată și Electrotehnică; Arhitectură, Construcții și Industrie.

Art. 5 prevedea constituirea Grupului Tehnic din secțiunea Mecanică Aplicată și Electrotehnică, împreună cu Arhitectură, Construcții și Industrie. De asemenea, se înființa Grupul Matematic din secțiunile Geometrie și Analiză; Mecanică și Astronomie.

Au fost aduse unele modificări și în privința membrilor. În vechea formulare numărul acestora era fixat la 120, împărțiți pe secțiuni – până la 12 membri de fiecare secțiune, cu posibilitatea primirii în mod excepțional a unui număr suplimentar. În forma modificată, se stabilea: „numărul membrilor titulari pe secțiuni se fixează de Adunarea Generală; el nu poate fi mai mare de 16 pentru fiecare secțiune”. Astfel se mărea numărul de membri din fiecare secțiune, de la maximum 12 la cel mult de 16 și se elimina primirea suplimentară. Având în vedere și creșterea numărului de secții de la 10 la 12 însemna posibilitatea ajungerii la cifra maximă de 129 membri. Fiecare secție avea un birou alcătuit din președinte, vicepreședinte și secretar. Se mai preciza că secțiile reunite în grup pot avea un singur birou, un președinte comun, un vicepreședinte comun și câte un secretar la fiecare secție. Secțiunile alcătuite din mai multe specialități se puteau împărți în subsecții, având fiecare vicepreședintele și secretarul ei.

Procesul verbal al acestei Adunări Generale a fost semnat de dr. Constantin Angelescu – președinte, și Constantin Kirițescu – secretar general.

Avocatul Alexandru Valeriu a fost împuternicit să întreprindă formele necesare pentru înscrierea acestor modificări și validarea lor de Tribunalul Ilfov. Acesta a acționat în conformitate cu mandatul primit, astfel că Tribunalul Ilfov, secția Notariat a legalizat la 7 februarie 1947, Statutul cu modificările aprobate de Adunarea Generală a Academiei de Științe din România. De asemenea, tribunalul a cerut punctul de vedere al Ministerului Educației Naționale și al Ministrului de Interne, care au fost favorabile.

Ca urmare, la 29 martie 1947, Tribunalul Ilfov a admis solicitarea Academiei de Științe din România.

Redăm acest document:

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA I-A CC
SENTINȚA NO 12 PERSOANĂ JURIDICĂ
AUDIENȚA DE LA 19 MARTIE 1947
TRIBUNALUL COMPUS DIN DOMNII:
EMIL IDIERU - JUDE DE ȘEDINȚĂ
AUREL BROSTEANU - JUDE DE ȘEDINȚĂ
I. NEGREI - PROCUROR
ALEXANDRU ȘERBĂNESCU - PRIM GREFIER

La apelul făcut în camera de consiliu au răspuns petiționara ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA, prin mandatarul său Dl. Av. Valeriu, cum și intimații MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE prin Dna. Av. Frățiță și MINISTRUL DE INTERNE, prin Dna. Av. J. Almăjeanu.

Procedura fiind completă, s-au citit actele aflate în dosar.

Petiționarul prin mandatarul său arată că toate condițiunile cerute de lege și regulamentul legii pentru persoanele juridice au fost îndeplinite și cere a se aproba modificările aduse Statutelor în Adunarea Generală extraordinară de la 15 decembrie 1946.

Reprezentantul intimaților declară că aceste ministere nu fac nicio obiecțiune la aprobarea modificărilor aduse statutelor, deoarece au dat avize favorabile.

Dl. Procuror a pus concluziuni pentru admiterea cererei și aprobarea modificărilor.

Tribunalul a verificat actele în camera de consiliu și apoi în ședința publică a pronunțat următoarea sentință:

TRIBUNALUL

Asupra cererei făcută de ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA, cu sediul în București str. R. Poincaré 14, prin reprezentanții săi legali, cu petiția înreg. sub No. 3615/947, prin care solicită a i se aproba modificările aduse statutelor în adunarea generală din 15 decembrie 1946.

Având în vedere susținerile reprezentanților societății petiționare, ale intimaților și concluziunile D-lui. Procuror;

Considerând că potrivit Art. 8 combinat cu Art. 3 din legea persoanelor juridice, nicio modificare din statute nu se va putea face decât conform acestei legi și aceste modificări sunt supuse verificării și aprobării puterii judecătorești în condițiunile cerute de acest text;

Având în vedere că modificările aduse statutelor, Art. 3 Al. 5 și Art. 5 au fost votate în adunarea generală extraordinară de la 15 decembrie 1946, astfel cum sunt prevăzute în actul aut. de Trib. Ilfov, secția Notariat sub No. 4611/946.

Având în vedere că tribunalul, constatând că formele și cerințele Art. 3, 8 și 9 din regulamentul legii pentru persoanele juridice sunt îndeplinite, a cerut și avizele Ministerelor Educației Naționale și Afacerilor Interne, în componența cărora cade scopul asociației.

Având în vedere că aceste Ministere respectiv prin adresele No.296/946 și 5744 a/947 au dat avize favorabile aprobării modificărilor aduse statutelor.

Că astfel fiind și cum statutele modificate nu conțin nicio dispoziție contrară ordinei publice sau bunelor moravuri și că asociația este constituită cu numărul legal de membri, iar condițiunile de formă și de fond cerute de lege și regulamentul legii persoanelor juridice sunt îndeplinite, cererea urmează a fi admisă;

PENTRU ACESTE MOTIVE

În unire cu concluziunile D-lui Procuror

ÎN NUMELE LEGII

HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea făcută de ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN ROMÂNIA, cu sediul în București str. R. Poincaré 14, prin reprezentanții săi legali, cu petiția înreg. la No 3615/947 și în consecință;

Aprobă modificările aduse statutelor acestei societăți în adunarea generală extraordinară de la 15 Decembrie 1946, astfel cum au fost prevăzute în actul aut. de Trib. Ilfov, secția Notariat la No.4611 din 7 Februarie 1947.

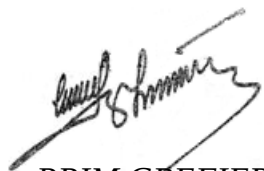
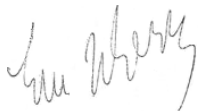
Grefa va aduce la îndeplinire dispoz. Art. 92, 93 din lege, 16 și urm. din regulamentul legii persoanelor juridice.

Cu apel.

Data și citită în ședința publică azi 19 Martie 1947.

Emil Idieru

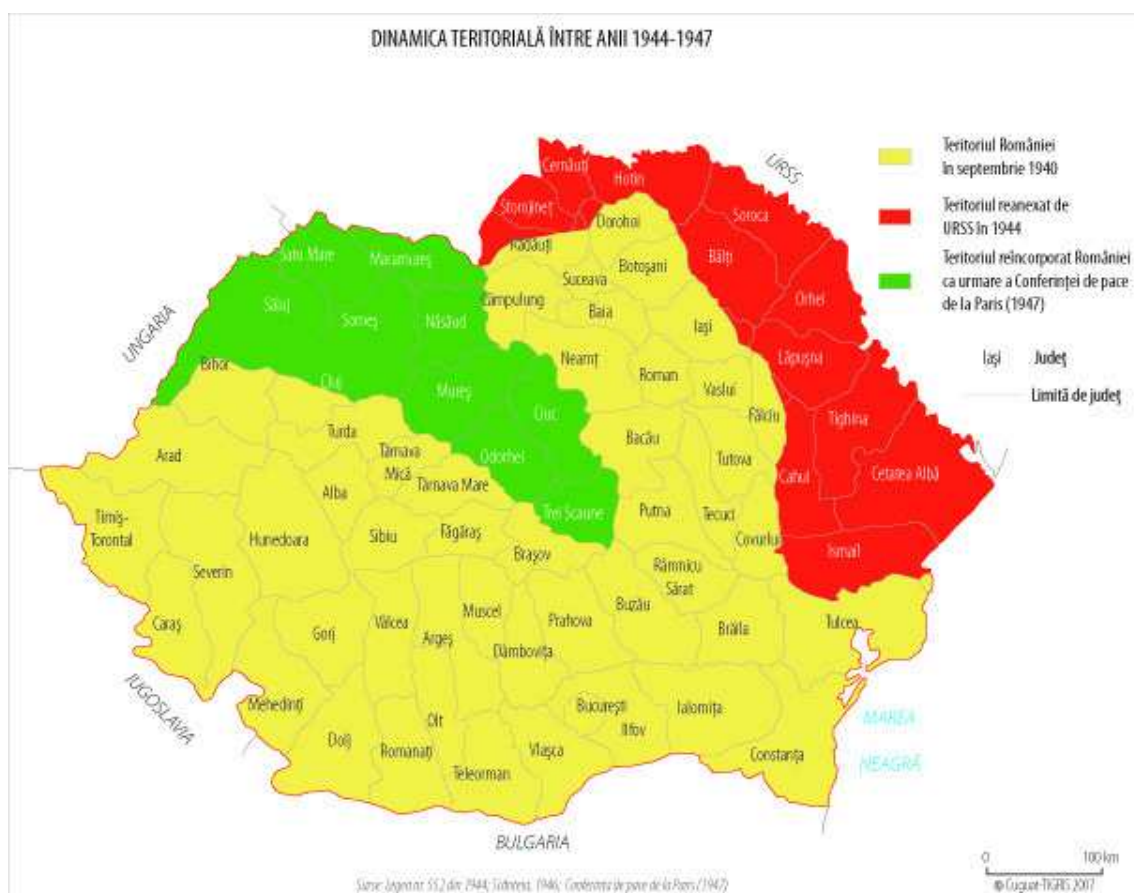
Aurel Broșteanu

PRIM GREFIER

Acesta este ultimul document emis de Tribunalul Ilfov referitor la Academia de Științe din România.

După puțin timp la, 9 aprilie 1947, printr-un Jurnal al Consiliului de Miniștri, s-a decis „pentru interese superioare de stat”, desființarea secției VII - Geniu Militar. Prin acest document, guvernul României punea în aplicare prevederile Tratatului de pace semnat la 10 februarie 1947 cu Uniunea Sovietică, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, SUA, Australia, Republica Sovietică a Belarusiei, Canada, Cehoslovacia, Italia, Noua Zeelandă, Republica Sovietică Socialistă a Ucrainei și Uniunea Sud-Africană, cu care s-a aflat în război.

Harta României după Tratatul de Pace din 1947

În document se recunoștea că România a încetat la 24 august operațiunile militare împotriva Uniunii Sovietice, s-a retras din războiul contra Națiunilor Unite și a rupt relațiile cu Germania și aliații ei, a semnat la 12 septembrie 1944 armistițiul cu guvernele Uniunii Sovietice, Regatului Unit și SUA, lucrând în interesul Națiunilor Unite, participând activ la războiul împotriva Germaniei.⁹³

Cu toate acestea, România a fost tratată la Conferința Păcii ca un stat învins, aliat al Germaniei. În acest spirit, Tratatul prevedea reducerea efectivelor armatei și a armamentelor, România fiind obligată să-și lichideze industria națională care producea pentru armată și evident, nu mai putea desfășura lucrări științifice și tehnologice în acest domeniu. Ca urmare, Secția Geniu Militar din cadrul Academiei de Științe din România nu mai putea funcționa.

⁹³ Stelian Neagoe, *Istoria politică a României. 1944-1947*, pp. 435-447.

În ziua de 29 aprilie 1947, Academia de Științe din România a comunicat Ministerului de Justiție că a decis să se conformeze deciziei Consiliului de Miniștri, astfel că respectiva secție a fost desființată.

Ocupantul sovietic urmărea să distrugă valorile naționale românești, și să-și impună propriul său sistem politic. Vizată era și cultura națională.

Deși condițiile erau vitrege, iar în țară plutea o atmosferă de incertitudine, Academia de Științe din România a căutat să-și îndeplinească și după 23 august 1944 misiunea pentru care a fost creată.

Au fost editate tomul VII (1943-1945) cuprinzând 392 pagini și tomul VIII (1946-1947) cu 188 pagini din „Comptes Rendus”. O comparație este semnificativă: dacă în anii 1936-1939 numărul de pagini editate era de 716 pagini, în anii următori au scăzut, ajungând ca ultimul volum să aibă doar 188 de pagini.

Și “Buletinul” editat de Academia de Științe din România și-a redus apariția de la 2-3 numere pe an, la doar câte un singur număr pentru 1944-1945 și 1945-1946.⁹⁴

Dizolvarea Partidului Național-Țărănesc în iulie 1947 a fost urmată de înțetirea atacurilor P.C.R. împotriva Partidului Național-Liberal. Președintele Academiei de Științe din România, dr. Constantin Angelescu făcea parte din Comitetul Central și din Biroul acestui partid. El candidase în alegerile din noiembrie 1946 pe listele Partidului Național-Liberal, nefiind ales, dar era socotit un „dușman” al regimului democratic, exponent al „cercurilor reacționare”⁹⁵. Apreciind că în climatul politic existent, Partidul Național-Liberal nu-și mai putea continua activitatea, președintele acestuia, Constantin I.C. Brătianu, a trimis o circulară către organizațiile județene prin care le cerea să-și suspende activitatea.

Pentru a nu stânjeni existența Academiei de Științe din România, dr. Constantin Angelescu a decis să renunțe la calitatea de președinte al acesteia, pe care o îndeplinea din 1935. Odată cu dr. Angelescu și-au depus mandatul și ceilalți membri ai conducerii Academiei de Științe.

⁹⁴ Elvira Botez *Academia de Științe din România. Istoricul ei*, în “Noema”, vol. VI, 2007, p. 87.

⁹⁵ Constantin I. Stan, Viorel Frîncu, *Dr. Constantin Angelescu, omul politic, diplomatul și ctitorul de școli românești (1869-1948)*, Buzău, 2009, pp. 192-194.

Ca urmare, Adunarea Generală a Academiei de Științe din România întrunită la 16 noiembrie 1947, a constatat că dr. Constantin Angelescu și-a depus mandatul și a ales în funcția de președinte pe profesorul universitar Dimitrie Pompeiu.

Dimitrie Pompeiu

Dimitrie Pompeiu (n. 1873), fusese profesor la Universitățile din Iași (1907-1914), București (1930-1940), la Școala Politehnica din București (1929-1940), profesor agreat la Universitatea Sorbona din Paris (1926, 1929, 1931) și Universitatea Poitiers (1931). A fost ales membru corespondent (1916) și membru titular al Academiei Române (1934), fiind și președintele Secției Științe a acestei prestigioase instituții (1942-1945). Membru titular al Academiei de Științe din România din 1943.

Dimitrie Pompeiu, era unul dintre cei mai renumiți matematicieni pe plan național și internațional, prin contribuțiile sale privind teoria funcțiilor, analiza matematică, teoria mulțimilor. Alegerea lui Dimitrie Pompeiu, în fruntea Academiei de Științe din România era un act normal. Numai că vremurile erau anormale.

Adunarea Generală a confirmat noua conducere a Academiei de Științe din România:

- Președinte: DIMITRIE POMPEIU,
- Vicepreședinți: EUGENIU NECULCEA, GHEORGHE NICOLAU și HORIA HULUBEI
- Secretar general: EUGEN BĂDĂRĂU
- Casier: ALEXANDRU IONESCU-MATIU
- Bibliotecar: ȘTEFAN CANTUNIARI.

Toți cei aleși erau personalități bine cunoscute în lumea științei.

Horia Hulubei

Horia Hulubei (n. 1896) - profesor la Universitatea din București, Catedra de Structura Materiei, a lucrat în laboratorul de fizică a prof. Jean Perrin din Paris (Sorbona). A adus contribuții esențiale privind razele X, a participat la construirea unuia din primele acceleratoare de protoni din lume. Membru corespondent (decembrie 1935), apoi membru titular (iunie 1941) și vicepreședintele Secției de Fizică a Academiei de Științe din România. Horia Hulubei a fost membru corespondent (mai 1937) și membru titular (mai 1946) al Academiei Române. Lucrările sale, multe publicate în limba franceză, s-au bucurat de o largă notorietate în lumea științifică internațională.

Gheorghe Nicolau (n. 1886) - profesor la Catedra de Mașini cu Combustie Internă a Școlii Politehnice din București. A contribuit la modernizarea unor unități energetice cu motoare termice, precum și la clarificarea unor aspecte legate de climă și de circulație pe drumurile din România. În perioada noiembrie 1944 - noiembrie 1946 a fost ministrul Asigurărilor Sociale. Era membru corespondent al Academiei de Științe din decembrie 1935 și membru titular din decembrie 1936 la Secția Tehnică.

Eugeniu Neculcea (n. 1877) - profesor la Școala Politehnică din București, membru titular al Academiei de Științe din România din decembrie 1938, prilej cu care a rostit discursul de recepție cu tema: „Doi savanți promotori ai științei moderne: Henri Poincaré și Gabriel Lippmann”. A desfășurat o amplă activitate pe plan internațional în calitate de reprezentant al României în mai multe organisme ale Societății Națiunilor, privind problemele economice și financiare ale perioadei interbelice.

Eugen Bădăraș (n. 1877) - secretarul general al Academiei de Științe din România, era membru fondator al acesteia. Contribuțiile sale în domeniile opticii, acusticii, spectroscopiei erau bine cunoscute pe plan intern și internațional. În 1942 a publicat lucrarea intitulată *Cinematografia*, care s-a bucurat de foarte bună primire în lumea specialiștilor.

Eugen Bădăraș

Bibliotecarul **Ștefan Cantuniari** (n. 1883) - membru corespondent al Academiei de Științe din anul 1935, iar din decembrie 1936 membru titular la Secția de Geologie, Mineralogie și Geografie. Cercetător la Institutul Geologic, specialist în petrografie, cu referire specială la Dobrogea.

Alexandru Ionescu-Matiu (n. 1883) - casier, era de profesie farmacist militar. Profesor la Facultatea de Medicină din cadrul Universității din București. A condus Laboratorul Central de Chimie al Armatei, în 1938 fiind avansat la gradul de general farmacist în rezervă. A publicat cursuri de chimie generală, de chimie farmaceutică și de biochimie. A contribuit la realizarea monumentalei lucrări - „*Farmacopeea Română*” (1943). Secretar științific al revistei „*Buletinul de Științe Farmaceutice din România*” (1936-1942); fondator, alături de Ștefan Minovici, al Societății de Chimie din România (1919). Membru corespondent (decembrie 1935) și membru titular (decembrie 1936) al Academiei de Științe din România.

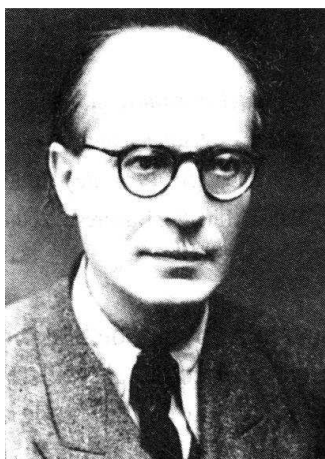
În Academia de Științe din România continuau să activeze personalități remarcabile ale științei și culturii naționale și universale. Menționăm, cu titlu de exemplu, pe:

Augustin Maior (n. 1882) - inginer, fizician, profesor la Universitatea din Cluj, director al Institutului de Fizică Teoretică și Aplicată, înființat de el, în cadrul aceleiași Universități. A realizat prima instalație experimentală din lume pe o linie reală cu un număr mare de căi (5) și la o distanță de 15 km (1907), devenind inventatorul telefoniei multiple. Contribuții în domeniile gravitației, termodinamica radiațiilor, teoria cuantelor. Lucrări: *Electricitate și magnetism* (1921), *Asupra gravitației în câmp gravitațional* (1931), *Statistică cuantică* (1933)

Daniel Danielopolu (n. 1884) - medic, profesor la Universitatea din București (Facultatea de medicină) - precursor al biociberneticii, organisme și funcțiile organelor fiind analizate ca părțile unui sistem. A introdus noi metode pentru investigarea sistemului neurovegetativ. A inițiat Academia de Medicină, al cărei secretar perpetuu era. Membru de onoare al Academiei Române din 1938. Lucrări: *Tulburările ritmului inimii* (1912), *Anghinare de piept* (1924), *Parafloxie și șoc profilactic* (1943).

Ion Grințescu (n. 1874) - botanist, profesor la Universitățile din Cluj și București. Contribuții importante privind anatomia și fiziologia plantelor, studiul florei României, algele, plantele medicinale, combaterea unor boli ale tutunului și grâului. Lucrarea sa *Curs de botanică generală* a fost premiată de Academia Română în 1934.

Radu Cernătescu (n. 1894) - chimist, profesor la Universitatea din Iași și la Școala Politehnică din aceeași localitate. Membru corespondent al Academiei Române (1940). Contribuții în domeniile chimiei anorganice, chimiei analitice, electrochimie și biochimie. A predat la Institutul de chimie Macromoleculară din Iași. Lucrarea *Legea lui Dalton aplicată la soluții concentrate* (1920) a deschis noi căi de abordare în domeniul chimiei.

Radu Cernătescu

Așadar, în Academia de Științe din România continuau să activeze personalități bine cunoscute, atât pe plan național, cât și internațional.

Noua conducere nu a avut răgazul necesar pentru desfășurarea unor activități consistente în fruntea Academiei de Științe din România. La sfârșitul anului 1947 și începutul anului 1948, evoluțiile politice din România s-au accelerat. În ziua de 30 decembrie 1947, România a devenit Republică Populară. La 13 aprilie 1948 a fost promulgată o nouă Constituție, care la art. 23 prevedea: „Statul încurajează și sprijină dezvoltarea științei și a artei, și organizează institute de cercetări, biblioteci, edituri, teatre, muzee, conservatoare”⁹⁶. Se anticipa astfel, preluarea de către stat a instituțiilor de știință, artă și cultură. Când pregătea măsuri decisive, de luare sub control a unor întreprinderi și instituții, Guvernul proceda la o verificare tehnico-financiară a acestora. Așa s-a procedat la sfârșitul anului 1947 și începutul anului 1948, după care a urmat, la 11 iunie 1948, cu întreprinderile industriale, bancare, comerciale etc., după care a urmat, la 11 iunie 1948 naționalizarea acestora. Academia de Științe din România a fost supusă unor asemenea verificări în intervalul 6 mai – 1 iunie 1948. Subsecretarul general din Ministerul Justiției, Ion D. Georgescu împuternicit cu efectuarea controlului, a depus procesul-verbal atât la Ministerul Justiției (1 iunie 1948), cât și la Ministerul Învățământului Public (24 iunie 1948) privind activitatea Academiei în intervalul 1935-1947.

În document se aprecia că Academia de Științe din România a avut o activitate fructuoasă și asiduă în ultimii cinci ani, iar noul organ de conducere „prezintă garanție atât pentru înalta ținută științifică a Academiei de Științe din România, cât și pentru încadrarea acestei instituții pe linia progresistă a membrilor”.

Se făceau și câteva propuneri:

- 1) Reducerea numărului de secții și a componenței acestora, pentru a se ajunge la “un număr mai restrâns de membri titulari pe fiecare secție, bine verificați și selecționați”;
- 2) La selectarea lucrărilor propuse pentru a fi publicate să se țină seama de originalitatea și valoarea științifică;
- 3) Academia să realizeze lucrări în laboratoarele proprii și în propriul local, construit pe terenul destinat în acest scop;

⁹⁶ „Monitorul oficial”, din 13 aprilie 1948

4) Continuarea studiilor și cercetărilor științifice „nu numai pe plan teoretic, dar și pe teren practic, așa cum s-a manifestat Academia de Științe până în prezent”.

Propunerile erau rezonabile și se înscriau pe linia preocupărilor conducerii Academiei de Științe din România încă de la înființarea ei. Se pare că respectivul subsecretar de stat nu știa motivul real al acestui control. În fond, verificările aveau menirea de a conduce la realizarea unui raport privind situația Academiei de Științe în momentul desființării ei.

La 9 iunie 1948 a fost publicat Decretul Prezidului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, cu următorul conținut⁹⁷:

Art. 1. Academia Română, cel mai înalt for științific și cultural, se transformă într-o instituție de Stat. Ea va purta denumirea „Academia Republicii Populare Române”.

Art. 2. Academia Republicii Populare Române își va desfășura activitatea potrivit cu nevoile de întărire și rezolvare a Republicii Populare Române, în care scop:

a) Va promova știința și cultura în toate domeniile, în vederea ridicării nivelului material și cultural al poporului;

b) Va promova oamenii de știință și cultură de valoare etică și democratică.

Art. 3. Nu pot fi membri ai Academiei Republicii Populare Române persoane care, prin activitatea lor, s-au pus în slujba fascismului și reacțiunii dăunând prin aceasta intereselor țării și poporului.

Art. 4. Actuala Academie de Medicină și actuala Academie de Științe se integrează în Academia Republicii Populare Române, pe baza principiilor prevăzute în art. 2. și 3.

Art. 5. Toate bunurile mobile și imobile ale Academiei Române și ale Academiei de Medicină și Academiei de Științe trec în patrimoniul Academiei Republicii Populare Române.

Art. 6. Pentru elaborarea Statutului de organizare și funcționare al Academiei Republicii Populare Române, precum și pentru preluarea și administrarea bunurilor, se constituie un Comitet provizoriu, alcătuit din

⁹⁷ „Buletinul oficial” din 9 iunie 1948

următoarele persoane: Prof. Dr. Constantin I. Parhon, Andrei Rădulescu, Mihail Sadoveanu, Prof. Traian Săvulescu, Prof. I. Iordan, Prof. Emanoil Teodorescu, Prof. Dimitrie Pompeiu, Prof. Simion Stoilow, Prof. Dr. Ștefan Nicolau, Prof. Emil Petrovici, Prof. Dr. Daniel Danielopolu, Prof. Dr. Nicolae Gh. Lupu, Prof. Ing. Gheorghe Nicolau, Prof. Eugen Bădărău.

Supleanți: Prof. Constantin Balmuș, Gaal Gabor și Dr. A. Kreindler.

Astfel, prin decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, Academia de Științe din România își înceta activitatea, fiind „integrată” în Academia Republicii Populare Române. Dacă „bunurile mobile și imobile” treceau, în totalitatea lor, în „patrimoniul Academiei Populare Române”, în privința membrilor, urma să se procedeze selectiv, neputând fi acceptați în noua instituție cei care „s-au pus în slujba fascismului și a reacțiunii, dăunând prin aceasta intereselor țării și poporului”. Era o formulare extrem de largă, care permitea interpretări dintre cele mai subiective.

Dacă unii membri ai Academiei de Științe din România au fost acceptați în Academia Republicii Populare Române, cei mai mulți nu și-au găsit locul în această instituție, iar unii dintre ei aveau să ia drumul închisorilor și al lagărelor de muncă.

CONCLUZII

Academia de Științe din România, înființată în martie 1935, a fost rezultatul evoluției societății românești din epoca modernă, cu deosebire de după Marea Unire din 1918. Oamenii de știință au simțit nevoia de a se organiza și colabora, pentru a valorifica cu mai mult succes rezultatele muncii lor.

Întâmpinată cu ostilitate de conducerea Academiei Române, care a urmărit interzicerea ei, Academia de Științe a obținut câștig de cauză, dar în iulie 1938 în timpul regimului autoritar al lui Carol al II-lea a fost nevoită să-și schimbe denumirea în Institutul de Științe al României, revenind la titulatura inițială în noiembrie 1940.

De-a lungul celor 13 ani de existență, Academia de Științe a cuprins în rândurile sale personalități marcante ale vieții științifice din România, creatori de școală, savanți de prestigiu, cu o largă recunoaștere internă și internațională. De asemenea, a atras în sânul ei profesori universitari și cercetători de renume din străinătate, inclusiv laureați ai Premiului Nobel.

Prezentăm, succint, pe cei șapte laureați ai Premiului Nobel, membri ai Academiei de Științe din România:

Friedrich Bergius

Friedrich Bergius (11 octombrie 1884 – martie 1949). Chimist german, laureat al Premiului Nobel pentru Chimie în anul 1931. Profesor la Universitatea din Heidelberg. Membru de onoare al Academiei de Științe din România din 4 iunie 1937.

Max Born (11 decembrie 1882 - 5 ianuarie 1970). Matematician și fizician german. Laureat al Premiului Nobel pentru Fizică în anul 1954. Profesor universitar la Universitatea Johann Wolfgang Goethe din Frankfurt, la Universitatea din Göttingen și la Universitatea din Edinburgh. Membru de onoare al Academiei de Științe din România din 4 iunie 1937.

Max Born

Louis Victor Pierre Raymond de Broglie (15 august 1892 - 19 martie 1987). Fizician francez. Laureat al Premiului Nobel pentru Fizică în anul 1929. Profesor la Universitatea din Paris, Sorbona. Membru de onoare al Academiei de Științe din România din 4 iunie 1937. Decorat cu *Marea Cruce a Legiunii de Onoare* în 1961. Membru al Academiei de Științe din Franța din 29 mai 1933 (secția mecanică) și secretar perpetuel pentru divizia de științe matematice. Membru al Biroului Longitudinilor. Membru al Academiei Franceze din 1944. Membru al Academiei Române din 18 ianuarie 1957.

**Louis Victor Pierre
Raymond de Broglie**

Werner Heisenberg (5 decembrie 1901 - 1 februarie 1976). Fizician german. Laureat al Premiului Nobel pentru Fizică în anul 1932. Profesor la Universitățile din Göttingen, Leipzig, Berlin și München. Membru de onoare al Academiei de Științe din România din 4 iunie 1937. Director al Institutului de Fizică Kaiser Wilhelm. Președinte al Consiliului German al Cercetării în 1949. Membru al Academiei de Științe din Göttingen, Bavaria, Saxonia, Prusia, Suedia, Norvegia, Spania, Olanda, Roma (Pontifical), al Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina (Halle), al Academia dei Lincei (Roma) și al American Academy of Sciences. Membru al Academiei Române din 31 mai 1938 (3 februarie 1965).

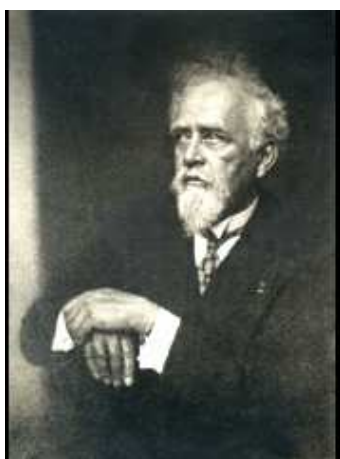

Werner Heisenberg

Paul Karrer

Paul Karrer (9 aprilie 1889 – 18 iunie 1971). Chimist elvețian. Laureat al Premiului Nobel pentru Chimie în anul 1937. Profesor de chimie la Universitatea din Zurich. Membru de onoare al Academiei de Științe din România din 7 iunie 1942. Director al Institutului de Chimie. Membru al Royal Society (Londra), National Academy of Science (Washington), Academiei Regale de Științe din Stockholm, Academiei Naționale din Roma, Academiei Regale din Belgia, Academiei de Științe din India, Academiei Regale de Științe din Olanda. Membru corespondent al Academiei de Științe din Franța pentru secțiunea de chimie din 28 aprilie 1947. Membru asociat străin din 30 iunie 1952.

Jean Baptiste Perrin

Jean Baptiste Perrin (30 septembrie 1870 – 17 aprilie 1942). Fizician german. Laureat al Premiului Nobel pentru Fizică în anul 1926. Membru de onoare al Academiei de Științe din România din 28 mai 1938. Membru al Academiei de Științe din Franța din 11 iunie 1923 (secțiunea de fizică generală). Președinte al Academiei de Științe din Franța în 1936. Commandeur de la Légion d'honneur în 1926. Membru de onoare al Academiei Române din 28 mai 1930.

Paul Sabatier

Paul Sabatier (5 noiembrie 1854 – 14 august 1941). Chimist francez. Laureat al Premiului Nobel pentru Chimie în anul 1912. Profesor la Universitatea din Toulouse. Membru de onoare al Academiei de Științe din România din 4 iunie 1937. Membru corespondent al Academiei de Științe din Franța din 25 martie 1901. Membru nerezident al Academiei din Franța din 21 aprilie 1913 (secția de chimie). Membru de onoare al Academiei Române din 11 iunie 1925.

O componentă esențială a activității Academiei de Științe din România o constituie realizarea celor două serii de publicații periodice: „*Comptes Rendus*” și „*Buletin*”.

Au fost publicate opt volume de „*Comptes Rendus des Séances de l’Académie des Sciences de Roumanie*”, în care au văzut lumina tiparului 754 de comunicări științifice, după cum urmează:

Vol. I,	1936-1937	– șase numere a 716 pagini;
Vol. II,	1937-1938	– șase numere a 716 pagini;
Vol. III,	1939	– șase numere a 716 pagini;
Vol. IV,	1946	– șase numere a 446 pagini;
Vol. V,	1941	– șase numere a 462 pagini;
Vol. VI,	1942	– șase numere 362 pagini;
Vol. VII,	1943-1945	– un număr cu 392 pagini;
Vol. VIII,	1946-1947	– un număr cu 186 pagini;

Cele mai multe comunicări au fost publicate de Secția de Biologie Aplicată (172).

De asemenea, au fost publicate 14 numere din „Buletinul” Academiei de Științe din România, dintre care 9 în anii 1936 – 1941, un număr în 1942, două numere în 1943, câte un număr în 1944 – 1945 și 1945 – 1946.

Sub egida Academiei de Științe din România au fost publicate circa 50 de cărți, cuprinzând rezultatul cercetărilor membrilor săi, în varii domenii.

Un loc important l-au ocupat comunicările prezentate în secțiile Academiei, urmate de ample dezbateri, cu participarea unui număr mare de specialități.

Academia a încurajat cercetarea științifică prin stabilirea unor programe prioritare și acordarea de premii substanțiale.

Alături de Academia Română, de Universități, Institute și Centre de cercetare, Academia de Științe și-a adus propria-i contribuție la sporirea zestrei intelectuale a românilor și a omenirii în general. Este un fapt cert că descoperirile savanților români, indiferent de originea lor etnică, au avut o largă aplicabilitate, contribuind la mai buna valorificare a resurselor naturale, la perfecționarea tehnicii, la descoperirea și producerea a noi soiuri de plante și rase de animale, la pregătirea oamenilor pentru a face față unor situații limită (cutremure, războaie etc).

Dincolo de anumite animozități și atitudinii ostile ale conducerii Academiei Române față de Academia de Științe din România, datele concrete arată că mai mulți profesori și cercetători făceau parte din ambele instituții.

Exemplificăm cu lista membrilor⁹⁸:

Membri Academiei de Științe din România, membri și ai Academiei Române (1935 - 1943)

Prescurtări:

m.c. – membru corespondent;

m.o. – membru de onoare;

m.f. – membru fondator;

m.t. – membru titular;

m.t. activ - membru titular activ;

m.t.o. – membru titular onorific;

m.p.m. – membru post mortem;

repus – repus în drepturi în calitatea din care a fost destituit.

Secția I – Matematică și Astronomie

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specialitatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
1	Angheluță Teodor (1882-1964)	matematician	07.06.1942	m.t	04.06.1948	m.o.
2	Myller Alexandru (1879-1965)	matematician	21.12.1935	m.t	27.05.1938	m.t
3	Pompeiu Dimitrie (1873-1954)	matematician	05.06.1943	m.t	03.06.1916 24.05.1936	m.c. m.t
4	Popovici Constantin (1878-1956)	matematician și astronom	28.05.1938	m.t	24.05.1946	m.o.

Secția II – Fizică

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specialitatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
5	Hulubei Horia (1897-1972)	fizician	21.12.1935 03.06.1941	m.c. m.t	26.05.1937 27.05.1946	m.c. m.t
6	Hurmuzescu Dragomir (1865-1954)	fizician	11.03.1935	m.f.	21.05.1916	m.c.

⁹⁸ Ioan Scurtu și Ștefan Iancu, *Scurtă istorie a Academiei Oamenilor de Științe din România*, Anexa 10, pp. 258-264

7	Procopiu Ștefan (1890-1972)	fizician	20.12.1936	m.t	01.06.1948	m.c.
8	Ștefănescu Sabba (1902-1994)	geolog	21.12.1935	m.c.	27.05.1946	m.c.

Secția III – Chimie

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specia-litatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
9	Angelescu Eugen (1896-1968)	chimist	11.03.1935	m.f.	25.05.1939	m.c.
10	Atanasiu Ion (1892-1949)	geolog și seismolog	21.12.1935	m.c.	23.05.1940	m.c.
11	Cernătescu Radu (1894-1950)	chimist	21.12.1935	m.c.	23.05.1940	m.c.
12	Dănilă Negoită (1878-1953)	chimist	11.03.1935	m.f.	25.05.1936 29.05.1939	m.c. m.o.
13	Macovschi Eugen (1906-1985)	biochimist și biolog	07.06.1942	m.t.	02.06.1948	m.c.
14	Nenițescu Costin (1902-1970)	chimist	21.12.1935 20.12.1936	m.c. m.t.	26.05.1940	m.c.
15	Spacu Gheorghe (1883-1955)	chimist	21.12.1935	m.t.	07.06.1927 25.05.1936	m.c. m.t.
16	Tănăsescu Ion (1892-1959)	chimist	21.12.1935 12.06.1943	m.c. m.t.	07.06.1927 25.05.1936	m.c. m.t.

Secția IV – Biologie (Zoologie, Botanică, Fiziologie)

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specia-litatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
17	Danielopolu Daniel (1884-1955)	fiziolog, clinician și farmacolog	03.06.1943	m.t.	31.05.1938	m.a.
18	Gușuleac Mihail (1887-1960)	botanist	21.12.1935	m.t.	26.05.1937	m.c.
19	Motaș Constantin (1891-1980)	zoolog	21.12.1935	m.t.	26.05.1937 24.05.1948	m.c. m.t.

Secția V – Biologie Aplicată

În această secție nu au fost membri A.Ș.R. care să fie și membri ai Academiei Române

Secția VI – Geologie, Mineralogie, Geografie

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specialitatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
20	Atanasiu S. Ion (1892-1949)	geograf	03.06.1941	m.t.	23.05.1940	m.c.
21	Brătescu Constantin (1882-1945)	geograf și geolog	21.12.1935	m.t.	05.06.1919	m.c.
22	David Mihai (1886-1954)	geograf	21.12.1935	m.t.	31.05.1935	m.c.
23	Mihăilescu Vintilă (1890-1978)	geograf	06.06.1939	m.c.	20.05.1939	m.c.
24	Rădulescu Al. Nicolae (1905-1989)	geograf	07.06.1942	m.c.	27.05.1948	m.c.

Secția VII – Geniu Militar

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specialitatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
25	Teodorescu Paul (1888-1981)	General	21.12.1935 20.12.1936	m.c. m.t.	27.05.1938	m.c.

Secția VIII – Istoria și Filosofia Științei, Organizare, Învățământ, Popularizare

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specialitatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
26	Angelescu Constantin (1869-1948)	medic și om politic	11.03.1935	m.f.	24.05.1934	m.o.
27	Bagdasar Nicolae (1896-1971)	filosof	06.06.1939	m.c.	28.05.1943	m.c.
28	Sergescu Petre (1893-1954)	matematician	05.06.1943	m.t.	26.05.1937	m.c.

Secția IX – Tehnică

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specialitatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
29	Germani Dionisie (1877-1948)	inginer	21.12.1935 20.12.1936	m.c. m.t.	04.06.1945	m.o.

30	Nicolau Gheorghe (1886-1950)	inginer	21.12.1935	m.t.	02.06.1948	m.c
31	Bădulescu Victor (1892-1953/1954?)	economist	28.05.1938	m.t.	24.05.1945	m.c
32	Mănuilă Sabin (1894-1964)	medic, demograf și statistician	04.06.1937 03.06.1941	m.c. m.t.	01.06.1938	
33	Slăvescu Victor (1891-1977)	economist și om politic	28.05.1938	m.t.	23.05.1936 20.05.1939	m.c m.t.
34	Tașcă Gheorghe (1875-1951)	economist	20.12.1936	m.t.	04.06.1926	m.c

**Lista Membrilor Fondatori și a Membrilor de Onoare
ai Academiei de Științe din România, membri ai Academiei Române**

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Specialitatea	Academia de Științe din România		Academia Română	
			Data alegerii	Titlul	Data alegerii	Titlul
35	Bujor Paul (1862-1952)	zoolog	21.12.1935	m.o.	04.06.1948	m.o.
36	Cancicov Mircea (1885-1951)	Economist și om politic	28.05.1938	m.o.	22.06.1937	m.o.
37	Carajda Aristide (1861-1955)	Entomolog	21.12.1935	m.o.	28.05.1930	m.o.
38	Călugăreanu Dimitrie (1880-1939)	Medic și naturalist	11.03.1935	m.f.	10.06.1920	m.c.
39	Condeescu N. Nicolae (1880-1939)	General scriitor	11.03.1935	m.f.	01.06.1939	m.o.
40	Dănilă Negoită (1878-1953)	Matematician și chimist	11.03.1935	m.f.	25.05.1936 29.05.1939	m.c. m.o.
41	Drăghiceanu Matei (1844-1939)	Inginer și geolog	21.12.1935	m.o.	23.05.1933	m.o.
42	Hurmuzache Constantin (1863-1937)	Entomolog	21.12.1935	m.o.	07.06.1919	m.o.
43	Minovici Ștefan (1867-1935)	Chimist	11.03.1935	m.f.	08.06.1925	m.c.
44	Mironescu Gheorghe (1874-1949)	Jurist și om politic	03.06.1941	m.c.	31.05.1939	m.o.
45	Petrovici Ion (1882-1972)	Filosof, scriitor și om politic	05.06.1943	m.o.	07.06.1927 24.05.1934	m.c. m.t.
46	Presan Constantin (1861-1943)	mareșal	21.12.1935	m.o.	07.06.1923	m.c.

Este cert că Academia de Științe din România a desfășurat o activitate bogată, pe multiple planuri, dobândind un real prestigiu.

Desigur, meritul este al membrilor acestora, dar, evident și al conducerii Academiei de Științe din România, care a reușit să asigure desfășurarea unei activități coerente, să reunească eforturile membrilor acestei instituții pe baza unei concepții clare, transpusă în programe realiste și eficiente.

Conducerea Academiei de Științe între anii 1935 și 1948

	1936-1939	1939-1943	1943-1947	1947-1948
<i>Președinte</i>	Dr. Constantin Angelescu	Dr. Constantin Angelescu	Dr. Constantin Angelescu	Dimitrie Pompeiu
<i>Vicepreședinți</i>	Anton Davidoglu	Anton Davidoglu	Dragomir Hurmuzescu	Eugeniu Neculcea
	Constantin Kirițescu	Constantin Kirițescu	Gheorghe Tașcă	Gheorghe Nicolau
	Andrei Popovici-Bâznoșanu	Andrei Popovici-Bâznoșanu	Dr. Victor Gomoiu	Horia Hulubei
<i>Secretar-general</i>	Christian Musceleanu	Dr. Demetru Paulian	Constantin Kirițescu	Eugen Bădărău
<i>Casier</i>	Ilie Purcaru	Ilie Purcaru	Alexandru Ionescu-Matiu	Alexandru Ionescu-Matiu
<i>Bibliotecar</i>	Constantin Popescu	Constantin Popescu	Ion Grințescu	Ștefan Cantuniari

Academia de Științe din România a înscris o pagină luminoasă în istoria națională și chiar universală, iar reînființarea ei arată că a devenit dezideratul multor cărturari din anii și deceniile următoare.

Acest reziderat a fost parțial atins în 1956, când s-a înființat Asociația Oamenilor de Știință din România, și împlinit în 1996, când la inițiativa unui grup de prestigioși oameni de știință condus de g-ral prof. dr. Vasile Cândeă, s-a constituit Academia Oamenilor de Știință din România, recunoscută prin Legea 31, din 15 ianuarie 2007, din care cităm primele două articole:

“Art. 1.

(1) Academia Oamenilor de Știință din România este for național, de consacrare științifică, care reunește personalități reprezentative ale științei.

(2) Academia Oamenilor de Știință din România, denumită în continuare AOSR, este instituție de interes public, cu personalitate juridică de drept public, autonomă.

(3) AOSR este continuatorul și unicul legatar al Academiei de Științe din România care a funcționat în perioada 1935-1948 și al Asociației Oamenilor de Știință din România, înființată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1012 din 30 mai 1956, care și-a schimbat titulatura din Asociația Oamenilor de Știință din România în Academia Oamenilor de Știință din România prin Hotărârea judecătorească din 3 octombrie 1996, adoptată de Judecătoria Sectorului 1 București.

Art. 2. - *Sediul central al AOSR este în municipiul București, Splaiul Independenței nr. 54, sectorul 5.”*

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

I. Izvoare

a) Arhive

- Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond Tribunalul Ilfov (1935-1948).
- Arhivele Naționale. Municipiul București, fond Prefectura Poliției capitalei (1944-1947).
- Arhiva Academiei Oamenilor de Știință din România (documente privind anii 1935-1948).

b) Documente publicate

- Academia Română, *Legi, Statute, Regulamente*, București, 1940.
- *Constituția României*, în „Monitorul Oficial” din 29 martie 1923.
- *Constituția României*, în „Monitorul Oficial” din 13 aprilie 1948.
- *Decret-lege privitoare la întrebuintatea titulaturii de Academie*, în „Monitorul Oficial” din 8 iulie 1938.
- *Decret-lege referitor la „Academia de Științe din România”*, în „Monitorul Oficial” din 7 noiembrie 1940.
- *Decretul Prezidențial nr. 76 privind înființarea Academiei Republicii Populare Române*, în „Monitorul Oficial” din 9 iunie 1948.
- *Documente privind istoria României între anii 1918-1944*. Coordonator Ioan Scurtu, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1995.
- Stelian Neagoe, *Istoria politică a României. 1944-1947*, București, Editura Noua Alternativă, 1996.
- Ioan Scurtu, *România și Marile Puteri. 1933-1940. Documente*, București, Editura Fundației România de Măine, 2000.

c) Memorii, Jurnale

- Carol al II-lea, regele României, *Însemnări zilnice*, vol I (11 martie 1937- 4 septembrie 1938), Ediție Viorica Moisuc și Nicolae Rauș, București, Editura Scripta, 2001.
- Constantin Kirițescu, *Portrete. Oameni pe care i-am cunoscut*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985.

- Alexandru Lapedatu, *Amintiri*. Prefață, ediție îngrijită, note și comentarii de Ioan Opriș, Cluj-Napoca, Editura Albastră, 1998.

d) *Periodice*

- „Analele Academiei Române”, tom LVI, 1937, tom LVIII, 1939.
- „Buletinul” Academiei de Științe din România (Institutului de Științe al României) 1936-1946
- „Scânteia”, decembrie 1945.
- „Universul”, iulie-septembrie 1940, august 1944.

II. *Lucrări și studii*

- Academia Română, *Istoria Românilor*, vol. VII, Tom I. Constituirea României moderne (1821-1878). Coordonator acad. Dan Berindei, București, Editura Enciclopedică, 2003.
- Academia Română, *Istoria Românilor*, vol. VII, Tom II. De la independență la Marea Unire (1878-1918). Coordonator acad. Gheorghe Platon, București, Editura Enciclopedică, 2003.
- Academia Română, *Istoria Românilor*, vol. VIII, *România întregită (1918-1940)*. Coordonator Ioan Scurtu, București, Editura Enciclopedică, 2003.
- Academia Română, *Istoria Românilor*, vol. IX, *România în anii 1940-1947*. Coordonator Dinu C. Giurescu, București, Editura Enciclopedică, 2008.
- Academia de Științe din România, *Problemele războiului și știința*, București, Editura Cartea Românească, 1943.
- Ștefan Bălan, N. S. Mihăilescu, *Istoria științei și tehnicii în România. Date cronologice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985.
- Dan Berindei, *Istoria Academiei Române (1866-2006)*, București, Editura Academiei, 2006.
- Dan Berindei, *Constituirea României moderne*, București, Editura Enciclopedică, 2009.
- Elvira Botez, *Academia de Științe din România. Istoricul ei*, în „Noema”, vol. VI, 2007.
- Vasile Cândea, *Rolul omului de știință în societatea de tranziție*, București, Editura pentru Știință și Educație Per Omn: Artes, 1995.

- Valentin Ciorvea, Emilian Lovișteanu, Marin Moșneagu (coordonatori), *Generalul adjutant Paul (Pavel) Teodorescu (1888-1981). Vocația creativității*, Constanța, Editura Ex-Ponto, 2013.
- *Dicționar enciclopedic*, vol. I-VII, București, Editura Enciclopedică, 1993.
- Mircea Eliade, *Profetism românesc*, vol. I, București, Editura Roza Vânturilor, 1990.
- *Enciclopedia României*, vol. I-IV, București, 1938-1943.
- *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului*, vol. 1-3, București, 2001.
- Constantin Hlihor, *Armata Roșie în România. Adversar. Aliat. Ocupant. 1940-1948*, București, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, 1996.
- Corneliu Mihail Lungu, *Făuritorii Marii Uniri. Mărturii documentare*, București, Editura Elion, 2003.
- Petre P. Negulescu, *Reforma învățământului*, București, Editura Casei Școalelor, 1927.
- Nicolae Peneș, *Dr. Constantin Angelescu. Povestea unei vieți*, București, Editura Monteoru, 1998.
- *Personalități românești ale științei naturii și tehnicii. Dicționar*, București, Editura Enciclopedică, 1982.
- Lucian Predescu, *Enciclopedia României. Cugetarea*, București, Editura Saeculum și Editura Vestalia, 1999.
- Remus Răduleț, *Istoria cunoștințelor și a științelor tehnice pe pământul României*, București, 2000.
- Doina N. Rusu, *Membri Academiei Române. Dicționar 1866-2003*, București, Editura Enciclopedică și Editura Academiei, 2003.
- Ioan Scurtu, Ștefan Iancu, *Scurtă istorie a Academiei Oamenilor de Știință din România, 1935-2009*, București, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, 2010.
- Constantin I. Stan, Viorel Frîncu, *Dr. Constantin Angelescu, omul politic, diplomatul și ctitorul de școli românești (1869-1848)*, Buzău, Editura Teocora, 2009.

Indice de nume

A

Abramescu Nicolae, 234
Alecsandri Vasile, 12
Alevra Nicolae, 7, 56, 125, 229
Alexa Gheorghe, 239
Alexandrescu Grigore, 10
Alexiu Leonida, 137, 243
Almăjeanu J., 270
Aman Theodor, 13
Andreescu Ilie, 152
Andrei Petre, 17
Andreoiu N. Constantin, 185, 243
Andronescu Mihail, 142, 247
Andronescu Plautius, 202, 251
Angelescu Aurel, 49, 129, 229
Angelescu Constantin, 7, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 41, 46, 57, 59, 70, 72, 77, 78, 81, 87, 88, 109, 121, 123, 124, 143, 147, 148, 157, 158, 162, 170, 181, 200, 201, 227, 249, 257, 260, 263, 264, 267, 269, 274, 275, 288, 290, 294
Angelescu Eugen, 7, 17, 25, 27, 37, 41, 51, 78, 133, 238, 287
Angheluță Teodor, 234, 286
Antonescu Gheorghe, 243
Antipa Grigore, 13, 17, 19, 86, 92, 100, 164
Antonescu A. Mihai, 178
Antonescu Barbu, 153
Antonescu I. Constantin, 185, 241
Antonescu Ion, 7, 56, 96, 141, 163, 164, 165, 174, 177, 178, 188, 193, 201, 247, 260, 265
Antonescu Petre, 14, 18
Antonescu S. C., 137
Apostol Odiseu, 243
Apostoleanu Eugen, 137, 242
Arghezi Tudor, 18
Arion C. Dinu, 254
Asachi Gheorghe, 10
Aslan Ceur Ernest, 107, 118
Asnavorian Hurmuz, 80, 100, 106, 108
Atanasiu Constantin, 250
Atanasiu Ion, 51, 134, 186, 189, 239, 257, 287
Atanasiu S. Gheorghe, 50, 131, 236
Atanasiu S. Ion, 245, 288

Aurelian S. Petru, 10
Averescu Alexandru, 147, 164
Avramescu Aurel, 173, 251, 252

B

Babeș Victor, 12, 13, 259
Bacaloglu Emanoil, 10
Băcescu Mihail, 185, 241
Bacovia George, 18
Bădărău Eugen, 7, 13, 17, 25, 27, 36, 41, 50, 78, 131, 168, 193, 236, 276, 277, 281, 290
Bădărău Theodor, 57, 143, 250
Bădescu Ilie, 137, 242
Bădulescu I. V., 41, 141
Bădulescu I. V., 25, 56
Bădulescu V. Victor, 253, 289
Bădulescu Virgil, 35, 78, 247
Bagdasar Dumitru, 260
Bagdasar Nicolae, 250, 288
Bălan Ștefan, 293
Bălănescu Grigore, 51, 134, 239
Bălcescu Nicolae, 10
Balmuș Constantin, 281
Băncilă Ion, 139, 246
Băncilă Octav, 14
Bănescu Nicolae, 164
Bănescu Vintilă, 209
Barban A. Dumitru, 247
Barbilian Dan, 7, 129, 234
Barbu Ion, 18
Bărbulescu Nicolae, 50, 131, 237
Bardan D. A., 142
Bardan I., 189, 257
Barkhausen Heinrich, 201
Basgan Ion, 17
Basilescu Aristide, 253
Bedreag Gheorghe Constantin, 236
Beleş Aurel, 186, 251
Bellu Ștefan, 106
Berceanu Dan, 243
Bergius Friedrich, 126, 146, 230, 282
Berindei D. Ion, 12
Berindei Dan, 11, 23, 163, 293
Berlescu Elisa, 209
Bertrand Gabriel, 126, 230
Bianu Ion, 13
Bianu V. Vasile, 50, 131, 182, 236
Bieberbach Ludwig, 230
Bigot A, 230

Binder Ludwig, 230
 Bistriceanu Ion, 138, 243
 Blaga Lucian, 17
 Blaschke Wilhem, 126, 230
 Bleș Aurel, 173
 Boboc Aurel, 44, 45
 Bodea Eugen, 252
 Bogcescu Constantin, 181
 Bogdan Ion, 12, 13
 Bogoescu D. Constantin, 52, 135, 240, 241
 Bolintineanu Dimitrie, 10
 Bolliac Cezar, 10
 Bologa Valeriu, 143, 169, 202, 249
 Borcea Ion, 7, 17, 25, 27, 33, 34, 41, 52, 72, 78, 123, 229
 Borcea Lucia, 54, 138, 243
 Born Max, 126, 146, 230, 283
 Borza Alexandru, 17, 25, 27, 34, 41, 53, 78, 136, 169, 240
 Boschi Gaetano, 230
 Botez Elvira, 5, 20, 274, 293
 Boussagol Gabriel, 230
 Brâncuși Constantin, 14, 18
 Brândză Dimitrie, 13
 Brândză Emil, 250
 Brătescu Constantin, 7, 17, 55, 96, 139, 245, 288
 Brătianu I. C. Constantin, 274
 Bratu Gheorghe, 49, 130, 229
 Bratu Ion, 250
 Brediceanu Tiberiu, 14
 Briner E, 230
 Broglie (de) Louis Victor Pierre Raymond, 126, 146, 204, 230, 283
 Brosteanu Aurel, 270, 272
 Brunn (Von) Walter, 185, 231
 Bucholzer Corneliu, 142, 229
 Buicliu Gheorghe, 247
 Bujor Paul, 17, 48, 52, 55, 92, 125, 289
 Bulandra Tony, 18
 Bungescu Ion, 142, 247
 Burileanu Ștefan, 7, 56, 122, 124, 141, 172, 189, 194, 247, 257
 Bușilă Constantin, 144, 193, 251
 Bușniță Theodor, 135, 182, 201, 241
 Buțureanu Vasile, 48, 55, 125, 229

C

Calavrezo Constantin, 186, 250
 Călinescu Armand, 147, 148, 168
 Călinescu George, 18
 Călinescu Raul, 55, 139, 246
 Calmuschi, 107
 Călugăreanu Dimitrie, 25, 27, 31, 41, 52, 72, 77, 78, 123, 229, 289
 Călugăreanu Gheorghe, 17, 49, 130, 235
 Câmpan D., 131
 Cancicov Mircea, 187, 230, 289
 Căndea Constantin, 51, 133, 189, 238, 257
 Căndea Vasile, 8, 290
 Cantacuzino Ion, 13, 17
 Cantacuzino Matei, 17
 Cantacuzino Stolnicul, 9
 Cantemir Dimitrie, 9
 Cantuniari Christu, 142, 229
 Cantuniari Ion, 186, 251
 Cantuniari Ștefan, 55, 139, 189, 245, 257, 276, 277, 290
 Capparoni P., 185, 231
 Carafoli Elie, 7, 17, 144, 251
 Caragiale Ion Luca., 12, 75
 Caragiale Mateiu, 18
 Carajda Aristide, 17, 48, 52, 53, 55, 92, 125, 229, 289
 Cardaș Agricola, 173, 189, 242, 258
 Cardaș Mircea, 243
 Carol al II-lea, 147, 148, 149, 163, 164, 165, 167, 174, 177, 282, 292
 Carol I, 148
 Cârstea Andrei, 243
 Catargiu Lascăr, 11
 Caudella Eduard, 14
 Ceacotin, 194
 Cercel Petru, 9
 Cercez Grigore, 14, 18
 Cernătescu Radu, 239, 260, 278, 287
 Chazy Jean, 126, 231
 Chiliman Marcel, 185, 243
 Chirnoagă Eugen, 17, 51, 134, 184, 238
 Chodat Fernand, 231
 Churchill Winston, 261
 Cîmpan I. Teodor, 237
 Ciobanu Ștefan, 17
 Cișman Alexandru, 50, 131, 237

Ciucă Mihai, 17
 Coandă Henri, 17, 75
 Cobălcescu Grigore, 10, 12, 259
 Coculescu (Pius Servien) Pius Șerban, 99, 143, 249
 Coculescu Nicolae, 7, 17, 24, 25, 27, 30, 41, 49, 77, 122, 124, 129, 234
 Codarcea Alexandru, 7, 55, 96, 139, 246
 Codreanu Corneliu, 164
 Colan Nicolae, 147
 Condeescu Nicolae, 7, 25, 27, 33, 41, 56, 77, 78, 122, 123, 229, 289
 Constandache Grigore, 56, 96, 141, 247
 Constantin Angelescu, 29
 Constantineanu Mihai, 138, 241
 Constantinescu George (Gogu), 13, 17
 Constantinescu Gheorghe, 181, 243, 259
 Constantinescu K. Gheorghe, 7, 17, 54, 95, 137, 171, 182, 242
 Constantinescu Mitiță, 54, 187, 230
 Conta Vasile, 12
 Copăceni I. Popescu, 209
 Copcea-Fotino Eugenia, 243
 Corbière A., 233
 Corbu Nicolae, 33
 Correns W. Karl, 231
 Cosmovici Neculai, 52, 135, 240
 Costandache Grig, 247
 Costeanu Nicolae, 51, 133, 238
 Cotton Aimé, 126, 231
 Craifăleanu Aurel, 7, 54, 137, 229
 Crainic Nichifor, 17, 165
 Creangă Horia, 18
 Creangă Ion, 12, 75
 Cristea Miron, 147
 Cristescu Gheorghe, 131, 237
 Cristescu Virgil, 58, 144, 252
 Cucu Gheorghe, 14
 Curie Friederich Jolliot, 266
 Cuza Alexandru Ion, 11

D

Dâmboviceanu Aristia, 184, 239
 Dănilă Negoită, 133, 289
 Dangeard A. P., 126, 231
 Dangeard Louis, 140, 233
 Daniel Constantin, 242
 Daniel Lucien, 126

Danielopolu Daniel, 7, 17, 240, 260, 278, 281, 287
 Dănilă Negoită, 7, 17, 24, 25, 27, 34, 41, 51, 228, 238, 287
 Dănilă Nicolae, 78
 Darclée Hariclea, 14
 David Mihai, 7, 17, 55, 139, 245, 288
 Davidescu Radu, 142, 247
 Davidoglu Anton, 7, 17, 24, 25, 27, 32, 49, 78, 124, 129, 162, 234
 Davidoglu N., 41
 Davila Carol, 12
 Davy G., 126, 231
 Degan Corneliu, 241
 Deleanu T. Nicolae, 7, 17, 25, 27, 36, 41, 53, 136, 168, 240
 Delepine Marcel, 126, 231
 Deltheil Robert, 231
 Demetrescu Eugen, 254
 Demetrescu Gheorghe, 49, 130, 184, 228, 234
 Demetrescu Ștefan, 142, 247
 Denjoy Arnaud, 126, 231
 Densușeanu Ovid, 13, 18
 Dick Iosif, 53, 136, 241
 Diepgen Paul, 185, 231
 Dima Gheorghe, 13
 Dimitriu Victor, 185, 243
 Dimo Valeriu, 135
 Dinescu H. Gheorghe, 144
 Dinescu M. Gheorghe, 252
 Dinu Valeriu, 241
 Dinulescu Gheorghe, 138, 243
 Dissescu Constantin, 17
 Dobre Gheorghe, 230
 Dobreanu Ecaterina, 241
 Donnan George Frederick, 126
 Doriere Auguste, 233
 Dornescu Gheorghe, 52, 135, 241
 Drăcea Marin, 7, 17, 25, 27, 36, 41, 54, 78, 137, 171, 242
 Drăghiceanu Matei, 48, 55, 125, 229, 289
 Dragomir Nicolae, 142, 247
 Dragomir Silviu, 17
 Dragomirescu-Buzne Eduard, 202, 247
 Dragoș Titus, 43, 44, 80, 100, 102, 107
 Dubusc Roger, 132, 233
 Dumitrescu A. Nicolae, 138, 243

Dumitrescu I. Ștefan, 201, 253
Dumitrescu-Mante, 242

E

Edeleanu Lazăr, 13, 17
Eitel Willhelm, 231
Ekman Sven, 231
Eliade Mircea, 16, 18, 294
Eliescu Grigore, 241
Emanuel David, 17
Eminescu Mihai, 12, 75
Enculescu Petre, 139, 245
Enescu George, 14, 18
Enescu Ștefan, 247
Esclançon Ernest, 126, 231
Eustațiu Constantin, 57

F

Fabry Charles, 126, 231
Faraday, 204
Faure Louis Jean, 231
Felix Iacob, 10, 12
Filimon Nicolae, 12
Filipescu Miltiade, 7, 139, 246
Filotti Maria, 18
Fințescu Gheorghe, 54, 138, 185, 241
Fischer Henri, 126, 231
Flechtenmacher Alexandru, 10
Floru Constantin, 250
Foișoreanu Florin, 44, 45
Folescu George, 14
Fortunescu I. C., 138, 244
Fotino Scarlat, 58, 144, 229
Fourmarier Paul, 186, 231
Franklin, 204
Frățișă, 270
Frîncu Viorel, 274, 294
Fundățeanu Preda, 142, 247

G

Gabor Gaal, 281
Gabrea I. Iosif, 172, 249
Găină Silvestru, 173, 250
Gamillscheg Ernest, 186, 231
Garoflid Constantin, 7, 17, 54, 95, 137, 171, 229
Gaster Moses, 13
Gavrilescu Nicolae, 52, 135, 241

George Coșbuc, 13, 14
Georgescu Constantin, 136, 240
Georgescu D. Ion, 279
Georgescu George, 118
Georgescu Ioan, 13
Georgescu Mitu, 187, 254
Germani Dionisie, 7, 58, 98, 123, 124, 144, 228, 251, 288
Gheorghe Ion, 142, 248
Gheorghe Ionescu, 76
Gheorghe Mironescu, 289
Gheorghiu A. Alexandru, 142, 248
Gheorghiu Constantin, 51, 134, 184, 238
Gheorghiu Miluță, 18
Gheorghiu N. Gheorghe, 239
Gheorghiu S. Ion, 186, 251
Gheorghiu Traian, 50, 131, 236, 237
Ghiață Dumitru, 18
Ghica Grigore al IV-lea, 10
Ghica Ion, 10
Ghica-Budești Nicolae, 14, 18
Ghika Alexandru, 7, 49, 90, 130, 234, 260
Ghimpu Victor, 138, 243
Ghițescu Constantin, 78
Ghiulea Nicolae, 253
Gilorteanu Ion, 243
Giordano Da Vide, 185, 231
Giurescu C. Constantin, 13, 17
Giurescu C. Dinu, 28, 293
Giușcă Dan, 55, 139, 246
Glăvan Ion, 173, 189, 243, 258
Goga Octavian, 13, 14, 163, 165
Golescu Ștefan, 114
Golescu Nicolae, 11
Gomoiu Victor, 7, 167, 168, 169, 189, 227, 242, 258, 263, 264, 290
Gomoiu Viorica, 243
Goujerot H., 231
Grădinescu Aristide, 135, 240
Grigorescu Nicolae, 13, 14
Grințescu C., 136
Grințescu Ion, 53, 93, 136, 173, 189, 227, 240, 258, 263, 264, 278, 290
Grințescu P. Gheorghe, 241
Groza Petru, 266, 267
Grozăvescu Traian, 18
Guénol Lucien, 231

Guiard Jules, 231
Guilliermond Alexandre, 126
Gusti Dimitrie, 17, 180, 194, 267
Gușuleac Mihail, 7, 17, 53, 94, 136, 240, 287
Guyot Joseph, 231

H

Hamel Georg, 231
Han Oscar, 18
Haralamb M. At., 241
Haralambie Nicolae, 11
Haret C. Spiru, 12, 200, 201, 259
Haret Mihai, 7, 57, 143, 183, 229
Hașdeu Bogdan Petriceicu, 12, 13
Hassinger Hugo, 231
Heisenberg Werner, 126, 204, 231, 283
Heliade Rădulescu Ion, 10, 11
Henția Sava, 13
Hertz, 204
Hitler Adolf, 188
Hlavaty Vaclav, 126, 231
Hlihor Constantin, 261, 294
Hochreutiner G. P. B., 231
Hortopan Grigore, 138, 243
Hulubei Dan, 49, 235
Hulubei Horia, 7, 17, 50, 130, 132, 184, 202, 236, 266, 276, 286, 290
Hurmuzache Constantin, 48, 125, 229, 289
Hurmuzescu Dan, 254
Hurmuzescu Dragomir, 7, 13, 17, 23, 24, 25, 27, 30, 41, 50, 72, 77, 78, 122, 124, 131, 227, 236, 263, 264, 267, 287

I

Iacob Caius, 184, 235
Iamandi Victor, 147
Iancu Ștefan, 5, 19, 294
Ianovici Virgil, 139, 246
Ibrăileanu Garabet, 13, 18
Idieru Emil, 270, 272
Ilarian Alexandru Papiu, 12
Ilie Mircea, 139, 246
Inculeț Ion, 101
Ioanid Nicolae, 136, 241
Ioanițiu Alexandru, 142, 229
Ionescu (Gică) Gheorghe, 80

Ionescu A. Mihail, 241
Ionescu Aurel, 50, 132, 237
Ionescu Brăila Gheorghe, 242
Ionescu Dimitrie, 243
Ionescu Gheorghe, 76, 100, 103, 107, 108, 118
Ionescu Ion, 10
Ionescu Mihail, 52, 135, 181, 247
Ionescu Stan, 136, 185, 240
Ionescu Take, 29
Ionescu Theodor, 50, 131, 228
Ionescu Toma, 12
Ionescu V. Dumitru, 49, 129, 234
Ionescu V. Theodor, 17, 90, 204, 236
Ionescu V. Tudor, 7, 266
Ionescu-Brăilă, 138
Ionescu-Bujor D., 139, 245
Ionescu-Matiu Alexandru, 7, 51, 134, 162, 168, 182, 183, 189, 194, 195, 202, 227, 243, 257, 259, 263, 264, 276, 277, 290
Ionescu-Sisești Gheorghe, 17, 164
Iordan I., 281
Iorga N. Mircea, 144, 252
Iorga Nicolae, 13, 14, 17, 97, 147, 163, 164, 165, 180, 183
Ipsilanti Alexandru, 10
Isăcescu A. Dimitrie, 134, 189, 194, 239, 257
Israil D. Mihail, 254
Istrati I. Constantin, 12, 13, 259
Iunian Grigore, 80, 101, 102, 108

J

Jalea Ion, 18
Jannel René, 232
Jannenei Georges, 233
Javillier Maurice, 126, 231
Jayle Felix, 231
Jornescu Constantin, 229
Juvert Gustave, 204

K

Karrer Paul, 232, 284
Kiriatic Dumitru Georgescu, 14, 18
Kiriacescu Oscar, 187, 229
Kirițescu C. Costin, 172, 189, 254, 258

Kirițescu Constantin, 7, 17, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 41, 57, 70, 123, 124, 143, 162, 183, 189, 192, 201, 209, 227, 228, 249, 253, 257, 263, 264, 267, 269, 290, 292
 Knoll Fritz, 185, 232
 Koebe Paul, 232
 Kogălniceanu Mihai, 10
 Konteschweller Mihail, 187, 252
 Kräutner Theodor, 186, 246
 Kreindler A., 281

L

Lalescu Traian, 13
 Lapedatu Alexandru, 73, 79, 86, 100, 165, 293
 Lațiu Victor, 55, 140, 246
 Laurian August Treboniu, 10
 Lazăr C. Petre, 142
 Lazăr Gheorghe, 10
 Lăzărescu Sava, 185, 243
 Lecomte Du Nouy Pierre, 127, 232
 Léger Louis, 232
 Leon Gh. Gheorghe, 266
 Leon N. Gheorghe, 187, 189, 198, 199, 253, 258
 Leonard Nicolae, 14, 18
 Leonida Dimitrie, 7, 17, 58, 97, 144, 189, 195, 196, 251, 257
 Leonida Paul, 142, 248
 Lepși Ion, 135, 241
 Linteș Ion, 142, 183, 189, 247, 257
 Lovinescu Eugen, 13, 18
 Luchian Ștefan, 14
 Ludin Adolf, 232
 Lundblad Olaf, 233
 Lungu Corneliu Mihail, 1, 174, 294
 Lupu Elena, 52, 135, 241
 Lupu Gheorghe Nicolae, 17, 281

M

Macedonschi Alexandru, 13
 Macovschi Eugen, 7, 228, 238, 287
 Madgearu Virgil, 17, 180, 182, 183, 229
 Maimarolu Dimitrie, 14, 18
 Maior Augustin, 7, 13, 131, 236, 278
 Maior Petru, 9
 Maiorescu Titu, 12
 Mănescu Ioan, 44

Mangenot Georges, 136, 233
 Manoilescu Mihail, 17
 Manolache Constantin, 241
 Manu Gheorghe, 50, 237
 Mănuilă Sabin, 138, 172, 187, 253, 289
 Mărăcineanu Ștefania, 132, 237
 Marcu Duiliu, 18
 Marcu Oreste, 241
 Marcu Vasile, 142, 248
 Marian Victor, 250
 Marinescu, 165
 Mărinescu Bojoiu E., 244
 Marinescu Gheorghe, 13, 17, 163
 Marinescu Matei, 144, 252
 Marinescu Neda, 50, 132, 237
 Mărinescu Nicolae, 243
 Marțian Dionisie Pop, 10
 Martini E., 127, 232
 Mateescu Ștefan, 55, 140, 246
 Matei Ilie, 239
 Matiu Ionescu, 168
 Mauduit Alexandre, 127, 232
 Mauriac Pierre, 232
 Maver Herbert, 233
 Maxim Ion, 140, 246
 Maxim Nicolae, 51, 134, 184, 238
 Maxwell, 204
 Mayer Herbert, 50, 132
 Mayer Octav, 17, 49, 129, 234
 Medrea Corneliu, 18
 Mehedinți Simion, 17
 Micescu Istrate, 107, 108
 Michăilescu Constantin, 37, 41, 183, 242, 243
 Miclescu Ion, 26, 27, 41, 78, 144, 187, 253
 Micu-Klein Ioan Inochentie, 9
 Miculescu Constantin, 48, 50, 91, 125, 229
 Mihai, 174
 Mihăilă Iacob, 186, 250
 Mihăilescu Constantin, 25, 27, 37, 54, 78, 137
 Mihăilescu N. S., 293
 Mihăilescu Vintilă, 17, 245, 288
 Mihoc Gheorghe, 7, 235
 Mihul Constantin, 50, 132, 237
 Mincu Ion, 12, 14, 122
 Minea Ilie, 17

Minovici Mina, 17
 Minovici Ștefan, 7, 17, 25, 27, 31, 41, 51, 72, 77, 78, 122, 123, 125, 229, 277, 289
 Minulescu Ion, 18
 Mircea Istrate, 80
 Mironescu Alexandru, 51, 134, 189, 239, 257
 Mironescu Gh. Gheorghe, 147, 187, 230
 Missiroli A., 127, 232
 Moisil C. Grigore, 7, 17, 49, 130, 184, 234, 266
 Molliard Marin, 127, 232
 Molotov G. Viaceslav, 170
 Montel Paul, 127, 232
 Moroșanu N., 140
 Motaș Constantin, 52, 92, 135, 202, 228, 240, 260, 287
 Moțoc Dumitru, 54, 138, 184, 238, 239
 Mrazec Ludovic, 12, 13, 20, 73, 74, 79, 164
 Mühldorf A., 53, 136
 Munteanu-Murgoci Gheorghe, 13, 14, 17
 Murgeanu Gheorghe, 55, 140, 246
 Musceleanu Christian, 7, 17, 23, 24, 26, 27, 29, 37, 41, 43, 46, 50, 70, 77, 78, 109, 120, 121, 124, 131, 167, 169, 182, 229, 290
 Muster H. Dumitru, 250
 Muzicescu Gavriil, 13
 Myller Alexandru, 7, 13, 17, 49, 90, 129, 234, 260, 286

N

Narly Constantin, 172, 189, 228, 249, 258
 Năstase Gheorghe, 246
 Neagoe Stelian, 262, 273, 292
Neculcea Eugeniu, 168, 172, 189, 192, 193, 194, 236, 257, 276, 277
 Nedici Gheorghe, 137, 229
 Negreanu Dimitrie, 13
 Negrei I., 270
 Negrei Vasile, 142, 248
 Negruzzi Costache, 12
 Negulescu P. Petre, 13, 17, 19, 21, 294
 Nenițescu Costin, 7, 17, 51, 133, 238, 287

Newton, 204
 Nica Teodor, 244
 Nichifor Gheorghe, 182
 Nicolau Aurel, 132, 237
 Nicolau Gheorghe, 58, 144, 251, 266, 276, 281, 289
 Nicolau P. Vasile, 250
 Nicolau Ștefan, 281
 Nicolescu C., 140, 246
 Nicolescu Miron, 7, 17, 49, 130, 228, 234, 266
 Nicolini Ion, 58, 144, 252
 Niculau Aurel, 50
 Niculescu V. I., 189, 257
 Nistor I. Ion, 17
 Nottara I. Constantin, 18
 Nyarady Iuliu Erasmus, 53, 94, 136

O

Oberth Hermann, 17
 Obregia Anastasie, 17, 48, 51, 91, 125, 229
 Occhialini Giuseppe, 132, 233
 Odobescu Alexandru, 12
 Odobleja Ștefan, 17
 Onciul Dimitrie, 12, 13
 Oprean Sabin, 246
 Oprescu M., 79, 80
 Orăscu Alexandru, 12, 182
 Oreste Marcu, 52, 135
 Oromulu Florin, 187, 254
 Ostwald Wolfgang, 127
 Oteleșanu Emil, 100
 Oteteleșanu Alexandru, 80, 100, 102, 107, 108
 Otin Cristea, 133, 238
 Otulescu Emil, 80, 100, 101, 107, 108

P

Păcățian V. Teodor, 13
 Paciurea Dumitru, 14, 18
 Pallady Theodor, 14, 18
 Panaitescu P. Petre, 17
 Pantazi Alexandru, 7, 49, 130, 235
 Papadat-Bengescu Hortensia, 18
 Papp Constantin, 53, 136, 241
 Parhon I. Constantin, 13, 17, 281
 Parravano Nicola, 127, 232

Partemie A. Cezar, 58, 144, 252
 Pârvan Vasile, 17
 Pascal I. Radu, 187, 254
 Paschen Friedrich, 127, 232
 Pătrașcu George, 18
 Paucă Mircea, 55, 140, 245, 246
 Paulescu Nicolae, 13, 17
 Paulian Demetru, 123, 124, 137, 162,
 166, 167, 168, 169, 171, 172, 181, 182,
 189, 242, 243, 258, 290
 Pavel Dorin, 7, 17, 58, 144, 251, 252
 Pavlov, 194
 Pella V. Vespasian, 17
 Pellegrin Jacques, 232
 Penck Albrecht, 232
 Pende Nicola, 232
 Penecke V. Constantin, 48, 55, 125, 230
 Peneș Nicolae, 72, 81, 200, 294
 Periețeanu Alexandru, 144, 253
 Periețeanu I. Grigore, 80, 106, 108
 Perpessicius P. Dumitru, 18
 Perrin Jean Baptiste, 128, 146, 284
 Persu Aurel, 7, 17, 58, 98, 144, 252
 Petrașcu Emil, 58, 189, 252, 257
 Petrașcu Eugen, 145
 Petrașcu Gheorghe, 14
 Petre-Lazăr Constantin, 249
 Petrescu C. Ion, 249
 Petrescu Camil, 18
 Petrescu Cezar, 18
 Petrescu Dimitrie, 142, 248
 Petrescu Gheorghe, 187, 252
 Petrescu Theodor, 58, 145, 252
 Petrovanu Dimitrie, 142, 248
 Petrovici Emil, 281
 Petrovici Ion, 17, 200, 230, 289
 Philippide Alexandru, 13, 18
 Piaget Jean, 232
 Picone Mauro, 127, 232
 Pienkowsky E., 127, 232
 Pirtea Theodor, 51, 134, 239
 Pittard Eugène, 232
 Piuariu-Molnar Ioan, 10
 Plăcișteanu Ioan, 50, 90, 131
 Plătăreanu Vasile, 189, 243, 258
 Platon Gheorghe, 293
 Podeanu, 209
 Poenaru Petre, 10
 Poenaru-Căplescu Constantin, 173
 Poltzer Gheorghe, 107, 118
 Pompeiu Dimitrie, 7, 13, 17, 164, 201,
 235, 275, 276, 281, 286, 290
 Poni Petru, 12, 13, 259
 Pop Emil, 53, 136, 241
 Pop Liviu, 244
 Popa Șerban Ion, 252
 Popescu Alexandru, 58, 145, 252
 Popescu Bartolomeu, 250
 Popescu Constantin, 26, 38, 41, 78,
 124, 173, 244, 290
 Popescu Dumitru, 26, 27, 41, 43, 44,
 80, 152, 153, 162
 Popescu Elvira, 18
 Popescu G. Ioan, 50, 132, 184, 202,
 236
 Popescu Marin, 138, 244
 Popescu O., 55
 Popescu P., 27
 Popescu T. Constantin, 53, 136, 162,
 173, 240
 Popescu-Voitești Ion, 7, 17, 25, 27, 35,
 41, 55, 78, 123, 124, 139, 189, 245,
 257
 Popovici Alexandru, 27, 48, 53, 125,
 229
 Popovici Constantin, 13, 189, 201, 234,
 235, 257, 286
 Popovici Nicolae, 136, 241
 Popovici-Bâznoșanu Andrei, 17, 23,
 24, 25, 32, 33, 41, 52, 78, 124, 135,
 228, 240, 290
 Popoviciu Tiberiu, 130, 235
 Pora Al. Eugen, 241
 Porucic Theodor, 246
 Porumbescu Ciprian, 13
 Poteca Eufrosin, 10
 Potopeanu Gheorghe, 56, 141, 202,
 247, 265
 Pötzl O., 232
 Prandtl Ludwig, 232
 Preda David, 139, 245
 Predescu Lucian, 28, 294
 Prelipcean Ion, 55, 140, 246
 Presan Constantin, 7, 48, 56, 96, 125,
 164, 229, 289
 Proca Alexandru, 132, 237
 Procopiu Ștefan, 7, 13, 17, 131, 236,
 287

Prodan Iuliu, 48, 53, 125, 230
 Protescu Otto, 139, 189, 246, 257
 Protopopescu-Pache Emil, 186, 246
 Purcaru C. Ilie, 26, 27, 38, 41, 46, 78,
 124, 144, 202, 228, 252, 290
 Pușcariu Sextil, 13, 18

R

Racoviță Emil, 13, 17, 164
 Radian Simion, 17, 25, 27, 37, 41, 53, 77,
 78, 122, 124, 136, 241
 Radu Elie, 13, 17
 Radu Gh. Vasile, 52, 135, 241
 Rădulescu Al. Nicolae, 246, 288
 Rădulescu Andrei, 86, 100, 281
 Rădulescu N. Alexandru, 186
 Rădulescu V., 27
 Rădulescu-Motru Constantin, 13, 17, 86,
 100, 148
 Răduleț Remus, 294
 Ramme Willy, 233
 Râpeanu T., 209
 Rășcanu Vasile, 241
 Rebreanu Liviu, 13, 18, 165
 Reinhard Max, 232
 Ressu Camil, 14, 18
 Roosevelt Theodor, 261
 Rosenthal Constantin Daniel, 13
 Roubaud Emile, 128, 232
 Russo Alecu, 10
 Rusu N. Doina, 28, 72, 294

S-Ș

Sabatier Paul, 128, 232, 284
 Sadoveanu Mihail, 13, 18, 281
 Sălceanu Constantin, 50, 132, 237
 Saligny Anghel, 12, 13, 17
 Săndulescu Gheorghe, 134, 239
 Săndulescu Theodor, 248
 Savul Mircea, 55, 140, 186, 246
 Săvulescu Traian, 17, 281
 Scriban Ion, 52, 125, 229
 Scurtu Ioan, 1, 5, 28, 74, 170, 260, 286,
 292, 293, 294
 Șerbănescu Alexandru, 209, 270
 Șerbănescu Vasile, 107, 118
 Sergent Emil, 185, 229
 Sergescu Petre, 249, 288

Sichitiu Ion, 141, 247, 266
 Sieberg A., 186, 232
 Sigerist H., 185, 232
 Simionescu Ion, 13
 Șincai Gheorghe, 9
 Slăvescu Victor, 193, 254, 289
 Slavici Ioan, 12
 Socolescu N. Ion, 12
 Șoimescu Ștefan, 57, 143, 249
 Solacolu Șerban, 187, 252
 Someșan Laurian, 246
 Spacu Gheorghe, 7, 17, 51, 91, 133,
 239, 287
 Stalin I.V., 261
 Stamatiu Mihail, 246
 Stan Aurelian, 248
 Stan I. Constantin, 274, 294
 Stanca Constantin, 138, 244
 Stanciu Victor, 55, 139, 246
 Stănculescu Florea, 189, 196, 197, 258
 Stănescu Constantin, 17, 25, 78
 Stănescu Ion, 244
 Stănescu Ștefan, 152
 Stătescu Constantin, 27, 41, 50, 131,
 236
 Ștefănescu Constantin, 142, 248
 Ștefănescu Dumiru, 237
 Ștefănescu Sabba, 17, 50, 237, 287
 Ștefănescu Ștefan, 132
 Ștefănescu-Delavrancea Barbu, 13, 14
 Steope Ion, 52
 Steopoe Alexandru, 239
 Steopoe Ion, 135, 241
 Sterian Ion, 58, 145
 Stoenescu Nicolae, 56, 141, 247, 265
 Stoica Ion, 244
 Stoiceanu Gheorghe, 244
 Stoicescu Constantin, 78
 Stoicescu Costin, 25, 27, 41
 Stoicovici Eugen, 140, 246
 Stoilow Simion, 281
 Stork Karel, 13
 Sturdza-Bulandra Lucia, 18
 Suciu Horia Paul, 201, 254
 Sudan Gabriel, 130, 235
 Sulea-Firu Ilie, 250
 Șuster Petru, 54, 138, 241
 Szafer Wladyslaw, 128, 232
 Szatmary Carol Pop, 13

T-Ț

Tănase Maria, 18
Tănăsescu Ion, 51, 134, 173, 239, 244, 287
Tănăsescu Tudor, 187, 252
Tașcă Gheorghe, 7, 143, 162, 172, 182, 201, 227, 254, 263, 264, 289
Tătărescu Gheorghe, 13, 81
Teclu Nicolae, 13
Telia Liviu, 250
Țenescu Florea, 142, 229
Teodorescu C. Constantin, 125, 144, 184, 228, 252
Teodorescu D., 229
Teodorescu Eanoil, 281
Teodorescu Nicolae, 235
Teodorescu Pavel Paul, 7, 56, 97, 141, 163, 247, 288
Teodorescu T. Constantin, 254
Teodorini Elena, 14
Terracher A., 232
Theodorescu Nicolae, 130
Tiercy Georges, 232
Țițeica Gheorghe, 13, 17, 74, 86, 100
Titulescu Nicolae, 14, 15, 17
Tonitza Nicolae, 18
Trifu Vasile, 244
Troll Karl, 233
Tudor Marin, 181, 244, 259
Tufescu Victor, 245, 246

U

Ulmeanu C. Florian, 138, 244
Urbain Georges, 128
Urdăreanu, 164
Urechia Vasile Alexandrescu, 12, 14

V

Vaida-Voevod Alexandru, 147
Văitoianu Arthur, 147
Vâlcovici Victor, 7, 201, 202, 234, 235
Valeriu Alexandru, 209, 269, 270
Vâlsan George, 13, 17
Vancea Augustin, 202
Vanghelovici Mihai, 51, 134, 239
Vasilescu Grigore, 145, 252
Vasiliu D. Gheorghe, 244

Vasiliu Haralamb, 239
Vasiliu I. Dumitru, 142, 185, 229, 244
Vasiliu Vasile, 189, 254, 258
Vasiliu-Birlic Grigore, 18
Vencov Ștefan, 132, 237, 260
Ventura Maria, 18
Vessiot E., 128, 233
Vidu Ion, 14
Viets Karl, 233
Vîșinski I. A., 266
Vlădescu D. Ioan, 136, 241
Vlaicu Aurel, 75
Vodă Despot, 9
Voicu Iuliu, 51, 133, 189, 239, 257
Voiculescu Marioara, 18
Voiculescu Vasile, 7, 18, 57, 98, 143, 249
Voina Aurel, 173, 183, 189, 244, 258
Voinov Dimitrie, 12, 13, 164
Vorobchievici Octav, 142, 248
Vraca George, 18
Vrânceanu Gheorghe, 7, 17, 49, 90, 129, 235, 260
Vuia Traian, 13, 17, 75

W

Weiss Aureliu E., 229
Wesemberg Lund Karl, 233
Witting Otto, 244

X

Xenopol Alexandru Dimitrie, 12, 14

Z

Zaharescu Vasile, 241
Zaharia Alexandru, 51, 122, 124, 133, 229
Zamfir Dumitru, 173, 244
Zamfirescu Ion, 7, 143, 168, 183, 189, 248, 249, 250, 258, 260
Zane Gheorghe, 17
Zapan Mihail, 138, 244
Zeletin Ștefan, 17
Zotta Gheorghe, 135, 172, 229
Zuniga Cerrudo Toribio, 233